

ཨ་ད་ཆ

མཐོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྤྱིང་གི་ཚོར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཐོ་ད་བ་པོ། མཁན་བྱུང་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཆོག།

མཛད་པོ། མཁན་བླ་མ་རྒྱ་ལ་མཆན་མཆོག་

སྐབས་གཉིས་པ།

དེར་བགྱོད་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	1
རུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	3
ཡུལ་ངེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡན་ལག	5
ཁུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	6
རང་བཞིན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	13
བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	16
ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	17
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	25
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།	26
ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་ སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།	31
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	36

སྐབས་གསུམ་པ།

ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།	50
སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་འགོག་ཚུལ།	54
འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཚིད་པ་སྤྱོད་པ།	61
ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།	63
མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གཞི་ཤེས།	67
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ།	74
སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད།	79
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ།	80
སྐབས་འདིར་སྐོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན།	84
ཞར་བྱུང་མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ།	88

སྐབས་བཞི་པ།

རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།	100
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་པ།	106
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།	108

ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་བཤད་པ།	115
ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ།	121
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ།	134
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་བཤད་པ།	151
མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ལོ་རྒྱའི་བཞེད་འགོད་པ།	162
དེ་ནམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ།	169
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ།	172
དེ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ།	175
རང་ལུགས་གྱིས་དེ་འགོག་ཚུལ།	175
རང་ལུགས་བསྐྱུས་བསྒྲོམ་གྱི་དོན་བཤད་པ།	176
སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	185
སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	192
སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་བཤད་པ།	200
མཚན་མཚོན་བཤད་པ།	201

ཤེས་མཚན།	202
ཁུད་མཚན་བཤད་པ།	208
བྱེད་མཚན་བཤད་པ།	211
ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ།	212
གཞི་གང་གི་སྟངས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་གཞི།	214
གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱ།	216
གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད།	217
ཚུལ་ངེ་ལྟར་སུ་མཚོན་པའི་ཚུལ།	225
དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་དགོས་པ།	242
དེ་དག་གང་དང་ལྡན་པའི་ས་མཚམས།	245
དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།	246
ལྟ་ངན་བཅུ་བཞིའང་སྤྲུག་བཅུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	252
ལྟ་ངན་བཅུ་བཞིའི་གངས་འབྲེན་དང་ངོས་འཛིན།	261
གོང་སུ་བཤད་པའི་ལྟ་ངན་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ ནང་སུ་བསྟུས་ཚུལ།	265

ལྷ་བ་དེ་དག་གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ཅིང་།	268
ལྷ་ངན་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ།	269
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན།	278
རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན།	284
ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།	289
མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་བ།	296
ལམ་རྒྱུ་ཁྱེད་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་བ།	301
བྱི་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།	334
སྦྱོར་ལམ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ།	354
མཐོང་ལམ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ།	358
སྒྲོམ་ལམ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ།	361
ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ།	367
ལྷངས་སྤྱིའི་རྒྱ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ།	371
སྤྱུལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།	374

སྐབས་ལྔ་པ།

འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྒྲུབ་པ།	383
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་བཤད་པ། ...	392
དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ།	396
རྣམ་འབྱོར་ས་གསུམ་བཤད་པ།	399
རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག	407
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	409
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་བཤད་པ།	413
ཞར་བྱང་སྤེད་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	421
སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་བཤད་པ།	438
སྐབས་དྲུག་པ།	460
སྐབས་བདུན་པ།	463

སྐབས་བརྒྱད་པ།

འབྲས་བུ་སྐྱའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	472
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཤད་པ།	480

ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྐྱབ་བཤད་པ།	483
ཟད་པ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱོར་བཤད་པ།	487
ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ། ..	499
མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་བཤད་པ།	505
མཚན་བཤད་པ།	508
དཔེ་བྱད་བཤད་པ།	517
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	523
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ངོས་བཟུང་བ།	532
མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱབ་བཤད་པ།	533
མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ།	547
པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་	582

ས་བཅད་གཉིས་པ་དེར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་

ཤེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐབས་དང་པོར་ཡུལ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྩམས་ཡུལ་ཅན་
ནམ་མཁུན་མཆོན་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་བརྩམས་པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དབྱེད་པར་
བྱ་བའི་གནས་ནམས་ལའང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་ཟིན་
ནས།

དེ་ལྟའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ལམ་གསུམ་
ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པར་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། སྐབས་
འདིར་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩམས་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཤེས་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། ཐོག་མར་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བརྩམས་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲན་
དང་། དེ་དག་གིས་ལམ་ཤེས་རི་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་སྐབས་
སོ་སོར་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་འགོད་པར་བྱ་བ་ལས་དེ་ཡང་དང་པོ།

རྩ་བ་ནི། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྒྲོ་བ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་
དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །པན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་
པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྐྱེད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། །བསྐྱེད་དང་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུ་མེད་དག། །སྐྱབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་

ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་
འདྲར་བཤད། །

ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་ལྷས་རྣམས་ཀྱི་འོད་
མོག་མོག་པོར་ཉེ་གཟི་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པན་
ཡོན་ཆེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་བ་
སྒྲོམ་ལམ། བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། བསྟོད་བསྒྲོམ་ལམ། རྗེས་སུ་
ཡི་རངས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ། སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ། ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཐོགས་ཐབས་ཤེས་
བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་
བྲ། དེ་ཉིད་མཆོན་ཚུལ་ཡང་། ལམ་ཤེས་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་མཆོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་པོ་ཆད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི།
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་ཤིང་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བའི་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
མཐའ་དག་ལམ་ཤེས་བསྒྲོམ་ཚུལ་འདིའི་ནང་དུ་འདུ་བས་ཆོས་བརྩ་གཅིག་པོ་

འདིས་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ལམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་
བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་
ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་བ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མཆོན་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དཔེར་ན། བཀོད་མངོས་ལྡན་པའི་གནས་ཁང་ལྟ་བུ་གསར་གཞི་བྱེད་པ་པོས་
ཐོག་མར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཁང་པ་དེའི་དགོས་མཁོ་ཡོ་ཆས་རྣམས་ཆང་བ་ཆགས་སུ་
ཚུད་པར་བྱས་ནས་དངོས་གཞིའི་ལས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཆོས་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སོ་སོར་དོགས་པ་དབྱེད་
པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལའང་རུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཡུལ་ངེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་ལས།

རུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་

དང་པོ་རུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་རུང་ན། ལྟ་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་ལས་སྐྱེད་པའི་འོད་ནི། ལྟ་མ་མེ་མ་ཡིན། ལྟ་ན་ནེ་མ་ཡིན། ལྟ་ངེ་མ་ཡིན་གྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་དང་གཙུག་པོ་
དང་མཆོག་དང་རབ་མཆོག་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་གོང་

ན་མེད་པ་དང་། གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

ཅ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ། །འོད་གྲིས་ཚོག་ཚོས་
པོར་མཛད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། ལམ་ཤེས་གསུངས་པའི་
འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་ནས་དེ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།

དངོས་སུ་ནི་འོད་ལ་དམིགས་པའི་ང་རྒྱལ་མངོན་འགྱུར་བ་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
རང་རང་གི་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་འོད་དང་ལྷན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བར་མཚུངས་
ཤིང་། ལྷ་དེ་རྣམས་ནང་གསེས་སོ་སོར་ཡང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། འོངས་
སྐྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱམས་པར་བཞུགས་པ་
དང་། རང་གི་སྦྱལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱལ་པ་ལ་འོངས་སྐྱོད་པ་དང་། བསམ་
གཏན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་
འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་བཅས་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བས་
དེ་དག་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་དུ་བསྟན་ལ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྲིས་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཚོག་
ཚོག་པོར་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་འོད་ནི་ལྷ་མི་རྣམས་པ་མཐོང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུའི་མཛད་པ་
ལ་རབ་དུ་དྲངས་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་

ནས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་འདིར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་གནས་པའི་
འགལ་རྒྱུན་དང་རྒྱལ་གསུངས་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རེས་འཇུག་གི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་གནས་པ་ལམ་དེ་ལྷ་བྱ་བསྐྱོམ་པར་མི་རུས་
སྟམ་དུ་སྒྲོ་བྱམ་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་བསལ་
དགོས་པ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། འདིར་ལྷ་རྣམས་བྱམ་པ་མེད་ཅིང་དང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་
དེ་སྤངས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་
སོགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་སྤངས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡུལ་ངེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡན་ལག

གཉིས་པ་ཡུལ་ངེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡན་ལག་འཆད་པ་ལ། མདོ་
ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་མ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མཆོམས་བཅད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

ཅུ་བ་ལས། དུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཡང་
དག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པ་སོགས་འཛོག་
དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ནི་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
མཐུ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་
འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མཆོམས་བཅད་པ་སྟེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་བཅད་པར་འདོད་
པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་མི་རུང་ལ།

དེ་ལས་གཞན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ནམས་ལ་ལམ་
 ཞེས་སྐྱེ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱང་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི་ཡུལ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་རྒྱར་ཏུ་འཕྲོལ་བར་ངེས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་
 ཟེན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ། བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས། འོན་
ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གྱང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་
རྗེས་སུ་ཡི་རུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ལ། ཡིག་ཆ་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་
དགོད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྒྱུབ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་

ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་མི་གྱུ་དབྱེད་པ། ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ་དང་ས་བཅད་ལྗེའི་
སྒྲོ་ནས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་མཐར་ཐུག་ཆེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ནམས་
ཀྱིས་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་
ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་
འབྲང་གི་སེམས་ཅན་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལྟར་ན། ཉན་
ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་རིགས་ལས་སྒྲོག་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་དེ།

མཛོད་ལས། གཉིས་སྒྲོབ་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས།
ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་གྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཤུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ལུང་ཚུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་མེད་
རྫོགས་ལུང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲིབ་
རྗེ་ཞིན་དུ་ཚུབ་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཞིན་དུ་འཇིགས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་
གྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་རང་གི་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་མ་དོར་བར་གྱངས་
མེད་གསུམ་གྱི་ཕུན་དུ་གནས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡང་རྩ་འཁྱུལ་
གྱི་མཐུས་ཆེ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར། སྤར་གྱི་ལྷག་བཅས་པའི་
ཕུང་པོ་གཞན་དོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་རང་གིས་སྤྱུལ་པའི་ལུས་
ཞིག་གསར་དུ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་མཐུས་སྐྱེད་ས་ནས་དེ་ལ་གནས་ཏེ་ཆོ་གསལ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། ལྷག་བཅས་ནས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཡང་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་མཐུས་
ཆེ་བསྐྱེད་ས་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལུས་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་
བྱེད་གྱིས་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱུལ་པའི་ལུས་གྱི་གཞན་དོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་
ནས་ལུས་སྤྲུལ་མ་ལྟ་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོ་གསལ་
ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཁས་སྐྱེད་ས་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ན་སངས་གསར་དུ་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཉིད་ལ་འཇོག་
དགོས་ན། མདོ་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་
རྟེན་པར་འཛང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་
བྲལ་བྱིད་མདོན་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

སྦྱོན་མེད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་འཛང་རྒྱ་ཡང་འདོད་
པའི་ཁམས་སྤྱོད་འཛང་མི་རྒྱ་བ་དང་། འོག་མིན་དུ་འཛང་རྒྱ་ཡང་འོག་མིན་གྱི་

ཉིན་ལ་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་ཁྱད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ལུགས་འདིར་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་མཛད་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་
བའི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྐུ་དེ་ལྟུག་བདེན་གྱི་ལྟག་མ་དང་
བཅས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།

གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། གཞན་ཡང་སྐུ་འདི་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་སྟེ། གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ་ནི་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་སྤྱུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལོངས་སྤྱུལ་ཡིན་ཏེ། འོག་མིན་གནས་ན་བཞུགས་པའི་
སངས་གསར་དུ་རྒྱས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་སྤྱུལ་སྐུ་འི་
མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱུལ་སྐུ་འི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱིར་སྤྱུལ་སྐུ་འི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྐོར་རྒྱས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་
ཐལ་སྤེང་སོགས་སུ་གསལ་བས་དེ་ནས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དབྱ་སེམས་རྣམས་
གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱུལ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་རིགས་གྱི་ཐད་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་བྱེད་ལ། ལུང་
རིགས་གྱི་སྤྱུལ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་
རིགས་པས་སྤྱུལ་ཚུལ་གནད་བསྐྱས་པ་འགའ་ཞིག་བཛོད་ན། ཡིག་ཆ་ལས།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་མ་བཟུང་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་
སྟེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཙེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
སྤང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
འདོར་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སེམས་དང་བྲལ་རུང་གི་སྒོ་བྱར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྤྱོད་གང་
ཞིག་བདེན་སྤྱོད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་སེམས་བདེན་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སེམས་ལ་འབྲལ་རུང་གི་སྒོ་
བྱར་བ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པས་
འབྲས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་རང་བཞིན་ཀྱི་དེ་མས་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་དང་།
སྒོ་བྱར་ཀྱི་དེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་གཤེས་དང་ལྡན་
པ་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་

སྐྱབས་འདིར་བྱབ་པའི་དོན་ལ། གསེར་སྤེང་ལས། མཐར་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་
པས་བྱབ་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལ་
གསུངས་པ་བཞིན་ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤྲོད་པོ།

རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ།

བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ། གསེར་སྤེང་ལས། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པ་ལ་སྐྱག་ནས་དེ་སྒྲོམ་འདྲོར་བ་ཉོན་ཐོས་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་གཞན་དོན་དུ་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་བསམ་
ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་བར་བཤད་དེ། མདོར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བའི་
སྤྱིད་པ་མི་སྤྱོད་བ་ལ་དེ་མི་སྤྱོད་བར་བཏགས་པ་ཅམ་མོ།

ཞེས་སྐྱབས་འདིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་
བཏགས་པ་བ་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ནི་མཆཙན་ཉིད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདྲོད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཐག་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་
རྒྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་
གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་
ཆར། ཉོན་མོངས་མཆཙན་ཉིད་པར་བཞེད་དོ།

འོ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་
ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཡིད་ལུས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་

མིན་པར། དེ་འདྲི་སྒྲང་བྱའི་སྲིད་པ་དེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲངས་
 པའི་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་སྟར་ན། བྱང་འཕགས་
 རྣམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཅིང་། དེ་འདྲི་ན་རྒྱད་ཟླར།
 འཕགས་པ་ན་དང་ཀ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་བྱུང་དེ་མེད། །ཅེས་དང་། ཡིག་ཆ་ལས་
 གྲང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་
ལས་རྒྱང་པས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲོན་མེད་དེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་སྤར་སོ་སྤྲེའི་དུས་སུ་བསགས་ཟིན་གྱི་
གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་སྤྱོད་ལེན་སོགས་མི་དགོས་
བར་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ལས་ལ་གསོས་བཟབ་རུས་པས་ཉོན་མོངས་གྱི་
དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

སྙིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་གྱིས་ལས་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་གང་དུ་ཡང་བསྐྱར་
 ལུས་པས་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་ལས་མཆོངས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།

གསེར་ཐོང་ལས། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་དང་
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཚུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་ལས་
 མཚུངས་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་བྱང་ཡེས་གསུངས་

པ་ནི། མདོ་འགྲེལ་གྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་བཤའ་པར་སྣང་ཡང་གྱི་རབས་པ་དག་
གིས་ལེགས་བཤའ་དུ་མ་གོའོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆ་བར། བསམ་བཞིན་སྤྱོད་པ་
ལེན་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱོད་བར། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱོད་རྗེ་ཡིས། །བྱང་
ཆུབ་བར་དུ་སྤྱོད་མཚམས་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལས་གྱི་དབང་
གིས་ནི་བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་།

སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ནི་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་ཅན་
འདུལ་བའི་བྱིར་གནས་དམན་པར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ནི་གོང་མ་ནས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དབང་འབྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། ས་མཐོན་པོར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱུལ་པའི་སྟོན་ས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་རྒྱ་ཆ་བར། མོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་
སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་
འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་

སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། མོས་བས་སྟོན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ནི་ས་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡོངས་
ལྷ་སྒྲོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དམན་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་
གང་ཡིན་པའོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ནི་བསམ་གཏན་ནམས་བསྐྱོག་ནས་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དབང་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ནི། སྤྱུལ་བ་དག་གིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

མདོར་བསྟུན་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོངས་གི་བྱང་སེམས་གྱིས་འདོད་སྲིད་
 གྱི་ཟག་པ་ཆེན་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པས་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་ཡོངས་
སྤུ་མ་བསྐྱས་པ་རྣམས་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་པ་རྣམས་རྒྱད་མེན་པ་དང་། རྒྱད་མེན་
པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དུས་མ་ཡིན་པ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་

པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་བྱ་བ་
རྒྱབས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལཱའི་ནང་ནས་དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་
ཐག་འགལ་རྒྱུ་དང་རྒྱལ་མདོན་འགྱུར་བ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་ནས་ལམ་
ཤེས་སྒྲིམ་རུ་བྱས་པ་དང་།

གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་།

གསུམ་པས་ཉིད་ལེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་གྲུབ་ལ། བཞི་པས་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཆེད་དུ་གཉིད་ནས་མི་སྦྱང་བ་
སོགས་དང་ལྷན་པ་དང་།

ལྔ་པས་ལམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་
གྲུབ་པོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆ་ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དོ་བོ་འབྲས་བྱ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་
ཡང་། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་གང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་
ལམ་ནི། དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་ཉེར་གསུམ་བསྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་འཛོག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱང་གཞི་བདེན་པ་བཞིའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་ཉེར་
གསུམ་བསྒྲོམ་ན། དེ་ངེས་ལྟར་ཡིན་ཞེས།

དེ་ལ་སྤྱིར་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྟུ་བླག་ཕྱེ་བ་ནི་གོ་སྒྲུ་ལ། སྤྱག་ཀྱན་
ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་པ་རོལ་དག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི། ཕྱིར་གྲོལ་བས་གཞོད་པར་
ཞུགས་པའི་པ་རོལ་དག་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པར་སྒྱུན་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་།

གཉིས་པ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གཉིན་པོ་སོགས་གྱིས་གཞོད་
བས་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྒྲོམ་པ་དང་།

གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ནི། དག་བཅོམ་གྱི་ལམ་རྣལ་མས། ཅད་ནས་སྤོང་བས་ངོ་པོ་
གཞན་འགྱུར་དུ་གནས་པ་དང་།

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་འཛིག་པའི་རྣམ་པ་ནི། འཛིག་རྒྱུ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་
རང་གིས་ཉྱལ་ཏུ་མི་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཛིག་པའི་རྣམ་པ་ནི།
འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་གཞོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་།

གཉིས་པ་འགོ་བའི་ནད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི། སྤེན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
ཡོད་ཀྱི་ཉེར་འཆའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་།

གསུམ་པ་ཉེར་འཆའི་རྣམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཐོག་འབབ་པ་
སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོམ་པས་ཆོགས་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་སྟུག་ཀུན་
གཉིས་ལ་སྒྲོ་གས་སྟུག་པར་བསྒྲོམ་པའི་ངེས་པའི་འབྱུང་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
སྒྲོ་གས་ཞུགས་བྱལ་པོ་བྱང་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །

དེ་ནས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྒྲོམ་པས་
ཆགས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྟུག་པར་མཐོང་བས་ཆགས་བྲལ་ལ་ཞུགས་པ་
དང་། དག་བཅོམ་གྱི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

རྣམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་སྒྲོམ་པས་སྟུག་བཅས་དག་བཅོམ་གྱི་ཆེ་སྟུག་ཀུན་
གཉིས་འདོར་འདོད་འབྱུང་བས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྟུག་མེད་དག་བཅོམ་

གྱི་ཆེ་སྤྱལ་ཀུན་མ་ལུས་པ་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་བ་ལས། ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྒྲིམ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་ལའོ། །འགོག་པ་
 ནི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 ལ་ཞུགས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ནི་མི་སྦྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་པ་དེ་དག་ལས་རབ་དུ་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་
གསུངས་ན། དེ་རྣམས་ཅིའི་སྒྲིབ་སྒྲུག་ཀྱང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་སྒྲིབ་མི་རྟག་སྒྲུག་བསྐྱེད་སོགས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་སྟེ་བ་ནི། ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟིག་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་
པའི་བྱུང་པར་དུ་བྲས་པ་ཡིན་ལ།

སྐབས་འདིར་ནི། ལམ་དེ་དག་གི་དམིགས་པའམ་བྱང་གཞི་སྤྱད་ཀྱང་གཉིས་
ཀ་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་བྱང་གཞི་དེ་གཉིས་ཀའི་སྡེང་དུ་
བསྒྲོམ་བ་དང་།

མདོ་ལས། བསྟན་པའི་ཆེ་ཡང་བྱད་གཞི་སྟུག་ཀྱན་གཉིས་ཀ་གཟུང་ནས་
ནམ་པ་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྲིས་སྟུག་ཀྱན་ཐུན་མོང་པའི་ནམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱད་ཀྱིན་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་། བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་ཉིད་གསུམ་སྟོམ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐབས་འདིར་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ངེ་ལྟར་ཤེས་
བའི་ཚུལ་ནི།

མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
བས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། ཀློ་ལྡོ་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་
ཡིན་ཞེས་སྟོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་བྱངས་ཤིང་དངོས་གཞིའི་དུས་
སུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་མཐར་
ཚུགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་ཅིས་ཟིན་པ་སྟེ་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་
ངེ་སྐད་བཤའ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་
གྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ལ།

དེས་ན་ཡིག་ཆར། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་བ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་

པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། འཕགས་
པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བ་ལས།
རང་གི་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །
ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་རིགས་དང་། ལམ་བཟོད་ཚུལ་དང་། འབྲས་
བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཆོགས་གསོག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱ་བ་སྟེ་
ཁྱད་ཆོས་བྱུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་
འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི། ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱ་མེད་ལུས་གྱི་
ནམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་འཆམ་པར་ཆོས་སྟོན་
པར་གསུངས་པའི་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་སྦྱར་རང་རྒྱལ་ཅམ་ལ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་
རྒྱལ་པལ་ཆར་གྱིས་སྐྱ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱེད་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱ་བཙས་སུ་ཆོས་
སྟོན་མི་བྱས་ལ། སྐྱ་བཙས་སུ་ཆོས་སྟོན་ན་རྒྱུད་འབྲུགས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཡོ་

བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

འོན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་བསྐྱར་ན་ཡང་། གུན་སྒྲོང་ལ་སྟོས་
དགོས་ན་ངག་གི་སྒྲིབ་ནས་ཆོས་མི་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་གུན་སྒྲོང་ལ་མ་སྟོས་པར་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་འཆོམ་པར་མཛོན་མཐོང་ས་
ལེགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ནི། སྤར་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ངག་
གི་སྒྲིབ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དེ་སྤར་བསྐྱར་པ་གཉིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཅལ་རྟོགས་བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱར་བས་རྩ་འབྲུལ་དང་སྤར་པ་ཅམ་རྟོགས་བྱས་ཀྱི།
རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་པོ་གང་ཟག་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་
སོགས་རྟོགས་མི་བྱས་ལ། ངག་གི་འབྲས་རྟོགས་ལས་ནི། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་
ཀྱི་ཅལ་རྟོགས་བྱས་སོ། །

དེ་སྤར་ཡང་ནམ་བཤད་ལས། བལ་ཆེར་དེ་སྤར་གནས་བའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱབས་ཅན་སྤྱོད་སྟོན་བྱས་
པ་དེ་སྤར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་བྱས་པས་སྐྱབས་ཅན་སྤྱོད་སྟོན་བསྐྱར་ན་རྒྱད་
འབྲུགས་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དེ་འབྲའི་གུན་སྒྲོང་ལ་མི་སྟོས་པར་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་བྱས་ལ། དེ་མཐོང་བ་ལ་

བཏེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་
པ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་།

གསེར་སྒྲིང་ལས། སྒར་གྱི་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་
ཀྱང་བཏབ་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྐྱ་མེད་དུ་ཆོས་
སྟོན་པའི་རྒྱ་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ལོ་ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆེ་ག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནམ་
པར་གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འབྲུགས་པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སོ། །དེ་གཡེང་བ་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་པས་ངོ་བོ་ལ་ནམ་པར་
མ་བརྟགས་སྐྱོད་པས་བྱུང་པར་ནམ་པར་མ་དབྱེད་པར་ཆེ་ག་ཏུ་མི་སྐྱ་བ་སྟེ་སྐྱ་བར་
མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་དབྱེད་ངག་ཀྱན་སྟོང་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་སྟམ་
པའི་ཀྱན་སྟོང་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་སོང་མིན་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ་
ཡང་སོ་སོར་གོ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་མེད་དང་།

གཞན་ཡང་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་འབེབས་དགོས་པས། ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སོགས་
ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས་སོ། །

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆེག་རྒྱུ་བཞེས་རང་རྒྱལ་
 གྱི་ལམ་དེ་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་བའི་བྱུང་པར། འཛིན་པ་ཤེས་
 པ་བདེན་འཛིན་མི་སྤྲོད་བའི་བྱུང་པར། རྟོན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཏེ། བྱུང་ཆོས་
 གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཚུལ་ནི་སྤྲོད་བཞེས་ཡིན་ལ།

དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡང་། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆ་ལས། སྤྲོད་བཞེས་བྱུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེའི་རྒྱ་
 ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་གོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོར་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་དང་། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་ཏེ། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་
ཀྱི་ཆོགས་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱོ་ཤས་ཤུགས་
དྲག་པོ་དང་མི་ལྡན་ལ། སྦྱོ་ཤས་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞེས་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལ་ངེས་པ་
འདྲེན་ཀྱང་ཀྱི་སྦྱོ་ཤས་ཤུགས་དྲག་པོ་ལ་བྱ་བས་དེ་ཉིད་གོང་མའི་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་
སྦྱོར་བ་མེད་དེ།

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་ཉེས་
 གཞིག་ས་ཤུག་ས་དྲག་མཐོང་བ་ལ། ཁམས་དེའི་བསྐྱུས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལུས་པས་སོ། །

སེམས་རྟེན་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དང་དབྱུས་གཅིག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བར། བདེན་དང་བདེན་ལ་
བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་དང་།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།

སྒྲིབ་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་ཚུལ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་
མཐོང་ལམ་སྒྲེ་ཚུལ་དང་། ཀུན་བདུས་པའི་ལུགས་དང་། དབྱུ་མ་པ་རང་ལུགས་
གྱི་བཞེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བས། འདིར་རེ་
ཞིག་མ་བཀོད་ལ། ཕྱི་མའི་སྒྲོར་ཅུང་ཟད་དབྱུད་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་
དུ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཀོད་ནས། གསུམ་པ་རང་ལུགས་སུ་འགྲིག་པར་
གསུངས།

དེ་ལ་ལུགས་དང་པོས་ནི། བདེན་བཞི་ལ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སམ། འབྲས་
བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
ཁྱད་པར་སྤེལ་ནས་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པར་འདོད་ལ།

དེ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེས་པ་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྒྲོང་བས།
དེ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་སྒྲོང་ལ། སྒྲོང་པ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པས་
འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལེས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ཡིན་པས་
ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ལེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྒྲོང་བ་དང་། འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་བཞི་དུས་མཉམ་པས་ལེས་བཟོད་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུས་མཉམ་ཟེར།

འོན་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་དགོས་པས་
སྒྲོང་བྱ་ལོག་ཞུགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་

བརྩ་བླ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བར་
ཐལ་བ་དང་། འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་བདེན་ཐོབ་པ་སྒྲེ་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་
ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ། །

ལྷགས་གཉིས་པས་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མའང་དུས་མཉམ་སྟེ།
དཔེར་ན། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ན་བདེན་པ་ལྷག་མ་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་
པའི་ལོག་ལྷགས་བརྩ་བླ་པ་ཅིག་ཅར་སྐད་ས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།

དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྒྲེ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་གསུངས་
པས་བཀག་གོ། །

ལྷགས་གསུམ་པས་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དུས་མཉམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་དུས་
མཉམ་དུ་སྒྲེས་ཤིང་སྒྲེ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་
ལ། དེ་ཡང་ཡུམ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་།
ཆོས་ཤེས་བཞིར་བཞག་ ཡུམ་ཅན་ཤེས་བཟོད་བཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་གོ། །ཞེས་འདོད།

དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རང་ལྷགས་སུ་བཞེད་དོ། །གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལྷགས་

གསུམ་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གང་གི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་ནི། གང་སྤེལ་དང་།
 ཉོག་གི་འབར་བ་སོགས་དངས་ནས་བྱེ་སྤྲིའི་སྤེ་བ་འགའ་རེའི་འདོད་པ་ཡིན་ཚུལ་
 གསུངས་འདུག་པའི་དེ་ལྟར་སོ་སོའི་མིང་ཙམ་སྤྲོས་ན་ལུགས་དང་པོ་ནི་ཆོས་
 སྤང་སྤེ་བ་དང་།

ལུགས་གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པར་སྤྲོ་བའི་སྤེ་བ་དང་། ས་སྟོན་པ་དང་། མང་
 སྟོན་པ་གསུམ་དང་། ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་སྤྲོ་འགའི་འདོད་པར་སྤྲོར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལུགས་གཉིས་པའི་འདོད་བརྗོད་ཀྱི་ཐད་དུ། གསེར་
 བྱང་ལས། ཆོས་མཐའ་དག་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲོམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་
 བསྤངས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཆར་མཐོང་ལམ་སྤྱེ་ཚུལ་
 ལ་མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་དང་། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས། དབྱུ་མ་པ་
 རང་ལུགས་བཞད་པ་དང་གསུམ་ལས།

སྐབས་འདིར་དབྱུ་མ་རང་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་བྱེ་
 སྤྲིའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་མིན་དབྱུད་དགོས་ཏེ། ལུགས་དེར་སྤྱག་བདེན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 གཞིགས་པས་བདེན་པ་སྤྱག་མ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱོད་འདུག་ཏུ་གསུངས་
 ཞིང་། ལུགས་དེར་འགོག་པ་ན་ཡང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་
དངས་ནས་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
བ་ཞིག་གི་བཞེད་ཚུལ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །

འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དུས་མཉམ་དང་། ཞེས་པ་བརྒྱད་
དུས་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱི་དོན་ལས། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་
བཤད་པ་ནི། དུལ་ཅན་མངོན་ཏྟགས་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲུལ་བའི་རྒྱུད་ལ་
བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྤྱི་བ་ནའང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་
སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འགྲིག་པས་ཉན་
ཐོས་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་
སྤྱི་བར་བཞག་གམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཐེག་དམན་ལའང་ཐེག་ཆེན་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་
གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འོ་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
ཏུ་དུལ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྟགས་པའི་
སྟོབས་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པ་དང་། དེ་
ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པས་ཀྱན་འབྱུང་ངོས་ཟིན་ནས་དེ་སྤྱི་བ་འདོད་དང་དེ་ཉིད་
སྤྱི་བ་རྣམས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཞེས་ནས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉམས་

ལེན་གྱི་རིམ་པ། སྒྲུང་ཆོག་གས་སྒྲུང་གྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ངེས་ཤེས་བྱུགས་དག་བརྟན་པོ་འབྱུང་བས་མཐོང་ལམ་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཏོན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་ཏོགས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱུ་བའི་དོན་
 དུ་དགོངས་པ་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་འོ། །

ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་
 མེད་ལ་དབྱེད་ན། དེ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཞེད་
 མཁན་ཆོས་གཞོན་བྱེད་དང་། སྐབས་བྱེད་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་
 ལན་རི་ལྟར་འདེབས་ཚུལ་དང་། བྱུགས་སྒྲུང་གཞོན་བྱེད་བཟོད་ཚུལ་བཅས་མདོ་
 ཅམ་སྒྲེང་ན། འདི་ལྟར།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་བྱིར། འབྲུག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་མིན་ནི་སེམས་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།

ལམ་རིམ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་མིན་ནི། སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བེན་

པར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མེད་པའི་བྱེད། བྱ་སྟེ། ཟིན་བྱེད་
མེད་པར་ཟིན་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་བྱེད་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །

ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་བྱ་བ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་པ་དང་བྱང་
སེམས་ཡིན་མིན་ནི། སེམས་དེ་རང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་མེད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། སྐྱེས་ཟིན་
མ་ཉམས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་ཞིང་།

ཐལ་འགྱུར་བྱེད་མ་ལའང་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྒྲིམ་
ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ཞེས་པ་ཡང་། ཟིན་བྱེད་དེ་
རང་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུར་སྒྲུར་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོ་དེས་འཕེན་པ་བཏང་བའི་
ཤུགས་མ་ཉམས་པར་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིན་
བྱའི་ལམ་དེ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇོག་སྟེ།

དཔེར་ན། མདའ་འཕེན་པ་ན་ཐོག་མར་རམ་སྒྲུར་བའི་ཤུགས་གཞུ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་། འཕེན་འཕེག་པར་བྱེད་པའི་དེའི་ཤུགས་མདའ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

མདོར་ན། སེམས་བསྐྱེད་དེས་ཟིན་བྱ་ལམ་དེ་ནམས་སྒྲ་མེད་ཇོགས་བྱང་གི་
རྒྱར་སྒྱར་བར་བྱེད་པས་དེས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྒྲིབ་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་
འདི་སྒྲང་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བཏུན་གཟུང་། །ཞེས་དང་།

འོན་ཏེ་མངོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་ཡོད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡང་
སྒྲུ་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་དེ་ཡོད་ན་དེ་སྤྱིང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱིང་བའམ་
དེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་བྱུང་བའི་སྤྱིར།

ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་གཞན་ཡང་། དབྱ་མ་སྤྱི་དོན་ལས། གནད་འདིའི་རིགས་
 རྟོགས་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མདོན་སྤྲུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་མི་ལྡན་
 པར་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག དེ་སྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མི་གཡོ་བ་འདི་གནས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་གང་དེད་གྱི་སྟོབས་
བརྩ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་བྱོད་ལ་མེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དེ་ཡོངས་སུ་བཅུ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བྱོས་ཤིག བཙོན་འབྲས་ཚུམས་ཤིག བཟོད་
པའི་སྟོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཅིག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

འཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒོང་བར་མཛད། །ཅེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་བཤད་དུའང་། དེ་འདྲི་བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པ་དེ་རྗེས་
ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པར་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པས་སྒོ་བ་པའི་

གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་དང་སྒྲིབ་རྗེའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་མེད་པར་
 བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་བྱང་མེད་དུ་ཡོད་ན་རྗེས་སྐོབ་དུ་བསྐྱེད་བ་དོན་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། གུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱིས་གུན་
 གཞི་མི་བཞེད་པ་ལ། སྤྱིར་ཅེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ནི་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཆེ་སྤྱིར་
 ཅེའི་འགོ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་རྟོག་སྒྲོ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་
 པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་
 མ་སྒྲོས་ལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་
 གྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཤིག་ཆེན་དང་། ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་
 གསལ་བས་དེར་བལྟས་ན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས་གྱང་། རི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤིག་ཆེན་
 གྱི་གསུང་དེ་ནམས་ཀྱིས་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབའི་

རྒྱུད་ལ་རྟོག་སྒྲོ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་
སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
ལམ་ཐོབ་སྤྲོད་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་
ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས།

ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བ་ཞི། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཅིག་བདག་འབྲས་
གཅིག་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་པ་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་
རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ལུས་
རྟེན་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་
དང་། སྦྱར་རང་རྒྱལ་ཅམ་ལ་དགོ་སྤྲོད་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་
ཏེ། བར་དོའི་རྟེན་ཅན་དང་། ལྷག་མེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་མིན་པར་མཐའ་དཔྱོད་དུ་

གསུངས་ལ།

བྱེ་བྲག་དེའི་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་དང་། ཐེག་
ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ནི་གཟུགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་
ཅན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི།

མདོ་སྐྱད་པར། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །
གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་རྟེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་
རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་
དང་། འདོད་སེམས་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ།

མཐོང་ལམ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྐྱེར་བསམ་གཏན་ས་དུག་དང་། བྱེ་བྲག་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲ་མ་ནི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ཟིན་གོམས་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་ནི་ས་ཀྱན་རུང་ལ།

ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ལ་སྐྱེར་ལམ་ཀྱིས་དབྱེད་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲོམས་པའི་མཐར་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
གཞིགས་པ་འདྲི་དགོས་པས་སེམས་རགས་པ་འདོད་སེམས་དང་ཞི་གནས་

འགས་ཆེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱེད་མི་རུས་ལ། ལྷག་
བར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི་སེམས་སྤྲ་རགས་དང་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་བའི་
བསམ་གཏུན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས།
 རོ་བོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་དང་།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི། སྐྱ་དོན་འདེས་རུང་དུ་འཛིན་
 པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་
དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་མོ། །དང་པོ་བསྐྱོན་པའི་རྩ་བ་ནི། མོས་པ་རང་གི་དོན་
དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།

དེའི་ངོ་བོ་ནི། དུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་ནི། གཞུང་
ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་སྤྱོད་གསུམ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གསུམ་པོ་རང་དོན་དང་།

གཞན་དོན་དང་། གཉིས་དོན་གསུམ་ག་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་དེ་འབྱེད་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་ཡང་དོན་གཅིག་གོ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་
དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐབ་བྱེད་དུ། དུམ་རང་
དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རང་དོན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་
ཆེས་པ་དང་། གཙོ་བོར་གཞན་དོན་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་
པ་ལ་དུམ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རང་དོན་ཀྱི་འབྱུང་
གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེའི་དོན་ནི་དུམ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་
བར་མེད་པ་མཉམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་
གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། སྐབས་འདི་
དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་སུ་དུམ་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཉིར་ཀྱི་བསམ་
པའི་ཆ་ནས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་བྱེད་ལ།

དེ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲིམ་གཞན་
དོན་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་
སྐབས་འདི་དང་མི་འབྲེལ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་
གསུངས་པ་ཡང་ཐོབ་བྱའི་ཆ་ནས་མིན་པར་དེ་གཉིས་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་དང་།

བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ན།
དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་
གཙོ་ཆེ་ཆུང་ངམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལ་འཛོག་པ་འདི་དང་དོན་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱབས་
གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཅ་བ་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་པ་ལ། །མོས་པའི་
གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ།

གཞུང་དོན་ནི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་མཛད་པའི་ཡུམ་མོས་པ་སྒྲོམ་
ལམ་ལ་རང་དོན་དང་། གཉིས་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཉེ་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་
མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་སྒྲོར་གསུམ་རེ་བྱེ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
ལ་དགུ་དགུ་དབྱེད། །

དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགུ་ཚན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱབས་པ་སོགས་གསུམ་གསུམ་བྱེད། །དེ་ཡང་བསྟོད་

པ་ཞེས་པ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་མིན་པར་མཉམ་གཞག་དུ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་མཐུ་ལས་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེ་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་རྗེ་
 ལྟར་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་མཛད་པའམ་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་ལ་ཡང་
 སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་
 པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རང་གཞན་
 གྱི་དགོ་ཅ་རྗོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྟུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྟོམ་ལམ་ནི། ཅུ་བར། ཐབས་དང་མི་དམིགས་
 པ་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དགོ་
 ཅུ་ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས་ཞིག་ལ་འཛོག་

དེ་ལྟར་མོས་བསྟོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྟོམ་ལམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་མོས་

བ་དང་། བསྐྱོ་བ། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་ག་བྱར་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།

དང་པོས་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པས་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ནམས་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་དཔེ་ཡང་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་གསེར་གྱི་གར་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། གསེར་མགར་གྱིས་དེ་རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་འདེས་བྱུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོག་ས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་དེ་གཉིས་འཆད་བྱེད་གྱི་ཅ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །
ཅེས་སོགས་གྱིས་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྟེན་སོགས་དང་། །
ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བསྟེན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག་ཏྲོག་ས་
པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིག་བྱེད་དང་། དེ་གང་ཞིག་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་
ལག་རྗེས་འཛིག་བྱེད་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྤངས་ཏྲོག་ས་གཉིས་གྱི་ལག་རྗེས་
འཛིག་བྱེད་གྱི་ལྗོན་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རོན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པ་
ནི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོམ་ལམ་དེ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་
གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཡུམ་གྱི་བྱེད་པར་བསྟེན་པ་ན། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་
པ་ཉིད་དོ། །

འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ། ཡུམ་

རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དུམ་རྣམ་པར་དག་པ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅིང་ཐ་མི་དད་པ་མ་
 ཆད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན།

ཅ་བར། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་
 སྤྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་
 གསུངས།

གཞུང་སྒྲིལ་སྤྱི་ལོ་འོན་པ་ན། ཡུམ་དང་འབྲས་བུ་ལོ་འོན་ལ་ཉི་མཱ་དུ།
འཕགས་པ་ལོ་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་ལོ་དགོ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ལོ་འབྲས་
བུ་དེ་ནི་ཞེས་འཕགས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
བཞེད།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱན་སྒྲུབ་དུ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་འབྲས་བུ་དང་
ཡུལ་གཉིས་གཅིག་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་
ཆད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་བཞིའི་དོན་འཆད་པར་ན།

གསེར་མེད་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལོ། གཉིས་
སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རྣམས་པ་སྟེ་སྟོས་ཀྱང་གཟུང་

འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་སོ་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་
བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །གཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་
མ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་སྤྲེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤམ་པའོ་
ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མདོ་ལས། དངོས་བསྟན་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མས་དག་པ་ལ་
གསུངས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དེ་མས་དག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་སོ། །

འོ་ན། སྐབས་འདིར་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་མས་
རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་ན་སྒྲེས་བྱ་ཞིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་གང་ཟག་སྤྲེ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་དང་བལ་བ་རེ་འཛོག་དགོས་ན།
དེ་རྣམས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཐལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཆོས་སྐྱེད་དང་། བྱད་མེད་དུ་ཅིའི་སྤྲོད་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན། གསེར་ཐོང་། རྣམ་བཤམ། ཡིག་ཆ་བཅས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་
གཅིག་པས་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཅམ་འགོད་ན། སྐབས་འདིར་དེ་མས་
དག་ཅེས་པའི་དེ་མ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་ཞིག་འཛོག་པ་བདེན་ཡང་། ཡུལ་གཟུགས་
སོགས་དེ་རྣམས་སྤྲོད་དེ་མས་དག་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྲོད་ན་དག་པ་གཉིས་
ལྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་སོགས་འཛོག་དགོས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ།

བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ལྟ་བུས་ལམ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པས་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རང་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་དེ་མས་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་

ཆེ་མཉམ་གཞན་གི་དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་
གང་སྤང་རྒྱུའི་སྤང་ཡོད་ཀྱི་ངེ་མ་དེ་དག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྤྱིར་ངེ་མས་དག་པ་
སོགས་མི་འཇོག་ལ།

ངོ་སྤྲུལ་གྱི་ངེ་མ་དེ་དག་གིས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ངེ་མ་དེ་ངེ་སྤྱིང་མ་སྤང་པ་དེ་
སྤྱིང་དུ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ངེ་མ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་བྱས་
ནས་ཆགས་སོགས་ངེ་འཇེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ལ། རྣམ་ངེ་མ་དེ་དག་སྤངས་པ་
ནས་བཟུང་རྣམ་འགྱུར་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་སྤང་དང་མི་
འང་བའི་ཉེན་འབྱེལ་དང་། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།

གསེར་སྤང་ལས། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྤྱི་བ་དེ་སྤྱིང་དུ་མ་དག་པར་འཇོག་ལ།
གང་གི་གཉེན་སོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་དག་བྱའི་ངེ་མ་གཅིག་ལས་མེད་
པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ངེ་མ་དེ་མི་སྤྱི་བའི་དག་པ་ཡིན་མིན་ཁྱད་
པར་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ངེ་མས་དབེན་པ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་
བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབེན་པས་རྣམ་འགྱུར་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཆེ། སྤང་ལས་མི་འང་བའི་སྤང་བ་
འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྱེལ་བདེན་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉེན་འབྱེལ་
རྒྱུ་མར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་འོ་ན་སྤྱིད་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་རིམ་གྱིས་དག་པ་ན་སྤྱིད་ཉིད་ནི་
མས་ཇི་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གོང་གི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་
བ་ནམས་སྒོ་བྱར་གྱི་ནི་མ་ཀུན་དག་པ་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
བྲལ་དུ་འགྱུར་དགོས་སམ་སྒྲིམ་པའི་དབྱེད་གཞི་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པས། ཐོག་གསལ་
ནམས་གྱིས་བཀལ་བཏགས་ཀྱི་གནས་སུ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེ་ལྟར་འབྲས་བུའམ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྲ་བའི་
ཡུལ་ཅན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་སྤལ་གྱི་ནི་མས་དག་པ་ན།
དེའི་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པ་གཟུགས་དེའང་ནི་མ་དེའི་དག་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། སྐབས་
འདིའི་ནི་མས་དག་པ་འཛོག་ཚུལ་ནི་གང་དག་རྒྱུའི་ནི་མ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་
གྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་བྲས་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཆ་ནས་དེའི་དག་པ་ཞེས་བྲའོ། །

འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མིན་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་དག་ནམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤར་བཤད་པ་གཉིས་དང་། རང་རང་གི་ངོ་སྤལ་གྱི་སྒྲིབ་
པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པར་བྲས་པ་སྟེ་དེ་ཅུམ་

སྤངས་པས་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མིན་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་ས་དགའ་འཛིན་པ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤང་བུ་
ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་རིང་དུ་
བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་སྤང་
བཞིན་ཡོད་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་
ཚུལ་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཤུད་ན།

མཆོད་བརྗོད་དུ། འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་
ཉིན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། རི་སྐད་བཤུད་
པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་
སྒྲོམ་པ་པོ་ཉིན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ལ།

བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་
ཡང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལམ་ཤེས་གསུམ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་དག་རང་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པས།

དེའི་ཚུལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
དང་བཅས་པ་བསྒྲོམས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས།

གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་བེན་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་
པའི་སྐབས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱའི་
ལག་རྗེས་འཛིག་བྱེད་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མོས་བསྐྱོ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ།

དེ་གསུམ་གྱིས་དང་པོ་རང་གིས་དགེ་ཅ་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པ་དང་། གཉིས་
བས་དགེ་ཅ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་བས་
རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་དེ་དག་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་
འཛིག་བྱེད་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛིག་
བྱེད་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བཅས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱོམས་པས་དེའི་པན་ཡོན་རྣམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་།

ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་བས་སངས་རྒྱལ་བྱང་

སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཀྲུས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཀྱི་ཆེར་མཛད་དོ། །

མདོར་ན་བྱང་སེམས་དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལམ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་
གི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྐྱེད་བཅས་མདོར་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཐོག་མཐའ་པའི་
དབང་པོ་བཅུ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབུ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲོགས་
གཅོད་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དག་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གི་ལོ་རྒྱུས་བྱ་བ་
ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་

གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ནི།

ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་གསུམ་གྱི་རིགས་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། དེའི་
རྗེས་སུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།

རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཐོབ་པ་ལ། འདིར་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྦྱངས་པ་སྒྲོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་
 ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་
 ལམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ། དེའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་སྒྲོན་དུ་
 འདིར་བསྟན་པའི་གཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགྲའི་གྲངས་
 འབྲེན་དང་། དེ་དག་གིས་གཞི་ཤེས་རི་ལྗང་མཆོན་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་མཆོན་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་དགྲའི་ངོས་འཛིན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ།

དེ་ཡང་དང་པོ་རྩ་བར། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྦྱང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་
 གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་
 མཐུན་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅས་དུས་གསུམ་བདེན་སྦྱང་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་

ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞ་
ཤེས། འབྲས་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
ཤེས། གཞིའི་གནས་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་པས་བཅིངས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བྱར་གནས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མཆོན་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་རུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་ནས་སྒྲོམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ། སྦྱར་བ་དེའི་རྣམ་པ་གང་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་སྒྲོམ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེའི་མཉམ་ཉིད། ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་དགའོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དགྲ་པོ་གང་རུང་སྒྲིམ་ཚུལ་འདི་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་
མེད་ཅིང་། དེ་བས་ན་གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་དགྲའི་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་། ཆོས་དགྲ་པོ་འདིས་ཀྱང་གཞི་ཤེས་དངོས་དང་།
དེའི་གྲོགས་སམ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོལ་ས་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱས་པ་སྟེ།

དཔེར་ན། མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་
ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཞི་མཐའ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཉམ་ཉིད་སོགས་གྲོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་
པ་དང་། གཞན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་།

རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་དགྲ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་བསྟན་དང་འབྲས་བསྟན་གཉིས་ཀའི་སྒྲིམ་མཆོན་
ནས་བསྟན་ལ། ཞེས་བསྟན་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིམ་མཆོན་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགྲ་ལས་སྤྱིད་ཞིའི་
མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་
མིན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་།

དོན་ནི། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོས་ཞི་མཐའ་དང་། མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་མཐའ་ལས་སྒྲིབ་ཅིང་།

དེ་དག་གི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་
 གསུམ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བེན་པའི་སྐབས་འདི་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་འགོག་ཚུལ།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྤྱིད་མཐའ་དང་ཞི་མཐའི་དོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་ལམ་
 གང་གིས་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོན་ན། སྐབས་འདིར་སྤྱིད་མཐའ་དང་ཞི་མཐའི་མི་
 འདོགས་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་དང་།
 དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་དང་། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་
 ཞིའི་མཐའ་རྣམས་སོ། །

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་
 སྦྱར་བའི་ཆ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའི་ངོ་བོ་ཡིན། འདིར་བསྟན་
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་མཐའ། རྟག་མཐའ། འཁོར་བའི་མཐའ། ཚུལ་རོལ་གྱི་
 མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་འདིར་
 བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་འདིར་བསྟན་ཀུན་
 རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆད་མཐའ། ཟུང་འདས་གྱི་མཐའ། ས་རོལ་གྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་

གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །

དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་ཞེས་མཐའ་འཛིག་པ་ན། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་
གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་བ་བདེན་གྱུ་དང་མྱང་འདས་བདེན་གྱུ་ལ་འཛིག་
པ་དང་། ལམ་སྤྱི་གཞི་དགོངས་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་བདེན་འཛིན་ལ་འཛིག་པ་
གང་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་པར་མཛོན།

འཁོར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་འཛིན་པ་དང་། མྱང་འདས་མཐའ་ཏུ་
སྤངས་བྱ་འཛིན་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་མཐའ་
དང་། ཞི་མཐའི་ངོ་བོར་འཛིག་

འཁོར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞན་དོན་དུ་
གྱུར་ཀྱང་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་སྤང་བྱའི་གཙུག་བོར་བྱས་ནས་སྤྱི་བ་ལ་བྱེད།
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་པར་སྤྱོད་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་སྤང་བྱར་འཛིན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་གཙུག་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་བྱེད་དགོས་
པ་འདྲའོ། །

དེས་ན། ཆེ་འདིར་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་དང་། ཆེ་འདིར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པའི་ཉན་རང་
སྤྱོད་འཕགས་རྣམས་ནི་སྤྱི་མཐའ་ལ་སྤྱང་ཡང་ཞི་མཐའ་མ་སྤྱང་བ་དང་།

ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་ཞི་མཐའ་སྤྱང་ཡང་། སྤྱི་མཐའ་མ་སྤྱང་

ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ཀར་མི་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་དེ་དག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
གྱི་ངོས་འཛིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་འགོག་
བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཞི་མཐའ་ལྷུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་གཅིག་ཕྱའི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོངས་སུ་བཅོམ་ཞིང་གཞན་དོན་
དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲངས་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཆོས་ཅན། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་
ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་བདེན་སྤྱིང་དུ་
རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནི་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞི་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ན། གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་

པོ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བེན་པའི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིམ་
བས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་ལེགས་
པར་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ནམས་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་དང་བྲལ་བས་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གང་དུང་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་
དེ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཤེས་བས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་
པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྒྲིབ་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་
ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་བསྟན་
ཚུལ་ནི། བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བྱིན་དེ་ཉིད་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་ཉན་རང་ལ་རིང་བ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་དང་ཚུལ་རོལ་དང་པ་རོལ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་།

གསེར་སྲིབ་ལས། ཉན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་

བ་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་ཞི་ལ་ཞེན་
ནས་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེས་བགྲོད་ཅིང་མཐོང་བས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་
ལའོར་བ་བདག་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བས་སམ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ཏྲག་པའི་
མཆན་ཉིད་དང་། སོ་སྐྱེས་བགྲོད་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་མཐོང་བས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་
སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདག་ལ་སོགས་པར་མི་ལྟ་བས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ལོག་པས་
ཆད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་དང་།

ཉན་རང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཉེན་
པོ་གཞི་ཤེས་དེ་རིང་བར་གྱུར་པ་སྟེ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཏྲོགས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ་དེའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཚུལ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་
ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་
སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བློ་བའི་འཕགས་པའི་མངོན་
ཏྲོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལ།

གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འདུག་པས་གཞུང་སྦྱོར་རྣམ་དག་མིན་
ཚུལ་ཅོད་པ་ན་འཇིན་མཆོམས་གཉིས་མཛད་པ་ལས།

སྒྲ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲིར་སྒྲིར་བ་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། གཞུང་དེའི་
དངོས་བསྟན་གཞིར་བཞག་གི་ཆེ་བྱུང་བར་བྱུང་སྟེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིར་
ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དུས་གསུམ་བདེན་
སྒྲིར་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ་
ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཉོགས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྒྲིར་ཀྱི་སྒྲིར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྒྲིར་བ་ནམ་དག་ཏུ་
ཡང་འཐད་དོ། །འཛིན་མཚམས་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་ཞིབ་ཆ་བསྟན་
མི་དགོས་ཏེ། སྒྲིར་བ་འགོད་དུས་ནས་བྱུང་བར་སྒྲིར་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྒྱན་འདི་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པའི་སྐབས་འདིར་གཞུང་ཆེག་འདི་དག་གི་
འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བ་ན་གཞུང་ཆེག་འདི་དག་
བཞད་པའི་ཤིན་ཏུ་བཀའ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སྒྲིར་
ཉིད་ཉོགས་སྒྲིར་བའི་བྱུང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རྒྱན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་ནམ་གཞག་ངེ་
ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ཉོགས་གཞི་ཆེ་ཙམ་འདུག་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་ལན་འདི་
ལྟར་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིར་བྱངས་པའི་གཞུང་ཆེག་འདི་རིགས་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་
འདོད་བཟོད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཉེ་རིང་འཛིན་ཚུལ་དེ་དག་
ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་མི་དགོས་ལ།

དགོས་པས་དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་།
མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ།།

འོ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ།

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཕྲོས་དོན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུད་
ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ལ་ཚུད་པའི་གཞི་ནི། དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་
ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཉན་རང་ལ་རིང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད།

གང་ཟག་གང་གིས་ཚུད་ན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚུད། ཚུལ་ངེ་ལྟར་དུ་ཚུད་ན། ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་བདེན་
སྟོང་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྒྱུས་བདེན་སྟོང་
དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འཕགས་པ་
མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དཔལ་ལྡན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་

ཉིད་ཁྱིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། །ཞེས་ཚུང་པ་ལ། །དེ་ནི་
མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་ལན་མཛད།

དོན་ནི། །འདིར་བསྟན་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། །འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཅིང་། །དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་མཚན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་བའི་བྱིར་ཏེ། །བདེན་མེད་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེས་དང་།

བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། །འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ཤེས་གང་
ཞིག་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། །དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་སྤར་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ལུགས་འདིར་ཉན་རང་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་
དང་འགལ་བར་མི་སེམས་ཏེ།

འདིར་ནི་ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་བདེན་
སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་མི་རུང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དེ་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲེམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི།

སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་
བའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་
པར་མགྱ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉེས་ལ་
བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དངོས་
པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇུག་པའི་མཆོན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ག།

གཉེས་པ་འཕྲོས་དོན་དབྱེད་པ་ནི། གསེར་སྤྱོད་ལས། འདིར་ཉན་རང་གི་ཆོས་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་ཉླགས་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་གཉིས་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་། ཟུང་འདས་དང་། དཔལ་སྤེང་། ལང་ག་ཤེགས། དགོངས་འགྲེལ་
ལ་སོགས་པའི་མདོ་དུ་མ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་
བྱམས་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉླགས་པ་མེད་པར་
གསུངས།

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་།
སློ་གྲོས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མ་ཉླགས་པའི་བཤའ་བ་མཛད།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཞི་འཆོ་དཔོན་སློབ།
འཕགས་མེད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་
ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤེང་ལས། ཕྱགས་འདི་ལ་ནི་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་དག་ནི་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉླགས་པ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསེར་སྤེང་ལས་འབྱུང་བ་མདོ་ཙམ་
བཀོད་པ་ཡིན་ལ།

ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉླགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་

པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་
དང་ལྷན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་
པར་འདོད་པས་ཀྱང་དུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཁྱེད་སྤྲུལ་སུ་
མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་།
རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཆགས་སོགས་ཉེས་སྐྱོན་ཀྱན་གྱི་ཙུ་བ་དང་། དེ་ཉིད་མ་ལྟོག་ན་ཆགས་སོགས་མི་
ལྟོག་པའི་ཚུལ་བསྟན།

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། ཙུ་ཤེ་སོགས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྒྲོན་
ལས་ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་
ནས་སྐྱབ་པར་མཛད།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཞི་
བ་ལྟས་སྒྲོན་འཇུག་སོགས་ལས་རྩོད་སྤྱོད་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་
དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ནི། གསེར་སྤེང་ལས། དེ་ལྟར་
ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གྲགས། ར་ཡ་ཨ་ནན་ཏ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། ཤེར་འབྱུང་། དགོ་
བ་ལྷ། བི་མ་ལ་མི་ཏ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་
པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཉན་རང་རིགས་ངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་།

མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན།

དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། དཔེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྐྱ་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པའི་ཆོ། དེ་དག་གིས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ལུང་རིགས་འཐད་སྟོགས་སུ་བསྐྱབས་ནས་མ་
རྟོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
སོགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་བཀལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། འོ་ན་མདོ་དང་བྱམས་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུང་གཞན་ལས། ཁྱར་
ཁྱེར་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རི་ལྟར་བྱང་།

དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་བྱང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེ་ན།

འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱག་པའི་དོན་སྐྱེལ་སོགས་པ་རྣམས་
བྱང་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞེག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །འདི་དག་སྒྲིབ་
རྒྱས་པ་ནི་འདིའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་སྤང་དང་། དབྱ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
འགྱུར་བས་མཁྱེན་པར་འཆོལ། །

མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས།

འོ་ན་ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་།
གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྐད་བཤད་
བ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ལོ་ལོ་ག་ལྟས་གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་
སྤང་གཉེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་
བ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་གཞི་ལམ་གཉིས་ལས། གཞི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་
པོ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཇི་ལྟ་བས་བསྟུས་བ་དང་།
ཇི་སྟོད་བས་བསྟུས་བ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་མཚན་འཛིན་དང་།

ལམ་ལ་ཡང་སྦྱོན་བ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོགས་སོ་བདུན་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྦྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ལམ་
རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སམ་དེའི་གོ་ལ་ས་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

སྦྱོན་བ་དང་སོགས་པས་བསྟུས་བ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་

པ་སྟེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྦྱད་པ་དང་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་མངོན་ཞེན་
མེད་པ་ལ་རང་ཉིད་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱར་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ལམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་ནི་
དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ་དེའི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་
རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་དེ། ཆགས་པའི་ངོ་བོ། ཆགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པ་
ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ཕྱ་མོས་བཅེངས་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་བྱང་སེམས་
ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། ཆགས་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ཕྱ་
མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་
མམ་དེའི་རིགས་ཏེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

གཞུང་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་བསྟན་པས་བདེན་པར་མངོན་པ་ཞེན་པ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

གསེར་སྒྲིབ་ལས། འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་
དུ་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་
ཞེན་པ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་རྟོག་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ནི། །
ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་
མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་དེ་འབྲའི་ཆགས་པ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྟོན་ཅོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་འབྲོས་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་
པ་དང་། རྟོགས་དགའ་བར་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་
དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པས་བཀག་པའི་བྱིར་ཟབ་པའམ་ཡུལ་
རྟོགས་པར་དགའ་བ་དང་།

ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བའམ་རྟོགས་དགའ་བ་བཤད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ཀུན་
ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲིབ་དག་
གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མདོ་ལས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བདེན་འཛིན་ནམ་མཁན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་མ་
བཅིངས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ཡང་
གཞི་དང་ལམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན། བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་
མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྤར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་
ལ་མ་ཐབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དཔྱོད་དུ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་
གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་མ་སྟོང་བས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་
དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བློན་ཅིང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།
འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བློན་པ། འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས།

འོ་ན། མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་
དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་འཛོག་པ་ནི།

རང་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
 ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་
 བའི་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམག་གི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེག་དམག་གི་གཞི་
 ཤེས་ཡིན་ན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་བཟོད་
 མཛད་པ་དང་།

རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་མ་ཐེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ།

གཞན་ཡང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དོན་
 གཅིག་དུ་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་བདེན་འཛིན་
 ཀྱིས་བཅིངས་པ་མིན་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་རིགས་གནས་སུ་
 འགྱུར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཐེག་དམག་གི་གཞི་
 ཤེས་ཡིན་ན་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་
 བྱེད་དུ་བྱ་དགོས་པས་སྟོན་མེད་ལ།

མཐའ་དཔྱིད་དུའང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་དང་། སྤྱིར་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛོག་
ཚུལ་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱིར་དགོས་པས་འགལ་བཟོད་སྔ་ཕྱི་
གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་ལ།

རིགས་གནས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པའང་ཐེག་པ་རང་ལམ་དུ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་
གཉིན་པོ་ཆེད་དུ་གཉིར་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་
ཐེག་དམན་པ་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དངོས་མིན་ཡང་དེའི་རིགས་གནས་ཡིན་པའི་
བྱད་པར་བྱ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉིན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་དགོས་ཀྱང་། སྤྱིར་གཉིན་པོ་
སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
བྱད་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། བྱད་སེམས་
ཀྱི་གོལ་སར་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲོས་ཤིང་བྱད་སེམས་རང་ལམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་
བའི་གཞི་ཤེས་ནི། གཉིན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གོ། །མི་མཐུན་པ་

དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་།

མཐའ་དཔྱེད་ལས། སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྒྲིབ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

སྒྲིབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་
ཤེས་དོན་གཅིག་ས་མཆོམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་
ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། གཉེན་
པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་ས་
མཆོམས་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལསྐྱེ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།

འོ་ན། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ། དེའི་རྒྱ་མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་།

དེ་ཉིད་ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་རྒྱད་ལ་
 སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གཞི་
 ཤེས་སྒྲུབ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོ་དང་། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ཡང་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་
 བར་དབྱེད་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་འདི་ལ་གཉིས། སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་
 བོ། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་
 བཞི། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུམ། བྱེད་ལས་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་གྱི་དཔེའི་
 སྒོ་ནས་བྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གྱུར་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་ཏྲག་སོགས་
 དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བྱུང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ།
 དེའི་བྱུང་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཏེན་དུ་མ་རྫོགས་
 པ་དང་རབ་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ། བདེན་ཞེན་

གྱིས་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི་དང་།

མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ་གྱིས་ལས་
སྤྱ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་
འགོག་པ་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བ། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་བྱ་
དགའ་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ངོ་པོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང་།

སྐལ་བ་རི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ་གྱིས་རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་སྦྱོར་བ། བན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་རག་ལས་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་
སྟེ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་དང་།

སྒྲིང་བ་རྣམས་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ་གྱིས་སྦྱོར་བ་
རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་
ནས་བྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་སྤྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱེད་པར་ནི་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་སྤྱ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་གནས་པའི་ཆ་རྣམས་འཛོག་སྟེ།

གསེར་སྤྱོད་ལས། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། རྫོགས་དཀར་མཆོན་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཉིད་གྱིས་
བཏགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
ནི་སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆང་བ་ཉིད་

དང་མ་ཆང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར།

ཆང་མ་ཆང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཏགས་
པའི་གཟུགས་ནི་རྟོག་པས་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དོན་ལ་མེད་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་
སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པར་
གནས་པའི་བྱིར་ཆང་བའམ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ། །

རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གཞན་དབང་ནི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དབྱེད་
པའི་གཞི་ཉིད་ཡིན་པས་མ་བསྟན་པ་མེད་དེ། གུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་གདགས་གཞི་
དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
ལ་སྐྱར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་ཀར་བ། སྐྱར་བ་བྱ་དཀའ་བ། ལས་
བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་མོ། །འདི་གསུམ་ཡང་གསེར་བྲེང་དུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་།
མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གྲུ་དགའ་བའི་ཚུལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པར་གྲུ་བ་
མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་
བ་བསྟན་ནོ། །

སྒྲིབ་པ་རྣམས་བདུན་ཞེས་པའི་བདུན་པོ་དཔེ་དང་སྒྲུར་ན་འདི་ལྟར་ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་དུ་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་
སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་རྒྱ་བཞིན་དུ་
བདེན་པར་ཡོད་པར་འགལ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱ་བརྟན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་རགས་
ལས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འི་ཟེ་ཁྱོད་ཁྱེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཐའ་དཔྱེད་ལས། རང་ལུགས་ནི་གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྒྲོད་ལུགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒྲོད་ལུགས་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉིན་པོར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུར་བའི་མཚན་
ཉིད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་།

སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད།

དེ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་རྫོམ་སེམས་
སྦྱ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྫོམ་སེམས་སྦྱ་མི་བྱེད། གཟུགས་དག་གིས་རྫོམ་
སེམས་སྦྱ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྫོམ་སེམས་སྦྱ་མི་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་།

རྒྱན་ཅ་བའི་སྐབས་སྦྱ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫོམ་མེད་པ། །རྣམ་
བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
དང་། མཆོན་མ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་
སྦྱར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ལ།

དེ་དག་གྱང་གསེར་སྤང་ལས། དུལ་དུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་གཟུགས་དང་སོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱོན་པོ་དང་སོགས་པས་
སེར་པོ་དང་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་
མ་ལ་རྫོམ་པ་དང་།

གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ་ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
སྦྱོས་པ་ལ་རྫོམ་པ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རྫོམ་པ་བཀག་
པའི་རྟོགས་པ་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མ་དམིགས་པ་ནིའོ། །རྒྱ་མཆོན་ནི་
སྦྱར་བཅུའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལྷགས་ནི། གཞིའི་དབྱེ་བ་
 དང་། མཆན་མཆོན་དང་། དུལ་དུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཉམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའོ།

འོ་ན་སྒྲུབ་བ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོ་ཡི་དབང་དུ་
བྱས་ན། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
དུ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲུགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཡུམ་
འདི་ཡི་གོ་དང་། མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་བརྒྱ་གྲིན་གྱིས་ཞེས་བྱས་
པའི་ལན་དུ།

དེ་ནས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བ་བཟང་འདི་ལ་འཁོར་བྱ་
 བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཆེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས།

གྱུན་ཅ་བས་མདོར་བསྟན་དང་། གྱུས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་དང་
 ཤོ་དང་། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་བཞིས་གཉིས་པ་

བསྐྱེད་པའི་བྱིས་པ།

དེ་དག་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
དམིགས་ནས་ཆོས་བཅོད་དང་རྗེས་བཅོད། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཏེ་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་མདོར་བསྐྱེད་ནས།

རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་
པ་དང་། བསྐྱེད་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤེས་བཅོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བས། དོན་དམ་པར་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་
བས་དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་
དང་། མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་
འགགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་ཡང་མི་
འཐད་པར་བསྐྱེད་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་བཅོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེད་
པ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བས་དོན་དམ་

པར་མ་གྲུབ་པ་ནས་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་དང་། གྲུ་འབྲུང་བ་དང་གྲུ་འབྲུང་བ་མེད་
པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལྷག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་
རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོན་
དམ་པར་ནམ་པར་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་ཏུ་
མེད་པ་བསྟན་ནོ།།

གསུམ་པ་འགོག་པ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ནམ་པ་ནི། ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
ལྷ་བྱ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་འདིའི་དོན་གཟུགས་སོགས་
ལྷར་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་དོན་དམ་པར་རྒྱད་གཞན་ལ་སྐྱེན་ཏུ་མེད་པ་དང་།
ལྷག་བསྐྱེད་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་
མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་པས་ལྷག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
ནམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་པར་འབྲུང་བ་དང་། དེས་པར་འབྲུང་བ་མེད་པ་ཡང་
དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ནོ།།

བཞི་པ་ལམ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ནམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་ཉོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བས་
དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དིགས་པ་དང་དིགས་པ་

མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་བྱལ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱབ་
པ་དང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་བྱལ་བ་ལས་རྣམ་པ་གྲོལ་བ་ཉིད་གྱིས་བདེན་
པར་བྱལ་བའི་མཆོན་མ་དག་དང་མ་འདྲེས་བ་དང་། སྤང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱེན་
པ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར་བཟོད་བྱའི་
དངོས་པོ་དང་། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཆོག་གཉིས་པོ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་བདེན་
པ་མངོན་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཅ་ལིག་ལས། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྤྱོད་གས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་བྱེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་དང་། དབྱེ་ན་ངི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བཅུ་དྲུག་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པས་བྱུང་།

གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན།
ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་ཤུགས་
བསྟན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཤུགས་བསྟན་ཅམ་ལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བྱུང་བ་
ནི་དེའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐབས་འདིར་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་བྱ་མཆན།

འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་མཐོང་ལམ་བཤད་ཐེན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་
མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཡིག་ཆ་ལས། ཉི་ལྔ་
དང་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་བཅས་ཁུངས་སུ་མངོན་ནས་རྒྱ་མཆན་སྒྲོས་ཏེ་གསུངས་པ་
ནམས་གྱི་དོན་མདོ་ཅམ་འགོད་ན།

དེ་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་
སྒྲོམ་ལམ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་རྒྱའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་
གྱི་སྐབས་བཞིན་འདིར་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་བུར་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནམས་གྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོག་བྲལ་མ་

འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་བྱད་ཅིང་།
དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།

གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་རུས་པའི་
བྱིར། རང་དོན་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མེད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་ལྟ་བུས་
ཉོན་སྐྱབ་དང་གཟུང་བ་བྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཙུག་པོར་འབད་ན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཆེ་དེ་དག་རྫོགས་པར་
སྒྲུབ་རུས་ནའང་། ཉོན་སྐྱབ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱར་མི་རུས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱབ་གཉིས་བྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱང་འདས་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་གྲོལ་ལམ་མཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་སྐྱབས་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་བཤུད་ཟེན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ལམ་
བསྐྱར་བ་དང་། འདིར་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཚུལ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པ་ནི། གུན་ཤེས་
ཉིད་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་
རྒྱས་པར་བཤུད་ནས། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་
གཅིག་གིས་ངེ་སྐྱད་བཤུད་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་སྤྱད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་མཐུན་གསུམ་སོ་སོའི་མཇུག་སྒྲུབ་སྟེན་པའི་ཡུལ་བར་མའི་མདོ་
 ཆེ་ག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཁམས་ལས་
 འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་དང་། རབ་འབྱོར་ཡུལ་
 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་རྒྱམས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་ཉིར་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་མཐུན་
 གྱི་མཇུག་སྒྲུབ་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་ནི་འཕགས་པས་ཡུལ་བར་མའི་མདོ་ཆེ་ག་དངས་ནས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་
 པ་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྣམ་བཤད་དང་། ཅ་ཀྱི་གསོགས་སུ་ཅ་འགྲེལ་
 གཉིས་ལས། ཅ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཐད་དུ་གསུངས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་བའི་མདོ་ཆེ་ག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པས། དེ་ཡང་། རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་
 ནི་ཆོས་གང་ལའང་འཇུག་པར་བྱེད་པའམ། དེས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་
 དག་པར་སྟེན་པར་བྱེད་པའམ། དེས་པར་སྟེན་པར་བྱེད་པའམ། ཡོངས་སུ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པའམ། དེས་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་མཐུན་གྱི་
 འཇུག་སྒྲུབ་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། གང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་

པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཆལ་ཡང་། ཆོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་
རྒྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་དང་།

རབ་འབྱོར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་འཁུག་པའམ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་
མཆོན་མ་མེད་པའམ་འཁུག་པའམ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་སྟོན་པ་མེད་
པའམ་འཁུག་པའམ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བར་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་བར་མ་ལས་འབྱུང་
བའི་གོ་རིམ་དང་། འདི་བརྒྱད་སྟོང་པས་ནས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་
བཤད་པའོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའ་སྤྱང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་གཞི་ཤེས་
ནས་མས་རིམ་དུ་བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་ནི། ཉི་ཁྱི་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཡས་རིམ་དུ་བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་ནི། བརྒྱད་
སྟོང་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་གང་ལྟར་ཡང་ཅ་བར། དེ་ལྟར་འདི་དང་
ཞེས་པ་དང་། ཡང་འདི་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་ཡུམ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྤར་མཁྱེན་གསུམ་བཅོད་བྱར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་
པོ་དག་གི་མཁུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་མཁུག་སྤྱད་ལ་

སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཞར་བྱང་མཁུན་གསུམ་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ།

ཞར་བྱང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙུག་པོ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་ལ། ཡབ་སྲས་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་རྒྱ་འབྲེལ་ཁུངས་སུ་མཇུག་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ས་མཆམས་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དགོད་པར།

དེ་ཡང་གསེར་སྤེང་ལས། བྱང་སེམས་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་ག་མཆུན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་ནི་མི་འཐད་དེ།

མཆུང་བཟོད་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཡང་བྱབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁུན་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་རྟེན་ངེས་ཅན་དུ་མཇུག་པ་དང་།

མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུན་ཅ་བ་དང་། མདོ་ཁུངས་སུ་བྱངས་ནས་མཁུན་གསུམ་སོ་སོའི་རྟེན་ངེས་པ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲེལ་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ནི་འདི་ལྟར།

སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གསུངས་ལས། འདི་མན་ཆད་ནི་བྱང་

ཚུབ་གཞན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་།

ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམ་ལས་ཀྱང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་མོས་པ་སྦྱོད་
པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཞེས་སོགས་བྲངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་
འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བྲངས་
པའི་དགོངས་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཞི་ཤེས་
དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ལས་ཤེས་དང་། སངས་འཕགས་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་དུ་
བཀྲལ་ནས་དེ་དག་སོ་སོར་རྟེན་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

དེས་ན། ཉན་རང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གཞི་ཤེས་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་སོ་སོར་མི་བྱེ་བར་ཐེག་དམན་
པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་སུ་
འཛོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཅིང་སངས་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཞེད། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་མ་གཏོགས་
མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་གསེར་འབྲིང་ལས། མཁྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྟུས་པས། ཞེས་དང་།

དེས་ན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི།
 གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་ནི་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་
 སོ། །ཞེས་དང་།

ལམ་ཤེས་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ནས་ལམ་ཤེས་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

མདོར་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་
རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།

གང་དག་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་
སྤྱོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བྱངས་པ་རྣམས་མི་འགྲོ་བ་དང་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ནི་
ཡུམ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཅིན་ལ་ཞེས་སོགས་གསལ་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། ཉི་མུང་ལས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
ཞེས་སོགས་མཆོད་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་མ་གསུང་ངམ་ཞེ་ན།
ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་མཆོད་གསུམ་ལུས་དུ་བྱས་ནས་དེའི་སྤྲས་གཙོ་བོ་ལ་འཕགས་
པ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེས་ནི། དེ་སྐད་གསུངས་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པར་
འདོད་ནས་ཡིན་གྱི། ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་སྤྲུལ་མིན་ནས་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་འགྲོ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྲུལ་བཞི་
ཀའི་ཡུམ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅོད་སྤྱོད་
མཛད་དོ། །

ནམ་བཤད་ཉོག་ས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་ནི། ནམ་ཉག་ས་མཆན་མ་མ་ལུས་
བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ནམ་མཐུན་
གྱི་མཆན་ཉིད་དང་།

རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་ས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་
ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མཐུན་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་།

གཞི་ཤུང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པ་
ཅམ་དང་། གཟུང་བ་བདེན་མེད་ཅམ་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་ས་པས་རབ་དུ་
སྤྱེ་བའི་མཐུན་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་གཉིས་དང་།
སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐུན་གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཅམ་ཉོགས་པའི་མཐུན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལམ་ཤེས་མིན་ལ།

ཆོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་
སྤྱ་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། འདིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རིགས་བསྐྱེདོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རིགས་བསྐྱེདོ་ཞེས་པའི་རིགས་འགྲེ་སྤྱར་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་སྤྱར་བྱང་སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ཡང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཐུན་
པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅུས་ཀྱང་། ཆོས་གང་དང་
གང་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཆོས་དེ་དང་དེ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་
སོར་འཛོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །

དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་

རང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བསྟོན་ནས་འཛོག་དགོས་པས་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་
པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཡིན་ན་རྣམ་
མཁྱེན་ཡིན་དགོས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སྤྱུལ་ཆད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་
རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བྱུང། དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་
ལ། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་
ཡིན་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་
གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་
ཐལ་བས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཇི་སྟེད་
པའི་ཆོས་ཡོད་ན། ཆད་མ་དེས་བྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོས་དེ་ཆད་མས་བྱུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་
བྱུལ་པ་ལ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇུག་པ་དང་། བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་
འཇུག་པར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུལ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པས་དོན་དམ་

ལ་དཔྱེད་པ་དང་། རྩམ་པ་གཟིགས་པས་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་གཅིག་
གི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཆང་བའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟོགས་དཀའ་སྒྲུབ་པ་ལས། གཉིས་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་
ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ཇི་ལྟ་མཐུན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་འཇུག་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་གས་པ་འདི་
འཇུག་བས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་
སྟེད་པ་དངོས་སུ་འཇུག་བ་མིན་ལ། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་
དངོས་སུ་འཇུག་བ་མིན་ནོ། །

འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་འཇུག་ན། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོག་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། །མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །
ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་
ཀྱི་ཆུ་མ་མི་འགའ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་སྤྱི་ཉིད་དོན་གཉིས་ཀྱང་མི་འགའ་བར་
ཐལ། འགའ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ག་ཡིན་པ་འགའ་ལོ།

འོ་ན། རྣམ་མཐུན་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སྤྱི་ལྟར་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བ་ཡང་འཇལ་ལ། ཇི་སྟེད་
པ་ཡང་འཇལ་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་འཛིན་
ཡང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་
དང་། ས་མཆམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

རང་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་ན་ཡོད།

རང་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
 ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

གཞན་ཡང་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དང་། སྐྱེ་བའི་
 རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་སྤེལ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་
 རིམ་པ་བཞིན་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་

སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་དང་། སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་ཁོ་ན་དང་། ལམ་ཤེས་
 བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡི་
 རས་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འཕགས་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་སྟོང་ཐལ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་མདོའི་དོན། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་
 བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་།

གཞན་ཡང་། གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་
པ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་འགྲེལ་པར་ཡང་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བརྩ་ལམ་ཀྱི་གཞི་བཟུང་།

ནས། དེའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་སྒྱེ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་
སྒྱུ་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་།

འགྲེལ་ཚུང་འདྲིར་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་ཉམས་སྒྱུ་སྒྲུང་བྱར་གསུངས་པས། བྱིད་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་
སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཆོས་སྐྱེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་།
ཞེས་པའི་དང་གི་སྒྲས་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་བསྟན་པར་བཤད་པ་སོགས་
དང་འགལ་བའི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཚུང་ཁུངས་སྒྱུ་མཛད་ནས་གསལ་
བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་བཞེད་སྟོལ་མི་
འབྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ནི་བཞེད་སྟོལ་སྒྱེ་མ་རྣམ་
བཤད་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས་དང་། དེ་
དག་གི་སྒྱེ་བའི་རྟོན་དང་རྣམ་གཞག་གི་རྟོན་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་སྒྲར་
བཞེན་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་། མཁྱེན་པ་སྒྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཞིག་མི་འབྲ་
སྟེ། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བདེན་འཛིན་མདོན་འགྱུར་བ་
རྒྱད་ལྟར་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྔོན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ལྟ་བུ་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་རིམ་བཞེན་ཡིན་ཀྱང་གོང་དུ་བྲངས་པའི་མཆོན་

ཉིད་གཉིས་པོ་སོ་སོར་འཇོག་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཁྱེན་པ་སྒྲ་མ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱད་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཅིང་།

ཕྱི་མ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆ་ལས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་།
གྲོགས་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་
རྟོགས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་
ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཐམས་ཀྱི་པར་ཅན་ལམ་ཤེས་
ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་།

དེ་ཉིད་རི་ལྷ་ར་ཤེས་ཚུལ་ཡང་གྲོགས་ཁྱད་པར་བ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་། སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་
ཡུམ་ལ་ཉེ་བ་དང་། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་རྣམས་ནི་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་
སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་བ་དང་བྲལ་བས་
འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས། བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱར་སྤྱོར་ལམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲོམ་
པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྤྱང་གི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་ལས། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་
དབང་པོ་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲྀགས་
གཅོད་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ལོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

སྤྱི་ལོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། ཞིང་དག་སྒྲུབ་པ། ཐམས་མཁས་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བཅུ་
གཅིག་གོ།

འོ་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིན་
ནས། སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་རྒྱུས་པའི་ཉེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན།

དེ་ལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་
ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རི་སྐད་དུ་བཤད་པས་རྣམ་
པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་
ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གཞན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་བཞག་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
དང་། གཉིན་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པས་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་དང་། གཞན་དག་དང་། ལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟོགས་
སྟེ་འདོད་བརྫེད་ལྟ་བུ་མིན་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཐད་དེ།

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལྷ་འདི་ཉིད་ཁྱངས་སུ་མཛད་ནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྷ་འདི་བསྟན་པ་གཉིས། བསྟན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྐབས་པ་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེ་ལ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། གླུ་མ་དང་པོར་ནམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་
ཆོས་བརྒྱུས་ནམ་མཁུན་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན།

སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གིས་ལམ་
ཤེས་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན།

སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཆོས་དགུས་གཞི་ཤེས་མཆོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ལ།

སྐབས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་སྒྱུར་བས་འཛིན་སྟངས་
 གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།

སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁེན་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 དང་བྲལ་བའམ་ནི་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན། འདིར་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།

སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ་ན་ཡུལ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་
བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གླིང་གཉིས་ཟད་པའི་ལྷོག་

ཆ་ནས་བསྟན།

སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་རིམ་བཞིན་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་
གཉིས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤང་བྱ་ཅི་
རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་དག་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་བྱེད་གསུམ་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་གསུམ་གྱི་གཉིར་པོར་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་གང་བསྒྲོམ་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན། འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བས་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོར་
བསྒྲོམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་
བ་འདི་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོའི་རྩ་བར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་
བྱེད་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་
ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བས་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་
དགོས་པ་ནི། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་སྤང་བུའི་རིགས་མཐའ་དག་བྱང་པ་ལ་
སྒྲོམ་ལམ་དུ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མཐེན་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་
དགོས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་གིས་སྒྲོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་བསྟན་
དང་། བསྒྲོམ་བྱ་དོན་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

འོག་ཏུ་རྒྱས་བཤད་སྐབས་སུ། བསྒྲོམ་བྱ་དོན་ཤེས་རྣམ་གཉིས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། དེ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཡིག་ཆ་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་གཉིས་
གསུངས། མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་བསྒྲོམ་བྱར་
གསུངས་ན་དེ་དག་སྒྲོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་ན། མཐེན་གསུམ་སྒྲོམ་ཚུལ་
ལ་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་
བསྒྲོམ་བྱ་མཐེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ངོ་བོར་སྦྱེས་ནས་སྒྲོམ། དེའི་དོན་རྣམ་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པར་འཛོག་སྟེ།

དཔེར་ན། རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲུབ་བས་མི་མཐུན་སྒྲུབ་གསུམ་ཉལ་འཛིན་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་
འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ན། སྤང་པོ་མི་ཉལ་པ་རྒྱུ་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
རྣམ་ངོ་བོར་སྒྲུབ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་སྤང་པོ་མི་ཉལ་པ་འཛིན་སྤངས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཚང་བའི་བྱེད།

ངོ་བོར་སྒྲུབ་ནས་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ཡང་། བསྒྲོམ་བྱ་མཐུན་པ་དེའི་དམིགས་རྣམ་
རིགས་མཐུན་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་ནས་སྒྲོམ་ན་འགྲིག་ཅིང་། བསྒྲོམ་
བྱ་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲུབ་བས་རྣམ་
མཐུན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་མི་བསྒྲོམ་པར་ཐལ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་
ཀྱི་དོགས་པ་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲུབ་བས་བསྐྱེད་ནས་
བསྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་
གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙུ་ལྟ་བུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་
སོ་སོར་བཞི་བཞི་བྱེད་ནས། དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་བཙུ་ལྟ་བུ་བྱེད་ནས་དེ་ལྟར་

སྒྲིབ་པ་འདི་ཡི་ཤེས་བཅོ་ལྔ་སྟེ་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནོ།

རྣམ་པ་དེ་དག་ལས་སྤྱི་མ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
དང་པོ་ཉེན་སྦྱིབ་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་ནི།

བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་
གྱི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཡུལ་ཤེས་པ་པོ་དང་། དམན་པའི་ས་དོར་ནས་དེ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
གནས་གོང་མ་འཕོ་བ་པོ་དང་། ཉེན་མོངས་འདུལ་བ་པོ་བཅས་སོ་སོར་ཐ་སྙད་
དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བདག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྟོགས་པའི་
མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན། ལམ། རིགས་པ། སྦྱབ་པ། དེས་འབྱེན་
བཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་སྦྱིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཟག་བཅས་སྟེ་ནི། བྱིའི་གཟུང་
བ་རྣམས་མི་ལམ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་བརྟན་ཏེ་
བྲག་ཆ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ཏེ་གཟུགས་
བརྟན་ནམ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལྟར་དེའི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པ་དང་། མིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལྟར་
གཟོད་མ་ནས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྤྱི་མའི་ཏ་སྒྲུང་བཞིན་དུ་སྤྱི་
དོན་རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
ལམ་ཟག་བཅས་སྟའོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་སྤྱིབ་རགས་པའི་གཉིན་པོ་ལམ་ཟག་མེད་དུག་ནི། རོར་བྱར་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 ཆོས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བག་ཆགས་ངན་པས་བགོས་པ་མེད་པ་དང་།
 གཟུགས་སྤྱ་ལ་སོགས་དབྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱེ་རོལ་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པ་
 ལ་རོ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། བྱེ་རོལ་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མི་གཡོ་བའམ་མི་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་གནས་ཅུང་བྱེ་རོལ་
 དོན་གྱིས་དེ་དག་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་དུག་གོ།

སྐབས་འདིའི་བྱེ་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསེར་སྤྱོད་ལྟར་ན། དུལ་བྱེ་རོལ་
 དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གོང་བཞིན་
 འཇོག་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུག་པེ་བའི་བའི་ནི། དོན་རྣམ་གྱིས་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དང་། དེ་དག་དུལ་དུ་བྱེད་པའི་དུལ་ཅན་གཞི་ཤེས་ནི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ལ།
 དེ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་ནི་སྒྲིམ་བྱེད་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ་རྒྱས་བཤད་
 གྱི་སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བར། རྒྱ་དང་ལམ་
 དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་བཅུ་དུག་ཅེས་བསྐྱགས་སོ། །ཞེས་

པའི་བར་གསུངས། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་བཞི། གུན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་གྱིས་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་མདོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། འགོག་པ་པན་ཡོན་གྱི་
སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་གུན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་
པ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ལ། ཡུལ་ལ་སྤེད་པའི་འདུན་པ། མི་འབྲལ་སྤེད་པའི་
འདོད་ཆགས། ཡང་སྤེད་ལ་དགའ་བའི་སྤེད་པ་གསུམ། གུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ལ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་སྤྱག་གསུམ། རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་གཙང་བདེ་
ཉག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་གངས་གཅིག་ཏུ་འཛེན་ནོ། །རྒྱུན་
གྱི་རྣམ་པ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དེ་
དག་གི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་བསྟན་པས་གུན་འབྱུང་
སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཞེས་བྲ།

འདིའི་ཐད་གྱི་རྣམ་པ་འདད་དང་རྩ་ལྷིག་ལས་སྤང་གཉེན་སྦྱོར་བ་ན། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་
གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་ཅིང་།
ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་དམ་བཅའ་དང་མཐའ་མདོའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་བསྟན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་གྱི་དམ་བཅའ་ལམ་རྒྱ་མཆན་ཅན་དང་། འཁོར་འདས་མཐའ་དང་མ་འབྲལ་བར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་མཆན་ནམ་འཐད་པ་གསུངས་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟངས་ཐ་མི་དད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རིགས་པའི་དམ་བཅའ་ལམ་རྒྱ་མཆན་ཅན་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟངས་སྒྲིལ་བའ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་མཆན་ནམ་འཐད་པ་གསུངས།

སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ལམ་རྒྱ་མཆན་ཅན་བསྟན་ནས། དོན་དམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། འཐད་པ་ལམ་རྒྱ་མཆན་གསུངས་སོ། །

ངས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། དོན་དམ་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ངས་འབྲིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དམ་བཅའ་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་འཐད་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསེར་སྤྱིང་ལས་འབྱུང་ངོ་།

འོ་ན། གསེར་སྤྱིང་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་། སོ་དྲུག་ལ་དམ་

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་མདོ་གསུངས་པ་
ནི། དམ་བཅའ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཐད་པ་ཞེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སྐྱར་
ཞིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བས་བྱི་མའི་སྐབས་སུ་སྤྲུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་པ་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་
སྟོས་ནས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས་ངས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམ་བཅའ་ཙམ་བཤད་ནས། རྒྱ་
མཚན་མ་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱབ་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་བདག་མེད་
བཞི་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྤྱོད་པ་སྟེ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་བཞི་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ།

བཞི་པ་འགོག་པ་པན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་བཞི་སྤྱོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་འགོག་པའི་རྣམ་
པ་ལ། རང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་
པ་གསུམ་དང་།

ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་།

དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་དང་།

གྱུ་ཞོམ་པའི་རྣམ་པ་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གཅིག་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ངེ་ལྟར་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ནི་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འོ། །

སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་དང་སྐར་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འགོག་བདེན་དུ་བྱས་
ནས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་འབྲེད་པ་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཉིད་
དུ་བསྟན་པ་གང་ཡང་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་
པས་ཆོས་ཅན་བཅུ་དྲུག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་བྱར་གྱི་ངེ་མ་ཟད་པའི་འགོག་
པ་གཞིར་གཟུང་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་འབྲེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་གཟུང་ནས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྲེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བྱར་གྱི་ངེ་མ་
དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་
མཛོན་ནོ། ཞེས་དང་།

ཅུ་ཤིག་ལས། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་སྐྱུར་ནས་བསྟན་པ་ནི། འགོག་བདེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་འགོག་
བདེན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བྱུང་གྱི་ངེ་མ་
དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་དགོས་པ་ནི། འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པར་མཚུངས་པ་
ཤས་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། ཆོས་ཅན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་དུ་
གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ངེ་མ་རིམ་གྱིས་བྲལ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

སྟོན་མེད་དེ། སྐར་སྐབས་གཉིས་པར་རྣམ་དག་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་ཐད་དུ་རྣམ་
འབྱེད་པས་ལམ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་རང་ངོ་
སྐལ་གྱི་ངེ་མས་དག་པར་འཛོག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་། ཆོས་ཅན་བཅུ་དྲུག་གི་
ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བེན་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱི་ཆེ་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རང་ངོ་སྐལ་གྱི་ངེ་མས་དག་
པ་ན་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངེ་མས་དག་པ་ཞེས་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་འགོག་བདེན་འཛོག་པ་
འདིའི་དོན་མིན་ནོ།།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ལ། ཅ་བར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་བྱང་།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སོགས་སྒྱུར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ནི་དབྱེ་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་སྡེ་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
རིགས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་ལ། དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་
ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སོགས་
སུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཐུན་
མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་།

སྟོབས་བཅུ་སོགས་སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་པོ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་
རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པས་མཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ།

འོ་ན། རྣམ་པ་འདི་དག་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་སངས་འཕགས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པས་ན་ཅེའི་བྱིར་སྡེ་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
མཁྱེན་པ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆལས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་པོ་དང་། སོ་བཞི་
པོ་འདི་དག་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་མེད་ཀྱང་།

འདི་དག་གི་རིགས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིའི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་
འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱམ་མོང་བ་དང་།

དེ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་ཞེས་འདྲི་བོ།

ཐུན་མེད་དང་ཐུན་མེད་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་འཛོག་བྱེད་གྱི་
ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཕར་ཕྱིན་བརྩ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
མེད་པ་གང་ཞིག དེ་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་བཤམ།

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོའི་ཕར་འགྲམ་དང་། རོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་
བར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་
ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་འོས་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་མཆོག་འབྲས་བུ་པར་སྤྱན་བཅུ་པོ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ། དེ་དག་དང་དམིགས་རྣམ་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་པར་
སྤྱན་བཅུ་པོ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་མངོན་པའི་སྤྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་།
མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་རིག་
བཞི་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་སྤྱིར་སོ་རིག་
བཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།

བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པ་ན་སོ་རིག་བཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་
རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒྲོ་བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བྱོས་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེ་འོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན། ལྷག་པོ་གསེར་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསེར་ཡོད་འོས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་པོ་འགའ་ལ་གསེར་བདོག་པ་སྤིང་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡོད་
པ་མེ་འོས་པའི་དཔེ་མཛད་སྟོལ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

འོ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྡེ་བས་ན། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དོན་རྣམ་མ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན།

མདོར་བསྟན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་དོན་རྣམ་
འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཤེས་རྣམ་ངོ་བོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་

པ་དང་འགལ་ཞིང་།

མཐུན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རྣམས་རྫོགས་སྐྱེར་
བས་བསྐྱོམ་བྱར་བསྟན་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་དོན་རྣམས་བསྟན་དགོས་ཤིང་།
དེ་མ་བསྟན་ན་སྐྱེར་བས་ཤེས་རྣམས་ཁོ་ན་སྐྱོམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམས་མཐུན་ནི་གཞི་གཉིན་རྣམས་པ་མཐའ་དག་མཐུན་པས་དེ་
ཡི་རྣམས་པ་སྟོན་པ་ན་མཐུན་པ་གསུམ་གའི་དོན་རྣམས་དང་ཤེས་རྣམས་མཐའ་དག་
བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། གལ་ཏེ་རྣམས་པ་འདི་དག་ཡུལ་བདེན་བཞིན་སྐྱོན་སུ་མ་བཤད་
པར་ཡུལ་ཅན་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སུ་བསྟན་པས། རྣམས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམས་ཁོ་
ནར་འཆད་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་མཐུན་པའི་སྐྱོན་སུ་བཤད་པ་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན།

རྣམས་མཐུན་ནི་ཡུལ་གཞི་ལས་རྣམས་གསུམ་དང་། ཡུལ་ཅན་མཐུན་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་རྣམས་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་
ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡང་སྟོན་དགོས་ལ། ཞེས་སོགས་པའི་
སྤྱིར།

འོ་ན་རི་ལྟར་བསྟན་ཅི་ན། སྤར་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་
སོ་སོར་བསྟན་པ་ན། དོན་རྣམས་ཉེར་བདུན་དང་། སོ་དུག་གི་རྣམས་ཅན་གྱི་མཐུན་
པ་དང་པོ་གཉིས་འོ་ཐོའམ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སུ་བསྟན་ཅིང་།

འདི་ནི་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཤེས་ཀྱིས་སོ་བདུན་དང་། སོ་བཞི་པ་སྤར་
གྱི་དོན་ཀྱིས་ཉེར་བདུན་དང་སོ་བྲུག་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆན་གཞི་འཇམ་
དེའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མཐུན་གྱི་དོན་གྱི་
ཀྱིས་པ་བསྟན་ལ།

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཡང་། སངས་འཕགས་
གྱི་རྒྱུད་གྱི་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་དང་། ཀྱིས་ཐར་སྒྲོ་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་ཀྱིས་སོ་བཞི་པའི་རྟོགས་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་ལན་ནི། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིའི་ཀྱིས་པ་འདི་དག་ཀྱིས་
མཐུན་གྱི་ཤེས་པའི་ཀྱིས་པ་མིན་ལ། རྒྱུའི་ཀྱིས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤར་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་སྟར་ཀྱིས་པ་རྒྱས་
བཤད་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་ཀྱིས་པ་
གཙོ་བོར་བསྟན་པས། འདི་ཡང་ཀྱིས་མཐུན་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཀྱིས་པ་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱིར་བདེན་བཞི་ཡོད་མོད།

འོན་ཀྱང་། འདིར་ལམ་བདེན་དང་། དེ་ཡང་མཐུན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་མཐུན་
གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱིས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཀྱིས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་དང་།

སྤར་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་མཆན་གཞིའི་སྒྲོ་

ནས་བསྟན་ཏེ། །སྤར་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་གི་དོན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཉོགས་པར་
བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡུལ་ཅན་འདི་དག་དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་བདེན་བཞི་
ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་འདི་
ལྟ་བུའི་ཞེས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་རུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་སྟུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲེན་ལ་དོན་རྣམ་ཇི་ལྟར་སྤར་བ་བཞིན་སྟུན་
མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་ལ་ཡང་དོན་རྣམ་སོ་སོ་ཡོད་པས། འོག་ཏུ་དེ་དག་སོ་
སོའི་ངོས་འཛིན་སྐབས་ནས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་པོ་ཡང་། སྤར་གྱི་དོན་
རྣམ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོ་འདོགས་ཀྱང་སྤར་གྱི་སྟོ་
འདོགས་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སྟོ་འདོགས་
ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་
སྟོ་འདོགས་དེ་དག་ལ་བྱ་བས། གང་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡང་སྤར་བཤད་
པའི་དོན་རྣམ་ཅུ་མ་བཅད་ཤེས་རྣམ་ཡང་འཛོག་པས་སྟུན་མེད་ཅིང་།

དེ་བཞིན་དུ་མཁྲེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤར་སོ་སོར་བསྟན་བེན་ཀྱང་།
འདིར་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་ཡང་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་པའི་

ཉེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། འདིར་དེ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་སྒྲུབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་སྒྲོས་པ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲུབ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་ཉོག་གས་བྱར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཉོག་གས་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྡེ་ཆེན་བདུན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྡེ་ཆེན་བྲག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་སྡེ་ཆེན་བདུན་ལས། དང་པོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་ཏེ། དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་དང་། ཞེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་

དེ་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོར་བ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སེམས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་བཞི་འོ། །

དེ་ཀླུ་མ་གྱིས་རང་སྤྱི་འཁོར་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཏེ།
དཔྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། དམིགས་པའམ་ཆོས་ཅན་བྱེད་པར་བ་
ལུས་དང་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གཞིར་གཟུང་ནས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་
རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
རིགས་ཀྱན་དམིགས་པ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱི་འཁོར་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་
སྟེ། །

མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཞེས་པ་ཡང་། རང་
སྤྱི་འཁོར་ཉིད་གཉིས་པོ་ཅི་རིགས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་བྱའི་གཉིས་ཀ་བརྟགས་པ་
མི་དགོས་ལ། སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་རང་སྤྱི་འཁོར་ཉིད་གཉིས་ཅི་རིགས་སུ་བརྟགས་
ནས་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྒྲོམ་ཞེས་པ་སྦྱར་མི་རིགས་པའི་བྱར་ཏེ།

མཁྱེན་གསུམ་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱེད་ལས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་ཀླུ་
མཁྱེན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཀླུ་མཁྱེན་
སྒྲོམ་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲོམ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱར་ཏེ། དེ་དེ་
སྒྲོམ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱར།

གཞན་ཡང་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་རབ་དང་བྱན་པ་གཉིས་

འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་འབྱེད་
པ་དེ་བློ་བཟང་པས་མ་བརྟེན་པར་རིང་དུ་སྦྱོང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། གསེར་སྒྲིབ་ལས། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་པོར་
དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་པས་དེ་འཛིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཡུལ་ལ་བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན། མཐའ་དཔྱེད་དུ། ཁ་ཅིག་གིས། དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་
བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བརྟགས་ཏེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་དེ། བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་སྦྱོབ་བྱེད་དུ།

དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ལུས་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་
པའི་བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ལུས་ལ་
དམིགས་པའི་བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལུས་བདག་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སྤྱི་མ་དེ་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ལུས་མེད་པའི་བྱིར།

ཞེས་ལུས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ལ་ལུས་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་བཟང་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་ཅིག་ཡོད་པར་གསུངས་

པའི་དོན་ནི།

ལུས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རང་
ལྟོག་དེ་མིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་པ་ཉེར་གཞག་ཅིག་
འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཉན་ཐོས་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྦྱིས་
གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
བདག་མེད་སྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བློ་པ་ཉེར་གཞག་
གཉིས་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསེར་སྤངས་ལས། ལྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱུང་པར་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་
དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ལུས་སོགས་
ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་
ནའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་
མིན་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ན་ལུས་མེད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་པ་

ཉེར་གཞག་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ན་གཟུགས་མེད་སྐྱེས་བལྟས་
གྱི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།

སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་
བརྒྱུད་དང་། སྟོན་འཇུག་དགུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་
གཅིག་གི་གྲངས་སུ་ཡང་། རྣམ་ཐར་དང་སྟོན་འཇུག་དགུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཅུ་བ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོན་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་
དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཟུགས་མེད་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
བཞི་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་
པ་ཉེར་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་ལུས་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྲུ་བ་བྱུ་བ་སྟེ། ཁམས་དེ་ན་གཟུགས་མེད་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་མེད་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་ཡང་དག་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྤྱང་གཉིན་ལ་སྤྱང་དོར་
འབྱེད་པར་སྤྱོད་བའི་བཙུན་འགྲུས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་
འཇོག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ། དེ་མ་སྦྱེས་
པ་མི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྦྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་

དག་སྤྱོད་པ། དེ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་དང་བཞིའོ། །

དེ་ཡང་མི་དགོ་བ་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་
ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྤྱང་གཉིན་ལ་སྤྱང་དོར་བྱེད་པར་སྤྱོད་
པའི་བཙུན་འགྲུས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

གསེར་སྤྱང་ལས། འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ངོ་ཐོ་གང་
གིས་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དགོ་བ་རྣམས་བྱང་དང་མི་དགོ་
བ་ཀྱན་ཉིན་སྤྱོད་པ་དང་མ་སྤྱོད་པ་བཞིའོ། །ཞེས་དང་།

བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་
མ་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་པས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་མིང་གིས་
བརྟགས་པའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱང་བྱ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྤྱང་བྱ་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་བཞིའི་རྣམས་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་། མི་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། དེ་
རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་
བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་ཅ་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པར་མི་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན་སྒོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྒྲིབ་བ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིབ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཐའ་དཔྱེད་ལས། སྒྲིབ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྒོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བཞི་ལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་བ་ཞེས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲིབ་བྱ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་བ་ཞེས་སྟོགས་གཅིག་
གི་ཆ་ནས་བརྟགས་པའམ། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིག་
པས་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲེ་ཚན་གསུམ་པ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་
པོ་སྒྲིབ་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཁྱེགས་
གྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་།

དབྱེ་ན་བཞི། འདུན་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་
རྟེན་པ། སེམས་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ། དཔྱེད་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་དང་
བཞིའོ། །

སྐབས་འདིའི་སྐྱེ་དོན་དུ་ཉེས་པ་ལྡེ་པོ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་དང་སྐར་ནས་

གསུངས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ལྟར་བསྒྲོན་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་བའི་
འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་མི་ལྟན་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འདུན་སོགས་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ལ་
སྤྱར་ཆོག་པའི་བྱིར་ཏེ།

གསེར་སྤེང་དང་། རྩམ་བཤའ་གཉིས་ཀ་ལས། འདུན་པ། ཚུལ་པ། དད་པ། ཤིན་
ཏུ་སྤངས་པ། དན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྒྲོམས། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེ་ལྟར་འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཅིའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།

རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྲམས་སུ་བགྲོད་པའི་རྒྱས་
པ་དང་ལྟན་པས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་དང་འབྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

སྤྱི་བཞི་པ་རྩམ་བྱང་གི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་བྲོད་ཡན་ཆད་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་ནས་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དད་
སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། ལྷང་དོར་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་བཙོན་
འགྲུས། དམིགས་རྩམ་མ་བརྗེད་པའི་དན་པ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།
གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྩམས་སོ། །

སྤྱི་ཆུན་ལྔ་པ་རྩམ་བྱང་གི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ཡན་
ཆད་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་དད་

སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པའི་མཁུན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དད་
སོགས་སྟོབས་ལྔ་པོ། །དེས་ན་སྦྱར་ལམ་བཅོད་པ་ཐོབ་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་དད་
པ་སོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་མ་འདྲེས་པས་ན་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ལ།
དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱ་བ་པོ། །

འོ་ན། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལྔ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་སྟོབས་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སམ་འཕགས་ལམ་གྱི་
བདག་པོར་གྱུར་པས་ན། དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉིན་པོའི་རུས་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་
བའི་སྐབས་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྟོབས་སུ་བཤད་ཅེ་
ན། རུང་དུས་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྗེ་བ་དང་བརྗེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། ལུང་འདིའི་དོན་ཡོད་དེ། སྦྱར་ལམ་ཐོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་དད་སོགས་
ལྔ་སྟོབས་རུང་བས་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་རུས་པས་
དབང་པོ་ཁོ་ན་དང་། བཅོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བས་
མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་

ཀྱིས་བརྗེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི།

རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲ་མ་དང་བྲུང་བར་ནི། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་
དེས་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་སྐབས་འདིར་མངོན་
གྱུར་མགོ་ནོན་པས། དད་པ་སོགས་མི་སྒྲིམ་བའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་།
མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།

བྱོད་ཅེའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྷ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ། མི་མཐུན་སྟོགས་མི་
འབྱུང་ཡང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལན་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

སྡེ་ཆོན་དུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་གྱུར་གྱུར་བའི་འཕགས་གྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་
པས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་
འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

སོ་སྟེའི་ས་ལས་རིང་དུ་འདའ་བར་བྱས་པས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་
བཙུན་འབྲས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པས་པན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་ཡང་དག་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག

ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་ལས་
རུང་དུ་བྱས་པས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡང་
དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག

མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་
ནམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག

སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་ནལ་དུ་མི་གནས་
པ་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་བཏང་སྟོམ་ཡང་དག་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བདུན་པོ་འདི་ལ་ཅའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཟད་པ་དང་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་
ལག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།

སྡེ་ཆོན་བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་
འཕགས་ལམ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་
སྤྱིར། དེར་ཡང་།

དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་དཔྱོད་པར་བྱེད་

པའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ།

དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ། གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་
པའི་རྟོག་བ།

གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
ལག་དག་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁྱེན་བ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སློག་གཙོད་
སྤྱོད་བ་སོགས་ལུས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁྱེན་བ།

འདོད་པ་ཚུང་ཞིང་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
ཚུལ་འཆོས་དང་། ཁ་གསལ་གཤེགས་སྤྱོད་། རྟོད་པས་རྟོད་པ་འཆོལ་བ། ཐོབ་
ཀྱིས་འཇལ་བ་བཅས་ལོག་འཆོ་ལྷ་སྤྱོད་བ་སོགས་ལུས་དག་གི་ལས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ།

སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དེ་སྤངས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
ཚུལ་བ།

བྱིང་གློད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པར་
འཛིན་པའི་ཡང་དག་པའི་བྱན་བ།

སྒྲོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྤར་ཀྱི་བྱན་པས་བཟུང་བའི་
ཡུལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་

ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་
ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་
ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་གསུམ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་འདོད་པས་
ནམ་པར་རིག་མིན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ལ།

གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་སྒྲིམ་པ་སྤྱད་སེམས་བཞེད་པས་ཡང་དག་པའི་ངག་
སོགས་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་སེམས་བྱང་སེམས་པ་ལ་བྱ་བས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཁྱེན་པར་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་པའི་མཉན་གཞག་ཏུ་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལུས་ངག་གི་གསུམ་སྟེ་བཞི་དང་། ལྟ་
བ་ནི་མཉན་གཞག་གི་དུས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
མཐོང་སྤང་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་འཕགས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་
གྲོང་ཁྱིམ་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ། འཕགས་ལམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཡིན་
པས་ན་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ལ་དབྱེ་བ་བདུན་
དང་བརྒྱད་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཀྱི།

སྤྱིར་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་རྩིས་སྤྲོད་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ནང་དུ་འདུ་མི་
དགོས་ཏེ།

འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་སྤྱི་དོན་
སོགས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་དམིགས་པ་ལ་སོགས་ས་བཅད་དུག་གི་སྟོ་
ནས་འཆད་པར་མཛད་པས།

དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འཆད་པ་ན། ཡང་དག་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དགོ་བ་
སྤྱིས་པ་སྟོང་བ་སོགས་དེའི་དམིགས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་
དང་། དེ་ལ་ཉེར་གཞག་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ལ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་
གསུངས་པ་ནི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་གསུངས་པས་དེ་དག་
གི་དམིགས་པ་འཛོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་མཁྱེན་པར་འཆལ་ལོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་ཡང་སྡེ་ཚན་དུག་གི་སྟོ་ནས་འཆད་པས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གཉིན་པོའི་ལམ་
ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་དག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་
ཐར་སྟོ་གསུམ་བཞག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་བཞག་
པའོ། །དང་པོ་གཉིས། མདོན་པ་འོག་མ་མཛོད་ལུགས་དང་། གོང་མ་ཀུན་བདུས་

པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེར་
བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ཞི་བའི་སྒོ་ལ་གསུམ་དབྱེའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།
སྒོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གསུམ་མོ། །

དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བྱེད། དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
ནི། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་དང་
བདག་གིར་བ་བཀག་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྱེད།

གཉིས་པ་མཆོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་
བྱ་སྟེ། གང་མེད་རྒྱུའི་མཆོན་མ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན། འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་
ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ། ཐོ་མའི་དབང་པོ་སྟེ། མཆོན་མ་བརྩ་པོ་གང་དང་ཡང་
མི་ལྟན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པའི་བྱེད།

གསུམ་པ་སྒོན་པ་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ནི། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱག་
པ་མ་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྩ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤྱག་ཀྱན་གྱི་རྣམ་པ་དུག་པོ་ཟག་བཅས་
ཡིད་སྒོན་མི་རུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་སྤྱག་མེད་ཀྱི་ཆེ་འདོར་བར་
བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་པ་གོང་མ་ཀུན་བདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནམ་ཐར་གློ་གསུམ་
ཀྱི་ཡུལ་འདྲིལ་ཚུལ་ནི། ནམ་ཐར་དང་པོའི་ཡུལ་སྤར་བཞིན་ཡོད་ལ།

ནམ་ཐར་གཉིས་པ་མཆན་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ནི། འགོག་ལམ་
 གྱི་ནམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་སྟེ། མཆན་མ་ཞེས་པ་ཚུལ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་གྱི་ནམ་ཉོག་ལ་བྱས་ནས་འགོག་ལམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱད་གྱིས་དེ་དག་
 རིམ་བཞིན་བྲལ་བྲིན་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
སྤྱག་མ་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་དུག་
ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་འདྲིས་བར་བྱས་པ་ནི་ཡིད་འབྱུང་
བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
དང་། འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་མཆོན་མ་མེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོན་མེད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་མོང་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་མདོ་གང་ལས་
བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་

པ་མེད་པ་དང་ཞེས་དང་།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་དང་།

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་
མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་མདོ་
ཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་བྱིར།

མདོ་ཆོན་གསུམ་གྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་
དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མ་ངེས་ཏེ།
མདོ་དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་བྱེ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ག་བསྟན་པའི་བྱིར།

མདོ་ཆོན་གཉིས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་མེད་དེ། དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་
སྟོས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་པ་མ་གསུངས་པས། ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྟོམ་བྱུང་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་བྱིར།

མདོ་ཆོན་གསུམ་པས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
ཟག་མེད་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།

བསྟུ་བ་ལས། གང་རུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་

པ་ཁྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་གྲོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོབས་པར་བྱའོ། །

གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་སྤྱོད་ཅན་གསུངས་པས་དེར་ནི་དེ་དག་
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་སྟ་བར་བྱའོ། །

གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིའི་སྒྲར་གསུངས་པས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིའོ།

འོ་ན། དེ་རྣམས་ཅིའི་བྱེད་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། ཐུན་མོང་བའི་
རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི། རིམ་བཞིན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པོས་བདག་དང་བདག་གིར་
ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད། གཉེས་པས་བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
གཉེན་པོ་བྱེད། གསུམ་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱེད་སྒོན་པའམ།
དེ་དག་ལ་སྟེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་ཡང་བྱང་སེམས་རང་
 ལམ་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས་ན་གཉེན་
 པོའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་ཐད་ཀྱི།

གསེར་སྒྲིང་དང་། རྣམ་བཤད་སོགས་སྤྱ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་ལས་སྐབས་འདིར་ཐུན་མོང་

དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
གསུངས་པ་ནི།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལམ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྡེ་ཆེན་གཉིས་པ་སྐྱུལ་ལམ་ལ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར།
གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྐྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུམ།

དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཉེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ལ་བཏེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཕྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོག་སུ་སྐྱུལ་ཏེ་བལྟ་བའི་
བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ཅི་
རིགས་པ་དང་པོའི་ངོ་བོ་དང་།

དེ་ལ་བཏེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་མིང་གཞིའི་

ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་
ཆུང་སྣ་ཆོགས་སུ་སྦྱུལ་ཏེ་བལྟ་བའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ཅི་རིགས་པ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་དང་།

འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་གསུམ་ཁེགས་ཏེ་གཟུགས་སྣང་
ཐམས་ཅད་སྦྱག་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་ཤིང་། གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱུལ་
འདོད་སྦྱེད་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་ཤེས་པ་ཅི་རིགས་པ་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་སྦྱུལ་བའི་ལམ་ནི། སྦྱུལ་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་འདིའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་སྒོའི་སྒྲས་
གསུངས་པ་དང་། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་ནི། སྦྱུལ་པ་སྦྱབ་པའི་ལམ་
ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདིར་སྒོ་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ་གཞན་དུ་ན་
རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རང་རང་གི་སྦྱོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཙམ་ལ་སྒོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གསུངས་ལ།

གསེར་སྤང་ལས་ནི། གོང་དུ་གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་རིམ་ལྟར་འཛོགས་
པ་ལྟར་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ཐེག་པ་རང་རང་གི་ཐར་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་བཟོད་བྱེད་
གྱི་ཞེ་སྒོ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ།

འོ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་ཡང་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་
སྦྱར་དགོས་པས། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་
ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ཡིན་པས་སངས་འཕགས་ཉིད་
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

དེ་ལ་སྒྲར་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་སྤྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་པོ་གང་
ཟག་རང་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྤང་ནས་སྤྱལ་པ་སྟོན་པ་དང་། དེ་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་
སྤྱལ་པ་སྟོན་པ་གཉིས་འབྱུང་ལ།

དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ། གདུལ་བྱ་
གཞན་ལ་སྤང་ནས་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པ་དང་། དེ་མི་སྤང་བར་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པ་གཉིས་
ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གསེར་སྤང་ལས། འོ་ན། འདི་གཉིས་ལ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་
པ་དང་མི་འཛོག་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱལ་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱལ་པ་པོ་སྤང་
བ་དང་། དེ་ཡང་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྤྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་སྤྱལ་ལམ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྤྱལ་བསྐྱར་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་སོ། །

སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྷ་འཛོག་པས། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་སྟོམ་
འཇུག་གི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གཟུགས་
ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ངོ་བོ་དང་།

དེ་ཡང་ཐེག་ཆོན་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱ་མ་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཛོག་ བྱི་མ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འཁོར་
བཅས་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྱ་བས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་སོ། །འདིར་
གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྷ་ལ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
བདེ་བར་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ལྡན་པས་སོ། །

སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྤྱས་བརྗོད་རིགས་གྱི་
སྟོན་ས་དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་

པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་དགའོ། །

དེ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྟོ་
ནས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ལ་འདས་པའི་
ལམ་དངོས་མིན་ཀྱང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འགོག་སྟོམས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་ན། འདིར་བསྟན་པའི་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགའོ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་སེམས་ལ་བྱ་བས་སྒྱུན་མེད་
ལ། ལྷགས་འདིར་དེའི་རྒྱུ་ལ་འགོག་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
དང་། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་བཞེད་
པ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགའོ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ནང་དུ་སྟོམས་འཇུག་དགའོ་བཞག་པ་དང་གནད་གཅིག་
བས་སོ། །

འོ་ན་ཀུན་བརྟུས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་མིན་པ་
རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་དགོས་པ་འཆད་པ་ན།

སྒྱུ་དོན་དཔར་གསར་རྟེན་དུ་གདགས་ཞེས་པའི་ཆེ་ག་གི་སྒྱུར་ཚུལ་ཅུང་མི་

འདྲ་བས་དེའི་དོན་གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་དཔར་རྟོང་ལས། གདགས་
ཞེས་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤའ་པའི་
ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བྱིར།

ཞེས་པ་སྒྲས་ཟེན་ལྟར་བྱས་ན་གདགས་ཞེས་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བཏགས་ཡོད་ཡིན་མི་དགོས་ལ། བཏགས་
ཡོད་དུ་བསྟན་ཚུལ་ནི་ལུགས་འདིར་ཀྱན་གཞི་བཞེད་པས་འགོག་སྦྱོམས་ཀྱི་
དགག་གཞི་ལ་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཞེས་མཁས་པ་གོང་མ་
འགས་ཞིབ་ཆ་མཛད་སྒྲིལ་ཡོད་ཀྱང་།

སྤྱི་དོན་དཔར་གསར་ལས། གདགས་ཞེས་པས་འགོག་སྦྱོམས་བཏགས་ཡོད་
དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤའ་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བརྟེན་པ་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་
འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཆ་ཤས་རྫས་རེ་རེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་འགོག་
སྦྱོམས་གདགས་ཞེས་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བཞེད་སྒྲིལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

འོ་ན་འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་གསེར་
སྒྲིབ་ལས། སོ་སྤྱི་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་
ལུས་ཏེ། འདི་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་ཤིང་། མིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་

ན་དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བྱི་མ་མེད་པས་སོ། །

ཞེས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འདས་ལམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོ་
ནས་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་པ་དང་། སྤིང་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྲིས། དང་པོ་སྟེ་སོ་སྟེ་ལ་ནི་ཉོན་ཡིད་དགག་པར་མི་རུས་པས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་མི་རུས་ཤིང་། ལྷག་མ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དག་ལ་ནི། སྤིང་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་སོ། །

དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་།
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་།

ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་
པར་འཇུག་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གང་ཟག་དེ་དག་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འགོག་སྟོམས་གྱི་ངོ་བོ་
ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགའི་ནང་ཆན་ཡང་ཡིན། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་
གྱི་སྟོང་དུ་ཆོགས་འདུ་རགས་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་
འཇོག་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བརྗོད་བར་བྱ་བ་མང་ཙམ་
 ཞིག་མཆིས་མོད་ཀྱང་། ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བར་འདིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་སྟོས་སོ། །

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་སྟོང་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐལ་
ཆོས་བཟོད་སོགས་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྟོང་ལམ་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ།

ནམ་བཤད་ལས། ལྷ་པ་སྟོང་བའི་ལམ་ནི། སྟོང་བའི་ལམ་ལ་ནམ་པ་བཞིའོ། །
 ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ནམ་པ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་
 ཞེས་དང་།

གསེར་མེད་ལས་ཀྱང་། འདི་བཞིན་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆ་ལས་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་གཞན་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་མ་གསུངས་
ཀྱང་། སྒར་གཉིན་པོའི་ལམ་ལ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་ཅན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སོ་སོར་སྤེལ་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་གྱིས་
ལམ་གསུམ་གྱི་རིགས་རྫོགས་པར་སྒྲུམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེན་བཞི་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་བཞག་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲེ་ཆོན་དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བཅུ་ཡོད་
བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སེར་སྣ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོར་སྤྱོན་

པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱེན་བརྩེད་ཉམས་ལེན་ཆེར་ལྷག་པ་རེ་ཐོབ་པས་དེ་རྣམས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱེན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སོ་བདུན་བྱང་སེམས་
ལ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་
ཐོས་ལ་ཡོད་མོད།

དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་། སོ་བཞི་བྱང་སེམས་
ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྲ་མ་གཞི་ཤེས་དང་། བྱི་མ་ལམ་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སོ་བདུན་པོ་འདིའི་ནང་
ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་སྤྱིར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཐར་
པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པས།

ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོལ་བྱ་མཆོག་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་
ནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སོ་བདུན་པོ་འདི་ཉིད་མེད་མི་
རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སོ་བདུན་འདའི་དམིགས་རྣམ་གཙོ་བོ་བདེན་བཞིའི་
སྤྱོད་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པས། ཐར་པར་བསྐྱོད་
པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་གྲུབ་ལ།

སྤྲ་བཤད་པ་ལྟར་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཅན་ཡིན་

པ་དེའི་ཕྱིར། སོ་བདུན་པོ་ཏེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོབ་མ་ཉན་རང་གི་ཏེན་ཅན་
དང་། ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་སྟོམ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེན་པོ་འཇམ་མེགས་སོ་བཞི་པོ་འདི་ནང་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡོད་མོད་
 གྲང་། །འདི་ནི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་ཐུག་སྤང་རྟོགས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་། ལམ་གསུམ་གྱི་
 རིགས་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་བླངས་པ་ལས།

སྒང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་བྱ་རགས་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲིབ་པའི་རིགས་ཀྱང་
 སྒང་བར་འགྱུར་བས། སོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་བྱ་རགས་དང་། སྟོམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་གཉིན་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ཉོགས་རིགས་རྫོགས་པར་སྟོམ་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

གཉེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྤྲོང་ལམ་གཉིས། ཉོན་ཕྱིན་གྱི་གཉེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་
 འཇུག་དགུ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བར་སྤྱོད་བཅུ་དང་། ཐུན་
 མོན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོང་ལམ་རྣམས་
 ཞེས་སྤྱིན་པ་སྤྲོ་མོའི་གཉེན་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྤྱིན་པ་རགས་པའི་
 གཉེན་པོར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་གཞི་ཞེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་
 བདུན་གྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་ཐར་དང་སྟོམས་འཇུག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་
 བ་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་
 བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྤྲངས་བ་དང་། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་འདོད་གྱུར་བསྐྱར་
 རུས་བ་བཅས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།

དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་བ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྫོགས་
 བར་བསྐྱོམ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཆ་ནས་འདིར་བསྟན་བའི་སོ་བཞི་པ་
 རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་བ་དང་། ལམ་གསུམ་
 ལས་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་སྤྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་བ་ཡང་། གསེར་བྱེད་ལས། འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ཞིག་དགོངས་བ་
 སྤང་སྟེ། སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་། སོ་བཞི་བྱང་སེམས་ལ་གཙོ་ཆེ་བས་བཤད་དོ། །

རིམ་ལྔར་གཙོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་གཞི་དོན་ནི། ཉན་མོངས་
 ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་བ་ལ་ནི་སོ་བདུན་མེད་མི་
 རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སོ་བདུན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བའི་དམིགས་རྣམ་རྫོགས་བ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ་
 ཉོམ་མོངས་བ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བྱང་བས་སོ། །

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་ཐར་ཕྱིན་བཅུ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་སྐྱོམ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་བ་མཐར་ཐུག་བ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་
བྱ་བ་དང་། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་
པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱོམས་པས་མཐར་
ཐུག་པའི་ཆེ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་
ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཉོགས་པ་སྟེ། དགོས་པའི་
གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་སྡེ་ཆེན་བདུན་ཡོད་དེ། སྟོབས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན། མི་འཇིགས་པའི་སྡེ་ཆེན།
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པའི་སྡེ་ཆེན། མ་འདྲེས་པའི་སྡེ་ཆེན། དེ་བཞིན་ཉིད་
གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་
གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

དང་པོ་ལ་སྟོབས་བརྩ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས། ལས་འབྲས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།
ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། བསམ་གཏན་

སོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གནས་རྗེས་བྱ་གྱི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་གྱི་
སྟོབས། ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིང་།

དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་རིམ་བུ་བཞིན་འདི་ལྟར། སྐྱིན་པ་ལས་འོངས་
སྐྱོད་འབྱུང་བ་གནས་དང་། དེ་ལས་དབྱུང་འཕོངས་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་དང་།
སེར་སྒྲ་ལས་དབྱུང་འཕོངས་འབྱུང་བ་གནས་དང་། དེ་ལས་འོངས་སྐྱོད་འབྱུང་བ་
གནས་མིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་ནས་དེ་རྣམས་ཆགས་
སོགས་སྤངས་པའི་སྟོན་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་
པའི་སྟོབས་དང་།

ཟག་བཅས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ལས་རྣམ་སྐྱིན་གྱི་འབྲས་
བུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ལས་འབྲས་མཐུན་པའི་
སྟོབས་དང་།

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སོགས་ལ་མོས་པ་སོ་སོར་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ། མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་
དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཁམས་
སྒྲ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣེས་པ་ལ་མཆོག་དང་། དེ་དག་འབྲིང་རྒྱལ་

གཉིས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། དབང་སོ་མཆོག་དམན་
མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

སྤྱི་དཔལ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མུང་འདས་སོ་སོར་འགོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། སྟོམས་འཇུག་དགུ་
སོགས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། བསམ་གཏན་སོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་།

བདག་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། སྟོན་
གནས་རྗེས་བྱས་གྱི་སྟོབས་དང་།

ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་གྱི་སྟོབས་དང་།

ཉན་ཐོས་གྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོབ་
བྱའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆགས་ཐོགས་
སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཟག་བྱེད་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཞེས་
འཇོག་པའི་བྱིར།

དེ་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ཡུལ་
ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པས་ན་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྱིར།

སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤངས་པ་མཐར་
བྱུག་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་བྱུག་དམ་བཅས་པ་
ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། བར་
ཆད་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སྐྱབ་
པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་ནི་དང་སོ་
དང་།

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་
ནི་གཉིས་པ་དང་།

གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་
ནི་གསུམ་པ་དང་།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་རྣམས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་
གྱི་བར་ཆད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་ནི་བཞི་པའི་ངོ་བོ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གྱི་མ་བདག་གིས་ཆོས་

འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། འདིར་ང་ལ་
 ཆོས་འདི་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོ་སྦྱང་
 ངམ། བྲམ་བེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཆངས་པའམ། གཞན་སྤྱ་ཡང་རུང་བས་
 འཛིག་ཏེན་ན་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་
 རེས་སྤྱ་མི་མཐོང་སྟེ།

འདིར་རྒྱ་དེ་ཡང་དག་པར་རེས་སྤྱ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་
 བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་ཏེ། ལྷ་མཆོག་རྒྱབས་
 སོ་ཆེའི་གནས་སྤྱ་དམ་བཅས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེལ་བྱེད་སྤྱ་བསྒྲགས་སོ། །

ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིག་ཏེན་ན་དགོ་སྦྱང་ངམ། བྲམ་བེའམ། ལྷའམ།
 བདུད་དམ། ཆངས་པའམ། གཞན་སྤྱ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཛིག་
 ཏེན་དུ་བསྐྱོར་མི་རྒྱས་པ་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་བྱ་ཞིང་། རང་དོན་རྫོགས་
 པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དམ་བཅས་པར་མི་འཛིགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞན་
 གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

མདོ་དཔེ་དོན་ནི། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་ལ་དགོ་སྦྱང་དང་བྲམ་བེ་ནི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་རྫོམ་པའོ། །ལྟ་དང་བདུད་ནི། ལྟའི་མིག་གི་དང་། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་
 སོགས་གྱིས་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོགས་པའོ། །ཆངས་པ་ནི་མཐུ་དང་རྩ་འཕྱལ་ཆེ་བའོ། །
 དཔེ་བྱིར་དེ་དག་རྫོམ་པ་ཆེ་བས་སྦྱོས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་བྱེད་པ་དང་། བག་འཁུམས་དམ་པ་སོགས་མེད་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པའི་མཐུས་ཅད་ཤེས་ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་བུ་ལས་
དག་པས་སོ། །

གསུང་ལ་ཁུམ་པ་དང་དམན་པ་སོགས་མེད་པའི་བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་
པའི་མཐུས་སེལ་བཞིན་དུ་བསྒྲོགས་ཏེ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །

ཐུགས་ལ་དོགས་པ་དང་ཁུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་
མཐུས་ཆངས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དག་པས་
སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གོ་སློའོ། །

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེལ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་བག་ཆ་བ་མེད་པ་བཞི་པོ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་བདག་ཀྱིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
འདིར་བསྟན་པའི་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་རིགས།
དོན་སོ་རིག་ དེས་ཆོག་སོ་རིག་ སྒྲོབས་པ་སོ་རིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་
དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ།

ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སམ། འོད་དཀར་ཅན་དང་། རི་བོང་
ཅན་སོགས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།

ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ན། རོན་སོ་རིག་དང་།

འགྲོ་བ་བྱུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐད་དང་། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་
བཞིན་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེས་པའི་ཆིག་སོ་རིག་དང་།

གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སོ་རིག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའམ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཡིད་བཏགས་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་
པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤོབས་པ་སོ་
རིག་གོ།

སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་མ་འདྲེས་པའི་སྡེ་ཆོན་ལ། བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྦྱོད་པ་མ་
འདྲེས་པ་བྱུག་ ཉོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་ འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་
ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ་བྱུག་ཡོད་དེ། འབྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་། སོ་སོ་མ་བརྟག་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་དང་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་པ་སོགས་
སྤིང་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་དང་། བ་སྤང་དང་། བྱི་གཏུམ་

པོ་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱལ་ནག་པོ་རྒྱུ་པས་རྩི་བ་སོགས་ཀྱི་
འབྱུང་བ་མི་མངའ་བ་ནི། ལུས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁྱེན་པ་དང་།

ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅའི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟ་བ་
གད་ཆེན་པོ་འབྱེན་པ་སོགས་ཅ་ཅ་མི་མངའ་བའི་དག་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།

བརྩེད་ནས་བྱ་བ་ཞོར་བ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བ་དང་།

སྟོམས་པར་ཞུགས་ཀྱང་རུང་མ་ཞུགས་ཀྱང་རུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱགས་
མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་།

སྤྱི་དཔ་དང་སྤྱི་འདས་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཞི་བ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་
པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་།

སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟག་པར་དེའི་དོན་
ལ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་
ལས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱུག་གོ།

རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། བྱ་
པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་
པ་དང་བྱུག་ཡོད་པའི་བྱུང་།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་

དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་
ནི། འདུན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱིང་
འདས་པར་དེའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་བཙུན་འབྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི།
བཙུན་འབྲུས་མ་འདྲེས་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་
པ་དང་། དེ་གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པའི་ལམ་དུ་གཞག་པས། སྤྱིས་དེ་
ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དྲན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་མ་འདྲེས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ། མཁྱེན་པ་མི་བླད་པའི་
ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། ཤེས་རབ་མ་འདྲེས་པ་དང་།

འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་བླད་པའི་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་
འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྣམས་ནི། གསེར་སྤང་ལས་ཇི་སྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་བཀོད་པ་

ཡིན་ལ། ཡང་དེའི་ཐད་ཀྱི། གསེར་སྒྲེང་ལས། དེ་བྱུག་ལས་འདུན་པ་ནི་རྟོན་དང་། བར་
པ་བཞི་དབང་པོ། །ཐ་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།

འདི་དག་ཐེག་དམན་རྣམས་ལ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་། མ་ཐོབ་པའི་
 ཉམས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློན་པའི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་རྒྱག་གི་ནང་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་འདོད་དང་། བདེ་བ་དང་འཕྲད་
 འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་
 དབང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་བར་པ་བཞི་འབྱུང་བས་འདུན་པ་ནི་རྟོན་དང་།

དེ་བཞི་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གྱི་བར་དུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་བད་པའི་རྣམ་གྲོལ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བས་བར་
པ་བཞི་དབང་པོ་སྟེ་བདག་རྒྱུན་དང་།

ཐ་མ་རྣམ་གྲོལ་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲ་མའི་དོན་དང་ཡང་།
མཛོད་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉེར་སྤྱད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་
བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྱིར་ཉམས་པ་ཞེས་པ་ལ། ཟླ་བ་ནས་ཉམས་པ་དང་། མ་ཟླ་བ་པའི་ཉམས་པ་
དང་། ཉེ་བར་ལོངས་སྒྱུད་པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་ལ།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐོབ་ཟེན་ཉམས་པའི་སྐྱེན་
དང་སྤང་ནས་ཉམས་པ་མེད་པས་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་དང་པོ་
ཉིད་ནས་ཐོབ་མ་སྤྱོད་བས་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ནི་ཐོབ་ཟེན་ཉག་ཏུ་ལྡན་པས་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་ལུང་བྱི་མའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེད་འཕྲིན་
ལས། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འོད་འབྱེད་པ་དང་། གོམས་པ་འདོར་བ་དང་།
སྐྱེན་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐྱེ་ཡི་འཕྲིན་ལས།

སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་མཐུན་པར་གདམས་པའི་
གསུང་གི་འཕྲིན་ལས།

བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་བྱུང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་
པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ཆུལ་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་
པའི་ཆུལ་གྱིས་མཐའ་ཆུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ལྷ་བས་ནས་
མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་དྲུག་པོ་རྣམས་སྟོ་བྱུང་བྱི་བྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཞིག་ལ་འཛོག་གོ།

དྲུག་པ་རང་འབྱུང་གི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཉེན་གྱི་བྱང་
བར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་
ན་ལ་བཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོག་

བདུན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོག་གོ།

མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་དོན་ལོ་རྩའི་བཞེད་འགོད་པ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དེ་དག་རྣམ་ཛོགས་སྦྱར་བས་བསྐྱུས་ནས་
བསྟོམ་པའི་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལོ་རྩའི་བཞེད་པ་
བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དེའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱལ་ཆ་བ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཐེག་མཆོག་སྟོ་འབྱེད་ལས་སྟོན་གྱི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་

སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ནི།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་བཅས་
པའི་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་
ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཡིན་ལ།

ལྷག་མ་བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་
པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་དང་། བར་སྤྱོད་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིག་
བཞི་དང་། སོ་རིག་བཞི་དང་། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རང་བྱུང་གི་
རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་
ཇི་སྟེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྦྱོར་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་
དང་། སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་རྣམ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྦྱར་བས་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲུབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་

ནམ་པའི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ནམ་པ་དང་ལྷ་པོ་ངོ་བོ་བདེན་པ་དང་བྲལ་
བ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ནམ་པ་ཡིན་ལ།

གཞི་ཤེས་གྱི་ནམ་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ནམ་པ་བཙུ་དགྲ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་ནམ་
པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ནམ་པ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ནམ་པ་དང་།
བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་འགོག་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེ་ལྷ་
མཆན་མ་མེད་པ་དང་།

གཞི་ཤེས་གྱི་ནམ་པའི་དུལ་ལ་མི་རྟག་དུལ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་
བཞི་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་ནམ་པའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བརྒྱད་དང་། དུལ་ཡི་མི་རྟག་
དུལ་གཉིས་ཏེ་བཙུ་བྲག་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཐུན་མོང་
བའི་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་ཀྱན་འབྱུང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྟེ་བཙུ་བརྒྱད་སྟོན་པ་མེད་པའི་ནམ་པ་ཡིན་པས།

ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བྲག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་
མེད་ཐུན་མོང་བ་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་དུལ་འི་ནམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་དུལ་འི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡིན་
ལ། ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ནམ་པ་འོ། །

དེ་དག་གྲུང་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་
ཉོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྒྲུལ་བ་དང་།

ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པོ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྒྲུལ་བ་བསྐྱས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་
དུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱེད་སྤྱེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
ཆར་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲུལ་བ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།

མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་
ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།

སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དུལ་འདི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱེད་སྤྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་གསུམ་
ཆར་ལ་དམིགས་པས་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་
ཉོགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཆད་མེད་པ་ཉོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅོ་ལྔར་
དབྱེ་བས་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད། །

རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྦྱོར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་

སེའྲེ་བཟང་པོས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་ཉོགས་བསྐྱུས་པར་
བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེར་འདུས་པ་དགོས་ན་སྐྱབ་ཀྱན་ཀྱི་དོན་རྣམ་བཞུད་ཀྱང་དེར་
གཏོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་དགོས་ན་དེ་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་འདི་དག་གི་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
བོ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱུར་པའི་ལམ་
བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་འདོད་ན་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་མཐའ་དག་སྟོན་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན།
འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་
ཀྱང་། ཞེས་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཀོད་ནས། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

དེ་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་བདེན་སྟོང་ཁོ་ནའི་རྣམ་ཅན་ལ་
མི་འཛོག་པར། བདེན་བཞི་དང་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་

ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་ལས་བདེན་བཞི་དང་
བདག་མེད་སྤྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཅན་དུ་མ་སྒྱུར་བའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་
ལ་འཛོག་ཅིང་། མཁྱེན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་དེ་དག་མ་ཉོགས་པའི་དོན་མིན་
ནམ་སྟེ།

ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཅིག་པོ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དུ་
བསྒྱུས་ཚུལ་ཡང་། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྷ་དང་།

འགོག་ལམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས། མཆོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཞེ་ལྷ་དང་།

ཀུན་འབྱུང་དང་སྒྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་མི་ཉུག་སྒྱུག་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པས། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་རྣམས་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་།
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པའི་དུལ་ལྟེ་སྒྱུག་བདེན་གྱི་སྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་
དང་། སྟོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་སྒྱུག་བདེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །

དེ་དག་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་ཆ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
དེ་རྣམས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ།

མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ནི། དེ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་ངི་སྐད་བཤད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་སྦྱར་བའི་བསྒོམ་བྱ་
དང་། དེའི་སྒོ་འདོགས་གཙུག་པའི་གཞི་དང་། སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་
ལས་དེའི་དམིགས་པ་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བདེན་པར་
བྱུང་བས་སྦྱར་པར་རྟོགས་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་
བསྐྱུས་ནས་བསྒོམ་པ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

ཡང་དེ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་ལྗེའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་
ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྒོམས་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱར་བའམ་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་།

མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་རྣམ་
འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱར་བའམ་མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་དང་།

སྒོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཐབ་པར་
རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྟ་བུ་བཤོ། །

དེ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འཐད་མི་འཐད་
 ཅུང་ཟད་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་ཏྲག་པ་དང་།
 དུམ་ཁའི་རྣམ་པ་སོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་དེ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པ་ལ་
 བསམ་པ་ཡིན་ན་ནི། གུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པོ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་
 པ་མ་རིགས་ལ།

འོན་ཏེ་དེ་དག་རྟོགས་ན་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་བདེན་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་དང་དུམ་ཁ་སོགས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་ན་དབྱུ་མ་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱུ་མ་པས་དེ་དག་གི་དོར་བདེན་སྟོང་
 རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་
 དོན་ཡིན་ན་ཡང་། བཏྲག་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་།

གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
གྱི་སྒྲུབ་བས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲོམ་བ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་
སྒོམ་གྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི་དབྱུང་བཅོད་པར་མི་སེམས་ཏེ།

མི་ཏྲག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཤེས་བྱ་རི་སྒྲིང་པའི་རྣམ་པར་རྣམས་
ཡུང་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་བྱས་
ནས་སྒྲོམ་མམ་མི་སྒྲོམ།

ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་ཕྱང་པོ་ཏྲག་འཛིན་
སོགས་གྱི་གཉེན་པོར། ཕྱང་པོ་མི་ཏྲག་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་བསྒྲོམ་པར་
བསྐྱུབ་པ་དང་འགལ་ཅིང་། བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་བས་
རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཤར་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ན། དེའི་དབྱེ་བ་མི་མཛད་
པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས་གྱིས་རང་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མཛོན་ཏྟགས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་
པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོབ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ། རྣམ་ཐར་

སྒྲིབ་གསལ་དུ་སྒྲིབ་ནས། དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཆན་ཉིད་པ་སྒྲིབ་ལམ་བྱོད་ཡན་
ཆད་མ་བཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་དུ་
སྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས།

དེ་དག་གི་དོན་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་འགོད་ན། ཡིག་ཆ་ལས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་
གསུང་ན་རེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བདེན་སྒྲིབ་སྒྲིས་བྲལ་དུ་ཞི་ལྷག་
བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་བས་རྣམ་ཐར་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲིམ་པ་མཐེན་གསུམ་
བསྐྱུས་སྒྲིམ་གྱི་དོན་ཡིན་གསུངས།

འོ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་བ་སོགས་རྣམ་རྫོགས་
སྒྲིབ་བས་སྒྲིམ་མམ་མི་སྒྲིམ།

སྤྱི་མ་ལྟར་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རྟག་འཛིན་སོགས་གྱི་
གཉེན་པོར་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཅིང་། བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར།

དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒྲིམ་པའི་བྱང་
སེམས་གྱི་སྒྲིབ་བའི་དབྱེ་བ་འདྲིར་མཛད་རིགས་པས་ངི་སྐད་སྐྱས་པ་དང་འགལ་
ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་

བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལ། དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ངེ་སྐད་སྐྱུས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲིབ་གི་དོན་མི་འཐད་
དེ། བསྐྱུས་སྒྲིབ་གི་དོན་དེ་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་དམན་ལམ་
སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལ་བློད་ནས་ཐོས་པ་མ་གཏོགས། ཚོགས་
ལམ་ནས་མེད་པའི་བྱིར།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ཆོག་
དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ་བས་རེ་ཞིག་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་སྒྲིབ་དཔོན་
གྱིས་གཞི་ཤེས་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མངོན་ཏྲོགས་བསྐྱུས་པར་བཤད་
པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཅུང་
གོ་དཀའ་བས་བཤད་ན། དེ་ཡང་།

སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ།

སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་ངེ་ལྟར་
མཛད་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་གྱིས་དེ་འགོག་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གཞུང་གང་ལ་ཚོད་ཅེ་ན།

འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བྲག་
པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་

ཀླམས་གྲང་བསྐྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་
ཀླམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆོག་འདི་ལ་རྩོད་ཅིང་།

དེ་ལ་ཐོག་མར་འགྲེལ་བའི་གཞུང་འདིའི་དོན་བཤད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་
ལ་བདེན་པ་བཞིར་སྟེ་བའི་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་
བཙུ་བ་དེ་བཞི་ལྟར་ལ། བཙུ་བ་ཐོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་།

འདིར་དེ་ལྟར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཙོ་ལྟར་སྤེལ་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གཉིས་
ཀའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འདུ་ལ།

གང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་འཛོགས་སྐྱེའི་ལམ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཅམ་
 ཀྱི་ལམ་ལ་མི་འཛོགས་པར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་
 བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དག་ལའང་འཛོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ།

མཆོད་བརྗོད་དུ་གྱུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འབྲིད་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་

ལྟར། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་བསྐྱུན་པར་མཛད་
པ་ཡང་། དེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་རིགས་སོ་སོའི་གཞི་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ལ་
རག་ལས་ཤིང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་
དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉན་རང་གི་ལམ་རྣམས་
གཞི་ཤེས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པ་ཡིན་གྱི།
ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཁོ་ན་འདིར་བསྐྱུན་པ་མིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འདིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་གཟུང་རྟོག་
གི་གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་སྐྱོམ་པ་ཤེས་སྐྱེབ་གཟུང་རྟོག་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་གཞི་
ཤེས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདི་ཉིད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
རྟེན་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་བསྐྱུན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་རང་
གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་
པོ་སྐྱོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་དང་།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྐྱོམ་པའི་རྣམ་རྗེས་སྐྱེད་བ་ཉན་རང་ལའང་

ཡོད་པར་ཐལ་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཅེ་སྒྲུར་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་
སྒྲུར་བ་བཞི་ག་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་དེ་ལྟར་མཛད་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་ཐེག་
མཆོག་སྒོ་འབྱེད་གི་ལུང་བྲངས་ཟེན་པ་ལྟར། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་
སྒྲུར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་གི་དམིགས་པ་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་ཏྲོགས་རྣམས་གཞི་ཤེས་སུ་བསྐྱུས་པས་
ཞེས་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཞི་ཤེས་གི་དམིགས་པ་ཅམ་ལ་དེར་འདུ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤྱག་
ཀུན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞི་ཤེས་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་པར་ཐལ་བ་དང་།

འོན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལམ་བཤེན་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་གི་ངོ་བོའི་
ཆ་ནས་བསྐྱུས་པ། ཞེས་སྒྲུར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

དེ་ལྟར་ན་འདིར་གཞི་ཤེས་གི་དམིགས་པ་བཤེན་བཞི་བསྟན་པའི་སྐབས་
ཡིན་པས། སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཚུང་པ་མཛད་དོ། །

རང་ལུགས་གྱིས་དེ་འགོག་ཚུལ།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་གྱིས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཚུང་
པ་མཛད་པ་ན། གཞི་ཤེས་གི་དམིགས་པ་ཅམ་ལ་དེར་འདུས་པ་དགོས་ན། སྤྱག་

ཀུན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་གཞི་ཤེས་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་གོས་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྟུག་ཀུན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱད་གཞི་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྒྲངས་གྱི་ཡུལ་དུ་
བཞེད་པས།

དེ་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་མི་རྟག་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་འདོད་ན། ཁྱེད་གྱི་སྤར་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ན། སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པོ་བདེན་སྟོང་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་
པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་སྦྱོར་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་ཞེས་པ་སྟོང་
ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་འཛིན་པ་དང་།

དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་སྟུག་བྱང་འབྲེལ་
གྱི་རྣམ་པ་འཁྱོར་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་
རྣམ་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཁས་སྦྱང་རོ། །

རང་ལུགས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གསེར་སྤེང་ལས། བཞི་པ་
ནི། འོ་ན་རྣམ་པ་འདི་དག་ལས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྤར་བ་དག་ཤེས་
རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་གཅད་ནས་

བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་རྣམ་ཉིད་བསྐྱོམ་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ནི། གཙུག་པོར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དུམ་ཅན་མཁའ་གསུམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དུམ་བདེན་བཞེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་
དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམ་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་
བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་
སྐྱོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

སྒྲུབ་དག་གིས་སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱོ་འདྲིམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་
པ་ཡིན་པས། དོན་རྣམ་ཁོ་ན་སྦྱར་བའི་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་གསུངས་པ་བཀག་ནས།

གསེར་སྒྲིབ་རང་ལུགས་ནི། ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱའོ་གཙུག་པོར་བཞེད་པས།
དེའི་ཚུལ་ནི། ཟེན་བྱེད་གྱི་གོགས་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་
གཉིས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོགས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
སྐྱོ་ནས། དོན་རྣམ་སོ་སོའི་དུམ་ཅན་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་ངོ་བོར་
བསྦྱེད་པ་ལ། སྦྱར་བས་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་སྐྱོམ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད།

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་
བྱུང་བ་ཞིག་བཞག་ནས། དེའི་དུམ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་མི་འཛོག་སྟེ། སྐབས་
འདི་ནི་དུམ་ཅན་སྒྲིབ་པོ་བསྦྱེད་ནས་གོམས་པ་བྱེད་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེད་བྱའི་དམིགས་ནམ་ཤེས་པ་ན། སྒྲོར་བས་སྒྲར་ལྟར་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་པ་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་རྗེ་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྒྲོམ་པ་དང་།
ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མ་གཙོ་
བོར་གཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་། ཟུན་མོང་དང་ཟུན་མོང་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལྟ་དང་། སྒྲར་
བཤད་པ་ལྟར་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པས། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་ངོ་བོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནམས་དང་དམིགས་
ནམ་རིགས་མཚུངས་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱ་ཡི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དངོས་
སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་དང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་ནི། དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེད་པ་
ལ་དེ་སྒྲོམ་པ་དང་སྐྱེད་པར་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་
ལམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ནམ་བཤད་ལས། དེས་ན་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པའི་དོན་ནི་མཆོམས་སྒྲོར་དུ་བྱུང་
བ་ལྟར། མཁའ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཀྱི་སྒྲོར་བས་
ནལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་བྱང་
འབྲེལ་གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་དུ་མཛད་ཅང་།

སྦྱར་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་དེས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ནས་ཐོབ་པ་ནས། ཅེ་སྦྱར་
འཛོག་པས་དེ་ནི་སྦྱར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་
སྒྲོམ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།

ཐེག་མཆོག་སྒྲོ་འབྲེད་ལས། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་
པར་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྦྱར་པའི་དོན་
སྒྲོམ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཙོ་བོ་འབང་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱུས་
སྒྲོམ་གྱི་དོན་རྫོགས་པ་མིན་ཏེ།

དེ་ནི་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པོ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བྱར་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
བསྐྱུས་ནས་སྦྱར་བའི་འཛོན་སྒྲུངས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡིག་ཆ་སྦྱི་མཐའ་དཔྱེད་གཉིས་ཀ་ལས།
རང་ལུགས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡོད་དེ།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བའི་

འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་
སྒོམ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རི་ལྷ་རི་སྒྲིབ་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་བུག་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཉར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྟག་པ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར།

རི་སྐྱད་བཤའ་བའི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་
བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་ཆང་བར་མེད་པར་བསྐྱུས་ནས་ཡང་ཡང་འདྲིས་
བར་བྱས་པ་དེ། སྦྱར་བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་
པའི་དོན་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐབས་འགར་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པའི་བྱིར་དུ་དོན་རྣམ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་
རྣམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྤར་བཤའ་པ་ལྷར་དོན་
རྣམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རིགས་རི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་
གཉེན་པོའི་ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་མཐའ་
དག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་
ནི། སྐབས་ལྔ་པའི་སྦྱི་དོན་ལས། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་
ཚྡགས་སམ་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ན་ཅེ་སྦྱོར་གྱིས་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པར་ཡང་བྱུབ་སྟེ།
མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཅེ་སྦྱོར་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རི་སྐད་བཤད་
པའི་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་
འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ནམ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་འཛོག་ལ།

དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ནི་གནས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པས། རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོད་ཐོབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཚྡགས་སྦྱོར་བ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་

འབྲས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ།

སྒྲུབ་གྱི་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་སྒྲོལ་ནས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་
དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྟ་ག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱུས་སྒྲོམ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་
ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་
པས་ཅེ་མོར་སོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆ་ལས། མཐུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཅེ་སྒྲུབ་
གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཤེས་ཕྱིན་སྒྱི་དོན་ལས། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་
གསུམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་རྫོགས་
སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྦྱང་ངམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་
བ་ཤད་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་།

རྣམ་རྫོགས་སྒྲུབ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྲུབ་པ་མ་དེས་ཏེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བ་ཤད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྲུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པར་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བ་དང་།
སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཡོད་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དང་། དབུ་མའི་

ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་

གང་ཟག་དེ་དག་ནི་སྤྱར་ཐེག་མཆོག་གི་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར།
དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་བཏང་བས། རི་སྐད་བཤའ་བའི་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྣམ་ཐར་
གྲོ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་ལམ་སོགས་མི་སྒྲོམ་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། རང་ལུགས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་རྒྱུགས་
སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་སྤྱོད་ཀྱིས་སུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྒྱུགས་སྤྱོད་
བ་དག་གཉིད་དང་སྐྱབ་ཉིད་གང་ཡིན་དུས་པའི་ངལ་བ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ།

དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱུགས་པའི་རྣམ་རྒྱུགས་སྤྱོད་བ་དང་འབྲ་
བས། རང་གི་ཆཤས་ལ་དག་གསུབ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་དེ་
ལྟར་ཅོད་པའི་ཆེ་རང་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཆོག་པའི་སྤྱིར།

མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཟིན་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ཅན་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

ཐོག་མ་སྤྱོད་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲོམ་

པའི་སྐྱུར་བ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

སྐྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

ཅ་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ནས། སྒོ་ད་དུ་དམ་
པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུར་བ་དངོས་བཤད་པ་ནི། ཅ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་
གནས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་བཅས། །ཞེས་པའི་བར་
འབྱུང་ལ།

འདིར་བསྟན་སྐྱུར་བ་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུར་བ་ལྟ་
དང་། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཙོ་ལྟ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།

ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པར་མི་
གནས་པའི་སྐྱུར་བ་དང་།

ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་
པར་མི་སྐྱུར་བའི་སྐྱུར་བ་དང་།

གཞི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་གཞི་ཤེས་
གྱི་སྐྱུར་བ།

ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་གཏིང་

དཔག་དཀར་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ།

རྣམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆད་
མེད་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་ལྟོ། །

དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙུ་ལྟེ་བ་ནི། སྒྱུར་བ་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་
པོ་ཉེན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། སྒྱུར་བ་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི། དེའི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཉིས། དུས་སམ་ས་
མཆམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཅིག་གོ།

དང་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་དབང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་མ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སྐྱག་པ་དང་བཅས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ནི། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་ཉོགས་པའི་
སྒྱུར་བ་དང་།

སྒྱུར་ལམ་བྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་
པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་
པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཉོགས་པའི་སྒྱུར་བ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།

སྐྱག་པ་མེད་པ་སྒྲར་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ཞིང་། ཅེ་མོ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་དེས་བྱོད་ལས་ཉོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགོ་ཅ་

སྤྱི་ན་པར་བྱས་པས་དེ་ནས་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བ། བྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་སྦྱར་བ་དང་།

བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་
ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ལས་འདས་པས་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་
བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱར་བ་དང་།

ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་མཆོན་མ་མཐོང་ཞིང་།
མཐོང་སྤང་གི་བར་ཆད་བྱ་མི་ཉུས་པས་ན། དེ་ནས་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བ། བར་ཆད་
མེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་།

བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་འགགས་
ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ། བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་དང་།

ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ན་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས་ཟེན་
ཅིང་། གངས་མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་གསོག་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་།

སྦྱར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་འཛོག་ཚུལ་ཡིག་ཆར་སྦྱི་མཐའ་དབྱེད་
གཉིས་ཅུང་མི་འབྲ་ཡང་། མཐའ་དབྱེད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་
དང་། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་། ཅ་ཤིག་སོགས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པས། མཐའ་དབྱེད་ལྟར་མཐའ་པར་སེམས་སོ། །

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ན་སྤྱི་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་ལ་རབ་དུ་འབྱུག་པས། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཉོགས་པའི་སྒྱུར་བ། གཞན་དོན་ཀྱི་སྒྱུར་
བ་དང་བརྒྱད་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། དག་པ་ས་
གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བ་རྫོགས་
པའི་སྒྱུར་བ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།

དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་པ་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་
མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་
པ་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བ།
གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།

མཆན་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་མཆན་མ་དང་།
མཆོན་བྱ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པ་མི་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བ། གཟུགས་
དང་དེའི་མཆན་མ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་
བཞི་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པར་གནས་པའི་

སེམས་དཔས་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་མཐོང་
བའི་སྒྲོན་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྦྱར་བ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱར་
བ་དང་།

ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་
སྤང་བྱ་སེལ་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་མ་དེ་ལྟར་ཉོགས་པའི་སྦྱར་བ།
རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱར་བ་དང་གཉིས་སྟེ་བའི་སྟེར།

བཞི་པ་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སྟེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔས་དེ་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་མཆོག་ཏུ་འབར་བས་ཞག་ཟླ་ལོ་སྒྲོར་
སོགས་དུས་ཆེག་བཅད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་
སྦྱར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སྟེར།

དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་དང་པོ་ལྷ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་
ཁྱབ་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་ལ།

སྟེ་མ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
དེ། ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ལམ་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉོགས་པ་
གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་སྟེར།

དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

ཅན་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ཐོབ་བྱ་མཆོག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཉིད་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་སྤངས་བཤའ་པའི་རྣམ་ཚུགས་སྐྱེར་བའི་བསྐྱེད་བྱ་དོན་
རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་རྣམ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
སྐྱེར་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་གསུམ་སྐྱེར་བ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་བྱ་དོན་ཞེས་གཉིས་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཟབ་པ་གཞི་ཞེས་
ཀྱི་སྐྱེར་བ་སོགས་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ཉོགས་པ་
གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེར་བ་བྱི་མ་བཅོ་ལྔ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་དོ། །

དེས་ན། དུལ་དུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྐྱོས་བཤའ་དུ་
སྐྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣམ་འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱེར་བའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེན་བཅུ་དགུ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱེར་ལམ་དོད་ནས་ས་བཅུ་པའི་
བར་དུ་ཡོད་དོ། །

ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དགའི་སྦྱར་བ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་གཙོ་བོའི་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
གྱི་རྣམ་འབྱུང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་
ལ་སྒྲག་པས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དགའི་སྦྱར་བ་འཛོག་པ་རྣམ་བཤད་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡིག་ཆའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གྲང་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱར་
བ་ལ་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དགའི་སྦྱར་བ་ཡོད་དེ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྦྱར་བ་དང་སྐབས་
འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱར་བ་གཉིས་དོན་མི་
གཅིག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་
དཔའི་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ནས་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་གསུམ་པ་སྐྱེར་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར།
བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྐྱེར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འཕྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་
དང་། ད་ལྟར་ཕྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིའོ། །

དང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་སྐྱེར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མ་
འོངས་པ་ན་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་
མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེར་བ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་
བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བར་དོན་ཆེན་
པོ་ཉིད་དང་། བདེ་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་ཆེན་བ་དང་། འཆང་རྒྱ་བས་འབྲས་
བྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་སྤྲིན་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ལུལ་དབྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ལུམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་
ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བདུད་གྱིས་མི་སྤྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་དག་པའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་
པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་གཞན་དོན་སྒྲིབ་པ་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྒྱ་
ལྷ་བ་བཞིན་བསྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དག་པ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་
འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲིབ་པ་ཐབ་པའི་ཡོན་
ཏན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལུམ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ལོ། །

ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་པོ་འདིའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་རྩུང་འབྱིང་

ཆེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དགྲའི་མཆོན་བཅག་པ་དང་། གཉེན་ལ་གོ་
བསྐྱོན་པ་དང་། ལག་དུ་མཆོན་ཆ་གཏད་པ་དེ་དཔའ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་གསེར་ཐོང་
ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ད་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།

ད་ལྟར་སྐྱུར་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན། ད་ལྟར་
སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་ཡོན་ཏན།

ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དུ་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན། ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་
སྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།

ད་ལྟ་ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན། ད་ལྟར་གཉེན་པོའི་ཆོས་ལམ་ཤེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།

ད་ལྟར་རང་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན།

ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།
ད་ལྟར་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

རྒྱུ་ལྷ་ཡི་རང་བ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།

ད་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།
 ད་ལྟར་སྒོག་ཆགས་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 གྲེད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ད་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ས་དོན་
 ཆང་བ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

འོན་ཏེ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་
 པར་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཆོན་པ་གཉིས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་རྒྱུ་
 ལྷར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་གསེར་སྤྱོད་ལས། གྲངས་བཞིན་ནི་སྤྱིར་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་
 བཞིན་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་དང་།

མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ཆོན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 མ་བཅུ་བཞི་པོ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་མ་བཅུ་བཞི་ད་ལྟ་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱོར་ཆུང་ཡོད་དེ། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པའི་སེམས་དབའ་
 ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་
 སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་

དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས།

སྒྱུར་བ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་རབ་གཞན་དུ་ཡུམ་ངེས་པར་ཐོབ་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོག་
དོན་ཆང་བ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་འི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་
ཏགས་དང་ཏགས་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་སུ་འདིན་རྒྱུའི་ཡོན་
ཏན་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲ་མ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
ཅ་བའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་ཞེས་པ་དང་།

གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བགྲང་རྒྱུ་ནི་དང་པོ་བཅུ་
བཞི་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་པོ་ཡང་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་
ནམས་ནམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ཐོབ་སྤྱིང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུས་སྒྱུར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
བསྐྱོམས་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་
འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙེམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་བས་སོ། །

དེས་ན་ནམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་སྦྱང་གི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ནམ་རྫོགས་
 སྦྱར་བ་བསྐྱེད་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན། འདིར་བསྟན་ནམ་རྫོགས་སྦྱར་
 བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི། ས་སཆ་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

སྐབས་འདིར་རི་སྐད་སྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིའི་ནང་ནས། ཡོན་ཏན་བླ་
 བ་ཡུམ་ཡུལ་གང་དུ་དར་བ་སོགས་གསེར་འབྲེང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཀོད་པ་
 བློ། བར་ཏ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུམ་དར་བར་དབྱེད་པའི་གནས་སུ་ཡུམ་འབྲི་
 བ་སོགས་ནི་བླ་པའོ། །

འདིར་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཡུམ་འདི་སྟོ་སྟོགས་དང་།
 དེ་ནས་ཡུལ་པར་ཏ་ནི་དང་། དེ་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་དར་བར་གསུངས་
 བ་དང་།

ཡང་མདོ་དག་ལས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྟོ་
 སྟོགས་ནི་ཨོད་བྱའི་ཡུལ་དང་། སེང་ལྷ་ལའི་བྱིང་ལ་སོགས་པའི། །བར་ཏ་ནི་སྟོ་
 བྱང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སོ། །

བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་བོད་ཡུལ་ཡན་ཆད་ཨུ་རྒྱ་དང་ཁ་ཆའི་ཡུལ་མན་
 ཆད་དོ། །སྟོ་བྱང་ནི་དོ་རྩེ་གདན་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་པར་འདོད་དོ། གཞན་ནི་པར་
 ཏ་ནི་ཤར་སྟོགས་དང་། བྱང་གི་སྟོགས་རྒྱ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆད་དོ། །

ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྟོ་སྟོགས་
ནས་ཡུམ་དར་བར་བྱས་པས་དང་པོར་དེར་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་སྟོགས་དང་
དེ་ནས་རྒྱ་དང་བོད་ལ་སོགས་པར་དར་བའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་གནས་པ་ལ་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་
བྱས་པས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐག་བཅུ་འོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ལེ་ལྷ་རེ་རེར་བྱས་པས་བཅུ་སྟེ།

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། ལུང་གི་ལེ་ལྷ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་། དག་བཅོམ། ཕྱིར་མི་འོང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེ་ལྷ་གསུམ་དང་།
སྟག་མཐོང་། ཉིང་རེ་འཛིན། ལྷ་མ་བྱིས་ཀྱི་ལེ་ལྷ་གསུམ་དང་། མངོན་པ། མདོ་སྟེ།
འདུལ་བའི་ལེ་ལྷ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། ཉུགས་ཅམ་ཀྱི་ལེ་ལྷ་འོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་བྱབ་པ་ན། ལྷ་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་སྐུ་མ་
ལ་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཤེས་རབ་སོགས་འཕེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་དེ་དག་འགྲིབ་བོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་མཐའ་བསྟན་པ་འགྲིབ་པའི་དུས་ཀྱང་ལྷ་བཅུ་པ་ཕྱི་མ་
དང་འབྲ་བས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ལྷ་སྟོང་ལས་གཉིས་
སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་གནས་པ་དང་། ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་
གནས་དུས་ལ་མི་བགྱང་ངོ། །

དེས་ན་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་དེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ལ་མི་ཟེར་ཀྱི་འགྲིབ་པའི་དུས་
ཅམ་ལའོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཞི་བ་འཆོའི་བཞེད་པ་སྟེ། གཞོད་འཛོམས་ཆེ་

བར་དེ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་
ལྷ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་འདི་དང་འགལ་བར་སྤང་བ་ཤིན་ཏེ་རྟེན་ཏེ་བསམ་པ་
ནི་དགྲ་བཅོམ་ལེའུ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་སོ།།
ཞེས་བྲ་བར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ།

འཆད་པའི་ལུགས་ལ་ལ་ཇི་སྐད་ལ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་འཆད་དེ། སྤྱིར་ལོ་ལྷ་སྟོང་
མཐུན་ལོ་ཞེས་རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་གཉིས་བྲས་སོ། །འདིའི་རང་ལུགས་
དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཐུན་ལ། འཁྱེད་པས་ཀྱང་ལོ་ལྷ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་དོ། །

གཞོན་འཛོམས་ཚུང་བར་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་
ཀ་འཛིན་ལ། མིང་འདོགས་ཀྱང་དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་གཉིས་
ཐོབ་པ་མང་པས་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་བའི་ཆོགས་དང་།

དེ་ནས་གསུམ་ལ་ལྷ་ག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞི་གནས་
ཤས་ཆེ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་མང་བས་སྐྱབ་པ་
དང་ལྟན་པའི་དུས་ཆོགས་དང་།

དེ་ནས་གསུམ་ལ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལུང་ལ་སྟོད་བ་མང་བས་
ལུང་གི་ཆོགས་དང་།

ཐ་མ་ལ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ཡང་བཅན་པར་མི་བྱེད། ཆོས་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་

ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་ཚུད་པར་མཆན་མ་ཅམ་
ཞིག་སྟོན་པ་མང་བས་མཆན་མ་ཅམ་གྱི་ཆོག་ས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། །ལྷ་རིའི་བྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་
སུ་ཡུམ་ལ་སྟོན་པ་ཅི་ཅམ་འབྱུང་བྱིས་པའི་ལན་དུ། དེར་བྱང་སེམས་མང་དུ་འབྱུང་
མོད་གྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་ནས་སྒྲོམ་པའི་བར་ནི་ཉུང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡུམ་འདི་བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་སྐྱེ་
འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་ཉུང་བར་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
མེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ནམས་ཉུང་གནད་ཆེ་བས་གཞུང་བཞིན་འདིར་
བཀོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཆོག་དོན་ནམས་གོ་སྒྲ་བས་འགྲེལ་བཤད་མ་དགོས་སོ། །

སྟོར་བའི་སྟོན་བཤད་པ།

མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི་བ་སྟོར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བར་ཆད་གྱི་སྟོན་འཆད་པ་
ནི། ཅ་བར། སྟོན་ནི་བཅུ་ཆོན་བཞིར་བཅས་དང་། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོར་བའི་འགལ་སྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་
གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་སྐྱེན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་
ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གངས་དང་ངོས་འཛིན་ཅ་ཞིག་སོགས་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

མཆོན་མཆོན་བཤད་པ།

མཆོན་བྱེད་གི་ཆོས་ལྟ་བུ་མཆོན་མཆོན་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཅུ་བར། གང་གིས་
 མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་བྱེད་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། །དོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིར་བྱང་སེམས་གི་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དངོས་
 བཅུགས་མ་བྱེ་བའི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ།

མཁྱེན་གསུམ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་འབྱུར་མཐར་ཐུན་པའི་རང་དོན་ཉོགས་པ་
 སུན་ཆོགས་སྐྱབ་རུས་གི་སྒྱུར་བའི་དོ་བོ་མཆོན་བྱེད་གི་ཤེས་མཆོན་དང་།

དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སུན་ཆོགས་སྐྱབ་རུས་གི་སྒྱུར་བའི་རུས་
 པ་མཆོན་བྱེད་གི་བྱེད་མཆོན།

དོན་གཉིས་སུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་གི་རུས་པ་དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གི་སྒྱུར་བ་
 ལ་མེད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གི་སྒྱུར་བ་ལ་ལྟན་པས་དེ་ལྟར་བུའི་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 པར་མཆོན་བྱེད་གི་བྱེད་མཆོན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་།

དེ་དག་གི་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གཞིའམ་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མཆོན་
 ཉིད་བཞི་པ་དོ་བོ་ཉིད་མཆོན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱེད།

དེ་རྣམས་ལས་མཆོན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པོ་

ཡིན་པས་བྱེད་སྐྱབ་དང་། བཞི་པ་ནི་གང་མཆོན་པར་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཡིན་པས་ལས་
སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོ་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། དེ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ། དེ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ་
དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཞེས་མཆོན། བྱེད་མཆོན། བྱེད་མཆོན། རོ་བོ་
ཉིད་མཆོན་དང་བཞིའོ། །

ཞེས་མཆོན།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཞེས་སྦྱར་བའི་ཞེས་མཆོན། ལམ་ཞེས་སྦྱར་བའི་
ཞེས་མཆོན། རྣམ་མཐུན་སྦྱར་བའི་ཞེས་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིགས་མེད་
བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་། །དེ་བསྐྱུས་པ་དང་སྦྱར་
བསྐྱུས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་།
ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་ཞེས་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་
བསྐྱར་མེད་དང་ཞེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་
ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
དེ། །གཞན་ལ་བསྐྱར་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི། །ཞེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། འདྲི་བ་སྟོན་པའི་ཤེས་མཆོན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་
སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་རོ། །

འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དུ་མ་ཤེས་པ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ། དེ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
ཤེས་པ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སེམས་མི་བད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།

སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་དང་བཅས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ། རྩ་བས་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱུས་པ་སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཤེས་པ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་
ཤེས་པ། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཆད་
མེད་པར་ཤེས་པ། དབང་ཤེས་ལ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ། སྒྲིབ་ལྔས་
སེམས་བལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ།

སེམས་གཡོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་
པའི་ལྟ་བ་རྣམས་འབྱུང་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་
བདེན་པས་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རང་གི་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་

བསྟན་ཅིང་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
གྱི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་
སོགས་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཟེན་བྱེད་དུ་བསྟན་
པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་དངོས་ནི། གཞི་ཤེས་དང་དམིགས་
རྣམ་མཐུན་པ་དགོས་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཤད་པ་ནི། གང་
གིས་ཟེན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆོན་བྱེད་ནི་
གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་རྣམས་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྟེད་དོ། །ཞེས་དང་།

ཤེས་བྱིན་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འཇིག་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་དག་གིས་སེམས་དང་སྟོད་པ་རབ་ཏུ་
མཐེན་པ་དེ་དག་གྲང་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅང་། རབ་ཏུ་མཐེན་ཏོ། །

ཞེས་ཤེས་མཆོན་དང་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་བ་ལྟར་འོག་མ་རྣམས་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་བཅུ་དྲུག་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར།
སྒྱུར་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྒྲོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྒྲེ་མེད་
འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་
དང་རྣམ་མི་ཉོག་། །རབ་དབྱེ་མཆོན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
ཀྱིས་ནི། །ཤེས་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅས་གསུངས། འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་མཆོན་བཅུ་དྲུག་གྲང་ཡོད་དེ། ལམ་
ཤེས་བའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སྒྱུར་པ་ཉིད་དང་།
རྒྱུའི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲེ་བ་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་དང་། འགག་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་།

ཅ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དོན་དམ་
པར་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། སྤང་བྱའི་དངོས་
པོ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྒྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ་
སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་དྲུག་དང་།

ཆོས་ཉིད་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་མེད་པ་དང་། མོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་འདུ་
མི་བྱེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་ཉོག་
པ་དང་། རབ་དབྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་
མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་བྱིར།

འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
རྟེན་གྱི་བའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། རོན་དམ་པར་
སྒྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་རོན་དམ་པར་བྱབ་པ་འགོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་
ལ་རོན་དམ་པར་སྒྲང་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་རྩ་བར་གྱུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་
ཤེས་མཆོན་ལ། རྣམ་བཤད་དང་རྩ་ལྷོག་སོགས་སུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་
ལ་གྱུས་པ་སོགས་དང་སྒྱུར་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱང་།

དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་སོགས་
ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་སྒྲིབ་ལས། ཡུམ་སྟོན་པ་ན་ཉིད་གྱིས་གདན་དང་ཁྲི་བཤམས་པ་སོགས་
མཛད་ནས་གྱུས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀྱར་བས་
སྒྲ་མར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བར་
ཤེས་པ་ད། དེན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏྲིག་གཏོར་བ་སོགས་གྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་
ཤེས་པ་ནི།

མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐེག་པ་གང་གིས་བྱོན་པ་དང་། ལམ་གང་

གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཐེག་
 བ་དེ་ཉིད་དང་། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིམ་གྱོ་མཛད་པ་དང་། སྒྲ་
 མར་མཛད་པ་དང་། བསྟེ་སྟང་དུ་མཛད་པ་དང་། མཆོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྗེད་པར་
 མཛད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེར་མཛད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་བསྐྱུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཞེས་མདོའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་ནས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡུམ་ལ་
དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་པན་ལན་བྱེད་པ་དང་། པན་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་དགོངས་
པའི་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་བྱས་པ་ཆོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་མཆན་བཤད་པ་ལ། རྩ་བར། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་བྱང་
 པར་གྱིས། །བྱང་ཞུགས་བདེན་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བརྩ་བྱག་
 གིས། །བྱང་པར་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། །

བསམ་མི་བྱ་བ་དང་མི་མཉམ་དང་།།གཞུང་དང་བཟང་ལས་ཡང་དག་
འདས།།འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་པ་ཡིས།།རིག་བྱ་བྱུན་མོང་མིན་ཤེས་
ཉིད།།ཤེས་སྤྱར་གྱི་དང་གང་མེད་དང་།།སྤྱོད་དང་ཡང་དག་འབྱུང་བ་དང་།།
དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།།མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་
དང་།།རོ་སྤྱང་མེད་དང་བྱད་པར་ནི།།བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ།།གང་

གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །

ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་དྲུག་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བས། དང་པོ་སྟུག་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་ཤེས་བཟོད་བཞི་
ལ་རིམ་བཞིན།

བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དཔེ་མེད་པས་མི་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བྱངས་ཀྱིས་བབྱུང་བ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྟངས་གི་ཤེས་བཟོད་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟུང་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་
སྟེད་པ་ཤེས་པའི་སྒྲུས་བྱ་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་རང་གི་ལུགས་ལ་སྟོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཤེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་སྒྲིང་གི་ཤེས་བཟོད་བཞི་ལ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཀྱང་
 རྫོག་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྱི་
 བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་
 བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྦྱིན་པ་དུག་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཡང་དག་པའི་
 སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་སྐྱབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་
 འགྱུ་བ་པ་དང་། ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་ཤེས་བཞོད་བཞི་ཡང་རིམ་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཉིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་
 ལམ་ལ་སོགས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་དང་
 ལྡན་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་དང་། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤྱིང་བ་མེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་མཆན་བཅུ་དྲུག་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་གཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཞན་རྣམས་ཐེག་དམན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་

སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ།

འོན་ཀྱང་། བྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་གྲངས་འདྲེན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་བཟོད་
སྐད་ཅིག་མ་དེ་རྣམས་བྱད་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་བྱད་ཆོས་ལ་སྒྱུར་དགོས་སོ། །

བྱད་མཚན་བཞུགས་པ།

གསུམ་པ་བྱད་མཚན་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། བན་དང་བདེ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་། །མི་
རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྲིབས་དག་དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉིན་སྤིང་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །སྒྱུན་གྱིས་བྱུང་དང་ཐེག་གསུམ་གྱིས། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་
བྱད་དག །ཐ་མ་ཉིན་གྱི་མཇུག་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་བྱད་མཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་
པའི་བྱད་མཚན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་
ཕན་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ནི་བ་སོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་
པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲུར་ཡང་མི་སྤོང་པར་བྱད་པས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མེད་
པའི་རྣམ་པར་སྤོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉི་བར་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་
པའི་བྱད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།

ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཚན་ལ། གཏན་དུ་ཕན་པ་ཐུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་
སྒྲིབས་ཀྱི་བྱད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྗོངས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་གནས་ཀྱི་
བྱད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ཐུང་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་

བདག་ཉིད། །མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་
ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་གྲང་མཁུན་གསུམ་
སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་བསྟན་པས།

དང་པོ་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྦྱང་བ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་
སྦྱང་བ་དང་། དེའི་མཆོན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྦྱང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོགས་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་གཉིན་པོ་དག་དོན་དམ་པར་སྒྲུང་དོར་དུ་བྱུང་བས་སྦྱང་བ་ཉིད་
རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ལྔ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་དཀའ་བ་སྦྱབ་
པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་
དུ་སངས་རྒྱས་ངེས་པ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། དུན་རིང་པོ་ནས་སྦྱབ་པར་བྱ་བ་
མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྦྱབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་
བ་དང་། བསྐྱེད་པ་པོའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟགས་པའི་སྦྱར་བ་
དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྦྱར་བ་སྟེ་སེམས་དཔའི་སྦྱར་བ་ལྔ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བདུན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོའི་བྱང་
པར་གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པའི་
འཇིན་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཞེད་
སྟེ་བསྟན་པས་བྱིན་པ་འདི་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དོན་
དམ་པར་མི་དམིགས་པས་འབྱུལ་གཞི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་
བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ་སེམས་དཔའི་སྦྱར་བ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་རི་ལྷོང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལ་དྲུག་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་
མཆོན་པའི་མཆོན་གཞི། གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་བྱ། དེ་དག་གང་གིས་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད། ཚུལ་རི་ལྷོང་དུ་མཆོན་པའི་ཚུལ། དེ་ལྷོང་མཆོན་
པའི་དགོས་པ། དེ་དག་གང་དུ་ལྡན་པའི་ས་མཆམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་
ཅུ་གསུམ་སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་

རྟགས་སོགས་ཀྱི་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་དུ་
བསྐྱུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་པོ་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་གསུམ་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་མཆན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་
སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འདིར་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆན་གཞི་དང་།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
རྣམ་པ་སོ་དྲུག་སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས། འདིར་དཀའ་དང་ངེས་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྔའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས།
དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བར་བ་ལྔ་ལམ་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆན་གཞི་དང་།

བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས། འདིར་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
བདུན་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཐ་མ་བདུན་
རྣམ་མཐུན་སྦྱར་བའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་།
གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡང་
ཡོད་དེ།

རིམ་བ་ལྟར་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་བོ་ཉིད་མཆན་
བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་བར་བ་ལམ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་ལྔ་དང་། ཐ་མ་
རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་བདུན་བཅས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་
གཉིས་པོ་སྒྲུབ་པའི་མཆན་གཞི་དང་།

སྒྲུབ་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཕྱི་མའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་བ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོམ་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་འདིར་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཅུ་དྲུག་དུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲུབ་བ་
སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་མཆན་གཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱས་བ་བཞིན། དེ་རྣམས་འོག་
དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་མཆོན་བྱ་དང་མཆོན་ཉིད་སོ་སོའི་ནང་དུ་བསྐྱས་བ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་བྱ།

གཉིས་པ་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་བྱ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་
ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་གཞི་

ཤེས་སྦྱར་བ། ལམ་ཤེས་སྦྱར་བ། རྣམ་མཁུན་སྦྱར་བ། ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ལས་
 བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱར་བ། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་
 སྦྱར་བ་རྣམས་སོ། །

གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྦྱིར་གཞུང་
 ལས་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ།

གསེར་སྤང་ལས། མའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 མཆོན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་
 མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་
 ལོག་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྟོག་ཆ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
 མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་དོན་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་གཙོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་
 བའི་མཆོན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྟོང་རོང་དོགས་པ་སེལ་བའི་སྦྱིར་མཆོན་ཉིད་
 དུ་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་བྱེད།

འོ་ན། སྦྱིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གངས་དེ་ལྟར་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་བསྟན་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོས་འཇིན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་མཆོན་ཉིད་ལ།
 སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྦྱིན་

གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས།

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
བར་ཅན་གྱི་རིགས་རྟོགས་པས་བེན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བེན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་
འབྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱ་ཡི། སྟོང་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད་
དུ་འཛོག་པར་དགའ་སྟེ།

དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་དེའི་རྒྱུད་
གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བེན་པས་
མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་ལ། མཆན་ཉིད་དེ་མིན་པའི་བྱང་བར་མཐའ་དཔྱོད་ལས་གསལ་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་སྟེ་དོན་ལས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བེན་པའི་སྟོན་ནས་
འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་
དེའི་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་།

མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཛོག་པ་ལ། རང་ལྷགས་
ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ན་ཐབས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེར་
གྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་དགག་པ་མཛད་པ་ལྟར་མི་འཐད་པ་

ཉོགས་སྒྲོ། །

དེས་ན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་རང་ལུགས་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་
བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་ལ། ཤེས་མཆོན། བྱེད་མཆོན། བྱེད་མཆོན་
དང་གསུམ་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། མཐེན་གསུམ་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་ཤེས་མཆོན་འཛོག་
ཚུལ་ཡང་།

རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་།

སྦྱང་ཉིད་མཆོན་མེད་པ་སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་
རུང་བས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བ་ཉིད་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་
གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །
ཞེས་རིམ་བཞིན་འཛོག་པར་མཛད་ཀྱང་།

དེ་དག་ནི་མཐེན་གསུམ་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་སྤྱིའི་གོ་བ་ཅུལ་དུ་སྟོན་པ་ཅུལ་ཡིན་
ཅིང་། མ་ཁྲབ་ཁྲབ་ཆེར་གཙོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་

དང་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུས་མ་ངེས་ལ།

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་
རྣམ་ཅན་གྱི་བྱུང་བ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུས་དེ་རྣམས་གང་རུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་རིགས་འགྲོའོ། །གོང་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་
ཆོག་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །

ཡང་སྒྲིབ་དོན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་
དྲུག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་དང་།

སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གིས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་ཡུལ་
བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་
མཐུན་གསུམ་སྒྲུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིམ་བཞིན་གསུངས་པས་དེ་དག་གྲང་།
དེ་རྣམས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པར་དགའ་སྟེ།

གོང་གི་རྣམ་བཤད་གསུང་བཞིན་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སྐྱེས་

བེན་པ་ལྟར།

མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་
ནམ་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཁུབ་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་གཉིས་སྟོང་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་
གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་གཞི་
ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ།

མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་ནམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་
ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲོམ་པ་ན་ཡང་ཤེས་ནམ་ཁོ་ན་སྒྲོམ་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་དང་འདི་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་
སྒྲོམས་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ནམ་དང་ཤེས་ནམ་གང་སྒྲོམས་ཀྱང་དེ་སྒྲོམས་པའི་དོན་དུ་
སོང་བའི་བྱིར་ཏེ།

སྒྲར་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བསྒྲོམ་བྱ་ལ་དོན་ནམ་དང་ཤེས་ནམ་གཉིས་
གསུམས་པས་བྱུབ་པའི་བྱིར།

འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཞེས་པའམ་དེའི་ནམ་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་

པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་བྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ནི། མཁྱེན་གསུམ་སྒྱུར་བ་སོ་སོའི་ཤེས་མཆོན་ཡོད་དེ།
མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་
སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

སྒྲོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་
རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་ཞེས་རིམ་བཞིན་འཛོག་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།
གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་།
བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
ཕན་བདེ་སྒྲོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཛོག་པའི་བྱིར།

སྒྲུབ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་འཛོག་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་
དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་དེ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
འགྲེལ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བས།

དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་སྐབས་འདིར་བསྟན་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་
སེམས་སོ། །

དེ་ཡང་སྒྲར་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་དང་། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཁྱེན་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་གཉིས་མི་མཆུངས་ཏེ།

སྒྲར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་སྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་
སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་གསུམ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་འཕྲེང་ལས། ཤེས་མཆོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདིར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲར་
རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་

གསུམ་སྒྱུར་བསྟན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་
མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཐུན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཁོ་ན་འཆད་པ་མི་འཐད་ཅིང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། མཐུན་གསུམ་སྒྱུར་བ་སོ་སོའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟག་གསུམ་
པོ་དེ་དག་སྒྱུར་བ་སོ་སོའི་ཤེས་མཚན་དངོས་ཡིན་ནམ་མིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་
པོ་རེ་རེ་ནས་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ།

བྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་ལས་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།

མཐུན་གསུམ་སྒྱུར་བ་སོ་སོའི་ཤེས་མཚན་ནི་སྒྲུབ་གོང་དུ་སྒྲས་པ་ལྟར་དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ་བས་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་སོ་སོ་སྒྱུར་བའི་ཤེས་
མཚན་དུ་མི་བྱ་སྟེ།

ནམ་བཤད་ལས། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་ཏུ་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་མཚན་
ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་རེ་རེས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཚན་བྱར་
བྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་རེ་མཚན་པ་ནི་འཛོག་དགོས་ཏེ།

ནམ་བཤད་ལས། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་དང་། བཟུམ་པ་དང་།
བརྩམ་པའི་ལྟ་བ་ནམས་འབྲུལ་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་བཤད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

དེ་དང་མཐུན་པར་མཐའ་དཔྱེད་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
ཤེས་པ་སོགས་ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྐྱོས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་
ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་ཞེན་ཡུལ་
མེད་པར་ཉོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བར་
མཆོན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་མཆོན་པའི་ཚུལ།

བཞི་བ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལ། གསེར་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས་དེ་མི་འབྲད་པར་བསྟན་པ་དང་། གསེར་འབྲེལ་
རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་།

བསྐྱུས་དོན་མཁན་དང་། སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀོད་པར་མཛད་
པ་ལས། ཕྱི་མ་འདི་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བཀོད་ཅིང་། སྤྱི་མ་བསྐྱུས་
དོན་མཁན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། ཀུ་མུ་ར་གྱི་དང་། ཤེར་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་

པ་བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གཞུང་བཞིན་འགོད་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་ནི། གུ་མ་ར་ལྷོ་ན་རེ། ཤེས་མཆོན་སྤྲུགས་ཆོས། བྱེད་
མཆོན་རྗེས་འགོ། བྱེད་མཆོན་སྤྲུག་ཚུལ། བཞི་པ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱའོ། །

དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་མཐེན་གསུམ་དང་།
གཞན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཤེར་འབྱུང་གིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱར་བ་ཤད་པའི་གུན་མཐེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་པས་སྦྱོར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །
ཞེས་ཤེས་མཆོན་གྱི་དོན་དང་།

གུན་མཐེན་གསུམ་སྦྱོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱེས་པ་ན་བྱེད་པར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་བྱེད་མཆོན་གྱི་དོན་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་
ནི། ཞེས་བྱེད་མཆོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་བྱེད་པའི་
བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ། བྱེད་མཆོན་གྱི་དོན་དང་།

བྱ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དེས་གྲང་

སྒྱུར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་པའམ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་རྒྱུར་ཡོད་
བའི་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་བས་མཆོན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དེ་
ངེ་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ནི་མ་བཟུན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞེད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི། ལུགས་
དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཆོན་ཏུགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་གང་དུ་སྐྱབ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཞེས་
མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ངེས་ལ། སྒྲོབ་ལམ་ན་ནམ་མཁུན་མེད་པས་མཁུན་གསུམ་
ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་མཁུན་གསུམ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་ཡང་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའམ་དེ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ།

དང་པོ་ལྟར་ན། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པར་ཁས་ལྷངས་
པ་དང་འགལ་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ནམས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་
ན། སྒྱུར་བ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་སྐྱེས་པར་དཔགས་པ་དོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི་ཞེས་བྱེད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱེད་དང་།
མཆོན་ཉིད་ཐ་མ་ཞེས་པར་བྱ་རྒྱུར་བཟུན་པས་བྱས་སོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཆོན་ལ་མཁུན་གསུམ་དུ་འདིར་

གསུངས་པ་ནི། སྒར་ནམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་
ཡུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཁྱེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཁོ་ན་འཆད་པ་མི་
འཐད་ཅིང་།

བྱད་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་གསུངས་པས་མཐུན་གསུམ་དུ་
བྱད་པ་ནོར་རོ། །བྱད་མཚན་ཡང་། སྒྱིར་སྒྱིར་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱེད་ཆ་ཙམ་ཞིག་
ཡིན་གྱི། བྱད་མཚན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་བར་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདིར་བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་འདིས།
གསེར་སྒེང་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསེར་སྒྲེང་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ་ནི། འདི་ལྟར། སྒྲུང་
བ་སོ་སོའི་མཆན་གཞི་དང་། མཆོན་བྱ་འཛོག་ཚུལ་སྟར་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
དག་གི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་འཛོག་
པར་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཚུལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་
ལ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་གླེང་ལས། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་པ་ནས་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་བར་རང་རང་ལ་སྟོས་ན་དེ་

དག་གི་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད།

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བཞི་པོ་འདི་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པས་དེ་ལ་སྟོས་ནས་མཆོན་ཉིད་ཐ་མ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ནི་པལ་ཆེར་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་དེའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་བྱས་པ་ཅམ་མོ། །

འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚོན་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་བཞེད་དེ། ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞེད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱེད་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་བྱས་ནས་དེ་དག་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ།

མདོ་ལས། ཤེས་པ་རྣམས་སྒྱུར་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚོན་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྱུར་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མཚོན་མི་རུས་པས། དེ་ནི་སྒྲུར་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བྱད་པར་བ་དག་གིས་རང་རང་གི་སྒྱུར་བའི་སྟེང་གི་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་

མཆོན་པ་དང་།

བྱུང་མཆོན་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མི་
ལྡན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་ལྡན་པར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་
ནི་བྱུང་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་ཏེ། མདོར་ན་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་བས་རྒྱ་སྒྲུབ་བའི་
སྤྱོད་གི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དཔོག་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་མཆོན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་ལས་སྟོན་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་
ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལྟར།

མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བྱུང་བར་བ་
ནམས་སྒྲུབ་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྒྲུབ་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་པར་དཔོག་གོ།

དེ་གཉིས་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཆོན་པས་མི་ལྡན་ནམ་གཅིད་དུ་
མཆོན་ལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ལ་བྱུང་མཆོན་གྱིས་དེ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་གཞན་ལྡན་ནམ་གཅིད་དུ་
མཆོན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་གས་རྒྱས་པ་མཆོན་གྱང་། མཆོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། མཆོན་ཉིད་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་བ་སོ་སོའི་སྤྱོད་གི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་

བ་མཆོན་ན་སྐྱུར་བ་མཆོན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རུས་པ་དང་རུས་པ་
ཅན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པས། སྐྱུན་མེད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས། རུས་པ་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་སྐྱུར་བ་མཆོན་བྱ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པས་སྐྱུན་མེད་དེ། འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་
འཛིག་གི་མཆོན་མཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱུར་བའི་སྟེང་གི་རུས་པ་མཆོན་པ་
འདྲ་ཡང་མཆོན་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ།

ཤེས་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤར་
གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་བརྩུ་འབྱུང་བའམ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་སྤང་ལྗེའི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་
སྐྱེ་འཛིག་དང་ལྡན་ཡང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པར་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་
གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཡུལ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། དེས་སྤང་
ལྗེའི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་པ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ཤེས་མཆོན་དངོས་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བའི་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་
སོགས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་
བརྩུ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

ཕུང་ལྔ་འཛིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ནི། དུམ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་འཛིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་
འཛིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས། མདོ་ལས་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩ་སྐྱེད་
 པར་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་
 འདི་བསྟུས་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཞེས་སྒྱུར་ནས་
 ཞེས་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མ་གསུངས་པ་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་མཆོན་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནས་བསྟན་པའི་
 དུལ་ནི་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པའི་དུལ་ཅན་བཙུ་བྱ་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཆོན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱད་མཚན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཆོག་ས་སྐྱེད་རྒྱས་གྱི་
 རྒྱས་པ་བྱད་པར་བ་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་
 པས་དེ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་པས་འདིའི་མཆོན་ཚུལ་ལ་གཞན་
 ལྡན་ནམ་གཅོད་དང་། ཤེས་བྱེད་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་ལ་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་
 དུ་གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་བྱུང་མཆན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་སོགས་ལའང་
ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུང་མཆན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་རྒྱ་
སྒྲིབ་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་ལམ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱུང་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་ལམ་དེ་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤད་པ་ན་གཉིས་ལ་ཡང་གོ་སྟེ། རྒྱ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་འབྲས་
བུའི་བྱུང་པར་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་
པར་མེད་ན་རྒྱའི་དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་རྟོགས་པ་སོགས་
ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་གང་གིས་མཐུས་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱིར་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱིས་སྲིད་
ཞེས་མི་ལྟོང་བར་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། ནང་གི་རྒྱུན་ཐབས་སྒྲིབ་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གྱིས་སྲིད་ཞེས་མཐུས་མི་
ལྟོང་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མགོན་ལ་བསྟན་པའི་དབང་གི་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་མཐུས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞིང་ཞིང་མི་ལྟར་བར་
ལེགས་པར་ཡོགས་སུ་བབྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང་།

ནང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཐབས་སྤྱིང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱི་ཞིང་ཞིང་མི་ལྟར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ཐེག་པ་པ་ལ་ཡུམ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བབྱང་
བ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟར་སྟེ།

ཞེས་བྲོ་འཆལ་བའི་ཀུན་པོ་སྐྱེ་བུ་སྟོབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་ཀྱི་དཔེས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བབྱང་མ་བབྱང་གཉིས་སྤྱི་ཞིང་ཞིང་མི་ལྟར་བ་དང་ལྟར་བར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱང་པར་དེ་ལྟར་བྱ་དང་ལྡན་པ་སྦྱོས་པ་ཅམ་
ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོགས་མི་རུས་པས་ཐེག་དམན་
ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྟེང་དུ་དོན་གཉིས་ལུན་ཆོགས་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཡང་
དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྦྱོས་ཀྱང་དོན་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་
ཉན་རང་གི་ལམ་བྱང་པར་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་པར་འཕགས་པར་མི་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་བཤམ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་གོ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱད་པར་ནམས་དང་བྲལ་
བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་མི་བྱལ་མ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་
སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་གོ་བུས་པས་སྤྱིར་ཏེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ནས་བསམ་མི་བྱལ་རྟོགས་
པའི་བར་གྱི་བྱད་པར་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་ལས་བྱད་ཞུགས་པར་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བྱད་མཚན་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱ་མཐེན་གསུམ་སྦྱར་བའི་སྟེང་གི་གཞན་དོན་
འཕྲིན་ལས་སུན་ཆོགས་སྐྱེད་པའི་བུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དེ་དཔོག་པར་བྱད་པ་དེ་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། བན་བྱད་སོགས་བྱད་པའི་ནམ་པ་སྟེ་བྱད་པར་བརྟུ་གཅིག་
དག་གིས་རང་རྒྱ་མཐེན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་དག་གཞན་དོན་བྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་
བུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པའམ་ཤེས་པར་བྱས་པས་ནའོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ཡང་རྟེན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་པན་པ་སོགས་སྐྱབ་ཅེས་སྐབས་དང་
མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འདིར་བསྟན་བྱད་པ་བརྟུ་གཅིག་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་
རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱད་མཚན་

གཉིས་པ་བྱུང་མཆན་ལ། ལམ་ཤེས་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་
པའི་ཡུལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱར་བ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱར་བ་སྡོན་དུ་སོང་སྟེ།

ཡུལ་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྟོགས་པ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
ཤིང་། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་བསྟན་དང་།

དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་གྱི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
གྱི་ཟེན་པའི་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་སྟེ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒོ་དང་མཆན་
འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་བྱུགས་བསྟན་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་མཆན་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་མཆན་ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་བདེ་
བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་སྦྱར་
བ་བྱུང་པར་ཅན་སྡོན་དུ་སོང་སྟེ། བན་བདེ་སྦྱོབས་སོགས་གྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་
པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་བྱེད་མཆན་གཞན་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་རིགས་འགྲེལ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་འགོད་བ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཐུད་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཐུན་ཆོགས་ལ་སྒྲུབ་ནས་བཀོད་བ་ནི་མཆོན་བ་ཅམ་ལས།
བྱང་མེས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་མཆོན་ཚུལ་ཡོད་བ་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ལ།

འོག་ཏུ་ས་མཆམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །སྒྲུབ་བ་དེ་དག་
གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བ་ནི། རྣམ་མགེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་ལུགས་ཕྱོག་གི་སྐབས་
སུ་སྒྲོབ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་།

དེའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲོན་བ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་
ཤེས་རབ་གོམས་པ་སྒྲོན་སོང་དང་།

དེ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད་བ་ན། ཐོག་མར་གཞི་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལུགས་དངོས་སྒྲོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས།

དེ་བཟུན་པའི་གསུང་སྒྲོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོན་པས་རང་དབང་
དུ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་བ་ན་དེའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་རྟགས་པ་ཐུན་ཆོགས་སྒྲོན་དུ་སོང་
བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྒྲོན་དུ་སྒྲུབ་བ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་
སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་རོ། །

རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་སྒྲུབ་
བཤད་ཟིན་ལ། དེ་དག་གིས་མཆོན་ཚུལ་ནི་ཆ་རིག་གིས་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་

པའི་མེ་མཆོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ། འདི་ཡང་མཆོན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་སོ་སོའི་སྤྱིང་དུ་
མཆོན་ཉིད་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་གིས་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྦྱར་བ་
སོ་སོར་མཆོན་པའམ་དེ་དག་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་མཆོན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། གང་གིས་ན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་
བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་
མཆོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཆོན་པས་ནའོ། །ཞེས་དང་།

གང་གིས་མཆོན་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆ་རིག་གིས་མེ་མཆོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དག་མཆོན་པས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡིག་ཆ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱེད་ལས་ཀྱང་། མཆོན་ཚུལ་འདི་བཞིན་གསུངས་པས་དེ་
ཡང་རྟགས་སྦྱར་འགོད་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་སྤྱིའི་མཆོན་ཚུལ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་
དྲུག་མཆོན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཆོན། རང་གི་ཐོབ་བྱུར་གྱུར་
པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་
ཞེས་སོ། །

བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཚུལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་མ་དང་། །ཞེས་

240

རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །

ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱི་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་
མཆོན་གཞི། །གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་
མཆོན། བན་བདེ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསེར་སྤེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་སྤར་རྣམ་པའི་སྐྱབས་སུ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱས་
ནས་དེ་དག་གི་སྤེང་དུ་སྦྱོར་བ་མཆོན་པ་འདྲ་ཡང་། མཆོན་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ།

གང་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་པོ་མཆོན་གཞིའི་མིང་གི་བསྟན་པ་ཅམ་
མཚུངས་མེད་ཀྱང་། མཆོན་གཞི་སོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ།

གསེར་སྤེང་ལས་ནི་སྦྱོར་བའམ་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་
ཡིན་པས་ན་མཆོན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་གཉིས་སུ་ཆོག་གས་བསྐྱེད་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་
གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་མཆོན་བྱའམ། མཆོན་གཞི་
ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

རྣམ་བཤད་ལས་ནི། མཆོན་སྦྱོར་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་བྱ་སྟོང་ངར་

དཔོག་པའི་གཞི་ལ་འཛོག་པར་སྤར་རྟགས་སྦྱར་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཆོན་པའི་དགོས་བ།

ལྷ་བ་དེ་ལྟར་མཆོན་པའི་དགོས་བ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །ཕན་བཏགས་སྤྱིར་ན་མཆོན་ཉིད་དང་། །མཆོན་གཞི་དང་ནི་
མཆོན་བྱ་ཡི། །རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པ་འད།

ཅས་གདུལ་བྱས་ལམ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཆོན་མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་དགོས་བ་དངོས་ནི།

གསེར་སྤེང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངས་པར་སྦྲ་མེད་བྱང་
ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱེད་དགོས་པས་དེ་ལ་ཤེས་
མཆོན་དང་།

དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མི་སྤང་ན་རྟོགས་པ་
ཅམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་
མཆོན་དང་།

རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མ་སྦྱད་
དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟོག་པས་དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་

མཚན་དང་།

སྒྱུར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་ཏེ་གས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་
པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

རྣམ་བཤད་ལས། མདོར་ན་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
དབྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་བྱིན་ལ་ཡིད་དཔྱེད་གྱི་དོན་གཉེར་ཅམ་
ཞིག་སྒྲ་རོལ་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་
ནི། སྒྲ་རོལ་དུ་ལམ་ཤེས་བྱིན་ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་སྒྱུར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡིག་ཆ་སྦྱི་དོན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
གསུངས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ཏེ་གས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ལྷ་པ་མཚོན་
པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་པར་མ་ཤེས་ན་སྒྲོམ་མི་རུས་པས་
དེའི་བྱིར་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་རང་བཞིན་བདེ་ལྷག་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་ནོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་སྒྲོང་ཉིད་ཏེ་གས་

ནས་དེའི་རྗེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན། ཐོག་མར་བུམས་སྒྲིབ་རྗེ་
ལྷག་བསམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་བསྐྱེད་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྒྲེ་ཞིང་།

དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་རྒྱས་པ་ཡང་སྒར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་
པའི་སྒྲེ་མེད་དུ་ཆོད་མས་བྱུང་བ་ལས་མཐུན་གསུམ་གྱི་ངོ་ཐོ་དང་རྒྱས་པ་ལ་
ངས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྙེད་པས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དགོས་
པ་དང་། ཐོབ་རྒྱས་སུ་ལེགས་པར་བྱུང་ལ།

དེ་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གང་སྒྲོམ་པས་འབྲས་བུ་ཤེར་
ཕྱིན་མཛོན་དུ་བྱ་སྐྱམ་པ་ན།

རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུར་དེ་དག་གིས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་
མཐུན་གསུམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་དང་།
གཞན་དོན་འཕྱིན་ལས་ཕྱན་ཆོགས་གཉིས། སྒར་སྒྲུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲོམ་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དང་།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྒྲུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་ལྡན་པ་དཔོག་པ་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་ཆུ་ལོན་ལ།

ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དེས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་བཙུན་པ་དྲག་པོས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་དབང་རྩལ་འགའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་
ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་
མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་ནམ་སྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་
ཞུགས་པ་ན།

གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་དེས་བྲངས་
ནས་རི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དན་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྱུར་བ་ལ་བཙུན་པ་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ།

གསེར་སྤང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་བཞག་
ཏེ། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་རེས་ཀྱིས་འདི་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་སོ། །

ཞེས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའོ། དེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ས་མཚམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གང་དང་ལྡན་པའི་ས་མཚམས།

དྲག་པ་དེ་དག་གང་དང་ལྡན་པའི་ས་མཚམས་ནི། གསེར་སྤང་ལས། དེ་
ལྟར་ཤེས་མཚན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་

སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ལུང་སྒྲར་
བྲངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་སྦྱར་བའི་འབྲས་བུར་བཞེད་པས། དེ་གསུམ་
ག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སོ་སྦྱེའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཁས་
ལྷང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ས་མཆོམས་བཞེད་ཚུལ་དེ་དང་ཅུང་མི་
འབྲ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་རྣམས་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཏུ་བྱ་བས་སྦྱར་
བ་སོ་སོའི་ས་མཆོམས་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ།

རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ལ་
ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་མཆོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེད་པ་སོགས་ནི་མཆོན་
ཉིད་འདི་དག་གི་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་།

མཐའ་དཔྱེད་ལས། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྦྱར་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། འོ་ན། གསེར་སྒྲིབ་ལས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པའི་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤད་སོགས་

ནས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་བ་སོ་སོའི་ཕུན་མོང་མིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་
པའི་མཆོན་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཡོད་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀས་མི་བཞེད་དམ། ཅིའི་
སྤྱིར་ཤེས་མཆན་སོགས་ཀྱི་ས་མཆམས་མི་མཐུན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་དེ།

དེ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་
ལ་ཡང་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཏྲགས་
ལས། སྒྲུབ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྒྲོན་སོང་དཔོག་རུས་པ་དང་། སྒྲུབ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་
དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་ཆད་མས་བྱབ་པའམ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་སོགས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་མོད།

དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིར་བཟུན་པའི་ཤེས་མཆན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་མི་
མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ།

གསེར་སྤེང་རང་ལུགས་ལ་ཡང་། སྒྲུབ་བ་སོ་སོའི་ཕུན་མོང་མིན་པའི་མཆན་
ཉིད་རེ་རྣམ་གཞག་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་གི་མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དང་
མཆོན་ཚུལ་བཅས་པ་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་མཆན་གྱིས་རང་དང་དོན་གཞན་མིན་པའི་སྒྲུབ་བའི་
རོ་བོ་མཆོན་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་པས་ཤེས་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རོ་བོ་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བའི་རོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་མཆོན་བྱེད་
ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། བྱེད་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྦྱོར་བར་མཆོན་པར་བྱེད་ཀྱང་
དོན་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་མཆོན་པས་བྱེས་སྐྱབ་ཏུ་མ་གཞག་ལ། སྤྲ་མ་གསུམ་ཅི་
རིགས་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་བྱེད་སྐྱབ་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཚུལ་ཞེག་བཞེད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་ཤེས་
ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནམ་དབྱེ་བྱེ་བ་ན་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་ཚུལ་མ་
གཏོགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་མ་མཛད་དོ། །

འོ་ན་ཡབ་སྐས་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། ཤེས་མཆོན་སོགས་གྱི་ཐ་
སྙད་འདུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་གང་གིས་ཁྱད་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འདིའི་ཐད་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་ཟེན་གྱི་དགོངས་པ་སྤང་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ངེ་བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་། གསེར་སྤང་ལས་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུས་སྦྱར་བའི་ཤེས་པ་བཅུ་
དྲུག་པོ་སྤྲག་གསུམ་ལ་ཤེས་མཆོན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི། མདོའི་དངོས་ཟེན་
དང་མཐུན་པར་མཛད་དེ།

མདོ་ལས། དུམ་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྦྱེད་དོ། །
ཞེས་དང་། དུམ་ནི་སྤང་པོ་སྤྲ་པོ་འདི་དག་འཇིག་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་
འཇིག་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུམ་ཟབ་མོ་འདིས་
ཞེས་པ་སྟེ་སྦྱར་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་

བརྩ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་ལྷིང་འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང་།

གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་ལེམས་སོགས་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་
ཤེས་པ་དེ་རྣམས་སྦྱར་བའི་འབྲས་བུ་དང་དེ་དག་གིས་སྦྱར་བ་མཆོན་པ་ན་
འབྲས་བུས་རྒྱ་མཆོན་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་མཆོན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
མཛད་དོ། །

རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྩ་བར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

འགྲེལ་པར་ཡང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྩ་བྲག་གིས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཆོན་པ་ན་ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཤེས་མཆོན་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་
ཤེས་མཆོན་བརྩ་བྲག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བྲག་སོ་སོར་མཆོན་པས་ན་དེ་
དག་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བས།

དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་བརྩ་བོ་སྦྱར་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱ་
བས་ཆ་རེག་གིས་མེ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཚུལ་ལྟར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་བཞེད་སྒོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡང་ནམ་བཤད་རྟོགས་དགའི་
སྒྲུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་མདོ་ལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་
གཡེངས་པ་མཐུན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

མདོ་ལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟག་གསུམ་སྐྱས་
ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཤེས་
པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟག་གསུམ་སྐྱས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་།

བསྟན་བཅོས་སུ་མདོའི་སྐྱས་དོན་མདོར་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་
ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟག་གསུམ་
བསྟན་གྱི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་མཐུན་པ་མཆོད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་། ཐུབ་པས་དེ་བཞེན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་
པ་མིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་
སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཐུབ་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་ཤེས་མཆོད་བཅུ་དྲུག་གི་
ནང་ནས་ཤེས་མཆོད་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་གོ་དགའ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཙུ་བར། ཤེས་པ་དང་། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་
ནི། ཤེས་པའམ་སེམས་དེ་གཡོ་བ་དང་། སོགས་པས་འདུ་བ་དང་། བཟུམ་པ་དང་།
བརྒྱུ་པའི་ལྟ་བ་སོགས་འབྱུང་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་
བ་དེ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་མཆོན་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། ཙུ་བར། དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་
ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པས།

དེའི་དོན་ནི། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྫོག་ཏུ་མཐུན་
ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མཐུན་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྔ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ལོར་བ་
དེ་བཞིན་སོགས་སྟོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པས་གཡོ་བ་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་ཡང་སྒྲར་ལྟར་བྱེད་ལ་སྟོར།

ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་དྲུག་པ་ནི། ཙུ་བར། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། །
གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་
བཏགས་པའམ་འདོགས་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་།
ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་པའི་མདོ་ཚན་བཞིའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་། དེ་ཐུགས་
སྲ་ཅུད་པ་དང་། དེ་མཆོག་ཏུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་
མཐུན་པ་བཞི་པོ་སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་
གཅིག་ཏུ་བབས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་རྩ་བས་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་
 པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་རྟོགས་དེ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བས་ནི་ཤེས་པ་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་
མཐུན་པ་འདི་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
བས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱད།

སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་དེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཞི།

ལྟ་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བརྒྱ་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འཇམ་བུ་སྒྲིབ་འདིར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྔོན་པ་རྟོག་གི་
བ་དུག རེས་སྟོག་པ་དུག སྟོམས་འདུག་པ་དུག་སྟེ་བཙུ་བཟུང་གི་བསྟན་པ་དར་
བའི་དུས་ཐུ་སྟེ་དན་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བྱུང་བར་ཆངས་པའི་བ་བའི་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཙུ་བཟུང་དང་། བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་
ལྟ་བ་ཞི་བཞི་གསུངས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཏྲག་པར་སྤྲ་བ་ནམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་ཏྲག་པར་སྤྲ་བ་ནམས་
ཀྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲ་བ་ནམས་ཀྱི་གཉིས། མཐར་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ནམས་ཀྱི་
བཞི། ལྟ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་བཞི་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེའི་ཡང་དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྔོན་གནས་
རེས་བྱ་གྱི་མདོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། བཟུང་
ཅུ་བྱ་པ་དང་། ལྟ་འཇམ་གྱི་མདོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་
བ་དང་དན་པ་ནམས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པ་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཏྲག་པ་སྤྲ་
བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མདོན་ཤེས་
བསྐྱུབ་ནས་བསྟན་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་
པོ་ནི་ཏྲག་པ་སྤྲ་གཞན་ནམས་ནི་མི་ཏྲག་གོ་སྟོམ་པ་དང་།

ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་
པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་པར་ལྟ་བུ་བ་དང་།

འདོད་ལྟ་ཅེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་
བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་སྤྱར་གྱི་ཆེ་པོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་
ཅེ་བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་པར་ལྟ་བུ་བ་དང་།

ལྟ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཁྱུལ་བ་ཁ་ཅིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་
བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་གཞན་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས། ལྟ་གྲོགས་ལ་ཡིད་
འཁྱུལ་བ་དག་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་གོ་སྟུང་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱང་སྤྱོད་
འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་མ་
གང་ཡིན་མ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱ་མེད་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་།

ཆར་དང་སྤྱང་སོགས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཤིང་རྣམས་ལ་རེས་འགའ་མེ་
རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་དེ་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པ་
གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤྱོད་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་མཐའ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ། ཆད་པར་མ་འགྱུར་སྟུང་དུ་ཡང་དག་

པར་འཆོལ་བ་ན་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་།
འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་།

ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་ན་འོག་ཏུ་མནར་མེད་
མན་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟེང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་། ཐད་
ཀར་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་བུ་པའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འོག་དང་སྟེང་དུ་མཐའ་
ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའོ། །

ལྷ་བ་ནི། སྒྲོ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། སྒྲོ་བྱང་བ་
རྣམས་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅན་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྒྲོང་བ་བཞི་ལས་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་
ལས་བརྩམས་ཏེ་བྲིས་པ་ན་བྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གསལ་པོ་མི་འདེབས་པར་གཏམ་
རྒྱུང་ལ་སྐྱར་ཞིང་བདག་གིས་ལྷ་མི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ལྷ་བའོ། །

དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་མ་ནི། རྟོག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། །མཐའ་
ལྷན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྒྲོང་། ཞེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྩུ་བྱུག་མེད་པར་སྒྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་བརྩུད། གཉིས་མིན་དུ་སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྩུད། ཆད་པར་སྒྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད།

དང་པོ་བརྩུ་བྱུག་ཡོད་དེ། བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་།

གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་།

བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུའཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ངན་དང་།

བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུའཤེས་པ་ཅན་ཀྱི་བཞི་དང་།

བདག་གཅིག་སྤྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཆོད་
མེད་པར་འདུའཤེས་པ་ཅན་ཀྱི་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུའཤེས་མེད། ཅེས་པ་ནས།
བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུའཤེས་མེད་པའི་བར་
བརྒྱད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུའཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་ལྷ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་
སྤྱེ་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ། བདུན་པོ་རྣམས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ནད་དང་འབྲས་དང་
བྱག་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་ལྷ་བ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་པས་ཆོ་འདི་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ་ལྷ་ལོ། །

དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་བའི་སྒྲིབ་ནི། འདུཤེས་ཡོད་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་དང་
གཉིས་མེན་བཅུད་བཅུད་དང་། །ཆད་པར་སྟེ་བ་ནམས་ཀྱི་བདུན། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
གྲོལ་བའི་ལྷ། །ཞེས་པའོ། །

ལྟ་བུ་དྲུག་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་དོན་དྲུག་གི་སྟོན་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ། ཉེན། དུས། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ། སྐྱེས་པའི་གནས་ནམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ།

དང་པོ་ནི། འཇིག་ཆོག་སེམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་དང་རྟོག་གི་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་
ཀྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་
པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཉུག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་
བའོ། །དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །

ཅུ་བཤེས་རབ་ལས་ནི་ལྟ་བུ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། འདས་
དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་
དེ་དག་ནི། །སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་
དང་། །མི་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །བྱི་
མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། རིག་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་སྟེང་ན་ལས་འདས་
བའམ་གྲོང་པན་ཆད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་
ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དག་ནི་སྟེང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱགས་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། །ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐའ་དང་མི་
ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་ལྟ་བ་དག་ནི་སྟེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་།

འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་
དང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་ལྟ་བ་དག་ནི་སྟེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་།

ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོག་དང་ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་ལྟ་བ་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དབུ་
མ་འཇུག་པར། དེ་བྱིར་སྤང་བོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་
ལྡན་ལ་སོགས་མེད་བྱིར་རོ། །

ཞེས་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་ན་ལྟ་བ་བརྟུ་བཞི་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བས་ལན་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མི་རིགས་པ་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་དེ་དག་ལས་
གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ།

མདོ་རྩ་བ་ལས། ཉན་གཡོག་དང་། འགྱུད་པ་བསལ་བ་དང་། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་
ལྷ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དང་། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བ་དག་ལ་བྱེད་
དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱས་པའོ། །ཞེས་པའི་སྡིག་ལྷའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ལྷ་བ་འདི་དག་
ལ་གསུངས་ཤིང་།

མངོད་ཅ་བར་ཡང་། མགོ་གཅིག་དང་ནི་ནམ་སྟེ་དང་། །དྲི་དང་བཞག་པར་
ལུང་བསྟན་པ། འཆི་དང་སྟེ་དང་བྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་
སྟ་བུ་ཡིན། །

ཞེས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་
 དང་། གྲི་བ་མཛད་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བཞག་པ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། །བཞི་
 ལས་ཐ་མའི་མཆན་གཞི་བདག་ལུང་རྣམས་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་སོགས་
 ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གྲིས་པ་ན་སྟོན་པས་དེ་དག་ལ་ལན་དངོས་
 ལུ་མ་མཛད་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་
 ཞེས་ཅུ་འགྲེལ་དེ་རྣམས་ལུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ།

ནམ་མགེལ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་ངོ་མའི་ལྟ་བ་འདི། །སྤྲོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་
བར་སྤྲོས། ཞེས་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་བས་དངོས་འགལ་ལ་བྱང་གསུམ་ཁས་ལེན་

པའི་ངོ་ཆའི་ལྟ་བ་འདི་སྤྲངས་ནས་གང་ཟག་རྟག་པར་སྤྲོ་ན་མཛེས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་བྱེ་རོལ་པའི་འདོད་བརྗེད་ཀྱི་སྐྱབས་འགར་ཡང་འདི་དག་གསུངས་སོ། །

ལྟ་ངན་བཅུ་བཞིའི་གངས་འདྲན་དང་ངོས་འཛིན།

འོ་ན། ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་གངས་འདྲན་དང་ངོས་འཛིན་ངི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
གངས་འདྲན་ནི། གསེར་འབྲེང་དང་། རྩམ་བཤའ་སྒྲིང་རྒྱན་དང་། རྩམ་བཤའ་
རྟགས་དཀའི་སྤང་བ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར།

བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ།
གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་སོ་སོར་ལྟ་བ་གཉིས་དང་།
གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་བྱེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་སོ་སོར་ལྟ་བ་གཉིས་
དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་སྤྲང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་གོ་སྟུམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་
སྟོན་ཀྱང་གཞན་ལོ་སྟུམ་དུ་ལྟ་བ་གཉིས། ལུས་སྟོན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་
བ་བཅུ་བཞིའོ། །

དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ནི། གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་གནས་པར་ལྟ་བ་
རྟག་པར་ལྟ་ཚུལ་དང་། མྱོ་བུར་དུ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་།

བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཤི་འཕྲོ་མ་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མཐའ་དང་ལྡན་
པར་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་འདྲིར་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་
འཇུག་པར་ལྟ་བུ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་ལོ། །

དེ་དག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་ལོ། བདག་གི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་གནས་
བས་རྟག་པ་དང་། སྤང་པོ་འདྲིར་ལེན་གྱི་སྐྱེ་འཇིག་རིམ་གྱིས་བྱེད་བས་གནས་
སྐབས་མི་རྟག་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་མིན་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡང་
རང་བཞིན་རྟག་པར་ལྟ་བས་མི་རྟག་པ་མིན་པ་དང་། གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་
ལྟ་བས་རྟག་པ་མིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་ཏུ་
ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་
དང་པོ་ནི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་ཏུ་
ལྟ་བུ་སྟེ་དེས་ནི་དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་སྟོ་བྱར་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་ཏུ་འཇིན་བས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
བརྟེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་གཤོད་མ་ནས་བྱུབ་

ཕུང་པོ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་གནས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།

གཞོད་འཛོམ་ཆུང་བར་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པས་བདག་གི་
ངོ་པོའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་ཡི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་
གོ་ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་འདི་བཞིན་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་དེའི་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་འཛོག་སྟེ།

གསེར་འབྲེལ་ལས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་གྱི་འཇིག་
རྟེན་ཡིན་ལ། །འདི་དག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྤྱི་བྱེད་པ་པོའི་བསམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་དང་དེས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་བསམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་འཛོག་ཆུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། རྟགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཇིག་
རྟེན་ནི་དེའི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ལུས་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་
བུའི་ལུས་ཡིན་ལ། རྟག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་དེ་དག་ལས་རྟག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་བཞི་ཆོན་དང་པོ་ལ་སྡོན་གྱི་མཐའ་

ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་ཆེ་འདིའི་ལུས་ལ་སྟོས་ནས་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་དང་།
དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཆ་སྒྲ་མ་ལ་མཐའ་བྱས་ནས་
དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་སོགས་བཞི་ལ་སྐྱེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་ལུས་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་
པའི་ཆ་སྐྱེ་མ་ལ་མཐའ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་ཡང་སྒྲར་ཁྲིཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་བྲངས་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་ནས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ཚུལ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
པོ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་དུག་གི་ནང་དུ་བསྐྱས་ཤིང་། ལྟ་བུ་བཅུ་དུག་
པོ་ཡང་འདིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆེན་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་
འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་ལྟ་བ་སོགས་བཞི་འདིར་རྟག་པར་ལྟ་བ་སོགས་
བཞིའི་ནང་དུ་དང་། སྐྱེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆེན་གཉིས་ལས་
དང་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་སོགས་བཞི་ནི་
འདིར་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། ལུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་
ཅི་རིགས་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་འདིར་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ཡང་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་དུ་
བསྐྱུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྤྲོ་ལ། ལུས་སྒྲིག་རྩིས་གཅིག་དུ་དང་།
རྩིས་ཐ་དད་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་གཉིས། རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པར་
ལྷ་བ་སོགས་སུ་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱི་ཚེ་ཤི་ཤི་ཆེན་ལས་ལྷ་བ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལུགས་དེར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགོག་པའི་སྐབས་
དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཀྱི། ལྷ་ངན་སོ་སོའི་འཛིན་ཚུལ་དོན་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བཟུམ་
བ་དང་། བཅུམ་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ་བ་བཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡོད་དེ།

དེ་ཡང་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པར་ལྷ་བ་དང་། གྲོང་པན་ཆད་
འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། ལུས་སྒྲིག་རྩིས་གཅིག་དུ་ལྷ་བ་དང་། རྩིས་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བ་
སྟེ། ལྷ་བ་དེ་སྤྲོ་ལ་གཡོ་བའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

མི་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐའ་དང་ལྷན་པར་ལྷ་བ་དང་། གྲོང་པན་ཆད་དུ་མི་
འབྱུང་བར་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་འདུ་བའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་
པས་འཇུག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་དང་། མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་

དང་། མྱོང་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བཀམ་པའི་ལྟ་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བཅུམ་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདྲིར་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ལ་གསེར་ཐོང་དུ་བྱ་བ་
མི་འགོག་པར་སེམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་
དགག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

དཔེར་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་དུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྤར་གནས་པ་རྒྱུ་
ལྟར་ཕྱིས་སུ་ཡང་གནས་པ་ལྟ་བས་བྱ་བ་མི་འགོག་པ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་
སོགས་ནི་མྱོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྟག་དུ་གནས་པའི་བྱ་བ་བཀག་པར་ལྟ་བས་
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་སྟེ།

གསེར་འཐོང་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་ལ་སེམས་
འཇུག་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱ་བ་བཀག་སྟེ་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་
འཇུག་པས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་སྐྱར་རྟེ། ཞེས་གསུངས།

དག་ལྟན་ལས་ཀྱང་། འཕྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འདུ་བ་ནི་དགག་

བ་སྟེ་མེད་ཅེས་པའོ། །བཟུམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །
བཟུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཟུམ་པ་དང་བཟུམ་པ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁུན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ།

ལྟ་བ་དེ་དག་གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་མེད།

གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། གཡོ་བའི་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱེ་བྲག་
པ་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཡོ་བའི་ལྟ་བ་གྱི་མ་གཉིས་
གྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ།

དང་པོས་སྟོག་གི་རང་བཞིན་བདག་དེ་གཟུགས་དང་བེམ་པོར་འདོད་པས་
ལུས་སྟོག་རྫས་གཅིག་པར་ལྟ་ཞིང་། གཉིས་པས་བདག་དེ་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་
བྱ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་ལུས་སྟོག་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

ལུས་སྟོག་རྫས་གཅིག་མི་གཅིག་ཅེས་པའི་སྟོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་
ལ་འཇོག་པ་སྒྲར་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།

འདུ་བའི་ལྟ་བ་གསུམ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
སྒྲར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །བཟུམ་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གཅིར་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
ཡིན་ཏེ།

ཅུ་ཤེ་རིག་ཆེན་ལས། བྱང་མ་བྱང་གཉིས་ཀ་དང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀར་
ལྷ་བ་ནི་གཅེར་བྱ་བས་ཆེ་སྒྲིའི་སྒྲིག་ནི་གཅིག་དང་བྱང་པོ་ནི་སོ་སོར་འདོད་
བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཅུམ་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་རང་སྒྲེ་གནས་མ་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ། འཇུག་
བ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཏྲག་མི་ཏྲག་ །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་
རྣམས་ཡོད་འདོད། །ཅེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར།

ལྷ་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ།

བཞི་བ་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། འོ་ན་གོང་དུ་གཞུང་དེ་རྣམས་
ཀྱི་གསུང་ཟེན་ལྷ་རྒྱུ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཏྲག་པར་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་
གཞིའམ་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། ལྷ་བ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པའི་དེ་གཉིས་ལ་བྱའམ། འོ་ན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
དུ་གྱུབ་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་འཇོག་པ་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ན། དེ་དག་མི་ཏྲག་པར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་རྣམས་དག་ཏུ་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་
མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྷ་རྒྱུ་ན། དེ་གཉིས་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་མིན་དུ་
ལྷ་བ་ལྷ་བ་རྣམས་དག་ཏུ་ཐལ། ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐ་
སྙད་དུ་མེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་གཅེར་བྱ་བས་བདག་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀར་ལྷ་བའི་སྒྲོ་དེས་

རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྣོ་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་མི་
རྟག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་བ་འདི་རྣམས་རང་རྒྱུ་ལྷ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་
འཛིན་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉག་པར་ལྟ་བུ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་སོགས་
ལ་ཡང་སྒྱུར་ནས་ཉེས་པ་དེ་དག་ངེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྟོན་མེད་དེ། ལྟ་ངན་
གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ནི།

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་མི་ཕྱེ་
བར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྟེ་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་སྟོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་
གམ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངེས་པ་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྩི་བཞིན་དུ་མཐུན་
 པས་རྩི་བ་པོས་ཞེ་སྤྲུགས་ལ་ཁྱད་གཞི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ལས་བརྩམས་ཏེ་
 ངག་དུ་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པར་མཐུན་ནས་དེ་ལ་ལན་མ་མཛད་པར་བཞག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱན་མཐུན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ།

ཁུད་གཞི་བདག་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོན་ན་བདག་ལྟ་རྒྱུ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་

དང་། དེ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་རེ་ཞིག་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས། དེའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐུན་པ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱིས། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྟོག་། དེ་
ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལ། །བཏགས་ཅམ་ཞེས་གྲང་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ཆེའི་སྐྱེ་བོ་དེ་འབྲ་དེ། །སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་སྐལ་ལྡན་མིན། །ཞེས་དང་།

རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཁུས་ཆེ་རྒྱལ་
བ་མ་གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བབ་མའི་དོན། །སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་
གསུང་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་གྱིས། །ཀྱན་མཐུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་། དཔེར་ན་གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལྟ་ཁས་སྒྲངས་ནས་སངས་
རྒྱུ་པ་ལ་ཐོལ་སྒྱུར་འགོད་པ་ན། ཞེ་འདོད་དུ་བེམ་པོ་ལ་འདུས་བསགས་བྱས་
ནས་མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་
འདོད་ནས་ངག་རྟུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་རྟགས་དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་།

ངག་ཏུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གཉིས་ལས།
སྤྲུལ་དབང་བཅན་པས་རྟགས་དེ་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་བཞིན།

འདིར་ཡང་ཞེ་འདོད་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་ཞེན་
པ་དང་། ངག་ཏུ་དེ་དག་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་ངེས་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་པར་ཞེན་པ་
གཉིས་ལས། འདིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་འཇོག་པ་ནི་སྤྲུལ་མ་ཞེ་འདོད་གྱི་བདག་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་ལྟ་བ་
སོགས་ལ་འཇོག་སྟེ།

སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འདིར་བསྟན་
ལྟ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་མཁྱེན་པ། སེམས་
དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་སྤར་རྣམ་བཤའ་དེ་གྱི་ལུང་བྲངས་ཟེན་པ་ལྟར་དང་།

གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་ཤེས་པའམ་སེམས་དེ་གཡོ་བ་དང་སོགས་པས་
འདུ་བ་བཀྲམ་པ་བརྟམ་པའི་ལྟ་བ་དང་ལུས་སྒོག་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་
སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་སྤྲུལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེའི་དེ་དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་བྱུབ་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་མིན་ན། གང་ཟག་དེ་དག་ཞེ་འདོད་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཙམ་ཞེན་ནས་ད་
ལྟར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་པས་དེ་ལ་ལན་དངོས་སུ་མཛད་རིགས་པ་
ལས་མ་མཛད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར།

འདི་ལ་བཞེན་ནས་རྟག་མི་རྟག་བཞེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་འདིར་བསྟན་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མིན་པར་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

ལྟ་བ་དེ་ནམས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འདྲ་ཡང་སྤྱི་
རོལ་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་ནི།

དེ་སྐད་བཤད་པའི་ངག་རྒྱ་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཁས་ལེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་བཞག་ལ།

དེའི་སྤྱིར་སྤྱར་ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་ལས་བདག་དང་འཛིག་རྟོན་ཅམ་ལས་དངོས་
སྤྱི་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྟ་བ་སོ་སོའི་དངོས་འཛིན་འདི་བཞེན་ཡིན་པར་གྲུབ་སོ། །

དེ་བཞེན་དུ་གཅེར་བྱ་པས་བདག་གི་རང་བཞེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། དེའི་
གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བའི་དོན་
དུ་སོང་གི་སྒོ་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་མི་རྟག་
གཉིས་ཀར་འཛིན་པ་དེའི་དོན་མིན་ནོ། །

འོ་ན་གོང་དུ་ལྟ་ངན་བྱུག་ཅུའི་ནང་དུ་ཆེ་འདིར་མངོན་ཤེས་གྱིས་གོང་མའི་
སྤྱི་བ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་ཚུལ་གསུངས་པས་རྒྱང་འཕེན་ལྟ་བུ་ལ་
མངོན་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

དེ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་བཞེན་ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་སྒྲིམས་ནས་མངོན་ཤེས་
བསྐྱབ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་འདི་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་ལྟ་བ་ན་ཆགས་བསྐྱལ་

དང་འཇིག་བསྐྱེད་མཐོང་ནས་དེའི་སྒྲིག་སྒྲིག་ལྟ་བུ་དང་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།

དེའི་ཆེ་ཉེ་གཏེར་གཏེར་གྱི་མཐོང་ལ་གནས་པ་མི་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིག་སྒྲིག་ལྟ་བུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བཤུད་པ་ནི། འཇིག་ཉེར་འདིར་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཐོག་མར་བྱང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་མཐོང་ལྟ་བུ་སོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ལ་མི་སྒྲིག་ལ།

འདིར་ཉེ་གཏེར་གཏེར་རིགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མཐོང་ལྟ་བུ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་རྒྱང་འཕེན་ཡིན་པའི་སྐབས་ལ་མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིག་མེད་དེ།

གསེར་འཕྲུང་ལས། གང་མི་ཉེ་གཏེར་པ་དང་། མཐོང་དང་ལྟ་བུ་རྒྱང་འཕེན་ལ་འདོད་བཞེན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིག་བ་སྒྲིག་མ་བཞེན་པས་དེ་ཕན་ཆད་མེད་པར་མཐོང་བས་མི་ཉེ་གཏེར་པར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་བ་སྒྲིག་མ་ཕན་ཆད་ལ་བཞེན་པ་ན་སྒྲིག་བ་མེད་པར་མཐོང་བས་མཐོང་དང་ལྟ་བུ་པར་ལྟ་བུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ།

རྒྱང་འཕེན་ལོག་ལྟ་བུ་དག་ཅུ་ཆད་པའི་རྒྱང་ལ་མངོན་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིག་ལྟ་བུ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་བཞེན་གང་གྱི་གནས་སོ། །

དེས་ན་དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིག་མངོན་ཤེས་ལ་བཞེན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དག་སྒྲིག་ནས་རྒྱང་འཕེན་དུ་སོང་བ་ནི་སྤྱོད་དོ། །

རྒྱུ་འཕེན་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤྲོ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཅེས་ཡང་མི་འདོད་པས་སའི་
དངོས་གཞིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་བསྐྱེད་དང་ཆགས་བསྐྱེད་བྱ་
བའི་ཆེ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་ལོག་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་མཐའ་ལྡན་སོགས་ལ་སྒྱུར་ཀྱི་འདི་ལ་མི་སྒྱུར་རོ། །

དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱུ་འཕེན་ལ་ནི་རྟོག་གི་ངན་པ་ལ་
བརྟེན་པ་གཟུང་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་ཡིག་ཆ་སྒྲིབ་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀར་རྟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་དང་།

སྒྲིབ་དོན་ལས། རང་ལུགས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ལུང་མ་
བསྟན་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤྲོ་བ་འདད་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རུས་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་། རྟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་དམིགས་པ་ཅེས་ཡིན་ཡང་། བདག་
འཛིན་དེས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བདག་དེ་དེའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

ཡིག་ཆ་ལས། བྱིར་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་ཁས་སྐྱེད་པས་ཆོག་པའི་བྱིར་
སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ་དབྱེད་དགོས་པར་སྤྲོད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་ལྟ་བ་དེ་ནམས་དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆིམས་

མཛོད་སོགས་སུ་མི་དག་བ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་
ངག་ཏུ་བཛོད་པ་ལྟར་གྱི་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། མི་ཏྟག་པར་ལྟ་བ་སོགས་
ལོག་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དངོས་ལ་ལྟང་མ་བསྟན་འབའ་
ཞིག་འཛོག་དགོས་ཏེ།

སྒྲུབ་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱབ་པ་
དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་ལྟ་བ་གང་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྒྲིབ་གང་དག་བག་ཆགས་ངན་པས་རིང་དུ་འདྲིས་པ་ལས་བྱང་བའི་
ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་གྲས་པ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་
ནི། གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བའི་ངི་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བཙུ་
བཞིར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་དེའི་བདག་ལྟ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་
ལ་བསྟོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་ལྷ་བ་ཐ་རགས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྤར་མཐེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་
སོ་སོའི་ཤེས་མཆོན་བྱེ་བྲག་བ་སྦྱར་རི་སྟོང་ཅིག་ཡོད་གྲང་། འདིར་བཅུ་དྲག་བ་
ཐ་ག་གསུམ་བྱེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་བ་ལ་བསྟོས་བ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་རྟོག་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལས། བྱང་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་
བས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཏེ། སྒྲ་མ་གསུམ་དང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟུ་

བྱུག་བཅུ་བྱུག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་མཆོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བས་ད་ལྟ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
མཐེན་གསུམ་ཀྱི་ཉིགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པའི་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
སྤྱོད་བའི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུག་ཚུལ་ཡང་བྱེད་སྐྱབ་
དང་། ལས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་དོད་ལུ་ཅ་ཞེས་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ་འབྱུག་པར་བསྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
དང་། སྤྱི་མ་ནི་ལས་ལ་འབྱུག་པར་བསྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་མཆོན་
ཀྱི་སྒྲུབ་འདི་ལོགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན། སྒྲུབ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་
པ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དོན་གཉིས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་
བྱེད་མི་རུས་སམ་སྟམ་པ་དང་།

འབྲས་བུ་ཕུན་ཆོགས་དེ་འདྲ་ཐོབ་པ་ཡང་སྒྲུབ་བ་འདི་སྒྲོམ་པའང་ཉིགས་
པ་ལ་རག་མ་ལས་སོ་སྟམ་པའི་ལོག་པར་ཉིག་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཉི་བས་ན་
མཆོན་མཆོན་གྱི་ནམ་གཞག་འདི་ཉིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །

དེའི་སྤྱིར་སྐྱབས་འདིར་མདོ་དང་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་

བརྗེད་ཞིང་ཟབ་པས་ཁོ་བོས་གོ་དགའ་བར་མཐོང་ནས་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་དང་
རང་རེར་ཡིག་ཆ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་མ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ཁུལ་ཡང་།

རང་གི་སྒྲོ་བློས་དང་འཆམ་པ་ལས་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་འབྱོར་མིན་མ་
ཤེས་པས་སྤྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་གསལ་བ་རྣམས་ནས་གཞུང་རེས་འགའི་ཆོག་སྤྱི་ཅམ་ཀྱི་
གོ་བས་ཆོམ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་མི་མཛད་པར་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ཅལ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གཞུང་དོན་དཔྱིས་སྤྱིན་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་གཞོལ་བར་རིགས་ཏེ།

གསེར་ཐོང་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་དང་མཆོན་ཚུལ་རྣམས་
རྒྱན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མ་བྱུང་བས་རྟོགས་དགའ་བར་འདུག་པས།
ཁོ་བོས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་ཡིད་
དགའ་བར་བྱོས་ཤིག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལ་བསན་བསམ་མཛད་པ་
སྒྲོས་ཅི། བྱེད་པར་འདི་འདྲི་དགའ་གནད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་བྱུང་
འབྲེལ་དུ་གཟིགས་ན་གཞུང་པན་རྒྱན་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་རྟོག་པས་དོན་ལ་
ཡིད་རྟོན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དག་གིས་དོ་གལ་ཆེན་པོས་བྱུགས་ལ་གཅེས་པར་
བྱུངས་ཤིག།

ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན།

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་བའི་རིམ་

པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་
 ཐོག་མ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་ནས་རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 རྒྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒྲིབ་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཏྲོག་སྒྲིབ་
 བར་ཅན་རྒྱ་ལ་སྒྲིབ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒྲིབ་མཆན་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་ཆེད་སྒྲིབ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་
 དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་འཆང་པ་ལ་རྩ་བར། །མཆན་
 མེད་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། ཅེས་
 པའི་བར་གསུངས།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འཛོག་
 བྱེད་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱ་ལ་སྐབ་པར་
 མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱ་གྱི་ཆོས་མངོན་ཏྲོག་སྒྲིབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད།

མཆན་ཉིད་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
 མ་དེས་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་
 སྒྲིབ་ཉིད་ཏྲོག་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་གྱི་ཆོས་མངོན་ཏྲོག་སྒྲིབ་དང་། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་འགོ་བརྩམས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱེད།

དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱེན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་
མཆན་མ་བདེན་འདྲིན་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཉམས་
ལེན་ལ་ཞུགས་པ་ནས་ནམ་མཁུན་ལ་བྱུག་གི་བར་རང་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པར་
བསྐྱབ་པར་མཁས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྲུབ་སྟེ། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྲུབ་པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྲུབ་སྟེ།

ནམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་
ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཀྱན་ལ་སྔོང་བ་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།

བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་བརྩམས་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྔོང་བ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྔོང་བ་ལྟ་བུ་མི་འདྲིག་
པར་བསམ་བྱུང་གི་སྔོང་བ་ལ་བྲུབས་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆོད་ལ་ཐབས་གྱི་བསྐྱུས་
པའི་ལམ་ལ་སྔོང་བ་ཐོན་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ལ་སྔོང་བ་

ཐོན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། ཉམས་སྲུ་ཕྱིར་བ་སྐྱེད་པའི་ཆད་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་གཏན་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སྒྲིབ་རྗེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འདུག་པ།

དཔེར་ན། མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ནས་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་ཕྱིར་བ་
ཐོན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དཔགས་ནས་ལམ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱིར་བ་ཐོན་
པའི་ས་མཆམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་བསམས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཡིད་དོར་སྒྲུང་
ཞིང་། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ལྟར་ཡིད་དོར་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟན་པ་
ཐོབ་པ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་བ་ཐོན་པ་ཞེས་
བྱའི། སྒྲིབ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་སྒྲིབ་ལམ་བྱོད་ནས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

འདི་དག་ལ་བརྟན་ནས་སྒྲུབ་ཡིག་ཆར་སྒྱུར་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲིབ་པ་འདིར་
བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྲིབ་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་
མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུར་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་

གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་པའི་འགོ་བཙུམས་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འདིའི་ཐད་གྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། །ཞེས་
པའི་མཆན་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་བསྐྱེད་
པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་འགོ་རྩམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་བྱེད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་འགྲིག་གོ།

དེས་ན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་པའི་འགོ་རྩམ་པ་ལ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོས་བསམ་
གྱིས་སྟོང་བ་ཐོན་པ་དང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་
མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་པ་བསགས་
པའི་ལམ་གྱི་འགོ་རྩམ་པ་མེད་དོ། །

སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ནམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་
པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ་དེའི་འཛིག་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆེད་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་

བཟུང་བ་ལ། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གང་ལ་མཁས་པར་བྱ་
བའི་མཁས་བྱ་ཡུལ་ལྔ་འོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ་དང་།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྒྲུབ་པོས་རྟོགས་དཀར་
བཞེད། །ཅེས་པས་རྒྱ་གྲི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་རྒྱལ་གཉིས་འོས་
བཟུང་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སྒྲ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམ་
ཡང་ན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོངས་
མིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོ་བའི་
བཙུན་འབྲས་དང་། བསམ་པ་བྱན་ཆོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་
རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་བྱན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིགས་མཐའ་
དག་འདི་ལྔའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པའི་བསྟན་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་གྲི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་
མཁས་བྱའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་ན། དེ་རྣམས་ནང་གསེས་རྫོགས་
བྱང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱར་བྱུང་གྱི་བྱང་པར་མེད་དམ་སྟུམ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་གཞུང་
འདི་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་ནོན་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྲོ་བ་
དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐོབ་དཀའ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གོང་དུ་བཤད་པའི་དད་སོགས་ལྷལ་ལྷ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་ཤུགས་དག་ལ་
རྒྱུ་རིང་བ་སོགས་འབྱུང་བས་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་ནོན་བ་དང་། དེ་ཙམ་མི་རྣམས་པའི་
དད་སོགས་ལྷ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ནོན་ཞིང་གསལ་
ལ་ཆེན་པོ་ནི་རྫོགས་བྱང་རྫོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་སྤྲོ་ལ། དད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་
གྱིས་བྱང་པར་རྒྱལ་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྫོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན།

ལོ་ན། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤར་
མཚན་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་ལ། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་གཞན་དོན་གྱི་
དགོས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ནང་གི་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚན་བརྗོད་
མཛད་པ་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱས་ལྷལ་ལ་དྲངས་བ་སྦྱེ་བ་དང་། དྲངས་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷལ་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལ་ཐོས་སོགས་
རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་
རིམ་པ་གསུངས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་སྐབས་སུ། བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །
བྱ་བ་ཚུམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་བཅས་རྒྱན་ཚུམ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྒྱན་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོ་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་མི་
ཀུས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྫོང་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི་བཅུམ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་ལྟར།

རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐས་
དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གཞན་པའི་
འབྲེལ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་
པར་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱན་གྱི་བརྫོང་བྱའི་ཡུམ་ལ་དྲངས་བ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་
སྟེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་ལ་སྒྲོམ་
བྱུང་གི་ཁྲོང་བ་མ་ཐོན་པའི་བར་གྱི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་དགོངས་འབྲེལ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀུས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
གདུལ་བྱ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་ཡིག་ཆ་ལས་འབྲུང་
བ་བཞིན་རིགས་ཏེ།

དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་བསྟོས་མ་
དགོས་པར་དེའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་རྟོགས་ཀུས་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དེའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་སྐྱེད་འགྲེལ་དང་། བོད་འགྲེལ་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབང་པོའི་རིམ་བུ་ལ་བསྟོན་ནས་གཞུང་སྤྱི་མཐུན་དགོངས་པ་རྩི་བཞིན་ཉོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་མིན་གྱིས་བྱད་པར་ལས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་བུ་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས། འབྲིང་རང་རྒྱལ་དང་། རྒྱུ་རྩ་ཉན་ཐོས་གཉིས་གྱི་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞུགས་ལ་འཕངས་སོ། །

སྤྱིར་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཅམ་ཐོབ་པའི་ཉོགས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉོགས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྤྱི་བེད་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འཁྱུགས་ཅས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དབྱར་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་ས་བ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་

བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གྲེ་བྲག་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི།

མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་
སེམས་པ་ན། བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་མི་ཞུམ། མི་འགོང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་
མེད་ཅིང་། མི་དངངས། ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་ ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་བེན་པར་མི་འགྱུར་ན་
བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

ཉི་ལྔ་ལས། གང་གིས་མཆོན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་
ནི། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
དང་། མི་འགོང་མི་སྐྱག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་
པར་མི་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་པར་ན་རྫོགས་དཀའི་སྣང་བར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
ཞུམ་མི་དངངས་པའི་རྟུལ་པོའི་ཐར་ཆའི་རྟགས་དང་། མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱག་པ་
འབྲིང་གི་རྟགས་དང་། མི་འགྱོད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་བེན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནོན་
པོའི་རྟགས་སུ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། སྤྱི་དོན་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྫོགས་པ་ཡོད་
ཀྱང་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་ལམ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པས་
ཁྱབ་སྟེ།

དེ་ཡིན་ན་སྟོན་པའི་མཆན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་སྟོན་སྟེན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་
བ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་རྩམ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་ལམ་ལ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་བཞེད་དམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པས་བྲལ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་
ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ།

དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ན། དེ་ཡིན་ན་སྟོས་པའི་མཆན་མ་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲིལ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་ཚད་རིམ་ལྟར་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ངམ་ངམ་
ཤུགས་ཀྱིས་ནམ་སྒྲེས་པ་ན་དེ་སྒྲེས་པའི་ཚད་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་
པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲེ་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།

བསམ་པ་དེས་བྲངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཅི་མཆིས་རང་རང་གི་ཐོབ་
བྱུང་བྱུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་

བས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཀུན་བདུས་ལས། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་དང་། དབང་བའི་སྒོ་སྒོམ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་བ་དང་། ནམ་གྱི་
 ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྦད་ལ་མི་ཉལ་བར་ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ཡང་བསམ་བ་དེས་
 ཟེན་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

ཡང་དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་ཞེས་སྒྲོས་བ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོགས་བསགས་བའི་འགོ་རྩམ་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་བས་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

དེས་ན་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་སྐབས་གཞན་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་
 ནམ་གཞག་དུ་མ་བྱུང་ཡང་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྦྱོར་སྐབས་འདི་ལས་གཞན་
 དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ནམ་གཞག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་བས་འདིར་མཐུན་
 བར་འཆལ་འོ། །

གཉིས་བ་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་འཆད་བ་ལ་གཉིས། དངོས་
 ཀྱི་དོན་དང་། མདོན་བར་རྟོགས་བ་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་བར་རྟོག་བ་དགག་བའོ། །

ཐོག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།

དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་མཆམས་སྦྱོར་ནི་འགྲེལ་བར་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་
 སྐྱེས་བའི་སྒོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་བར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་འབྱུང་བས། ཞེས་
 གསུངས།

སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་དོད་སོགས་བཞིའི་དམིགས་ཀྱི་འཆད་པ་
ལ། དང་པོ་དོད་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཅ་བར། རྩོ་བ་ཀྱི་མས་ཀྱི་དམིགས་པ་
འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྐྱབས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་
མཉམ་སོགས། །ཀྱི་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོད་ཀྱིས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཆོས་མཆོག་
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀྱིས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དོད་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཐོང་ལས། དོད་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་
བཤད་པ་ནི་བར་པ་གཉིས་ལ་མཆོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་ཀྱི་པ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐབས་
འདིར་སེམས་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་དོད་ཀྱི་ཀྱི་པ་པར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས།
སེམས་དང་པོ་ཆགས་སྒྲིང་གི་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་།
ད་ལྟ་པན་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་གཉིས་དོད་ཆུང་དུའི་ཀྱི་པ་པ་སྟེ་
ཆོ་འདིར་གཞན་ལ་པན་པར་སྐྱབ་འདོད་པའི་ཀྱི་པ་པའོ། །

དེ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་
གཞན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། མཐོ་མི་འཆམ་པས་རྣམ་
པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་དོད་འབྱེད་གི་རྣམ་པ་སྟེ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་གཞན་
ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །

སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་རང་ལས་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་པ་མའི་སེམས་དང་། རང་
དང་མཉམ་པ་ལ་སྐྱུན་དང་སྤྱི་ལོ་འཛི་སེམས་དང་། རང་ལས་གཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་
བྱ་མའི་སེམས་དང་། ཕན་ཚུན་ཡིད་ཤེབས་པ་བཞེས་དང་ཡིད་བརྟན་པ་གྲོགས་
ཀྱི་སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་གཉེན་དང་། དེ་མི་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་
མནལ་གི་གཉེན་མཆམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ་སེམས་བྱང་ལྡན་ལྡ་དོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་
སྟེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཅེ་མའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། བདག་ཉིས་སྒྲིག་པ་
ལས་ལྟོག་ཅིང་། །སྐྱུན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་
དང་། །བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཅེ་མོ་ཆུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤར་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྐྱུན་
པས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བཅུའི་སྒྲིག་པ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་
གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་དག་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ནས་དེ་
ལས་ལྟོག་པའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱུལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཞེས་དག་ནི་ཆུང་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ་

གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་ལྷོག་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །

བྱང་སེམས་རང་ཉིད་སྒྲིན་སོགས་སྒྲིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གནས་ནས་
གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྒྲིན་སོགས་ཉམས་ལེན་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷགས་ཙམ་
ནས་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་སྒྲུར་བཞིན་སྒྲུར་ནས་
དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་བདེ་བའི་
རྒྱལ་སྒྲུར་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །

ཅ་བར། སྤྱིན་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་རྟོག་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་ལྷགས་མི་མཐུན་
 སྒྲོམ་པ་དག་ལ་གནས་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་
 སྒྲར་བཞིན་སྒྲར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བར་འདོད་
 པའི་རྣམ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་བཅོད་པའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། དེ་བཞིན་བཅོད་
 པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་
 ལྟར་བཞིན་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འཆད་པས།

སྒྲ་ཅེ་མོའི་སྐབས་ནི་སྒྲ་སྒྲ་བར་བཞིན་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་བདེན་པ་
བཞི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་བྱ་སྒྲོང་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་

ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སྤྱར་ནས་དེ་ལྟ་བུ་
ཡེ་ཤེས་དག་ནི་བཟོད་པ་ཚུང་དུ་འེ་རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འཕགས་ལམ་ལ་ངེས་
པར་སྤྱར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །

བདག་ཉིད་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་
ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྤར་སྤར་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲིང་གི་
རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་འབྲས་བུ་སྤར་ལ་ངེས་པར་སྤྱར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །

བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སྤྱར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆེན་པོའི་
རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྤྱར་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། ཆོས་མཆོག་དེ་
བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྒྲིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར།

དམིགས་པ་སྤར་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡང་རང་གཞན་
ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་འགོད་སོགས་གསུམ་སྤར་བཞིན་སྤྱར་བས་བྱང་
སེམས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ནས་
གཞན་རྣམས་ལ་འགོད་སོགས་གསུམ་སྤར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་འེ་
རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་

ཀྱིས་སྒྲིན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །

རང་ཉིད་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་ཡང་
སྒྲུབ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །

བྱང་སེམས་རང་ཉིད་རྣམ་མཐུན་སྐྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆམས་སྒྲུབ་
བ་སྒྲོང་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་
ཅམ་ནས་དེ་ལ་གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །

དེས་ན་སྒྲུབ་སྐབས་དང་པོར། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
དང་། འདིར་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་བསྟན་པ་འདྲ་ཡང་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲུབ་ནི་གཙོ་
བོར་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
པའི་བྱུང་པར་དག་ལས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དང་།

འདིར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྒྲོང་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་

འགྲོ་བའི་བྱུང་བར་ལས་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཅུ་བར། རྫོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སྒྲུབ་སྐབས་དང་པོར་མཉམ་གཞག་གི་
དམིགས་རྣམ་བཟོན་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་འདིར་བཟོན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་
པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཅུ་བ་ལས། འདིར་ཞེས་དགར་ཆོག་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསེར་སྤོང་ལས། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཏེ་དེ་ཡང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་
སྐབས་ལས་དགར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྐྱུར་
བ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སོ་ཞེས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྐྱུར་བྱུང་ཆོགས་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཟོན་པའི་ངེས་ཆ་ནི་གཙོ་བོ་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྐྱུར་ལམ་རྫོང་སོགས་བཞིའི་ནང་ནས་རྫོང་ལ་སེམས་བཅུ་དང་།
གཞན་ཅེ་མོ་དང་། བཅོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་གསུམ་རེ་སྟེ་
སེམས་བཅུ་དགུ་པོ་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུམས་པ་དང་།

ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་
བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་ལམ་དངོས་སུ་འཆད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་གཞུང་སོ་སོའི་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱིར་པར་ཅམ་ལས་བྱང་
སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་མཉམ་རྗེས་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་
བསྟུས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲུར་སྒྱུར་
ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་ལ།

སྐབས་འདྲར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཡོད་དེ། གཙུ་བོར་ཐབས་གྱི་ཆས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདྲར་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ་དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།
གཞུང་གང་ལས་འཕྲོས་ཤེ་ན།

དེ་ཡང་འགྲེལ་པར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་
པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཛིག་རྟོག་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་བས་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་མཐོང་
བ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་བསྐྱོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་
 གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་
 ཅིག་ཅར་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
 དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་།

དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དུག་བསྟན་པའི་སྐབས་སོ་སོའི་དངོས་ལུགས་
 ཅི་རིགས་པར་སྐྱེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་
 རྫོས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བྱུང་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ་ཞེ་ན།

དེའི་ལན་དུ་གཞུང་འདི་ཉིད་གསུངས་པས་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
 གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཤའ་བ།
 འགལ་བ་སྤངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞུང་འདི་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཆོན་
 གྱི་གཞུང་དུ་འདོད་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྐྱེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྐྱེར་བ་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ། དེ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་
 ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་བྱི་ཅོད་པ་དེའི་རྫོས་སྤྱོད་ལ་སྐྱེར།

དེ་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་གསུམ་

གསུམ་བསྟན་ཀྱང་། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་མི་སྒྲིམ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྣམ་
པ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

སྐྱེ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་དེ་བཏགས་
པ་བ་འདོག་ཚུལ་ནི་སྐབས་བཞི་པར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་ལ་སྐྱེ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན།

སྐབས་ལྔ་པར། ས་དབྱ་བ་དང་བཅུ་པའི་དགྲེལ་སྟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན།

སྐབས་དྲུག་པར་ས་བཅུ་པའི་དགྲེལ་སྟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་
དེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོད་དམ་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་
པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་སོགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་
པ་མེད་པའི་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་སྐྱེ་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་འབད་ཚུལ་གྱི་མཚན་མ་རགས་པ་
ཞི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་འམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་ལ་གཞི་དུ་བྱེད་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམས་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ནི་འགྲེལ་པར། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཞེས་པ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པར་འཆད། དེ་ཉིད་མི་འཐད་
པའི་ཚུལ་ཡང་།

སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་
དེ་དག་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་མི་རིགས་ཏེ།

དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མ་
ཆང་སྟེ། རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་མཚུངས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་
པ་འབྲུལ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་
སྤང་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་མིང་གིས་
བསྟན་པར་ཐལ་བས་སོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྦྱེའམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བྱིར་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་མཚུངས་པ་རྒྱ་
མཚན་དུ་འགོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། རིམ་གྱི་སྦྱེ་བ་བྱུང་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྦྱེའམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མ་ཆོད་པར་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་མིང་
གིས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་མེད་པར་བྱུང་ལ།

གལ་ཏེ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་
གསུམ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་མཆུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནམས་ལ་སྦྱར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཅམ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤར་གྱི་
ཆོས་པའི་ཉེས་པ་སྦྱང་མི་རུས་ཏེ།

སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ནམས་སྦྱར་མཐོང་
སྒྲོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་པའི་བྱིར།

འོན་ཏེ། སྐབས་དེ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་ལམ་ནམས་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
སོ་སོར་དངོས་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད་
ནའང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཆུངས་པས་ད་དུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཆོས་སྦྱོན་སྦྱང་མི་
རུས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་མིན་ཏེ།
དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་
རྟགས་དེའི་བྱུང་བ་འགལ་བྱུང་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འབའ་
ཞེག་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། །

དེས་ན་སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་
གསུམ་ཡང་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ལ། འགྲེལ་པའི་གཞུང་འདི་ཡང་ལམ་
གསུམ་བཏགས་མཚན་གྱི་གཞུང་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །

ལམ་རྒྱུ་ཁྱུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ།

འོ་ན། ཤེས་ཕྱིན་ཐད་གྱི་སྤྱི་དོན་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་ལ་ལམ་རྒྱུ་
ཁྱུག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིག་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
བའི་ལམ་རྒྱུ་ཁྱུག་གི་རྣམ་གཞག་ཅེས་གྲགས་པས།

དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་
པ་འདི་ལྟར། འདི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། དེས་པར་འགྲེད་
བའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པ་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་རེ་ཞེག་གི་
དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཉིད་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེས་པར་འགྲེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་
པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

འདིར་སྐབས་བཞི་པའི་སྐབས་ནས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་
ལམ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ།

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་རི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན།

ཞེས་ཅི་བ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན། འབད་ཚེ་ལ་གྱི་
མཆན་མ་མེད་པས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་དུས་རེ་ཞིག་གི་བར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་ཆད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདིར། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་
མཉམ་སོགས། །

ཞེས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བཅུའི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་
ངེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཉིད་དབང་པོ་རྟེན་
འབྱེད་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ན། གང་ཟག་དེ་དག་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་
མཆན་མ་ཞི་བ་མཉམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ལམ་སྟམ་པ་འབྱུང་བས། དེ་དག་རིམ་གྱིས་
སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ངེས་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་
ཡོན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསེར་སྒྲིང་དུ་སྐྱེད་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དང་། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་
ནམ་པ་དང་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདི་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་
དུ་མཛད་ནས་འགྲེལ་ཆོག་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ན།

དེ་ཉིད་ལས། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་
དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྒྱ་འཛིག་རྟོན་

པ་སོ་སྤྱིའི་ངེས་ཆ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཏང་བ་ལས་འབྲས་
བྱ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
རྟོགས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་
གཉིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་
ནི་སྤྱིའི་མཆོམས་སྐྱར་རོ། །

འོ་ན་མཐུན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་ཤེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་
བ་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་དང་། མཐོང་
བ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །

རྣམ་ཀྱན་མངོན་རྟོགས་དང་སོགས་པས་ཅེ་མོ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་
རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱས་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་ནི་
བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་ཆ་སོགས་དངོས་མིན་ཀྱང་ངེས་ཆ་དང་སོགས་པས་མཐོང་
སྒྲོམ་གྱི་ཐ་སྙད་དམ་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས།

འོ་ན་སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་
སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་། གསེར་སྤེང་ལས། མིང་གཏགས་པའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཆོས།
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་དང་ལྷ་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གང་ལ་གདགས་པའི་གཞི་ནི། ལམ་
སྒྲོམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་མཐུས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་འབད་ཚུལ་གྱི་མཚན་མ་རགས་པ་ཞི་བའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲིང་ས་དགུ་པ། ཆེན་པོ་ས་བརྒྱ་པ་
སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས་དང་པོ་ན་ལམ་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་དུ་གྱུར་པའི་མཐུས་ཉན་རང་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་འབད་ཚུལ་
ཞི་བའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུད་དུ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲིང་
ས་དགུ་པ་དང་། ཆེན་པོ་ས་བརྒྱ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་བརྒྱལ་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་ས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་ཆོས་ནི་སྐྱོར་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་
སྐྱུས་ཟེན་ཆོད་ཀྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གསུམ་ལ་འདོགས་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཆོན་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་སྦྱར་བ་དེ་
གསུམ་ལ་རྒྱས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་གསུམ་བྱས་ནས་ལམ་ཆོན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་
ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྦྱར་བ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་དག་ས་གསུམ་རྣམ་ཀྱན་སོགས་
མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་སྐྱབས་ཟིན་ཆོད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས།

དེ་ལ་སྦྱར་སྦྱར་བ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་བྱད་པར་ཀྱི་
ལམ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་དེས་བྱང་། སྦྱར་བ་
གསུམ་ལ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སྟེ་ནས་བྱད་པར་ཅན་དག་ས་གསུམ་
ལ་འདོག་དགོས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེའི་སྦྱར་སྦྱར་བ་གསུམ་ལ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་
ཡོད་ལ་བྱད་པར་ཅན་ས་གསུམ་ནས་བཞག་པས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དག་ས་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆུང་དུ་སོགས་དང་། སྦྱར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མཆུངས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། ས་རེ་རེ་ལྷན་འབྲེལ་གསུམ་གསུམ་ལས་གསུམ་ལ་རྒྱས་པ་
ལྷན་འབྲེལ་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པར་མཆོངས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །ཞེ་གསུངས།

བཞི་པ་དེ་ལྷན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིམ་
ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་འབད་ཚེ་ལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་
དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པ་རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་གཙོ་དེ་གྱི་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་ཚེ་ལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་འབད་པས་སྒྲིམ་ན་
རིམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་མེད་པས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་དགག་
པའི་ཕྱིར་ནི་རྣམ་བཅད་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་
པ་ནི་ཡོངས་གཙོ་དེ་གྱི་དགོས་པ་སྐྱེ་སྐྱེད་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷན་པ་དངོས་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་
པ་དང་། རྟོག་གི་སྐྱབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་གྱུན་འཛོམས་པ་སོགས་གསུངས་པས་ལས་
དེ་རྣམས་སྐྱས་ཟེན་ལྷན་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འགལ་ཞིང་།

གཞན་ཡང་། སྐྱབས་དུག་ཀའི་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་
གྱིས་མིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འདིར་སྐྱོས་པ་སྐྱང་
མི་རྒྱས་པས་ན་དེ་ལྷན་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་དང་། རྫོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། དེས་
བསྟན་ལ་མཁུན་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པས་དེ་དག་སྒྱུར་
ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་མི་རུང་བར་བསམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འཐད་པ་
ཆེར་མེད་མོད།

འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དྲུག་ཀའི་ལམ་རྣམས་མཆོན་ཉིད་པར་བྱས་ན་
སྒྲོས་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པའོ། །

མཁས་པ་དག་དེ་དང་དེར་ལམ་གསུམ་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་སྒྱུར་
མཐོང་དང་། ས་དགུ་ནང་ཆོན་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མིན་ཞེས་སྒྱུར་གྱི་ས་བརྒྱད་
པ་སོགས་དེ་དག་མིན་ཞེས་ནི་མ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་
པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཆོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་
འཛོག་ཚུལ་དང་། ལམ་རྒྱུད་བ་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་
ཚུལ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཞེ་ན།

མི་གཅིག་སྟེ། རྒྱ་མས་ནི་སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་འདོད་ལ།

ཕྱི་མས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་རུང་མཆོན་ཉིད་

པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ།

སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་
གསུངས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐབས་ཟེན་ལྟར་གྱི་ལམ་དེ་གསུམ་མཆོན་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གསུངས་པའི་
མཐོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ལམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ།
སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱིས་སྐབས་གསུངས་པའི་མཐོན་རྟོགས་
གསུམ་ནི་སྐབས་ཟེན་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་ལྟོས་ཏེ།

དཔེར་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོབས་དང་ལྟན་པའི་བྲམ་ཟེའི་བྲུ་ལ་
སེལ་ཞེས་པ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ཞེས་
འཆད་པ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་བཟླགས་པ་སྟེ། སྐབས་གང་དུ་བསྟན་ཁྱད་རུང་སྟེ་སྒྱུར་
ལམ་སོགས་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས་སོ། །

དེས་ན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་
དཔྱད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་བཟླགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མས་ལམ་གསུམ་དང་

རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་ཙམ་དང་། བྱི་མས་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྒྱས་པ་
ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མཚུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱུང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ལམ་རྒྱང་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་ལྟ་བུ་གསེར་སྒྲིང་དངོས་ཟིན་དུ་གསུངས་པ་
ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་བཀོད་པ་ནི་གཞན་འདོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་
ཡང་མི་བཞེད་ན་རང་ལུགས་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ལས་མ་མཛད་པ་དང་།

བྱུང་པར་དུ་འབྲེལ་ཆུང་འདིར་རང་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགོད་པ་དང་། འབྲེལ་
བཤད་གཉིས་དང་བསྐྱུས་དོན་དུ་འང་བཞེད་པར་བཀྲལ་གྱི་གཞན་ལུགས་སུ་
མ་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱན་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་
ནི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་འགྱུར་ཞེས་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་
རྫོགས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་
གསལ་ཞིང་།

དེ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ནི་རྣམ་ཅེ་མཐར་གྱིས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་དེ་
དག་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་མཐོང་དང་ས་དབྱ་ནང་ཆན་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་
བཏགས་པ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ས་བདུན་པ་བྱིན་ཆད་ལ་བཞེད་

དོ། །ཞེས་དང་།

དོན་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་
རིམ་བཤམ་བཞེན་དང་པོར་སྒྲེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྒྲུབ་བཤམ་གསུམ་གྱི་ལམ་
རྣམས་སྒྲར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བཤམ་བཞེན་གྱིས་བྱུང་པར་ལམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ན།

སྒྲར་གྱི་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ནི་
སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ཐུགས་བརྩེ་གཏད་ས་ཏུ་སྒྲུབ་ཞིང་མཛོན་ཏྟགས་ཐ་མ་གཉིས་
ནི་རིམ་བཤམ་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་པ་དང་བྱ་བ་ཆད་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ནས་བྱི་མ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་
མཛད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོས་སྒྲོང་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་སྐྱེད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐུའི་མཆམས་སྐྱར་དུ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་པར་བྱུང་སྟེ།

སྐྱེད་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་དགག་པ་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་དེས་མཛད་པའི་མདོ་
རྒྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་དང་། མ་སྐྱར་བ་གཅིག་སྟེ་བཞེད་ནང་ནས་འགྲེལ་
བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདི་ལ་དགག་པ་དམིགས་ཐུག་ནས་མཛད་པའི་བྱིར།

དེ་བཞེན་དུ་གསེར་སྤོང་རང་ལུགས་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲོས་སྒྲོང་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་བརྟུན་བཀོད་པའི་སུན་འབྱེན་
ནི་མཐར་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་ཞིང་།

གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅོད་པ་ནི་ཡིན་ཏུ་ལན་གདབ་དགའ་བ་
དང་མངོན་ཏོགས་བྱུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་གྲུས་ཀྱང་།

མཁུན་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་སྒྲུབ་བ་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། དང་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་
བ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྤང་བའི་མཁུན་གསུམ་མཚོན་པའི་ཆེད་དང་།

ཕྱི་མའི་ལམ་རྣམས་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་། ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་།
སྒྲུབ་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ།

ཞེས་སྒྲུ་དང་སོ་སོའི་སྒྲོས་པ་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུགས་འདི་ལ་ནི་
འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་པརྟུམ་བཞོད་པའི་སུན་འབྱེན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིའི་ཐད་དུ་
ཨ་ལྷས་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་མང་ཅམ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་དེ་
ཡིན་ལ། དེ་འདིར་རེ་ཞིག་མ་བཞོད་ཅིང་།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་འགས་ནི་སྒྲུབ་བ་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
འདིར་བྱང་སེམས་སྒྲུན་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། མི་སྒྲེབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་དེའི་རྒྱ་ཅམ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་སུན་པ་ཡིན་པ་ལ་
དགོངས་པ་དང་།

སྐྱབས་ལྷ་པར་མཁུན་གསུམ་གྱིས་ཚས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་
གསུངས་པ་ཡང་ནམ་མཁུན་ལྷ་བྱ་རྒྱུད་ནས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་སོགས་སུ་
བཟུལ་ནས་ལམ་ཁྱལ་པ་བའི་ལུགས་བཞེན་གསུངས་པས་འདི་ལ་དངོས་སུ་
དགག་པ་མི་མཛད་ལ།

གསེར་སྤང་རང་ལུགས་མངོན་རྫོགས་དྲུག་གི་ལམ་ནམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
མིན་མ་བྱས་ཀྱང་། རྫོས་པ་སྤངས་ཚུལ་ནི་སྐྱབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་
ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་དང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་
མི་རྫོས་པ་དང་།

ཡང་སྤར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་རིམ་པ་བཞེན་ཐོབ་བྱ་དང་།
བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྤང་བྱར་མཚོན་པའི་ཆེད་དང་། འདིར་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་སུ་དེ་
ལྟར་བསྟན་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། སྤར་ཡང་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བྱུང་
པར་ཡོད་པས་མི་རྫོས་པ་གསུངས་ནས་སྦྱོགས་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ན་འཐད་ཅེས་གསུངས་པས་ལམ་ཁྱལ་པ་བའི་ལུགས་ཉིད་འཐད་
སྦྱོགས་སུ་བཟུལ་རྟོ། །

སྐྱབས་འདིར་གསེར་འསྤང་རང་ལུགས་ལ་སྐྱབས་དྲུག་གི་རྫོས་སྤྲོང་མཛད་
པ་ནི་སྤར་ལུས་ནམ་གཞག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཟིན་པས་འདིར་སྤར་མ་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་སློབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པ་མིན་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་
བུ་གསལ་གྱུར་།

དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་ཅང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་དགོངས་པ་མི་བཞེད་པ་ནི།

གསེར་འབྲེང་དུ། སྦྱོར་བ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་
ལས། ཤེས་རུས་བའི་ཕྱིར། ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་དེ་ཉིད་འདིར་སློབ་ཏེ་བཤད་
པ་ནི། ལམ་ཁྱལ་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།

སྤྱད་འགྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་
ཅུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱད་འགྲེལ་དུ་ལམ་རྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མངོན་ཏྲོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་སྤྱད་ཡང་། འདིར་ལུགས་
དེ་བཞག་ནས་གོ་རིམ་གཞན་དུ་མཛད་པ་དང་།

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྱུའི་མཆམས་སྦྱར་དུ་མངོན་ཏྲོགས་བརྒྱུད་ལ་ལམ་
རྒྱུད་བའི་ལུགས་མཛད་པ་ལྟར་སྤྱད་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་ཁྱལ་པ་དང་
དོན་གཅིག་པར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱད་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སློབ་
དཔོན་སྤྱི་མ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཅུ་མ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

དེ་ཡང་ལུགས་དེ་ལ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཆེད་དུ་དགག་བ་མཛད་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་སྤྱི་མ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་དེ་རང་ལུགས་
སུ་བཞག་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། འདིར་དེ་ལ་དམིགས་སྤྱག་
བའི་དགག་བ་འོག་ནས་མཛད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཐད་དུ་གསུངས་
ཤིང་།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། གཞན་ཡང་སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
ལམ་བཟགས་བ་བར་འཕགས་བས་མི་བཞེད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདིའི་
སློབ་སྦྱོང་གི་དགོངས་བ་ལམ་གསུམ་བཟགས་བ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་སློབ་
དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་འདྲིས་བར་མ་བྱས་བའི་བབ་ཅེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ནའང་སློབ་སྦྱོང་གི་གཞུང་ཆེ་ག་འདི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་
བས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་བ་ལམ་གསུམ་བཟགས་བ་བར་
འགྱུར་ནའང་། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་ལམ་རྒྱུད་བ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསུངས་བ་དང་།

འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ལམ་ཁྱལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་བའི་མདོན་རྟོགས་
ཀྱི་གོ་རིམ་གསུངས་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱི་མ་ཉིད་

ཙམ་པ་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་དང་མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་
སྟོན་གྱི་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་ཞིག་གི་འདོད་བཟོད་དུ་བཀྲལ་བ་གསུངས་པ་
ཡང་འདི་དག་དང་མཐུན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྟུང་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་དུག་གི་བསྟན་ཚུལ་འདི་ལ་
བསྟན་ཚུལ་རྒྱང་པ་བ་ཞེས་བྲ་ལ། དེ་བཞིན་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་
བ་བཞིན་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱང་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོག་གས་སྦྱར་
འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་དུག་པོ་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ཁོ་
ནར་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་ལ་བྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཐད་དུ་ཡང་། ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱང་པའི་
ལུགས་སུ་བྲས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཆོག་གས་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་པར་བྲ་བ་
ཡིན་ལ། ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་དང་། གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་དང་།
སྦྱར་བཞི་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་ལ། ཆོས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ཞེས་སྦྱོགས་སྡེའི་འདོད་པ་སྤངས་པ་ལས་ཤེས་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་པར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་
ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདི་མངོན་རྟོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་
རྟོག་དགག་པའི་གཞུང་དུ་འདོད་པས།

ཐོག་མཐའ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་འདྲིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་
པ་ཞེས་པ་བཞད་པའི་གཞིར་བྲངས་སོ། །གཞུང་གང་ལས་བསྟན་ཅེས་པ་ནི།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་པོ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་རྣམ་མཐེན་གྱི་ལེན་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་དང་
གཞི་ཤེས་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དང་།

རྣམ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་དང་སོགས་པས་
བསྐྱས་པ་ཅེ་སྦྱར་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་སྟེ། སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་
ལས་སོ། །

གང་བསྟན་པ་འཆད་ཅེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་
སྟོམ་པའི་ལམ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་།

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་གསུམ་
སྐབས་དུག་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་སོ། །

སྐབས་དེ་དག་ལས་དེ་གསུམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་
བསྟན་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཅུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཅིག་
ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ།

ཚོགས་སྐྱེར་དུ་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སམ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་ཅི་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྒྲོམ་མམ་སྒྲུམ་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་དུག་པོ་
ལམ་སོ་སོའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་དགག་པའི་
ཕྱིར་དུ།

རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་འཛིན་སྒྲངས་ལ་ཉན་
མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའམ།

ཡང་ན། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་གང་ཟག་དང་
ཆོས་གྱི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་།
དེ་གཉིས་གྱི་ས་བོན་དང་།

དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རིམ་བཞིན་
འགོག་པར་བྱས་པས་ཟག་པ་དེ་དག་གིས་དབེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཅུང་དུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དུག་པོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲོམ་

དགོས་པར་བསྟན་ཞེས་པའོ།།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་བསྟོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་།

བསྟོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་
སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟོམ་བྱ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པའི་སྟོམ་ཚུལ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་
དེ་གསུམ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ག་བསྟན།

སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོམ་པ་
ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དབང་ཐོབ་ནས་སྟོམ་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རྣམ་པ་
དེ་དག་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དེ་གསུམ་རེ་རེའི་སྐབས་ལ་
ཡང་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ག་བསྟན་ཅེས་པའོ། །

དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བ་འགོད་ཚུལ་ནི་སྐབས་དང་པོར་སྦྱར་
མཐོང་སྟོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁུན་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་དུ་སྟོམ་གྱི་
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྟོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་རྣམ་
མཁུན་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་

ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་གཉིས་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་
དྲུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏྟག་
བཀག་ནས་ཡོངས་གཙུག་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་
སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་གསུམ་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་
ཞིག་དུ་སྒྲོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏྟག་བཀག་ནས་ཡོངས་
གཙུག་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོ་
སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་བཞི་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ས་བརྒྱད་པ་
འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏྟག་བཀག་ནས་
ཡོངས་གཙུག་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་
སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་ལྔ་པར། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་

ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཅེ་སྒྱུར་ས་དགྲ་པ་དང་བཅུ་པའི་
དཀྱིལ་སྒྲིབ་ལ་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲིམ་མོ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་ཉིག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་
ལ་ཅེ་སྒྱུར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ། །ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐབས་དུག་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ས་བཅུ་པའི་
དཀྱིལ་སྒྲིབ་ལ་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲིམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་ཉིག་
བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ཀའི་
གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
འགོད།

སྐབས་འདིར་སྒྱི་དོན་ལས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིམ་གསེར་སྒྲིབ་པས་གཞུང་
གོང་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྒོན་དུ་འགོ་བ་ཞེས་པ་གཞུང་
འོག་མ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་དང་།

གཞུང་འོག་མའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཐ་སྒྲིབ་དུ་གསུང་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མ་ལ་སྒྱུར་བར་གསུངས་པའི་
དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྒྲིམ་གསེར་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་

གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་འབྲེལ་ཆོག་འདིའི་གཞུང་སྤྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་དང་། འོག་མའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་ཐ་སྟོད་ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་འོག་སྟོག་ཏེ་སྐྱར་བ་ནི།

དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་
པའི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་
རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་པོ་སྤྱི་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་།

ཕྱི་མ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་
བཞིན་མཐོང་སྟོམ་སོགས་ལ་ཡང་སྐབས་སོ་སོའི་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་།
བསྟོམ་པའི་ཆེ་དེ་དག་པན་ཚུན་བྱུང་འབྲེལ་ཀྱི་སྟོན་ས་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱར་བས་
དོན་ལ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

འོ་ན་སྐབས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་སོ་སོར་བསྟན་
པའི་གཞུང་གང་དང་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་སྐབས་དང་པོར། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྦྱོར་ལམ་བསྟན། མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །ཞེས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་བཟུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཐོང་སྟོམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པས་སྦྱོར་
མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ག་བསྟན་པའོ། །

ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་དང་། །འཇུག་པ་དང་ནི་སྦྱོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་
ལམ་དང་། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྦྱོམ་འཇུག་དགུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་
བསྟན་ཏོ། །

སྐབས་དྲུག་པར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །ཞེས་པས་
སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ག་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་བཤའ་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ལས་དེ་
ལྟར་གསུངས་ཤིང་།

འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དོན་དམ་
པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། དེགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་འཛོག་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ནས་
རྒྱུན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར།

མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དྲུག་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཤིང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་

པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱེ་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག་ལ་བྱ་བས་འདིར་དོགས་གཙོད་
མ་མཛད་དེ།

ནམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་དང་ཚེས་སྐྱེ་ལ་ནི་དོགས་པའི་གནས་མེད་
བས་མ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་འགྲེལ་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་
གྱི་གཞུང་ཞེས་པ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ཁྱག་གི་གཞུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྒྱུར་བར་
མངོན་ཏྟགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་ཏྟག་དགག་པའི་གཞུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

མཐའ་དཔྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གཞུང་འདི་ལྗོས་སྒྲོང་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྒྱུར་བར་
མངོན་པར་ཏྟགས་པ་དང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་ཏྟག་པ་དགག་པའི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པས་གཞུང་འདི་ལ་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་གྱི་གཞུང་དང་།
ལྗོས་སྒྲོང་གི་གཞུང་ཞེས་མིང་འདོགས་པ་མི་འཐད་ཅིང་།

ཡང་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་བཀག་ནས་ལམ་ཁྱག་པ་བའི་ལུགས་གཞུང་
བཏུགས་ནས་སྐབ་བས་ལམ་རྒྱུད་ཁྱག་གི་གཞུང་ཞེས་འབོད་པའང་ཆེས་མི་
འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ།

ནམ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་མངོན་པར་ཏྟགས་པ་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་
ཏྟག་འགོག་པའི་གཞུང་ཞེས་སྐབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་ནམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདིས་ལམ་གསུམ་གྱི་ལྗོས་སྒྲོང་ལ་ཅུང་

ཟད་སྐྱར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བྲངས་
བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི།
ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་སྒྲོམ་ཞེས་སྒྲོམ་སྤོང་ལ་སྐྱར་བྱང་
ཅམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་སྤོང་ལ། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཆན་དུ་འདོད་པ་དང་།
ལམ་རྒྱང་པ་བའི་ལུགས་ཉིད་འཐད་སྟོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་དག་གིས་
ཅོད་པ་ནི། སོ་སྐྱའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་དང་།
མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

འདི་དང་ཅེ་སྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་འཆད་པ་ན། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་
སེམས་ཅན་རྣམས། །སྤྱོད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བག་
ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛུམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་ལམ་
སྒྱུར་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད།

འོན་སོ་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ན་སྒོ་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔལ་
བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་།

བདེན་འཛིན་གྱི་ཆོམ་པ་བད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་
པར་བལ།

སྐབས་དང་པོར། དག་དང་དེ་དག་མཆན་མ་མེད། །ཅེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་
ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་ཆོམ་པ་བད། །གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་།
ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུང་
ལམ་སྒྲུང་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་སྒྲུང་བ་ན།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
གྱིས་སྒྲོམ་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འཆད་རིགས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན།

འོ་ན་གཞན་དག་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་
པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛིན་པ་དང་། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་ལ་ཡང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པས་གཞུང་དེ་དག་གི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུང་ལམ་སྒྲུང་ལམ་དངོས་མིན་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་རེ་ངེས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་མཐོང་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། དེ་ས་བཅུ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

འདིའི་སྐབས་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་
སྟོན་ཉིད་སྤངས་པར་གྱུར་པས་ངེ་ལྟར་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་

ལ་སྤྱིང་བར་བསྟན་ཅེ་ན།

དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་
བའི་མདོ་ལས་གསང་བ་སྤྲོ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་
པོ་ལ་གོགས་བྱེད་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱིངས་པ་དག་དང་། དེའི་ས་བོན་ནི་ས་བརྩུ་བ་ལ་
སྤྱིང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱིངས་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་བཅས་པའི་རྒྱ་ཅན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ལ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་པས་ན་ས་བརྩུ་དང་འབྲེལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དེས་པར་སྤྱིང་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ཏུ་ནི་རེས་འགའ་བའི་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་འཆད་ངོ་། །

ཞེས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ས་བརྩུ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅེ་སྤྱིར་ལ་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ཞེས་ཅིང་།

དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་འབྲེལ་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་མ་རྟོག་པ་
ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་མ་དག་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ས་བརྩུ་བ་ཞེས་འབྱུང་
བས། དེས་འཇུག་གཞི་བྱས་ཏེ་ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་དུ་ཀུན་སྤྱིངས་མདོན་འགྱུར་
བ་རེས་འགའ་སྤྱིང་བ་དང་། ས་བརྩུ་བ་ལ་གནས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་

ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཀུན་རྫོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
མ་ལུས་པ་སྟོང་ཞེས་འཆད་ནས་ཅེ་སྟོར་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དག་གིས་ལུང་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་
པར་གསལ་ཏེ། དེ་ནི་ས་བརྩ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཀུན་རྫོངས་པ་གཉིས་གཉིས་སྟོང་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

གསང་བ་སྤྲ་མའི་གནས་པ་ཀུན་རྫོངས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་
པོའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོངས་པ་གཉིས་གྱི་ས་བོན་ས་བརྩ་པའི་ངོ་
སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ད་སྐབས་དེར་ཟད་པར་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
ཅེ་སྟོར་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

འགྲེལ་ཆེན་མ་དག་པ་ཁ་ཅིག་དུ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ས་བརྩ་པ་ཞེས་པ་དང་།
ཡང་ཁ་ཅིག་དུ་སྤྲ་མ་ཡང་ས་བརྩ་ལ་སྟོང་ཞེས་པ་ནི། དོན་མིན་ཏེ། སྤྲ་མ་ས་བརྩ་པ་
དང་། ཕྱི་མ་ས་བརྩ་དང་འགྲེལ་བའི་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་སྟོན་སྟོར་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་སྤངས་ཐེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་སྟོམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྤང་བྱར་

བསྟན་ཅེ་ན།

དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྒར་སྒྱུར་ལམ་དུ་རེས་འགའ་སྤྱོད་བ་སྟེ། འཛིན་པ་ཀུན་
བརྟགས་བཞི་པོ་མངོན་འགྱུར་བ་མགོ་གཞོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། གསང་བ་
སྤྲ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
ཀུན་མོངས་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་ལ།

ཀུན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྒར་སྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་
ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་
པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ས་བཅུ་སོ་སོར་དང་འབྲེལ་བའི་
མཐོང་སྒྲོམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས།

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་ཅེ་སྒྱུར་
དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་ལམ་
སྒྱུར་ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒར་བཤད་པ་བཞིན། ལམ་དེ་གསུམ་གྱི་འཛིན་སྐབས་ལ་ཉོན་
མོངས་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའམ། དེ་གསུམ་གྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་རིམ་གྱིས་ཞི་བར་

བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱའོ།།

འོན་ཀྱང་ཆོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་ལྟར་བར། འདིའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དངོས་ལ་བྱ་སྟེ། ཆུང་དུ་མཐོང་ལམ་དང་། འབྲིང་མ་དག་ས་བདུན་
དང་། ཆེན་པོ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་
གསུམ་གོམ་པར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེད་པར་
གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་དུས་མཐོང་
ལམ་དང་། འབྲིང་མ་དག་ས་བདུན་དང་། ཆེན་པོ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྟེ་བའི་སྒྲོམ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེའང་ལམ་གསུམ་གའི་
གནས་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱོར་ལམ་
དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

འགྲེལ་པར། འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར། ཉན་རང་
དང་བྱང་སེམས་ཆོ་གསལ་ལམ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོར་
ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་འགྲེལ་བའི་བྱིར། ཞེ་ན།

འོ་ན། གཞུང་ལས་ཐ་སྙད་ཅེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དོན་དེ་དངོས་མིན་པ་ཁོ་
ན་ལ་དགོངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རིགས་ཀྱི་ཐད་དུ་འགྲེལ་བར། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྒྱའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་
སོ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་རིགས་
མཆན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་སུ་དེ་རྣམས་ལ་གཞོད་བྱེད་
བསྟན་པ་ནི།

འོ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྗོགས་སོགས་ཏྲགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི་སྒྲོམ་ལམ་བྱིར་མི་ལྗོགས་པའི་ཏྲགས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་
ལམ་བྱིར་མི་ལྗོགས་པའི་ཏྲགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་ཆོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
མཐོང་ལམ་བྱིར་མི་ལྗོགས་པའི་ཏྲགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྒྲོམ་ལམ་བྱིར་མི་
ལྗོགས་པའི་ཏྲགས་འཆད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་
མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ས་
བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་སོགས་
དགྲུང་གངས་ངེས་པ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་
གངས་ངེས་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ། སྐབས་བཞི་པར། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱེན་ལ་སོགས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་འཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། རྩོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྐྱེར་ལམ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་
གང་ཞིག དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་དུ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་བ་ཅན་
ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་མཛད་

པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་མཆན་མ་རགས་པ་དང་བཅས་
མ་བཅས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀར་འབད་པར་
ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྒྲོ་བ་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲོ་བ་པའི་དགོ་འདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་མི་སྒྲོ་བ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོ་བ་མི་
སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླུ་མ་
འདི་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུར་མཐོང་སྒྲོ་བ་གསུམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྱིང་
ཆེ་གསུམ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་བཟོད་
ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་གྱི་མཆོག་། ཅེས་བཤད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།

འདིར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་
བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དང་།

མཛོད་ལས། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བར་
ཚུད་པ་ན། དེའི་ལན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་གཙུག་པོར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་
ལ་གཞོལ་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མཛོད་པ་

དང་།

ཉན་ཐོས་རྣམས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་རང་དོན་ལྟར་སྒྲངས་ནས་ཐར་བ་ལ་བཅོན་
བས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ལན་མཛད་
བ་ཡིན་གྱི། བྱོད་ལྟར་ན་སྐབས་འདི་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྦྱོར་ལམ་དངོས་
མིན་ཞེས་ལན་མཛད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཕྱི་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བཏྲན་ནས་མངོན་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་རིམ་
བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་
དང་། སྦྱོར་གསུམ་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱེ་བྲག་རྟགས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། འདིར་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤྱི་མེད་རྟོགས་བྱང་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོན། དེའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་། ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས་
འབྱུང་བ་བཞིན། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ།

སྤྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནས་རྟོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་

ལ་སྒྲིབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །

དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱན་ལས། སྒྱུར་བའི་སྟོན་དུ་སྒྲིབ་རྗེ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེ་བ་དང་།
བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་དང་། སྒྱུན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་།
ལྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་།

ཡང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
དབང་རྟོན་རྣམས་ཀྱང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ།

ཡང་། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་མ་ངེས་
ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགོ་
ཞིང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ངེས་
པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་
མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་།

རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་
གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན། ཐར་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱི།

རང་གི་རྟོགས་པ་དང་མཚམས་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་

ནམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་རྟགས་བཟུང་སྤྲོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་
མ་གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཅམ་ལ་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སོགས་གསུང་མོད། འདིར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱ་བས།

དེ་ཡང་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བཞི་བཅུ་ཙམ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནམས་སོ། །

དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་རྟོད་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཆེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ།

བྱང་སེམས་དབང་འབྱིང་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཆེ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་།

དབང་པོ་རྗེ་ཅམ་རྟུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་

ཡང་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གནད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས། དབང་པོ་འབྲིང་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ཏེ། ལྟོན་
དུ་དེའི་ངེས་པ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་
ལས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་།

ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ངེས་
པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྩལ་རྣམས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་གསེར་འབྲིང་ལས། འོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་ཤེ་ན་ཉེས་པ་མེད་
དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་རང་འཛིན་མ་བཟང་ལ། དེ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་རང་ལ་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་འཇུག་པས་རང་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་རྒྱུ་ཅུ་ཉེ་བར་གནས་
ལ། བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། །

ཞེས་ས་དེ་དག་ཏུ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་འཇུག་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་མཛོན་འགྱུར་
བ་གསེར་ལྟ་སྤྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་མི་སྤིད་པས་དེ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་

གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཆེ་བར་སྒྲུལ་མོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་དེ་རྣམས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི།

གསེར་འབྲེང་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་ཅེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ནི་གང་ལས་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བས་དེ་ཅུ་
ནི་མ་ཡིན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
སྤྲིད་པ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

རྣམས་བཤད་ལས་ཀྱང་། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་
ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མངོན་འགྱུར་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅུ་པ་དང་།
སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །
ཞེས་གསུངས།

རྫོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་ཡང་། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྒྱུར་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་མི་སྒྲེ་བ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་བས་ཐེག་དམན་གྱི་
ལམ་ལ་སྒྲོབ་མི་སྤྲིད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་དང་མཐུན་པར། ཡིག་ཆར། གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནི། བསམ་

པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་བསམ་པ་མངོན་
གུར་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅུམ་པ་དང་། སྒྲུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
གསེར་སྤང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་བཤད་སོགས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་།
གཞན་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་རྟགས་ཀྱི་ཆ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་སྒྲེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ། གཞན་རྣམས་ཆ་ཅམ་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

རྟགས་དེ་དག་ལ་བརྟན་ནས་དཔོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་བསྟན་བཅས་
གཉིས་ཀ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་བྱར་གསུངས་པ་
དང་།

རྒྱུན་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བུ་སྐྱབ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པ་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་ཏུ་
སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་འབྱུང་ངེས་པར་དཔོག་པ་སྟེ།

ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་རུང་ཏུ་ངེས་
པ་ལྟར།

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱད་ལ་སྒར་བཤད་པའི་རྟགས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་གཞན་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ན། ད་ནི་
བདག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་ཏུ་ཐོབ་པར་ངེས་
སོ་སྣམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་དང་།

གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་
ནམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིང་ཏུ་འདྲིས་ཀྱང་སྦྱོང་ལམ་བརྟག་བྱུབ་པར་མཐོང་
བ་ན། དེ་ལ་པ་རོལ་བོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཅམ་ལ་
དེའི་ངོར་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི།

འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནི་བྱར་མི་
རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྟགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ཐ་
སྟོང་ཅམ་ཞིག་ལས་དཔོག་ན་འཁྱུལ་ཞིང་། ཐ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་
རྟགས་པ་མི་འཁྱུལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་ནང་གི་རྟགས་པ་ནི་གང་

ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ། །

དེས་ན་འདི་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ལུང་འབའ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་
ཅིང་། ལུང་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཆད་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཡང་དག་
གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཉགས་
བཞིན་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་སྤྱད་གི་བཞེད་པ་མ་གོ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་ཉགས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ལ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་སྦྱོ་
ཚུལ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
པས་ཤེ་ན། འདིའི་རྣམ་གཞག་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱས་ཀྱི། ཁོ་འོ་ཅག་གི་ཆད་
མས་གྲུབ་ནས་སྦྱ་བར་ཁས་སྒྲུང་བ་མེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཀ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅེས་
གསུངས། འདིའི་དོན་གོ་སྦྱ་བས་མ་སྦྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་གསུང་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པ་དང་
ཉགས་དང་མཆོན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་བར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྦྱོ་བ། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་
པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་སྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་
པ་ཁྱུངས་སུ་མཛད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིགས་
ཆང་བ་སྟོན་པའི་ངག་གི་ཐ་སྟུང་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་
རབ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པར་དཔོག་ལ།

མེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤིང་མི་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྟར་བ་དང་།
མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
ལྟན་པ་ལས། དེ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
ལྟན་པར་དཔོག་གོ།

ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་སྤར་བ་ཤད་
པའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅའ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་བྱས་པ་མཐུ་
ཅན་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བྱང་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ནི་མདོ་ལས། ཉི་ཤུ་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་
 བསམ་པ་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་
 པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་
 ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཏྲགས་ཀྱི་སྐབ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་བ་
དབང་རྗེ་ཡིན་པ་ལ་བྱིར་རྒྱུ་ཀྱིས་སྒྲོར་ལམ་བ་དབང་རྗེ་ཡིན་པ་མ་ངེས་ཤིང་།

བྱང་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ། སྦྱར་ལམ་པ་དབང་ནོན་ཡིན་པར་ངེས་
གྱུང་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་བྱང་པར་མ་ངེས་པར་འདི་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་གམ་མི་ལྟོག་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་ངོར་སྒྲ་གོ་ལ་
བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་དམ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན།

སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྦྱེ་བའི་གོ་
སྐབས་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་དང་། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་ལ།

དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་སྦྱབ་དགོས་སོ། །བྱུང་
པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་
སྒྲིམ་གྱིས་གོགས་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། གོགས་མ་བྱས་ན་རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་པར་
ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་ལ། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ལུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་ཚུལ་
མདོར་ཙམ་བཤད་ན། སྐབས་འདིར་བྱང་སེམས་དེ་ནམས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་ཕྱིར་རྟགས་དང་། རང་གི་རྟགས་གཉིས་ལས།

ཕྱིར་རྟགས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་དུ་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་ལས་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་

པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ལས་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་
དཔོག་པ་དང་།

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་བ་ལས་ནང་གི་རྟགས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་དཔོག་ལ།

ནང་རྟགས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་རི་སྐད་བཤད་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
བསམ་པ་མངོན་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་དཔོག་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་སྤྱིར་སྐབས་འདྲིར་སྤྱིར་མི་སྒྲིག་པའི་རྟགས་ལ། སྤྱིའི་རྟགས་ལུས་ངག་
གི་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་། ནང་གི་རྟགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་རྒྱན་
ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ཀར་གཟུང་བར་བྱའོ། །

ཁོ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དཔོག་པའི་རྟགས་སྒྲིབ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཡིག་ཆར། གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟགས་འགོད་
པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་བྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབའ་དབང་རྣམས་ལྟ་བུ་ཆོས་
ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མངོན་
གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ངེས་

འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ནོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་འདྲའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་
ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་མི་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱར་ལྡང་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་
མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་
པའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིགས་
ཆང་བར་སྟོན་པའི་ངག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི་གོ་བར་སྒྲ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འོ་ན་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་མཉམ་གཞག་ལས་བྱངས་
པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྟོགས་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འགྲེལ་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་
དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་བཏགས་ནས་བཤམ་དེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱུང་

པར་བ་བརྩ་བྱག་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་བརྩ་བྱག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་
བསྟན་ལ།

དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་
དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་
ཀྱང་མཉམ་གཞག་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།

དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སུ་མཉམ་
གཞག་བརྩ་བྱག་པོ་ཁས་སྦྱང་ན་དེ་རྣམས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་རྗེས་སུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་མཉམ་གཞག་དང་མཐུན་པར་
ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེས། དཔུང་
བབྱང་གི་ཁྱུས་པ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ཀྱང་། །ཆགས་
སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ། །
བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གདུལ་བའི་དགོས་
པའི་དབང་ངམ་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི། མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་

ཅད་དུ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིར་མཐོང་ལམ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ལ་སྐྱར་བ་བཞིན་རྟགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱང་།

འདིར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་རང་རང་
གི་མཉམ་གཞག་གི་རྟགས་པ་དང་འཆོམ་པའི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་
ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་བ་རྣམས་བྱང་སེམས་སོ་སོའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྟགས་བཟུང་སྤྲ་བ་རང་གི་ངེས་པའམ་གཞན་ལ་རྗེ་
བཞིན་སྟོན་རུས་མི་རུས་ཀྱི་བྱང་པར་དག་ལས་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ངེས་སྒྱུར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཅམ་
ཐོབ་པ་ན་བྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་རང་གིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་རུས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དབང་པ་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
དེ་ལྟར་དཔོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནས་མཆོན་མ་དག་ལས་
ཤེས། །ཞེས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་བ་ལས་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་

དཔོག་ཚུལ་དང་འདི་མཚུངས་ཤེ་ན།

དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར།
འདི་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་
ངག་གི་ཐ་སྙད་བྲད་པར་ཅན་ལས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྲད་པར་ཅན་ཏེ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དཔོག་པ་དང་།

དེ་འདྲའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
དཔོག་ཀུས་པ་ཞིག་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་ལན་རེ་འགའ་ཅམ་མིན་པ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟག་ཐུབ་པ་གང་
ཟག་གཞན་དང་རིང་དུ་འདྲིས་པ་ན་གཞན་ངོར་ངེས་སྒྲིབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་
གང་རུང་ཞིག་སྟོན་ཀུས་པ་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་སྟེ། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་
དང་། བཅོས་མིན་ཀྱི་དྲངས་བ་སྟེ་ཚུལ་ལུས་ངག་ཅི་རིགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟན་
ནས་སྒར་བཞིན་དཔོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་མི་དལ་ཟད་པ་ཡང་། གང་མི་ཁོམ་པ་སྟེ་
བའི་རྒྱལ་མི་འདུག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་
སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་ལ་བརྟན་ནས་སྟོན་ལམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་མཆོམས་སྐྱར་བ་
སོགས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་བྲད་པར་ཅན་ལས་དཔོག་

པ་སོགས་རྟགས་ལྟགས་མ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་བར་བྱའོ།།

འོ་ན་རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་རྟགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྟོགས་ཁྱབ་
སྒྱབ་པ་སོགས་ཚུལ་གསུམ་མཆོད་ཉིད་པ་གསུངས་པ་དང་།

གསེར་སྤང་ལས་ནི་སྒར་བྲངས་པ་བཞིན་འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་
ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ན་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཞེ་ན།

གཞུང་དེ་རྣམས་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནས་གསུངས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་དཔོག་བྱ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

གསེར་འསྤང་དུ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱིར་
མི་སྟོག་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་བྱར་གསུངས་པ་ཞེས་དང་།

དེ་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་འཛོལ་
བར་ངེས་སོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་ཞེས་སོགས་སྒར་བྲངས་པ་བཞིན་བར་མ་ཆད་དུ་
སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་བྱ་དང་། དེ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཚུལ་
གསུམ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །

དེ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྟོན་རྣམས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡུལ་དུས་ངེས་འགའ་བར་ལན་
ངེ་གཉིས་མཐོང་བ་ཅུ་མིན་པར་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་ལམ་བྱད་པར་ཅན་འབའ་ཞིག་དང་

ལྷན་པ་མཐོང་བ་དང་། །

དེ་ཡང་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་རྣམས་བྱང་སེམས་
དེ་ལ་ཆང་བ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་
ཆེས་པ་ལ་དེ་དཔོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྣམ་བཤད་སོགས་སུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རུས་བའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྦྱེ་བར།
ཞེས་སོགས་སྤྲར་བྱངས་པ་བཞིན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་
འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་བཅོམ་པ་དང་།

སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་སོགས་རྒྱ་རུས་པ་
མཐུ་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་རྟགས་གྱི་དཔག་བྱར་
གསུངས་ལ།

དེ་དཔོག་བྱེད་གྱི་རྟགས་ནི་སྤྲར་བཤད་ཟིན་ལས་ཤེས་རུས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་
རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་དཔོག་པའི་རྟགས་
འདི་ཡང་། གསེར་འཕྲེང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤྲོང་ན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་གྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཐ་སྙད་གཟུང་སྒྲ་བ་མེད་པས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་མ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་ངེས་གྱང་
རྟགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདི་ནི་ལེགས་ཏེ་ཐར་ཆའི་མདོར་ཉན་རང་གི་སར་མ་སྒྲོས་མ་ཉམས་པར་

རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་
དེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་ཀྱང་།
དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་གཟུང་སྒྲ་བ་རང་གིས་ངེས་པ་དང་།
གཞན་ལ་སྟོན་རུས་པ་མེད་པས་དེའི་རྟགས་མ་ཆང་བར་གསུངས་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་སྒྱུར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ། ཐ་སྙད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དཔོག་པར་
གསུངས་ཤིང་།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། རུས་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་བྱ་དང་།
དཔོག་བྱེད་ཐ་དད་པས་གཞུང་སོ་སོར་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ།

ལམ་སྒྲིགས་ཐེག་མཆོག་གློ་འབྱེད་ལས། ལམ་གློམ་པའི་མཐུ་ལས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དངང་ཞིང་སྒྲག་པ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་
པ་དེའི་མཐུ་ལས་ལུས་དང་ངག་གི་ཀྱན་སྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་
འཇུག་གི་ངན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་ལས་ནང་

གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་དཔག་བྱས་པ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟོགས་དང་ལྡན་པའོ། །

དེ་ཡང་དབང་པོ་རྟོན་པོས་སྦྱར་ལམ་རྟོན་ནས་དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་
ནས་དང་། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་རྟོན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་ལྷང་
ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟོགས་པར་བྱས་པ་མིན་ནོ། །

ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་ནང་གི་ཐབས་
བྱུང་པར་ཅན་དཔོག་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱིས་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་གདོན་མི་ཐ་བ་འབྱུང་བྱང་དཔོག་པ་སོགས་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་བྱས་སོ། །

དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི། རྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྦྱེ་
བར། །རྟོན་སྦྱ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། །དེ་ནི་རང་
བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་བྱ་བའི་ཆུལ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
བ་ཉིད་དུ་རྟོན་སྦྱ་དཔོག་པས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཉི་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་དག་ལ་ཆུལ་གསུམ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་

ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་གསུངས་པ་ཡང་།

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རིགས་པས་
དབྱུང་པར་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དཔོག་པར་མིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་
བ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བརྟེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དཔོག་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་རུང་སོགས་སྤར་ངེས་ནས། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིད་
ལམ་རྣམས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྡན་ཞིང་།

དེ་ཡང་རིང་དུ་འབྲིས་ཀྱང་སྤྱིད་ལམ་བརྟག་བྱུང་པར་མཐོང་བས། སྤར་གྱི་
བྱུང་འབྱེལ་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དཔོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། སྤར་ཆོགས་ལམ་དུ་བྱུང་འབྱེལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ངེས་པ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱིས་བྱོགས་ཆོས་རང་ལ་སྤྱིང་བས་
བྱུང་པ་ན། ཁོ་བོ་རྫོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་སྟོག་པར་འབྱུང་བའང་སྤིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པས་དབྱུང་པ་མེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་
ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་བཤད་
ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བརྟག་བྱུང་པ་ཙམ་བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་
དང་། ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་འགའ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་དག་

ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པས། ལུང་ཅམ་གྱིས་
དུས་ནམ་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རྗེས་དཔག་གིས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྟགས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བར། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
དག་གནས། དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །

ཞེས་སྤྱི་ཞེའི་དག་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྟགས་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟགས་
འཆད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་དང་། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་སོ། །

སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར།
གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་
གསུངས།

དོན་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ནོན་ཆོས་ཅན།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་ལྡོག་པ་སོགས་
ཉགས་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་བརྗོད་པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། སྤྱིར་ལམ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་
དེ། རྫོད་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་བཅུ་གཅིག་ཅེ་མོ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་དྲུག་
བཟོད་པ་སྤྱིར་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་གཉིས། ཆོས་མཆོག་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
ཉགས་གཅིག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། ཅ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་
སོགས་རྐང་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཆད་པའི་སྤྱིར།

དོན་ནི། རྫོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ནོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་འགྱུར་བ་ལྡོག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ནམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྫོགས་པའི་དེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་ནོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཉགས་སྤྱིར་འོག་མ་ནམས་ལ་ཡང་སྤྱིར་བར་བྱའོ། །

ཉགས་འོག་མ་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བཟད་པ་དང་། ཇི་

ལྟར་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་པ་མི་དལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་བཅད་པ་
དང་། སྙིང་རྗེས་ཡིད་གཏུང་པས་བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་།

བདག་དང་གཞན་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་འབྲས་
བུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སྒྲིན་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་།
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་ཐོབ་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་
མེད་པ་དང་།

གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྦྱར་བ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པས་སྐྱིབ་པ་ལྡ་དང་མི་འགྲོགས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱིབ་པ་ལྡ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་འདོད་པ་ལ་འདུན་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་གཉིས་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་གཉིད་རྒྱགས་
གཉིས་གཅིག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཁྲོད་འགྲོད་གཉིས་གཅིག་
དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་ལྟའོ། །

སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་
དང་། རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་།
གཙང་སྒྲ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྦྱོད་པ་
གཙང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ཅེ་མའི་རྟགས་ཡོད་དེ། དག་བའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཅེ་མོ་ལ་
གནས་པས། ལུས་ལ་སྤྱི་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྤྱིད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱ་བྱ་སྟེ་གཡོ་མེད་པ་དང་།

རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
གཉིས་ཡང་དག་པ་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་སོགས་པར་བྱེན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་
པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཞན་དོན་དུ་དཔྱུལ་བ་འཆོལ་བ་སྟེ་དུག་གོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་གཞན་ཀྱིས་བཀྱིར་མི་གཏུབ་པ་དང་ལྡན་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐས་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་ལམ་ལྟར་སྤང་བཅོས་པ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་ནི། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོང་བ་ཉམས་
སྦྱ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད།

མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

དོན་ནི། ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་དངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་
ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ནམས་ཆོས་ཅན། ལྟོ་ལྟོ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས་
དངས་པའི་རྟགས་བཞི། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས་དངས་པའི་རྟགས་
བཞི། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས་དངས་པའི་རྟགས་བཞི། ལམ་ཆོས་བཟོད་
སོགས་ཀྱིས་དངས་པའི་རྟགས་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེད་ཆོས་
ཅན། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ཀུན་བཏགས་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོང་
ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འོག་མ་ལ་ཡང་སྟར་བཞིན་སྟར།

སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་
དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་ལྷོག་
པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས།
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
བད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་གི་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་མ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

འདོད་ཡོན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་
ཏུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པ་ལ་དབང་
བའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་འཆོ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་འཆོ་བའི་
ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱིར་བཏང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་ལ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྦྱར་བ་དང་
རྗེས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་ལྡན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་
ནམས་ལ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་བཀག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་
རྗེས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་བརྒལ་དང་སྐྱེ་བུ་བཞིའི་སྐྱས་བསྐྱན་པའི་དབང་
པོ་དང་དབང་ཉིན་དང་དབང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས་བདེན་པར་ཞེན་པ་
དང་། བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྤང་གཉིན་དུ་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་
སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

སྐབས་བཞི་པར། གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས་དེ་དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་སྤར་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་
སུ་བཤད་ཅིན་པས་འདིའི་རྣམ་གཞག་རེ་ཞིག་མ་སྒྲོས་སོ། །

བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་སེར་སྒྲ་
ལ་སོགས་པ་གཡུལ་འགྱེད་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་
པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
དམ་པར་རྟུལ་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

རང་གིས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་གསུམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ས་གསུམ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །

འདིའི་ས་གསུམ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་དག་ས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བར་

ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་འབྱེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ལ་
སེར་སྒྲ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཤིང་མཐའ་གཅིག་དུ་རྣམ་མཐུན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་ཞེས་འགོད།

དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱ་དྲུག་ནི་མཉམ་གཞག་
གིས་བྱངས་པའི་རྗེས་སྟོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བྱ་ཡི།
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འཛོག་པར་སྤར་གསེར་འབྱེད་གི་ལུང་བྱངས་ནས་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲོམ་ལམ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་དང་། སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་བྱུང་ཆོས། བྱུང་གཞི་སྒྲོམ་
ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། བྱུང་
པར་དང་ནི་བྱུང་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཛོག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །གཞུང་
ནས་དེ་དག་བསྟོམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་གཞན་དུ་མིན། །དཔེ་དབྱུག་

ཅན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དཔེར་ན། བྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་སྒྲོས་མ་གཟུང་བར་བྱད་པར་ཅན་
དབྱུག་པ་ཅན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། བྱད་པར་ཅན་ངེས་
པ་དེའི་བྱད་གཞི་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་བྱད་ཆོས་བཤད་པ་ལ།

ཙ་བར། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།
དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་འཛོག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལྟར་དུ་འཛོག་གོ།

གཉིས་པ་བྱད་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། ཙ་བར། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
དང་མཐོང་བའི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། དེའི་དོན་ཡང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་དོན་ཏེ་
མཐོང་བའི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་
བ་དང་། ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད།

དེ་ཡང་། མི་མཐུན་སྒྲོགས་སྤང་བྲལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་སྒྲོར་དགྲུང་
ངེས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སོགས་དེ་ལྟར་དགྲུང་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་ཚུངས་སྤང་གཉིས། དང་པོའི་ཚུངས་
བར། དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྲུང་བཞེད་དེ། རྒྱུང་དུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་དུ་སོགས་དགྲུང་སྒྲིམ་རྒྱུ་
ཆགས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགྲུང་གཉིས་པོ་
རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་བྱེད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པོ་རྒྱུང་རིམ་ནས་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགོག་
བར་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་རྒྱུང་དུ་ལ་གཉིས་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་ལ། ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུང་
དུ་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་བྱེད་ཏེ།

དཔེར་ན། དེ་ལྟ་ནི་མཇུག་མོ་རེ་རེའི་ཡང་འདོར་རྒྱས་ལ། རི་བོ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
མིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན།

སྤངས་དགའ་སྤང་ལ་ཆེ་རྒྱུང་དུ་འཛོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ནི་དྲི་མ་སྤང་
རགས་ལ་རྒྱུང་བ་དང་ཆེ་བ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ།

ཁྱུས་མཁན་གྱིས། གོས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྒྲིམ་ལ་བསལ་ནས། སྤང་བ་རྒྱུས་
སྤང་བསལ་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རགས་པ་ནི། སྤང་བ་རྒྱུང་དུ་སྒྲིམ་
འོད་གྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། རྒྱུ་པ་རྒྱུང་དུ་སྤང་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི་
འོད་ལྟ་བུས་སེལ་དགོས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དཔེས་ཚུངས་པ་དེ་སྤང་རྒྱས་སོ། །

དེ་ཡང་དཀར་སྟོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་ན། བག་སྟོགས་ཉམ་ཆུང་བས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུངས་ལ་གཉིས། གངས་ངེས་ལ་ཚུངས་དང་། བྱེད་ལས་ལ་
ཚུངས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས།
ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཉི་ལྔ་དུ་ཆིག་ཀང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུང་བ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་
ལན་བསྟན་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་འདིར་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཚུང་
བ་བྱུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ནམ་པ་དགྲུ་ཁོ་ན་གྲངས་ངེས་
 བར་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་དག་ལས་
 སྒོམ་ལམ་དགྲུ་པོ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་།
 གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན།

དེའི་ལན་ལ། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་
དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བ་སྟད་དུ་མི་འབད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་
བལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་
རབ་ལས་གངས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐུབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྟོམ་
ལམ་ལ་འབྱས་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་གོ་ནས་སྟོམ་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་དེ་འཇུག་པའི་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚྱེད་སྤང་ལ་གཉིས། འོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྱེད་སྤང་
དང་། ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྱེད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྱེད་པ་དང་ལན་གཉིས་
ལས། དང་པོའི་རྩ་བར། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་
ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། འོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སྒྲོམ་
ལམ་ཀྱི་དངོས་པོ་འོན་དམ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་
པོ་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། འོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲེལ་
མེད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ་མེད་དེ།

བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་འོན་
བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ཡང་འོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་།
ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་སོགས་འདོད་བའི་འོན་སྐུ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ལ་ཚྱེད་སྤང་ལ། ཚྱེད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་
བར། སེམས་ནི་སྒྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས།

དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་
བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སོགས་རེ་རེ་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། སྐད་
ཅིག་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཅིག་ཅར་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད།

འདིའི་ཚུད་པ་སྐྱར་ཚུལ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མཁས་པ་རེད་མདའ་བ་སོགས་
དང་། གཡག་ཤིག་པ་སོགས་གྱིས་འདོད་ཚུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་འདིར་མ་བཀོད་དོ།

གཉིས་པ་ལན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མར་མེ་དཔེ་ཡིས་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་
པོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་
པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ།

མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པོ་སྐྱུ་ལྔ་ན་
རྫོགས་པར་སྒྲེག་པའི་མར་མེའི་དཔེ་ཡིས་ཚུལ་གྱི་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་དང་།
ཟབ་པོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཆོན་ཚུལ་རི་སྐད་སྒྲས་པའི་མར་མེའི་དཔེ་ཡིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་

བའི་ཟབ་མེད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། མར་མེད་དཔེ་ཚུལ་ཞེས་པ་སེམས་ནི་སྤྲ་མ་སོགས་
 གྱི་ལན་ཡིན་པས་དོན་ཆོད་མི་གཅིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་
 མཛད་པ་ནི། དཔེ་གཅིག་ཕྱ་དེས་དོན་གཉིས་ཀ་མཆོན་རྒྱས་པས་བཤའ་པ་ཟོར་
 ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་སྣོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤའ་པ་ལ། ཅུ་བར།
 སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་སྦྱོད་
 དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཟབ་མེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་
 སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཟབ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་ཟབ་པ་
 གཉིས་དང་།

སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཟབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟབ་པ་དང་ལྟ། །

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཟབ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཟབ་པ་གཅིག་སྟེ་
 བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་སྙིང་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་བཤའ་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་

སྤྱི་རྒྱ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱི་རྒྱ་ཞི་དག་སྤྱི་ར་བ་དང་།
སྤྱི་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྤྱི་ར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར།
ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱི་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་
སྤང་འདས་དོན་དམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྟོང་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་ཞེན་མཛོན་
འགྱུར་བ་སྤྱི་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དབའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བདེན་འཛིན་མཛོན་འགྱུར་དུ་སྤྱི་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་
པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷན་ཀ་སྤང་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ར་བ་འཆད་
པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། གཉིད་ཀྱིས་རྫོམ་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་དང་།
གཉིད་ལེགས་པར་སད་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་འདས་གཉིས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ར་བ་བསྟན་ནས། སྤྱི་ཞི་

མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲར་བཞིན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་ཤུ་རིའི་བྱས་
ཚུང་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་ཤུ་རིའི་བྱས་དངོས་སྒྲ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་དབྱ་མ་པའི་
སྒྲིགས་བཟུང་ནས་ཚུང་པར་མཛད། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡང་། མ་འོངས་
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུར་མི་རུང་བར་
འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཏྱ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།

ཚུང་ལན་དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆ་བར་ཡང་། ལས་མེད་
ལ་སོགས་སྒྲུག་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ངེ་སྐད་བཤད་པར་བྱ། །

ཅས་ཉིན་པར་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་
པ་མི་ལམ་ན་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་འགལ་
སྒྲུང་བ་སྟེ་མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ་མི་ལམ་དུ་ཆོག་གས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ཐལ་བའི་སྒྲུག་ཀ་སྟེ་ཚུང་པ་བཞིའི་ལན་མདོ་ལས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་དེའི་ལན་
བྱད་པ་སྟེ་ལན་ཐེབས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཚུང་ལན་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཚུང་ལན་གཉིས་པའི་ཚུལ་ཅུང་བྱད་
བཤད་ན། ཐོག་མར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚུང་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི། རབ་འབྱོར་
གྱིས་སྒྲས་པ། ཉིན་པར་སྒྲིག་གཅོད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་སྒྲིག་གཅོད་པ་གཉིས་ལ་

རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་བསད་དོ། །བསད་པ་ལེགས་སོ། །སྦྱུང་དུ་མངོན་
ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན། ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ།

ལྷ་རིའི་བུ། ལས་དེ་རི་སྐད་ཟེར། ཞེས་ཚུད་པའི་སྐབས་དབྱེདོ། །ཚུད་པ་ནི།
ལྷ་རིའི་བུས་སྐྱས་པ། འོ་ན་མི་ལམ་ན་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་
སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པ་དང་མི་ལམ་
གཉིས་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དགོ་སྤྱོད་གིས་མི་ལམ་ན་མི་བསད་པ་མིས་
ནས་སྦྱོམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན།

དེའི་ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷ་རིའི་བུས་བཀོད་པའི་སུན་འབྱིན་
དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་བྱིར་ཏེ།

སད་མི་གཉིས་ལ་སྦྱོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་
གསོས་བཏབ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱང་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་
པའི་བྱིར། སད་མིས་གཉིས་ལ་སྦྱོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ནི།

ཉི་ཤུ་པ་ལས། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྲས་
མ་ཡིན། །ཞེས་མི་ལམ་དུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་སྦྱོབས་ཞན་པ་ཙམ་
གསུངས་ཀྱི། སྦྱིར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་དབུ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་བསྟན་ལ། དེའི་
ཆེ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས་
སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ལུས་ངག་གི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་

ལམ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱོད་གི་མི་བསད་པ་མིས་ན་ཡང་། སྤྱི་མ་པ་གཏོང་བ་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཞུགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་རྣམ་
པར་བཞག་པས་དེས་མི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་བྱིར།

སད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅིད་
པམ་པའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན་དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་ཡང་། འཆབ་སེམས་མ་
སྐྱེས་པ་ནི་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་
ལ་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འཆབ་སེམས་
དང་བཅས་ཏེ་པམ་པའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སྤྱི་མ་པ་གཏོང་བ་མི་འདོད་དོ། །

མོངས་སྤྱི་ལྟ་ཞིང་དག་སྤྱོད་བ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྣམས་
བདེན་སྤྱོད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་མ་པ་ལས་
སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རི་ལྟ་རི་སྤྱིད་ཀྱི་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་
མོངས་སྤྱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁུད་པར་ཅན་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་དག་སྤྱོད་པ་

འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ།།
དེ་ལ་དག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཚས་ཅན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནི་དག་
པ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་དག་པར་སྐྱབ་
པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་དེ་ལ་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་ཁྱད་
པར་ཅན་འགྱུར་པའི་དགེ་ཅ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད་ལག་རྩེས་འཇོག་གེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་
དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེར་སྟོན་བཅུད་གྱི་སྦྱོན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ནམས་འདུན་པ་དག་པོའི་སྦྱོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཞིང་སྦྱངས་པའི་
དོན་དུ་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་དང་། རང་ཉིད་
གྱིས་ཞིང་འཇིག་པའི་སྦྱོན་ལམ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་ཡང་བཅུད་གྱི་ཞིང་སྦྱོར་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཞིང་སྦྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི་མ་དག་བའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བགེས་སྒྲོམ་ཅན་དང་། མི་
དག་བ་བརྩུ་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། རྫོང་དབྱིག་སོགས་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ལས་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ།

གཞོན་སེམས་སོགས་སྐྱིབ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་གི་གཉེན་
པོར་རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་རྣམས་གྱི་ཉེ་
བར་སྐྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་།

དག་བརྩུ་ལ་གནས་པ་དང་། བན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་ངན་
སོང་གི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་བྲགས་པའི་རྒྱུད་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་
ལམ་གྱིས་དག་ཅ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྒྲོན་གྱི་ཞིང་སྐྱུང་ཚུལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་
རྫོང་བ་དང་ཆེར་མ་དང་གཡང་ས་དང་གཅོང་རོང་སོགས་གྱི་མ་དག་པའི་ཉེས་སྐྱོན་
སོགས་མཐོང་ནས་བདག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེར་གསེར་གྱི་ས་སྤྱོད་པ་དང་།

བྱེད་ལེ་རང་བཞིན་ལས་བྱས་པའི་གཞིར་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་བརྟེན་བ་ལ་
སོགས་པ་གནས་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོས་
སྐྱོན་བྲག་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་དག་པའི་ཅ་བ་རྣམས་ལ་བཙོད་པ་བྱེད་པ་ནི་
སྒྲོན་གྱི་ཞིང་སྐྱུང་བའོ།།

འོ་ན་གསེར་འབྲེང་ལས་སྦྱར་བ་འདི་གསུམ་སྦྱར་ལམ་ནས་བཞག་གོ། དེ་
ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་ཆོག་ས་ལམ་ནས་བཞག་དགོས་
ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་སྦྱོས་བྲལ་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲངས་ཤིང་། །

དེ་ནི་སྦྱ་གསུམ་སོ་སོའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དགོ་ཅ་གསོག་བཞིན་པ་ཙམ་
ལ་བྱ་ཞིང་། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་འདི་གསུམ་དག་ས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
བཤད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དགོ་ཅ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་པ་སྟེ།

སྒར་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་མཐུས་
ཡོངས་སྤྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པས་ས་མཆོམས་དེ་ནས་བཞག་སྟེ།

ལམ་སྒྲིག་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྲེད་ལས། དེ་ཡང་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་
སྦྱར་བ་བྱེད་པར་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཐོབ་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བས་
ཀྱང་རང་གི་བསགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཞིང་འཛིན་པའི་རྒྱར་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ཡུལ་

དང་སྐྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་ཇི་
བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཆན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་
དམིགས་དང་། །མཆན་མ་སྒྲོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཆད་མེད་
པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། བདུད་བཞི་སྤྱ་རགས་ཅི་རིགས་
བཅོམ་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དེས་པའི་བྱིར། བཅུ་གང་ཞེ་ན།

དག་བདུད་བཞི་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ། ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་
དུ་གནས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ། གཞན་
གྱི་དོན་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་གྱིས་འཕངས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་
མཁས་སྐྱོར་བ།

ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་
བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་
སྐྱོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ།

རྒྱ་མཆན་མ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་
བ། འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་སྒྲོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་
མཁས་སྐྱོར་བ། བྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་

སྦྱར་བ། ཉོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་མཁས་
སྦྱར་བ་དང་བཅུ་ལོ། །

ཐབས་མཁས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒྲིན་ས་
འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་འབྱུང་བ་འཛོག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་
སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར།

ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་སྤྱིད་ཞིའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་འགལ་ཡང་།
ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་མི་འགལ་ཏེ། གཙོ་བོ་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་
རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཙོ་བོ་ལོངས་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་
བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མི་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ།

གཙོ་བོ་ལོངས་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་
སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་ལོངས་སྦྱུས་སྦྱུལ་བའི་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་
བྱེད་ཡིན་དགོས། གཙོ་བོ་ལོངས་སྦྱུས་སྦྱུལ་བའི་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་
བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་ལོངས་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་
ཡིན་པས་བྱིར་བའི་བྱིར།

འོ་ན། དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་
དགྲ་བདུད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བདུན་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་།

དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་
བརྟེན་དགོས་པ་གང་རུང་། ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱང་པོའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ཕྱང་པོའི་བདུད་སྤྱོད་ལ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལྷས་ལྷ་བྱའོ། །

བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་རུང་། ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
སྤྱོད་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་ཉོན་བྱུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ལྷ་བྱ། གཉིས་
པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་བདེན་འཛིན་ལྷ་བྱའོ། །

བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་སློག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་
པའི་ཆའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤྱོད་

བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཆམས་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ས་ག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་ནམ་ཀྱི་སྟོང་ལ་
ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ཐོ་རངས་ཉན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ཡངས་
པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་།
ཅ་མཆོག་གྲོང་དུ་ལྷག་མེད་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ན་ཐུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་བར་
འདོད་ལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རགས་
པ་བཅོམ། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་ཉན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་
པ་བཅོམ།

གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཆེ། ཆེ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་བས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པ་དང་། དམན་པའི་
ལྷན་མེད་ཐུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཐུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པ་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལྷའི་བྱའི་
བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་རགས་པ་གསུམ་བཅོམ་སྟེ། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེ་ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

བདུད་བཞི་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ།
བདུད་བཞི་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ།

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆི་བདུད་རྒྱ་བ་མེད་
པའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོངས་མིན་པ་ལ། ཐབས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བདུད།
སྐྱབས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བདུད། རྣམ་དག་ལ་བསྐྱེད་བའི་བདུད། འབྲས་བུ་ངེས་འབྱུང་
ལ་བསྐྱེད་བའི་བདུད།

དེ་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཆམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཙུ་རྟེན་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བཅོམ་པའི་བྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་བསྐྱེད་བའི། །བདུད་འཛོམས་བྱིད་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བྱའི་གཙུ་མོ་
མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་འདིར་དབང་དུ་བྱ་
བའི་རྒྱ་རྣམ་ཀྱན་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཞེས་བར་བྱས་ཤིང་།

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲོམ་ཞེས་བསྟན་པ་

ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སྒྲོ་འདྲེགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པའི་གཉིན་པོར་མཁུན་གསུམ་
ཀྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རྣམ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཀྱི་དོ་བོ་སྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་བསྟན་ལ།

དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སོགས་
བདེན་སྟངས་གི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལྟ་དང་། གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བཙུ་ལྟ་སྟེ་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་བསྟན།

སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ནི་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་ལ།

ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་དང་ལྟན་པའི་སྒྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོགས་དང་། རྒྱུན་གནས་
པའི་འགལ་རྒྱུན་ཀྱི་གོགས། རྒྱུན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ལ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་
སྒྲོ་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བསྟན།

སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལ། དོན་གཉིས་སུ་ཆོགས་སྐྱེད་བྱས་ཀྱི་བྱས་པ་
བྱུང་པར་ཅན་མཆོན་པའི་བྱིར་དུ་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུ་བཅུ་
གོ་གཅིག་གསུངས་སོ། །

མཆོན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་རིམ་

པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་
ལམ་གྱི་མགོ་བརྒྱུམས་པའི་ཐོག་མར་བསྟན་ནས་དེ་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཡན་ལག་སྦྱར་ལམ་གྱི་ཆེ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་ཐབས་གྱི་བྱེད་པར་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བས་ཟེན་པ་བསྟན།

དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པར་བསྒྲིམ་ཏེ་
སྦྱར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་།

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་དགེ་ཅ་ཡོངས་
སུ་བསགས་ཟེན་པས་སྤྱིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཞིང་དག་སྦྱར་བ། ཐབས་
མཁས་སྦྱར་བ་བཅས་སྤྱི་གསུམ་ས་སོའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྤྱན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་ཕྱན་ཚོགས་བསྒྲིམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕྱན་ཚོགས་གདོན་མི་བླ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །

དེ་ལ་སྐབས་བཞི་པ་འདིར། རྒྱ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
ལ་རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་ཇི་སྟངས་ཅིག་མཆིས་པས། གཞན་པར་གྱི་བསམ་བས་
ཡིད་བྱངས་ཏེ། གོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་གསལ་བ་རྒྱས་པར་
བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་

དབང་པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲྀགས་
གཙོད་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ལོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་
བ་ལས་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའོ།།

སྐབས་ལྔ་པ།

འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྐྱུར་བ།

ས་བཅད་གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྐྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་མངོན་
པར་རྫོགས་པ་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་བ་སྒྲོམ་ཚུལ་རེ་ཞིག་བཤད་ཐེན་ནས།

དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་ལྟག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྐྱེབས་ཀྱིས་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྐྱུར་བ་འཆད་པ་ལ་
གཉིས། ཐོག་མར་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་གངས་འབྲེན་པ་དང་། དེ་དག་
གིས་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་སྐྱུར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཅ་བར། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་
པ་དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་
པར་རྫོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ལོག་པར་བསྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། །ཅེ་མོའི་མངོན་རྫོགས།

ཞེས་གསུངས།

ཆོས་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོན་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉིན་པར་
སྦྱོར་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་མཐུས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྦྱ་སྒྲན་དང་། སྦྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ལྷ་བ་
སོགས་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་ཉོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་པོ་སྟེ་ཉོགས་གྱི་ཅེ་སྦྱོར།

སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་མཉམ་པའི་
སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་ནས་བསྒྲན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་གཉིས་པ་སྟེ་རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར།

སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་ན་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་
མཐུས་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
སྦྱོང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཉོགས་པ་
བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་སྟེ་བརྟན་པའི་ཅེ་སྦྱོར།

སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་ན། ཐབས་ཤེས་གྱི་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་
པའི་མཐུས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་
པའི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་སྟེ། སེམས་

ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ཏེ། བཞི་པོ་འདི་ནི་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་བ་སེལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་ཅེ་སྒྱུར་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་།

སྤང་བྱའི་ས་བོན་སེལ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ་ཡང་། རྟོགས་པ་བཞིའི་
ཀྱན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྒྱུར། དེ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་
ལམ་ཅེ་སྒྱུར།

དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཅེ་སྒྱུར་སྒྲོམ་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སྤང་བྱ་
ཤེས་སྐྱབ་ཕྱ་མོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར།

ཅེ་སྒྱུར་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འབྱེད་
པ་ལ་རག་ལུས་པས་སྔོན་དུ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རིམ་བུ་ཞིག་བསལ་
བར་བྱ་སྒྲུམ་པ་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་འདུ་མི་རུང་བ་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་བསལ་བྱ་
ལོག་བསྐྱེས་སྟེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གང་མཆོན་པར་བྱ་བའི་སྒྱུར་བ་དངོས་བཤད་པ་ལ།
ཐོག་མར་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ནི།

མཐེན་གསུམ་བསྐྱེས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་བའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལ་དབྱེན་བཞི། སྦྱར་ལམ་ཅེ་སྦྱར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་
འོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ་འོད་གྱི་ཅེ་སྦྱར་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་
ཀུན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འོད་གྱི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་རྟགས་
བརྩ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་དང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དང་རྟགས་གྱི་ཅེ་སྦྱར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་
ལམ་འོད་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ།

འོ་ན་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་བརྩ་གཉིས་པོ་སད་ཆིས་གཉིས་ཀར་འཛོག་
གམ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་རྟགས་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་
འབྲས་རྟགས། བྱི་མ་བཞི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས། དང་པོ་དྲུག་ཆི་ལམ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་
པ་སད་ཆིས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་བཞི་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

རང་ལུགས་འབྲེལ་བར། ཤེན་ཏུ་གོམས་པའི་བྱིར་ཆི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་བརྩ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སད་ཆིས་
གྱི་རྟགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུབ་སྐབས་བཞི་པར་སྒྲུབ་ལམ་བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གསུངས་པ་དང་
འདྲིར་རྟགས་བརྩ་གཉིས་གསུངས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲུབ་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་
བྱེད་མི་ལྟོག་པ་དཔོག་བྱེད་ལ་རྟགས་སྒྲ་བཤད། འདྲིར་ཅེ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ་
བརྩ་གཉིས་སྒྲ་བྱ་ལ།

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་
གཉིད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ན་མི་ལམ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན།

དེ་ནི་གཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉིད་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
གྱི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དག་ལ་བྱ་ཞིང་།
འདྲིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་རྟེ།

དཔེར་ན། ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལྟས་བཤད་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱེད།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་བརྩ་གཉིས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲུབ་ལམ་རྫོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོའི་སྒྲུབ་བ་ཐོབ་སྟེ།
ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་བྱེད། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྒྲ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་།

ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོའི་སྒྲུབ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་རྟེ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་བྱེད།

སྤྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་སོ། །

སད་མིས་ཀྱི་ཏྲགས་སྤྱིར་འགོད་ཚུལ་འདི་བཞིན་ཏྲགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །

ཏྲགས་ལྟག་མ་བཅུ་གཅིག་ནི་སད་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་
མི་བསྐྱེད་པ་དང་།

སད་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་
ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་།

མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་རྣམ་མཁའ་
ལ་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་དམིགས་པ་དང་།

མི་ལམ་ན་ཡང་བདག་སད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་
བསྟན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

སད་མི་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ན་ཡང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་གི་མིང་ཡང་

མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་ངན་སོང་སྒྲོང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།

སད་མི་གཉིས་ཀར་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་མེས་འཛིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གྲུབ་པ་དང་།

སད་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱེད་མེད་གཞོན་སྒྲོན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་
བས་ཟིན་པ་ན་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པས་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་
ཆོག་གྲུབ་པ་དང་།

རང་ཉིད་བདུད་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་བདུད་ཀྱི་ལས་བྱེད་གྱིས་
གཞོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྐྱེན་པ་དང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོབ་
པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་།

ཅེ་མོའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཅེ་
མོའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། འཇམ་
བྱ་སྒྲིབ་གི་སྦྱེ་བོ་སྟོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས།

ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་དོ་བོ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་རྣམ་འཁོལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གིས་
མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་དང་རྣམ་འཁོལ་གྱི་ཅེ་སྦྱར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ་རྣམས་དོན་གཅིག་

ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།

ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅེ་མོའི་ཤེར་ཕྱེན་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་
སེམས་སེར་སྒྲ་སོགས་མི་སྦྱེ་བ་དང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་
མཛོན་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱེན་
གྱི་ནང་དུ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་
དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་
ནམས་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་མཚོན་ནས་བརྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་བརྟན་པའི་ཅེ་སྒྱུར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་
དོན་གཅིག་གོ།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། སྤྱིར་བཞི་པ་དང་སྟོང་
དག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པས་
མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྒྱུར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་
གཉིན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ཡང་། གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་ཏོ། །

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཞོ་ལོ་ག་
གཅིག་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ་
གཞུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
གྱི་དབྱེ་བས་དགྲུ་དགྲུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད།

ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་
ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ་སྔ་མའི་འཛོག་བྱེད་དང་།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་ཀྱི་ལྟོག་བྱའི་ཆོས་
ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བཏགས་དེ་བྱི་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཅ་བར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་
དང་། འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགྲ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཡུལ་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགྲ་དགྲར་ཡོད་པའི་བྱིར།

རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པ་

འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་
འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟར་རྟོག་པ་དེ་དག་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་
བ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཐད་དེ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་འགོད།

ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་
འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བཏགས་དེ་སྤྲ་མའི་འཛོག་བྱེད་དང་།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ་བྱི་མའི་འཛོག་
བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད། འཛིན་
རྟོག་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་སྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་
གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། མཐོང་སྤང་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྱུར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྱུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡང་། ཅ་བར། སྤྱི་དང་ཞི་བ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གསུམ་གསུངས། རོན་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་
མཐོང་སྤང་ལྟོག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་སྤྱི་མཐའ་དང་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ན་
རྟོག་པ་དམན་པ་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་བཤད་ལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་ཅ་བ་ཡོད་དེ། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

རོན་ནི། མཐོང་སྤང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དགུར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོན་འདོར་བའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་
ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་། ཅ་བར། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །རོན་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ནས་བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་སྐྱེས་བྱ་
བཏགས་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་

ཡོད་པའི་སྤྱིར།

སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་གཟུང་ཉོག་སོགས་ཉོག་པ་བཞི་ལ་དགའའི་གངས་
འཛེན་འདིར་མ་སྐྱས་པ་ནི་གོ་སྐྱབས་མ་བཤད་ལ།

དེ་ཡང་གཟུང་ཉོག་དང་། འཛེན་ཉོག་གཉིས་འཛེན་སྒྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ཀྱང་། འཇུག་པ་གཟུང་ཉོག་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་ཉོག་གཉིས་དེའི་སྒོ་ནས་
སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའོ། །

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་
གྱི་ལྷོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཤེས་སྤྱོད་ལྷོག་པ་གཟུང་ཉོག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགའ་ས་ཉོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
ཉིད་ལས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་རྣམ་པ་དགའ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་དབྱེ་བས་
ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར།

གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྒྱ། དེའི་འབྲས་
བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་རང་གི་ངོ་བོའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་
གཏོང་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་

ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་ངི་བཞིན་བཤའ་པ་དང་། ཅེ་སྟོར་དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆེན་བཤའ་པ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་ངོས་བབྱང་བ། དངོས་པོ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལྷང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཁྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །

སྟེར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དང་།

འདི་གཉིས་མི་འདྲ་ཚུལ་སྤར་བ་འད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།
རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བའི་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་
ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོགས་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྦྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན། །ཤེས་
སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བདེན་གྱུ་སྦྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཟད་
ཅིང་བདེན་གྱུ་སྦྱེ་འཕྲོ་ཆད་པའི་སྦྱེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཕྲོ་སྦྱེ་མི་ཐོབ་
པར་ཐལ། རི་མ་བདེན་གྱུ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་འགོག་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤར་ནས་ཡོད་མ་སྦྱང་བའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་
བྱུང་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་
པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བཅིས། །ཞེས་
གསུངས།

དོན་ནི། དངོས་སྤྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་།

དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོན་པ་ཡིས་ཟད་པ་བརྗོད་
པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བཅིས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲིབ་པ་བདེན་པར་བྱུང་ན་གཉིན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

ནམ་འབྱོར་ས་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་རུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བདག་
མེད་དོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ་པས་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་
དེས་དབེན་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་
འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་གསུམ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར།
སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་རྒྱན་
གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་

མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཡོངས་སུ་བོར་ནས་བདག་དེས་དབེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་
ཏེ་རྒྱན་རྒྱས་ཡོད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་
སྐྱོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དཔལ་གཞོམ་
པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྒྱས་སུ་བབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སའི་ངོ་བོ་
འཇོག་པ་ན། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཁྱགས་ཀྱི་
མཁྱེན་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།

ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

ཕྱང་ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་ལྟགས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་

པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་དེའི་མཆན་
ཉིད་དུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ་ཡང་། འབྲེལ་བར། སྟོན་པོ་དང་དེའི་
སྟོ་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངས་པའི་བྱིར། འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་
སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་བས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ།

གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངས་པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་
རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངས་
པར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་གཉིས། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་
ཏུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤར་
བཞིན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོ་སྟོ་འཛིན་ཆད་མ་དག་ཆས་ཙན། རྗེས་ཐ་
དད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ནའི་

བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་
བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་སྟེ། བདེན་པར་མངོན་
བར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་བ་སྟེ་བདེན་ཞེན་མ་དགག་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། གཟུང་བ་རྗེས་གཞན་མེད་
ན། གཟུང་འཇིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འཇིན་པ་མ་འབྱུང་བ་མེད་དོ་སྟེ་དུ་རྗེས་
ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་སེམས་པས་འཇིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་
རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འབྱུང་བ་འཇིན་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ།

གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་འབའ་ཞིག་ཡང་དག་པ་ཡོད་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

སྐབས་འདིའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་དོན་སོགས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་
བཤད་པ་ནི་སྤང་བྱང་ངེས་སྐབས་ལས་ཤེས་རྒྱས་པས་སོ། །

བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
ནས་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་དཔལ་གཞོན་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཁྲགས་གྱི་
མཁའ་པ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སའི་མཆན་ཉིད་འཛིག་པ་མི་འཐད་དེ།

རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མི་
རུང་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུང་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཉིས་
སྟོང་རྟོགས་པའི་ལམ་ཁྲགས་གྱི་མཁའ་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ།

ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་
བརྟག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནི་སྒྲུ་མ་དུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་
བྱུང་བ་ན་ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་བུ་དང་དཔུལ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་
པའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟ། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་
ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་ངོ་། །

འདི་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པོ་
དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པའི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་དུ་སྒྲིབ་པས་བདེན་ཞེན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་སྒྲིམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་
གསལ་སྤང་རྫོགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་བྱང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་མཆོན་
མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྒྲོ་རང་ཉིད་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་བ་སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་
རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་དང་དངུལ་ལ་
སོགས་པའི་གཟུགས་མ་འདྲིས་པ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །

སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་ཞེས་པ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒྲིམ་པ་
ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་།

ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་འདིར་བསྟན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
ལམ་ཞུགས་གྱི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྟོགས་བསལ་ནས་དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོགས་བརྟན་པོར་མཛད་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་འདི་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་འཆད་པས་འདི་ལ་
གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པའི་
འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བའང་
ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས།

ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་། སྒྲིབ་པ་བདེན་གྲུབ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་
བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་དག་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་སྟེང་བའི་བྱིར།

བདག་མེད་གཉིས་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
དེ། དང་པོ་ནས་བདག་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བར། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
ཡང་དག་པ་བདག་གཉིས་སྒྲུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཉོག་གས་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན།
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཉོག་གས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བར། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པའི་དོན་
ནི། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སྒྲུ་མ་དུ་
མཐོང་ནས་སྒྲོམ་པར་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་དང་། སྤངས་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཅུ་བར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་། །སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་
གསུངས།

དོན་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་པན་
ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུས་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐོང་

བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡང་། ཅ་བར། དེ་ནས་སེའླེའི་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད། །

དེའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་བསྟན་ཟེན་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེའླེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས། རེས་ཐོབ་ཏུ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་མཐུན་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག

སྐབས་འདིར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་ཚུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་སྟེ། དེའི་སྐད་དོད་པ་ཉི་ཏ་ཞེས་པ་རྟོན་སྟོས་སྤང་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཅུ་ཤེ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞི་
གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྟབས་པར་གསུངས། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་གྱིས་སྟབས་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེས་མཆོད་
བཟོད་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེས་སྟབས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་སྟབས་སྟེ།

ཅུ་ཤེའི་མཆོད་བཟོད་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
ན་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་མི་དགོས་ཞེས་ཡིག་ཆའི་མཐའ་དཔྱེད་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་བྱའོ། །

དེས་ན་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུ་མ་པས་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ།

ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བླ་ཏི་ཏ་ས་ཐུད་
པ་ཏ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པས་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་སྟེ།

མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་དང་།

མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་པར་
ཡང་མི་བྱེད། །རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱེན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་
ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་
པ་རྟེན་འབྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ།

གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དགོད་པ་ལ་ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་
སྐྱས་རྟེན་ཅིང་འབྱེད་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་དོ། །སྐྱས་ཆོས་མཐོང་
བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྱེད་པར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་
འབྱེད་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ལ་འདི་
སྐྱེས་པའི་བྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ།

གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་
རྒྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱེན་གྱིས་རིག་པ། རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་

ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྲིས་སྤེད་པ། སྤེད་བའི་རྒྱུ་གྲིས་ལེན་པ། ལེན་བའི་རྒྱུ་
 གྲིས་སྤེད་པ། སྤེད་བའི་རྒྱུ་གྲིས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྲིས་ཁྱེའི་དང་། ལྷ་ངན་དང་།
 སྐྱེ་ལྷགས་འདོན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིན་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྱུག་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགག་འདྲ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་
 ཞེས་པ་འགག་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག་མིང་དང་
 གཟུགས་འགག་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགག་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགག་པས་རིག་པ་འགག་
 རིག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག་ཚོར་བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག་སྲིད་པ་
 འགགས་པས་ལེན་པ་འགག་ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག་སྲིད་པ་འགགས་
 པས་སྐྱེ་བ་འགག་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཁྱེའི་དང་སྤྱང་དང་སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྱུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ས་ལུ་ལྟང་པའི་མདོ་ལས་ནི་ལྷགས་ལྟོག་གི་ཉེན་འབྱེལ་བྱགས་ལ་
བསྟན་ལ། སྐབས་འདིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་
ཉེན་འབྱེལ་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་ལྟོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི།

ཐོག་མ་མ་འིག་པ་ནས་གཉིས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་ལས་གསུམ་པ་

ནམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་གཉིས་པ་འདྲ་བྱེད་
འགག་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ལས་སྤྲ་མཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
དང་། ཕྱི་མ་ནམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷགས་འབྱུང་དང་།

ཀ་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་
དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀ་ཤི་ཅི་རིགས་སྤྲ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ལས་ཕྱོག་
སྟེ་བབྱངས་པ་ཡང་སྤྲ་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཕྱོག་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་
ཕྱོག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པས་སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་
དང་། ནམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་ཕྱོག་གི་རིམ་པ་
བསྟན་པས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །

བསྟན་ཚུལ་དེ་བཞིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་ཕྱོག་གི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དང་
ལྷགས་ཕྱོག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཉིས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་བསགས་པ་དང་། དེ་ལས་ནམ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པངས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་
ཤེས་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ནམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དང་། ལྷགས་ཕྱོག་

གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་
རིམ་པ་འགྲུབ་སྟེ།

རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་
བདེན་པ་མཐོན་སྐྱུལ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མཐོན་དུ་མི་འགྱུར་
བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་གསོག་མེད་པ་དང་།

སྟེད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྟེད་མེད། །ཅེས་སྟེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྦངས་པས་སྦྲར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱད་པ་དང་།
དེ་ནས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་
པོའི་རྒྱན་བྱད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་
འཇུག་ལྷོག་ལ་མོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་བྲལ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ས་ལུ་ལྷང་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ལ་
མོངས་པ་དེ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་།
ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཕྱོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ།།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 བརྒྱད། དབྱེ་བ། བསྐྱེད་བ། རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆེ་དུ་ལ་
 རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། །འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནས། གཤེག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 པའི་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་མི་ཤེས་
 པ་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད།

དེ་དང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དོན་གཅིག་

འོ་ན། རྣམ་འགྱུར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས། རྟེན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་སྐངས་
 ཤེས་ན། ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བ་རིམ་གྱི་སྐངས་པ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྤྱི་དོན་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་
རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་། དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་གསུངས་
པ་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཤེ་ན།

རྣམ་འབྱུར་སྤྱོད་བའི་ས་དང་། སྤྱི་དོན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་རེ་རེ་ལ་མཐོང་སྤྱོད་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
བའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་སྤངས་ཞེས་བའི་
དོན་ཡིན་བའི་བྱིར།

དེས་ན་སྒྲོམ་སྤངས་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱང་ནང་ཚན་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི། གཞུང་
ཆེན་པོ་ལ་དང་སང་གི་བར་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་སྒྲོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོན་ཀྱང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉོན་ཡིད་གསུངས་པ་ནི་སྐྱབས་འདིར་ཁས་
མི་སྤངས་ཏེ། ཇི་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་བའི་བྱིར་ཏེ།

བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་
བཞེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་
མཆོན་ཀུས་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

ཉོན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་འབྲེལ་

དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡང་སྤྱོད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་
དམིགས་པ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་
འབྲེལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

ཉེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག་རྣམ་སྤྲོད་སྤྱོད་མ་བློན་
པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒོ་གཞི་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་
ཏེ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཉེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་པ་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་སྤྱོད་རོལ་དུ་གྱུར་
པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་དམིགས་པ་དེ། ཡན་ལག་
བཞི་པ་མི་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

སྤྱོད་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་མ་དོད་པའི་བར་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱས་པོ་སོགས་དེའི་
ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་
སོགས་ཕྱང་པོ་གཞན་བཞི་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྤྱོད་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་མ་དོད་པའི་བར་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱས་པོ་སོགས་

ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པ་མིང་
གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་ན།

རྒྱར་རྒྱར་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཚོ་ཉིག་ལས་མིར་གྱུར་
པ་ལ་གནས་སྐབས་བརྩུར་དབྱེ་སྟེ། འོད་ལྗན་ལས། མིར་ཆགས་པ་ནི་མེར་མེར་པོ་
དང་། རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། མཁྲང་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །

མི་ནི། ཀླང་ལག་འགྱུས་པ་དང་། གྱིས་པ་དང་། གཞོན་རུ་དང་། དར་ལ་བབས་
པ་དང་། བར་མ་དང་། ཀན་པོའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་པ་མའི་མི་གཙང་བ་གཉིས་ཚོགས་ཤིང་། དེར་རྣམ་
ཤེས་ཞུགས་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་དང་པོ་ལ། མེར་མེར་པོ་སྟེ་སྟེ་སྟེས་མ་ལྟ་བུས་
གཡོག་ལ། ནང་རྒྱན་ཏེ་མེར་མེར་པོར་འདུག་པའོ། །

བདུན་སྟག་གཉིས་པ་ལ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་སྟེ་ཞོ་ལྟ་བུར་འདུག་ལ་ཤར་མ་གྱུར་
པའོ། །བདུན་སྟག་གསུམ་པ་ལ་ལྟར་ལྟར་པོ་སྟེ་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་སྦྲ་བའོ། །

བདུན་སྟག་བཞི་པ་ནས་མཁྲང་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཏེ་མནན་དུ་བཟོད་
པའོ། །ཀླང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་ཤ་ལྟག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་གི་མཚན་མ་
འགྱུར་བའོ། །

གྱིས་པ་ནི་སྟེར་སྟེས་ནས་འགྲོ་མི་རུས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གཞོན་རུ་ནི་འགྲོ་

རྒྱུ་ནས་འདོད་པ་སྤྱོད་མི་རྒྱུ་པའོ། །དར་ལ་བབས་པ་ནི་འདོད་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་
ནས་ལོ་སྤྱི་མཉམ་ཆད་དོ། །བར་མ་ནི་ལོ་སྤྱི་མཉམ་ཆད་རྒྱུ་པའོ། །གན་
པོ་ནི་ལོ་སྤྱི་མཉམ་ཆད་ལོན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་པལ་ཆེ་བས་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ལས། མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ་པོ་
དང་ཡན་ལག་འགྱུར་པ་ཡན་ཆད་དག་དང་། བྱིར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ་པོ་
བྱིས་པ་མན་ཆད་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མི་འཕེལ་མིར་ཆགས་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྫོགས་པར་དོད་
པ་དང་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མིར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་
མའི་མངལ་དུ་ལྷུས་དང་སྒོག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྟེན་པའོ། །

མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་མིག་དང་རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷེ་དང་ལྷུས་དང་
ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཆང་བར་རྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཞག་བདུན་ཐལ་བཅོ་བརྒྱད་མན་ཆད་མིར་ཆགས་པའོ། །
བདུན་ཐལ་བཅུ་དགུ་ནས་མི་སྟེ།

ལྷུང་ཐལ་ཆེ་གས་ལས་ཞག་བདུན་པ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ནི་མངལ་ན་གནས་
པ་དེས་དབང་པོ་བཞི་པོ་མིག་དང་རྩ་བ་དང་ལྷ་དང་ལྷེ་དང་ལྷུང་དབང་པོ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྤར་ཐོབ་ཟིན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ལྷ་པ་གང་ཞིག རྟེན་
 འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་སྟེན་ཀྱི་ཕུང་
 བོར་དམིགས་པ་དེ། ཡན་ལག་ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུག་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་པ་གང་ཞིག་ ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཀྱི་འགྲུར་བ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡན་ལག་
དྲུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

དཔྱེན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་བར་དུག་
ཡོད། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་དང་མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་དོན་གཅིག་
དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲེ།

རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་གང་ཞིག་སེམས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་
ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་དུག་ཡོད། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག་

ཉེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གང་ཞིག ཉེན་འབྲེལ་ཚར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་
དམིགས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེང་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན། འདོད་སྟེང་། འཇིགས་སྟེང་། སྟོང་སྟེང་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི།
བདེ་བ་འཛོལ་འདོད་ཀྱི་སྟེང་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་
ཀྱི་སྟེང་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཡང་སྟོང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ།

རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་སྟོང་འདོད་གང་ཕྱིར་ཡང་། །སྟོག་ཆགས་བདེ་སྤྱག་
ཐོབ་པ་དང་། །འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། །འདོད་དང་འཇིགས་སྟེང་ཡོན་
པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགུ་པ་གང་ཞིག རང་གི་
དམིགས་ལྟུང་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་
དེ། ཡན་ལག་དགུ་པ་ལེན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པ་ཉེར་ལེན། ལྟ་བ་ཉེར་ལེན། ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་
མཆོག་འཇིན་ཉེར་ལེན། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཉེར་ལེན་དང་བཞི་ཡོད།

དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། འདོད་པ་ཉེར་ལེན་ནི་འདོད་
ཡོན་ལྟུང་སྟེང་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལྟ་བ་ཉེར་
ལེན་ནི། ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྲུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེར་ལེན་ནི། ཚུལ་
ཁྲིམས་ངན་པ་བྲི་དང་བ་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཁྲུགས་ལ་སྐྱེད་པ་ཤས་ཤེར་
འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

བཞི་པ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉེར་ལེན་ནི། བདག་ལྟ་དང་ངའོ་སྟུང་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་
སྐྱེད་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་སྐྱེད་ལེན་གཉིས་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་
བྱས་ཏེ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཤས་
ཆེར་མ་འཕེལ་བ་དང་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །

ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྟུ་པ་གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་
སྐྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྟུ་པ་སྐྱེད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྟུ་གཅིག་པ་གང་ཞིག་ཉེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པོ་དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྟུ་གཅིག་
པ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

དབྱེ་ན་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་བའི་མངལ་སྐྱེས། རྩས་སྐྱེས། སྒྲིབ་སྐྱེས། རྫོང་
གཤེར་སྐྱེས་དང་བཞི་ཡོད།

ཆར་གཅིག་གི་ཉེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཆར་གཅིག་པོ་དེའི་སྐྱེ་

བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་པོ་རིགས་མཐུན་འདོར་བ་
གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པ་ཆ་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

ཞར་བྱང་སྲིད་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

ཞར་བྱང་སྲིད་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྟོན་དུས་གྱི་སྲིད་པ་དང་།
འཆི་བའི་སྲིད་པ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ། བར་དོའི་སྲིད་པ་དང་བཞིའོ། །

དེ་དག་ལས་སྐྱེར་སྐྱེ་སྲིད་དང་། འཛོད་རྩ་བ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྲིད་པ་
བཞིར་བྱེ་བའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། མཛོད་རྩ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
དེ་དག་ནི་སྐྱེར་སྐྱེ་སྲིད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི།
སྲིད་པ་བཞིར་བྱེ་བའི་ནང་གི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྐྱེ་ཅིག་མ་ཡིན་
དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མཛོད་རྩ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྩ་བར། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་
དག་ལས། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །
གཞན་རྣམས་གསུམ་མོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྲིད་པ་བཞིར་བྱེ་བའི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཀྱན་
ནས་སྟོང་བྱེད་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལན་གྱང་། དམིགས་
བསལ་ལ་ཀྱན་དགྱིས་མ་རིག་པ་ཅམ་ལས་རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་

ལྷན་པ་སྤྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའང་མེད་དོ། །

སྤྱི་པ་གཞན་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་། འཆི་སྤྱི། བར་སྤྱི་གསུམ་ལ་དགོ་
མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྤྱི་མ་
གཏོགས་པའི་སྤྱི་པ་གཞན་གསུམ་ཡོད་པ་བཅས་བསྟན་ཏོ། །

འདི་དང་མཐུན་པར་མཆིམས་མཛོད་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་
གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གང་
གིས་ཞེ་ན།

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤྱི་དེ། འོན་ཀྱང་ཀྱན་
དགྱིས་ཆིག་རྒྱུ་ཐུབ་པ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་སྤྱག་དོག་དང་།
སེར་སྒྲ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། འཆབ་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་འགྱུར་
པ་དང་ལྷ་བཤད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

སྐྱེ་བའི་སྤྱི་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྐྱད་ཅིག་མའོ་
ཞེས་དང་། དེས་ན་སྐྱེ་སྤྱི་དང་འཆི་སྤྱི་གཉིས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་སྤྱི་པ་གཞན་
གཉིས་ནི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

སྐྱེ་སྤྱི་ལས་གཞན་བར་སྤྱི་དང་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱི་པ་དང་། འཆི་བའི་སྤྱི་
པ་གསུམ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དགོ་བ་དང་མ་བསྐྱེད་སུང་མ་བསྟན་
རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་སྤྱི་དུ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། འདྲི་དག་གཟུགས་གཉིས་ན་ནི་བཞི་ག་ཡོད་
ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་ན་བར་སྤྱི་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

མཛོད་ལུགས་ལྟར་ན། འཆི་སྤྱི་ལ་དགོ་སོགས་གསུམ་ག་ཡོད་པར་བཞེད་
ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན། འཆི་བའི་སྡོན་རོལ་སེམས་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་
ན་དགོ་མི་དགོ་འབྱུང་ཡང་། འཆི་སེམས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་བཞེད་དེ།

མཆིམས་མཛོད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་འཆི་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་
མ་བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཛོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བས། འཆི་བའི་
སྡོན་རོལ་གྱི་སེམས་གསལ་བའི་ཆེ། དགོ་མི་དགོ་འབྱུང་ཡང་། འཆི་སེམས་ནི་
ལྷུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་སྡོན་དུས་གྱི་སྤྱི་དུ་ལ་ཡང་སྤྱི་དུ་བ་བཞིར་བྱེ་བའི་དེ་དང་སྤྱིར་
སྡོན་དུས་གྱི་སྤྱི་དུ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་གྱི་ཉེན་
འབྲེལ་གྱུ་བའི་སྐབས་གྱི་སྤྱི་དུ་དེ་སྤྱིར་སྤྱི་དུ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་དུ་བ་བཞིར་བྱེ་
བའི་སྡོན་དུས་སྤྱི་དུ་པར་འཛོག་དགོས་པས་སོ། །

འཆི་སྤྱི་ནི། ཡུལ་ཐུང་དུའི་སྐད་ཅིག་མར་བྱ་སྟེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
མར་ལྷུང་ལས་བཤལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་གང་གི་བར་སྤྱི་ཡིན་རུང་གང་དུ་སྤྱི་འབྱུང་གྱི་སྡོན་

དུས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་པ་དེ་གཉིས་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་དུས་སྤྱི་པ་འབྱུང་ཤ་
ཚུགས་ཅན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་དེའི་བྱད་
གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྤྱི་པ་དུ་སྐྱེ་བ་གྲུབ་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱི་པ་
དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་སྣུ་ག་དེ་ནི་དེ་ཟེའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་བདུས་ལས།
ཅི་སྟེ་ན་སྣུ་ག་གོ། །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་གསོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྤྱི་པ་གྲུབ་ན་དེའི་
སྐྱེ་སྤྱི་པ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱུང་བེད། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་
འདའ་བས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མགྱུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དེ་
བ། །ལྟར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་
ཏེ། འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འབྱུབ་བྱེད་ཡན་
ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་

པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་པོས་བསྐྱུས། དེའི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལྷ་གཉིས་པས་
 བསྐྱུས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གསུམ་པས་བསྐྱུས།
 དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཤ་ཤི་གཉིས་བཞི་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་འགལ་ཏེ།
 འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། རང་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་འཕངས་དགོས། དེའི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རང་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་
 གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བསྐྱུས་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ། ལས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ། གཞིའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་གསུམ་དུ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིབ་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་
 ལས་ཡིན་ཏེ། །རྟུག་མ་བདུན་ནི་རྟུག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཉོན་
 མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞིར་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་
ལ་རྒྱུ་བཞི་ཀ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་
དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་བཞི་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རིག་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུས་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་དང་། མིང་གཟུགས་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་བདག་རྒྱུ་གཅིག་
ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གསུམ་མི་བྱེད།

དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་བདག་རྒྱུ་གཉིས་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་མི་
བྱེད།

གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་བདག་རྒྱུ་གཉིས་
མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་གསུམ་རྣམས་དེར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་པ་མེད་དགོས། གཟུགས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནང་པན་ཚུལ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བཞི་ཆར་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་
བར་ཐལ། གྱུ་བརྒྱས་ལས། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲུབ་ཞེས་ཅི་རིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་
མི་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སོགས་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་
ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མའི་ས་བོན་
འདེབས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྲོད་དུ་འབྲིང་པར་བྱེད།

མིང་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱན་འཛིན་པར་བྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
གིས་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པར་བྱེད། རིག་པས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་གཙོ་བོ་
པར་བྱེད། ཚོར་བས་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད།
སྤྲོད་པས་ཡང་སྤྲོད་དུ་སྦྲར་ཕྱང་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད།

ལེན་པས་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱད་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར། སྤྲོད་པས་ཡང་
སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བའམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། སྐྱེ་བ་དང་གཤེན་གཉིས་
ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

དབུས་མཐའ་ལས། སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འབྲིང་པའི་
ཕྱིར་དང་ཀྱན་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཙོ་བོ་ཕྱིར། །ཉེ་བར་
སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་འདུའི་ཕྱིར། །སྤྱུག་བསྐྱེད་

ཕྱིར་ན་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱར་ན་ཆེ་གཉིས་
ལ་རྫོགས་པ་སྤིད་དེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་ནས་འཆི་ཀ་ཚུན་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ་སྟེ།
སྤིད་པ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུག་དང་།

སྤྱི་མ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་འབྲུབ་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ལྟའི་སྤྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེ་ནས་སྤྱོད་འབྲུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་སྟེ་བྱུལ་ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྤྱེས་པའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ལ་བསགས་པ་སྟེ།

འཆི་ཀ་ཚུན་ལ་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རྒྱས་པར་དུད་འགྲོར་
སྤྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྤེད་ལེན་གྱིས་འདོད་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ལས་གསོས་བཟབ་སྟེ།

སྤིད་པ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འདོད་ལྟར་སྤྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་ལྟའི་སྤྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འབྲུར་གྱི་ལས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

སྤྱུར་བྱུལ་གྱི་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་བརྟུས་རྣམ་བཤའ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤྱེས་ནས་སྤྱོད་

འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆེ་
གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། འོན་གསང་ལས། སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་
ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་བཤད་ན་འདོད་པ་ནས་འདོད་
པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐམས་
ཅད་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་བྱིར།

འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ས་
མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན།
འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩུ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱི་མ་དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ལ་
ཆགས་པ་དང་མ་བུལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར།

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞི་
དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཆག་ཤི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་

མེད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་སྤྱོད་ལེན་སྤྱོད་པ་གསུམ་
ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱེད།

རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན།
རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན། སྤྱོད་ལེན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡིན། སྤྱོད་པའང་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད།

དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་
འཕེན་མི་རུས་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
སྒྲོ་བའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱེད།

གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལེན་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ལ་གསོས་
འདེབས་པ་མེད་པའི་བྱེད།

བཞི་པ་དེར་ཐལ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་
ལ་འཛོག་པའི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤང་ཚུལ་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲོའོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་ཅེ་ནས་སྤྱོད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྒྱུའི་ཀྱན་སྤྱོད་གི་མ་རིག་པ་
སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བཞག་དུ་ཡོད་དེ།

མི་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་མ་
རིག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་སྤྱོད་གཉིས་བསགས་ནས། ལས་སྤྱོད་

མ་འཆི་ཁ་ཚུན་ལ་སྤྱོད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྤྱོད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཉེན་
ལ། སྤྱར་སྤྱོད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་གཉིས་པ་དེ་སྤྱོད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་
གསོས་བཏབ་སྟེ་སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་རང་ས་སྐྱེ་བའི་ལས་རང་སའི་ཉེན་
ལ་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་དེ།

ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་རགས་ནམ་ཅན་གྱི་སྐབས་
ལ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་རང་སའི་ཉེན་ལ་རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམས་
པ་མེད་པས་རང་ས་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་བསགས་ཀྱི་ཉེན་འོག་ས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འཛོག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་གོང་ས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་རིག་པ་ནམས་ཀྱང་འོག་སར་
གཏོགས་པ་མཛོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་དོ། །

འོ་ན་དོན་གསང་ལས། སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གོང་ས་ནས་
འོག་ས་དང་། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ལ་སྤྱར་བྱང་ངམ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གསེར་འབྲེང་ལས། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་རིགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་གོང་སའི་སྐྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ལ་འོག་
སའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་ཡོད་པ་ཆོས་མཛོན་པ་བ་སྤྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་།

རིགས་པས་མི་ཐོབ་པས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ནི།

མདོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་གསལ་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གོང་
སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ལེན་མེད་
པར་མ་ཟད། འདོད་པའི་ལྷ་མི་ལྷ་བྱའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
ནམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་མི་ལྷན་པ་འདོད་པའི་བྱིར།

དེ་ལས་གཞན་དུ་མདོན་པར་གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བར་མི་རུང་
སྟེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ལས་ལ་གསོས་
འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ལེན་གཉིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མི་འདོད་ན།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་འོས་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན།
ས་གཞན་གྱི་ལས་ལ་ས་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །

དོན་གསང་གི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་
ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བས། དེ་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་

ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ལྟའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་མ་
གྱུར་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར།

ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས།

སྐྱེ་དོན་ལས། དོན་གསང་གི་བཤའ་བ་འདི་ལ། གསེར་ཐེང་སོགས་སུ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གསུངས་ནའང་། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་མི་
འགྱུར་མོད།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་ངོ་སྒྲུབ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་སེམས་
ལ། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲིན་ཡིག་ཆ་དག་བཅས་མཛད་སྒྲུབས། དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་
མངོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཅེས་དཔར་གསུང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ།

འདི་དང་མཐུན་པ་ཀུན་བརྟུས་བཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་མངོན་པ་ཁ་
ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཆེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་

དེའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་གཞུང་ནམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་སུ་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་གསུངས་
པ་ཡང་།

དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཉོན་རགས་པ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཤིང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཉོན་སྤོས་ཀྱང་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་རུས་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དོན་སྤར་གསར་དུ། དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ། ཞེས་སྤྱར་བའི་དོན་ཡང་། དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་པའི་
བར་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡང་།

དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་གྱུར་
བས་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྒྲིམ་མེད་པའི་དོན་
ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས་དབྱུད་གཞིའི་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་འདོད་
ཉོན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་དུ་ལྷུང་བར་ཀུན་གཞི་ཐལ་འཕྲེང་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་རྟེན་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
འདོད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་དུ་ལྷུང་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་

པའི་སྒྲིམ་སྒྲངས་སྲུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་དུ་སྒྲངས་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་ནས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉམས་པ་ན། སྦྱོར་ལམ་
མི་ཉམས་ཀྱང་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཉམས་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱ་སྟེ།

དཔེར་ན། བསམ་གཏན་སྟེལ་སྒྲིམས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ། སྟེལ་གཞི་བྲག་མེད་དེ་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཉམས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་སོ་སྟེ་རང་འགའ་བ་
རྣམས་ནི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་སེམས་
མཐའ་དག་ཉམས་པ་ཡིན་པས། ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ། །

འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ནི་
འཛིག་དགོས་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྗན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྒོན་
ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྟེ་བར་
འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་

སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། མོས་བས་སྟོད་བའི་ས་ལ་གནས་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་འདོད་བའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། ས་ལ་ཞུགས་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྟོན་བར་བྱ་བའི་བྱིར། དུད་འགོ་ལ་སོགས་བའི་གནས་དམན་བར་ཡང་སྟེ་བ་གང་
ཡིན་པའོ། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱོག་ནས་འདོད་
བའི་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་ནི། སྤྱལ་བ་དག་གིས་དགའ་ལྡན་ཀྱི་གནས་ལ་
སོགས་བར་སྟེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སྟོན་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་བཞེས་ཚུལ་རྣམ་བ་བཞི་གསུངས་བའི་བྱིར།

བདུན་བ་ངེ་ལྟར་སྟོམ་བའི་ཚུལ་ནི། མ་རིག་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་སྟེ་
བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤི་སོགས་འབྱུང་བའི་བར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྱུང་དང་།

ཀ་ཤི་སྟེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནས་འདུ་བྱེད་མ་རིག་བ་ལས་བྱུང་བའི་བར་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མི་མཐུན་དང་།

མ་རིག་བ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་བ་ནས་སྟེ་བ་འགགས་པས་ཀ་ཤི་
འགགས་བའི་བར་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་།

སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་འགགས་པ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་
བྱེད་འགགས་པའི་བར་ནམ་བུར་གི་ཉེན་འབྱེལ་ལྷགས་མི་མཐུན་ལ་སེམས་པའི་
སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་། སྤང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཅི་སྐྱེ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་དེར་བསྒྲམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲམས་པས་འཁོར་བར་
འཇུག་ཕྱོག་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་འདོར་ལེན་བྱས་པས་སྤྱར་དུ་ཐར་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན། མཐོང་སྤངས་ཉོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཉོགས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ།།

སྒྲམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་གསུམ། གཉེན་པོའི་སྒྲམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར། སྤང་
བྱ་ཉོག་པ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་
ལས་བསྟན་ཚུལ། སྦྱར་དངོས་གྱི་ཐོད་བཀལ་རང་བཞིན། དེ་དག་རྒྱན་ཅ་བས་
བསྟན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཐོད་བཀལ་དུ་སྒྲམས་པར་འཇུག་པའི་ལེའུ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་ལས།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

སེལ་རྒྱུ་ལ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་
བསྐྱེད་ས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་
དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དང་།

བསམ་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་རིང་སྐྱོར་སེལ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་ས་ལྷག་གཅིག་བསྟན།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེལ་བའི་མཐར་གནས་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་སྐྱོར་བསྟན།

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་ཞེས་སོགས་གྱིས་
ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་ལྷགས་མཐུན་དུ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བསྟན།

དེ་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ཞེས་སོགས་དང་། འདུལ་ཤེས་
མེད་འདུལ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་སོགས་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ཅེའི་བྱ་དུ་
ཆུང་དང་། མཚམས་འཇོག་གི་འདོད་སེམས་བསྟན།

མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ལ་གནས་
པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མར་འོང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་
སེམས་སྟེལ་བའི་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་

དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་ཏོ། །

བསྟན་ཚུལ་དེ་ནི་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེར་
ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་སུ་སྤྱི་ཅེས་བྱ་དུ་ཆུང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་དང་པོ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་རྩལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཅེས་བྱ་དུ་ཆུང་མ་བྱས་པར་འདོད་སེམས་སྟོམ་
མི་བྱས་པ་དང་། ཕྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་པ་ན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་།
འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ནས་འདོད་སེམས་ལ་བབས་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་སྟོམ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་གསུངས་ལ། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཅེས་བྱ་དུ་ཆུང་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་བ་
མཐར་ཐུག་པ་འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་མ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདོད་སེམས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་བྱ་དུ་ཆུང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱིས་དང་མར་འོང་ཐོད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་
བཟུང་ནས་མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟོམ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། སྟོར་དངོས་ཀྱི་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས། ཉེན་གྱི་གང་
ཐག་གང་གིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཇི་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀྱི་འོ་བོའོ། །

དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་གཞན་དོན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

རྗེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་། དང་པོར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
ཚུལ་དང་། བྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་ཐོད་ཀྱི་འོ་
བོའོ་རིང་སྦྱར་སེལ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་སྦྱུང་གི་ཆེད་དེ་རྗེས་ཐོབ་པར་དུ་གང་
ཡང་མ་སྟེལ་བའི་མཐར་གནས་སྟོམས་པར་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཉེ་སྦྱར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་

དེ་གཉིས་ནི་ཐོད་ཀྱི་འོ་བོའོ་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྦྱར་
བ་བཏང་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་པས། སྦྱར་བའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
ཚུལ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུ་བཞུགས་ལས། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་འོང་ནི་དཀྱིས་ས་བསྟན་
པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཐོད་ཀྱི་འོ་བོའོ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེལ་གཞི་དང་མི་འདྲ་
བ་སྟེལ་ནས་འགོ་བ་ཐོད་ཀྱི་འོ་བོའོ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

ཡར་སོང་དང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི།

སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟར་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་སྡོན་དུ་བཏང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་
རྗེས་ཐོབ་པ་དེས་ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་
བར་འཇུག།

མར་འོང་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་
སྟེལ་ནས་སྟོམས་བར་འཇུག།

ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་སུ་སྟོན་ཅེའི་སེམས་ལ་རུད་ཚུང་
བྱས་ཏེ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོམས་བར་འཇུག་པའོ།

བྱིས་སུ་སྟོམས་བར་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཡར་སོང་འགོག་པ་དང་། མར་འོང་
འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་སྡོན་
དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པས་ཡར་སོང་ལ་འདོད་སེམས་
དང་། མར་འོང་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་བར་འཇུག་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་བ་དང་། ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་
པས། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་སྟེལ་ཆོས་
སུ་གང་བྱེད་པ་ལ་དགའ་མགུར་བྱེད་པས་ཆོག་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་དེ་ལྟར་སྟོམས་བར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀྱི་དོ་ཐོ་ལ་སྒྲུབ་དངོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་
གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་

དེ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྦྱར་བའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོད་ཀླུ་གྱི་རིང་སྦྱར་དང་ཉེ་སྦྱར་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་
བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ། མར་འོང་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་བཅས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གནས་དགྲ་ཡོད་དེ། བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེལ་བའི་མཐར་གནས་
སྟོམས་འཇུག་དགྲ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་པོ་གང་རུང་ལ་
འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བའམ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དེ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མར་འོང་
ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས།

མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བའམ།
འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་གང་རུང་བྱས་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད།

མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའམ།
འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བ་གང་རུང་དུ་བྱས་ནས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བྱི་མའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཡར་སོང་དང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་གཉིས་ལ་
འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་དངོས་གཞི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ།

དེའི་ཕྱིར་ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་གནས་ལ་སོ་བཞི་ཡོད་དེ། འགོག་པ་སྤེལ་བའི་
ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་བརྒྱད། འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་
ཡར་སོང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་། འདོད་སེམས་དགུ་སྟེ། སོ་བཞིའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་གནས་སོ་བཞི་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །དེས་
ན་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྤེལ་གཞི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་། སྤེལ་ཆོས་འགོག་
སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྤེལ་ཚུལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་རྣམས་ལས་
ཤེས་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། གསེར་འབྲེལ་ལས། འོ་ན། ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་། མར་
ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་
ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཅ་བར། འགོག་དང་བཅས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞིག་མིན་པའི་མཆོམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོད་ཀླུ་དུ་ནི་
སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དུག་དང་བདུན་དང་

བརྒྱུད་བཀལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགོ། །

ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་
དང་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་རྣམས་ལས་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཉི་ལྔ་ལྟར། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་། །ཞེས་སོགས་
ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས། སྒར་བཤའ་པའི་རིང་སྒྱུར་སེའླེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྐྱུགས་གཅིག་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྒྲེལ་བའི་ཉི་སྒྱུར་སེའླེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྐྱུགས་
ལ་བསྟན།

དེ་ནས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་
བསྟན།

ཐོད་ཀལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་སྟག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡར་སོང་འགོག་པ་སྒྲེལ་བའི་ཐོད་ཀལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མར་འོང་
འདོད་སེམས་སྒྲེལ་བའི་ཐོད་ཀལ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་
སྒྱུར་དངོས་ཀྱན་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

ཉི་ལྔ་ལས། རི་སྐད་དུ་དེ་ནས་སེའླེ་རྣམ་བར་བསྐྱེད་སྐྱུགས་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་
ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུང་།

མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷགས་

མི་མ་སྤྱན་པར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་
བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུར་ཐོད་ཀླུ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་
པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བ་འདི་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིང་སྒྱུར་
སེལ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། དེ་ནས་ཆེག་ཀླང་གཉིས་ཀྱིས་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་
སེམས་བསྟན་པ་སྤྲར་བཞིན་ཡིན་ལ།

གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །ཞེས་སོགས་ཆེག་ཀླང་གཉིས་ཀྱིས།
མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དངོས་
སྤྱ་བསྟན་ནས། ཉེ་སྒྱུར་སེལ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་གཉིས་གོ་སྤྱ་
བར་དགོངས་ནས་དོན་གྱིས་འཕངས།

ཐོད་ཀླུ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །ཞེས་པ་དང་། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་
འགོ། །ཞེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བསྟུ་བར་འཆད་དེ།

འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།

རྣམ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་

སེའི་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། ཀླང་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མར་འོང་འདོད་སེམས་སྤེལ་
བ་དོན་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བར་པ་གཉིས་གོ་སྤྱི་
བར་དགོངས་ནས་དོན་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་བཤད་རྟོགས་དགའི་སྒྲིབ་བ་ལས། ཅ་བའི་ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
བ་སྤྱགས་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཐ་མ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཤིང་།

བར་པ་གཉིས་དང་མཐའ་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་སྤྱི་བར་དགོངས་ནས་
དངོས་སུ་མ་བསྐྱེད་པར་ནས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཁོངས་ནས་འདྲན་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསེར་འབྲེང་ལས་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེ་ག་ཀླང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིང་སྒྲིབ་སེང་
གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། ཅ་བ་ལས་སོང་ཞེས་པས་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་
དང་། དངོས་གཞི་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཉིས་དང་།

འོང་ཞེས་པས་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་བསྟན་པར་གསུངས། ཆེ་ག་
ཀླང་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་བཤད་དུ་སྒྲིབ།

དེ་ལ་ཡང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཆེ་ག་
ཀླང་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་འདྲིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྤྱིང་
ཅེའི་བྱུང་ཆུང་ཤུགས་བསྟན་དང་།

ཐོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀླང་པ་བཞེས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་

སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཅ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་ལ། དང་པོའི་
བར་དུ་མི་འདྲ་འོང་། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་
ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་བསྟན་པ་འཆད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས། འགོག་དང་ནས་སོང་འོངས་ཞེས་བས་ནི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་
ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་བའི་སེའྲེ་
ནམ་བསྐྱེདས་སྤྱགས་གཉིས་བསྒྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲ་འགྲོ་
ཞེས་བས་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་བརྒྱད་སྤེལ་ནས་ལྷགས་མཐུན་དུ་
འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀྱིས་བསྒྱུས་ལ།

འདོད་པར་ཞེས་བའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྤར་
ཡང་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ལྷགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་བའི་བྱུང་
ཆུང་བསྒྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

འོ་ན་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་འདིར་རང་ལྷགས་གང་གཟུང་ཞེ་
ན། ཅ་ཤིག་ལས། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་འབྱུང་ཡང་། འཆད་ཚུལ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་རང་ལྷགས་ལ་འཐད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འོས་ཏེ།

སྤྱི་དོན་ལས། བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་དག་འདོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྩེ་བཅུན་
ཀྱི་གཞུང་འདི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ལྷགས་བརྒྱ་ལྟན་ཡིན་བའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་གཞན་དུ་འང་འདི་འདྲའི་རིགས་དུ་མ་འབྱུང་

བས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་གིས་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་རྟེན་པ་
གལ་ཆེད།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གོ།
དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མདོར་བསྐྱུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་དགུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་གསུངས་རབ་ལས་
འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནས་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལོངས་
སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར།

འདིར་བསྟན་སྒྲོམ་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ངོ་ཐོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་
བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། གཉིས་པ་སེམས་དང་
སེམས་བྱང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་
ཅན། གཉིན་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱོད་བཅ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་

གྲིས་བརྒྱས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྲིས་སྤྲོང་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་སྤང་བྱ་ནམ་པ་དགྲ་ཡོད་པར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོག་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དགྲ་ཡོད་པའི་བྱིར།

འདིར་བསྟན་སྟོམ་སྤང་སྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྟོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
སྟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་སྟན་སྟེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས། རྩ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དང་། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། སྒོམ་སྤང་འཇིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་རྫས་འཇིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན།
རྣམ་པ་དགྲུང་ཤེས་པར་བྱ་བར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་རྟོགས་པ་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། སྤང་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲིམ་
པའི་ལམ་དང་སྤང་གཉིན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སོགས་རྩིས་འཛིན་ལས་གཞན་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། བྱོད་དགྲུ་པོ་དེ་སྒྲིམ་ལམ་
ཅེ་སྒྱུར་དེའི་རྣམ་པར་འཛོམས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩ་བར། བདག་ཉིད་ངི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་
ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། སྒྲིམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྲུར་བཞེད་
དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ཚོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྱེས་བྱ་བཏགས་པར་འཛིན་པ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དགྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྱེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། འདིར་གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྒྲོགས་དང་། འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་སྤང་བྱའི་སྒྲིམ་

མིང་འདོགས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་
འཛེམས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱར་བ་ཉིད་བསྒྲིགས་དང་། ས་བོན་འཛེམས་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་
པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བུ་རྟོག་པ་སྤར་བཤད་ནས་དེའི་
གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་རྗེས་སུ་འཆད་ལ། འདིར་དེ་ལྟར་མིན་པར་གཉེན་
པོ་སྤར་བསྟན་ནས་སྤང་བུ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱེད་པའི་རྟོན་
སྒྲིམ་ལམ་སྤྱོད་དུ་འགོ་བ་སྟེ་གོ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཅ་བར། ཡམས་ནད་
འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་མངོས་
ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྩུ་བ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
འགོ་བ་ཡི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ལ་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་མ་ལ་འཆོ་
བར་བྱེད་པའི་ཡམས་ནད་འདྲ་བའི་སྦྱིབ་པ་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི་ཡོད་ཏན་དེ་
དག་བསྟན་པ་ལ་འགལ་སྦྱེན་མེད་ཅིང་། མཐུན་སྦྱེན་ཆང་བའི་བྱིར།

དཔེར་ན། ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དགའ་བས་དབུགས་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ལ། དངོས་དང་། ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་
པོ་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་བཤད་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཅེ་བར། སྤང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་དངོས་རྒྱ་མཐར་བུག་ཡིན་པའི་བྱིར།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་
ཀྱི་ནི་མཆོན་ནས་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་།
བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཆོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ས་
དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་མང་པོ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་
བས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་འབྲས་བསོད་ནམས་མང་བས་དངོས་རྒྱ་
བསོད་ནམས་མང་བར་མཆོན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་དེའི་དམིགས་
པ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ།
ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མ་ལུ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་དེའི་
དམིགས་དང་། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱན་མཐའི་རྒྱུར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བླ་
པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ།།

འདིའི་དམིགས་ཀྱིས་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་གང་དག་གིས་
སྐྱོན་ཀའི་ཚོལ་བ་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ཡིད་དེ། བསྐྱེད་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྱུར་གང་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་གི་དངོས་གཉེན་གྱི་དབང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཤད་པ་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་ངེ་
སྟ་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་ལོག་པར་རྟོག་པ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསལ་བར་བྱ་སྟམ་
པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་འོག་ཏུ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་འཆད། དེ་ཡང་། ཅ་བར། དམིགས་པ་

འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་ལོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གསུངས།

དོན་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་དེའི་དམིགས་
རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་སྒྲ་བར་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་དག་ཏུ་བཞེད་དེ། དུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་ལོག་རྟོག་བཙུ་བྱག་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་
བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཞེས་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ངེས་པར་བརྩུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་།

སྒྱུད་པའི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།
སྒྱུད་པའི་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོའི་དུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
གསུམ་དང་། སྒྱུད་པའི་བྱད་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཕུང་བོ་རྟོག་པར་འཇིན་པ་སོགས་སྤང་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་

རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱུང་མེད་
ཀྱི་ལན་དང་། དོན་དམ་སྟོས་ཏེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་འདུར་མི་
རུང་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་མཛོན་གྱི་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་
པ་དེ་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ དབྱེ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས།
དོན་དམ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་སུན་འབྱེན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་
ཀྱི་ལྷན་ཀའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་སྤར་བཞིན།

དབྱེ་མ་པའི་དོན་དམ་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་
འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་སུན་འབྱེན་དེ། འདིར་བསྟན་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་ཀྱི་ལྷན་ཀའི་
མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་སྤར་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་
འབྱེལ་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྒོ་མ་ཚུལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།

ཐོག་མར་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཤིན་ཏུ་སྒོ་མས་པའི་མཐུས་སད་མིས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་
གཉིས་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་སྦྱར་དང་།

རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྒྲུབ།

དེ་ནས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བརྟན་པའི་ཅེ་སྒྲུབ།
དེ་རྗེས་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་
ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྒྲུབ་སྟེ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་མགོ་མཚོན་རུས་པའོ། །

དེ་ནས་བདེན་ཞེན་ཀྱན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར།
མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་བཞི་
ལ་དགུ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་།

དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཉེན་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པའི་གྲོགས་པར་སྦྱོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཆང་བར་བསྐྱས་
ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བེན་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་
འཛོམས་བྱེད་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སེཀླེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ། ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་
མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང་།

སྒྲིམ་སྤང་ཉོག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉོན་
སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྤྲོད་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡར་སོང་དང་མར་
འོང་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་།

དེ་ནས་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མའི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རང་འབྲས་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
ཉིར་ལེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྲོད་དང་།

ཅེ་སྤྲོད་དེའི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བསྟན་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་ཁྲོལ་བ་དག་ལོག་ཉོག་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་
ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲུན་ཀའམ་སུན་འབྱེན་གང་བཀོད་པ་རྣམས་
དབྱ་མ་པར་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་
ཉོག་བཅུ་དྲུག་པོ་སྤང་བྱར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་
དབང་པོ་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲྀགས་
གཅོད་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ལོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཉོགས་པའི་སྐབས་ལྷ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་

པའོ།།

སྐབས་དྲུག་པ།

སྐབས་དྲུག་པ།

ས་བཅད་གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་བཤའ་པ་དེ་ལ་གཉིས། བརྟན་པ་ཐོབ་
དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་
བཤའ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་འབྲས་བཤའ་བཞུགས་པ་ལ་ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་འཆད་པ་ནི།

དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐར་
གྱིས་ན་ཏན་དུ་བགྱི་ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ།

ཅུ་བར། མདོར་བརྟན་དུ། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་དང་། རྒྱས་
བཤའ་དུ། སྦྱོར་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཅན་དང་ཆོས། །
དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྦྱོར་བྱ་སྦྱོར་བྱེད་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྦྱོར་པའི་པར་སྦྱོར་ནས་སོགས་པས་

བསྐྱེད་པ་པར་བྱེད་ལྷག་མ་ལྷ་བཅས་སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་སྦྱབ་པ་དང་།
བསམ་པ་བྱེད་ཆོག་གས་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་བྱུག་སྟེ།

ཉེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྗེས་བྱེད་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ལྷོག་པར་མཆོན་པ་ཚུལ་བྱིམས་རྗེས་བྱེད། དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་མཆོན་པ་གཏོང་
བ་རྗེས་བྱེད། དཔང་པོ་ཉིད་ཏུ་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་རྗེས་བྱེད་བྱུག་དང་། ཆོས་བརྩ་
གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པར་ཉོགས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་
མེད་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གསུམ་མོ། །

ཡང་སྤར་ཀྱི་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི་ཆོས་བརྩ་གསུམ་པོ་དེས་བྱིན་པའི་
སྟོ་ནས་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཆོག་གས་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
བསྟོམ་པ་མཐར་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་
མཐར་ཀྱིས་སྟོབ་པ་དང་། མཐོང་སྟོམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་མཐར་ཀྱིས་བསྐྱབ་
ཅས་པའི་དོན་ནོ། །

དེས་ན་མཐར་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ངོ་པོ་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་དོན་ཏུ་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཀྱིས་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། པར་བྱེད་བྱུག་གི་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བྱུག་རྗེས་བྱེད་བྱུག་གི་
མཐར་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱུག་དངོས་མེད་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་བརྩ་

གསུམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཅེ་སྒྲུང་བཞད་པའི་རྗེས་སུ་མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། ཅེ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་
མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སོ་སོ་བ་དང་།

ནམ་ཀུན་སྒྲུང་བའི་སྐབས་སུ་ནམ་པ་ནས་མཆན་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་མཐེན་
གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནམས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་སྐྱགས་པ་སྟེ།

མཐར་གྱིས་པར་རྟ་རྒྱགས་པ་ལྟར་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་དཀྱིས་ཐོག་གཅིག་
ལ་བསྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མཐར་གྱི་སྒྲུང་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།

ཐབས་མཁས་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་ཕྱིན་བཞི་པོ་
ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་དུ་བསྐྱས་ནས་སྐྱིན་སོགས་གྱི་སྒྲིད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་།

དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། དགོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
དང་།

ཀྱུ་ལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ལྷ་པལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་ལས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བྱུང་བོ་སྟུང་པ་དང་།

འདི་ག་རྟེན་དབང་ལྷུག་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཡོན་ཏན་བླ་པའི་
སྒྲོ་ནས་ལྷ་རྗེས་སུ་བླ་པ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་ཆོས་བཙུ་གསུམ་པ་དེས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་དབང་
པོ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲངས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲྀགས་གཅོད་ཁ་
སྒྲོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ལོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་
གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་དུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

སྐབས་བདུན་པ།

སྐབས་བདུན་པ།

ས་བཅད་གཉིས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་
སྒྲོམས་པ་ལས། བྱ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐར་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་
དངོས་ལུ་ལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་
འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྗེ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་པ། །མཆན་ཉིད་

ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པ་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུབ་བ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་བ་དང་བཞིའོ།

དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་འོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་དངོས་འཆད་པས།

དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

ཡང་དེའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་ན་གཞན་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ཡང་སྤར་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་
ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།
བཟང་པོའི་སྒྱུད་པའི་སྒོན་ལམ་སོགས་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སོ། །

ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོན་ལམ་
གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་མཆོན་པའི་དཔེ་ཡང་། ཅ་བར། ཇི་ལྟ་སྐྱེས་བུས་ཐོ་ཚུན་རྒྱུད། །ཅེས་
སོགས་གསུངས།

རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བྲག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཤེས་
པ་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱས་ཏེ། ཇི་ལྟ་སྐྱེས་བུའི་ཐོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་རྟོག་ཐབས་
གཅིག་གིས་སྒྱུད་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྒྲོར་བ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། གང་
ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དོན་ནི། གང་གི་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྩལ་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་གསུང་དང་། གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་བཟང་ལ་སོགས་པ་བྲག་མེད་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་དེའི་
ཆོ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྟུང་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་
ཅིག་སྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྫོགས་རྒྱས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྟུང་
པ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་མི་ལས་དང་འདྲ་བར་རྫོགས་པ་ལ་གནས་ནས་གོམས་པའི་སྟུང་
པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

བཞི་པ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མི་ལས་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་
གསུངས། དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྐད་ཅིག་སྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྫས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི་
དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

སྒྲུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཐོ་ཆུད་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དཔེ་ཡང་། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་གཞན་གསུམ་ལ་སྐྱོར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོག་གསལ་ལས་གོང་གི་ལུང་དེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་སྐྱོར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བཞི་པོ་འདི་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་ཆས་སྤེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བུའོ། །

དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལས་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་

དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་
སེམས་དཔའི་ནྣ་ལ་འགྱུར་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་
གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་
 རྩོལ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པའི་རྣམ་འབྱེད་
 དེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱན་མཐའི་སྤ་རོལ་ས་བཅུ་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་ཁྱིས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན། སྒྲོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཁྱིས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མི་
 དགོས་ཀྱང་། རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལྷས་
 པ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ།

འོན་ཀྱང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱེམ་པའི་རྩིས་བ་ཅུང་ཟད་དགོས་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཡང་རི་ལྷོང་རིགས་པའི་གོ་
 རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲིམ་དགོས་མོད་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་པོ་ནི་ཕལ་ཆེར་ནུམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་གསུམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་གྱིས་པ་བརྟན་

བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། གཏོང་སེམས་
སྒྲེལ་བ་དང་། སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྒྱུར་
སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ། རི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ཐོ་ཚུན་རྒྱད། །ཅེས་པའི་ལྷར་ན།

ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་མི་
དགོས་པར་དགྲུས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །

དེ་རྒྱུན་མཐའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་ཀྱི་ཆེ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་ཆེ་
ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་མ་ཐག་རུས་པ་མཐུ་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་
ཅིག་དང་པོར་འཕོ་བ་ཞེས་པར་བྱ་ལ།

དེའི་ཆེ་ནི། སྒྲོང་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་འཕོར་བ་རི་སྤྱིད་བར་མི་
ལྷང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྱ་རི་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་
ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱེ་བུར་བཞག་པ་ལྷར་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཐོག་མཁས་པའི་
དབང་པོ་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབལ་ཀྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་དྲོགས་
གཅོད་ཁ་སྐྱོད་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་གི་ཞུ་བ་བྱ་ཞེས་བྱ་
བ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐབས་

བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤམ་པའོ།།

སྐབས་བརྒྱད་པ།

སྐབས་བརྒྱད་པ།

ས་བཅད་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་བྱས་པར་བཤམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱར་
བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་མཛོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་འབྱུང་བས།

དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་། དེ་དག་གིས་གང་
མཛོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བྱས་པར་བཤམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྦྱལ་པ་
ནི། །ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཛྲོད། །ཅེས་
གསུངས།

དེ་ཡང་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྦྱུད་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྦྱལ་པའི་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གང་མཛོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བྱས་པར་བཤམ་པ་
ལ་གཉིས། སྐྱེ་རྣམ་གཞག་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སོ། །

དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེད་འོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སྐྱེད་ཀྱུར་པའི་སྐྱེད་བཞི་སྒྲིབ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱེད།

འོ་ན་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་མཆོམས་གང་ནས་འཛོག་ཅེ་
ན། དེ་ཡང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་བདེན་
གཉིས་འོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛོན་པའི་བྱེད་མ་བཟང་མ་སྤངས་པས། དེའི་ཆེ་འོ་བོ་བ་
ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་འོ་བོ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་བཟང་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ།

རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཅུ་རྒྱན་ཀྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་གཞག་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པ་ན། བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་འོ་ན་ཤེས་བྱ་འོ་བོ་སྐྱེད་པའི་
རྣམ་པ་ཅུང་བཟང་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། བདེན་གཉིས་འོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛོན་པའི་བྱེད་མ་
བཟང་མ་སྤངས་པའི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་
བཞིན་པའི་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་འོ་བོ་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་
སྐྱེད་དུ་ར་གཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་
ཆོ། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེད་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛོག་སྟེ།

རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་

ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་ནས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་
 བའི་ངོར། ཤེས་བྱ་རི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུར་རུ་བཞག་པ་ལྟར་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆོ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་
 བའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་དབྱེ་བ་བཞད་པ།

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་། དབྱེ་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་
 གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདིར། །བསོད་
 ནམས་ཆོགས་ལས་བྱང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་བསྐྱུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་ལས་འབྲུངས། །ཞེས་དང་།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། དག་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་
 ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས།

སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་པའི་

རང་དོན་གྱི་སྐྱེ་དེ། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་འཛོག་བྱེད།

གཙུག་པོ་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་གས་
སྒྲུབ་ས་སྒྲོབ་ས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ།
གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེ་དབྱེ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་
རྒྱས་གྱིས། །སྐྱ་བསྐྱས་པར་ན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་ཆོས་སྐྱ། ཡོངས་སྐྱ། སྐྱལ་སྐྱ། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་
གྱིས། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱ་རྒྱལ་ཆོས་ཡོངས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྐྱ་
གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པ་དང་། ཡིག་ཆར་པར་ཕྱིན་མཆོད་བཛྲོད་དུ་སྐྱ་གསུམ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་སྐྱ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མཆོན་བཛྲོད་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ལྗེ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་
སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་ལྗེ་ཕྱི་ཚུལ་ཡོད། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་གངས་
འདྲན་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

ཆོག་གསལ་ལས་ནི། ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་
ཆད་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡོངས་སྐྱེ་ཆོན་པོ་དང་། ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ལ་ཡོངས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བ་དང་། སྐྱལ་སྐྱེ་དང་། རོ་
བོ་ཉིད་སྐྱ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སྟེ་སྐྱེ་ལྗེ་བཞེད་པ་དང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས། སྤྱལ་སྤྱལ་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་ལྷུང་དགྱེ་བ་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཆོས་སྤྱི་ཅམ་པ་བསྒྲན་ནས་ལྷུང་
བཞེད་པ་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་དོ་རྗེས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་དང་། ལོངས་སྤྱུ། རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་སྤྱུ། སྤྱལ་སྤྱུ། ཆོས་སྤྱི་སྤྱེ་ལྷུང་བཞེད་པ་སོགས། བཞེད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ།

གཞན་ཡང་སྤྱི་བཞི་དགྱེ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྷུང་འོག་དུ་ཅ་
བའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

འོ་ན། གང་གི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་པའི་འོག་
མིན་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་འཁོར་བའི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེའི་བྱིར་སྐབས་འདིའི་འོག་མིན་ནི། གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་ལས་འདས་
པའི་འོག་མིན་གཉིས་པ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པར་གྲགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེའོ། །

ཡང་ན། ལྷུང་ཞིང་དག་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་གསུམ་འདས་པའི་འོག་མིན་བྱུང་

པ་གང་ཅན་མཆོ་རྒྱལ་བཟུགས་པའི་གནས་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་
པའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ།

ལུང་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་
དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་
འཆང་རྒྱ། །ཞེས་དང་།

ལང་ག་ཤེགས་ལས། འདྲོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་
རྣམ་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། འདྲོད་ཆགས་བྲལ་
སྤྱོད་མཛོན་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་དང་།

སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་མེད་འདྲོད་པ་གཟུགས་རྣམས་དང་། །
འདྲུཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །གནས་ནས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཟུགས་
སོ་སྤྱུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཞེས་དང་།

འདྲུག་པར། གང་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་ངི་མ་མེད་ལ་རྩྭ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་
སྤྱིར། །སྒྲོན་ཆེ་སྒྲོབས་བཅུ་སྐྱེད་པའི་ས་ལ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་།
འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྟེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཉིད་ལ།
བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ལོངས་སྤྱི་འོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་

ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་སྒྲིམས་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། །

འོན་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ལོ་ཞིང་ཁམས་གསར་པ་རེ་གྲུབ་པ་འཇོག་ནའང་། སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་འོག་མིན་ཏེན་ཅན་དུ་
འཇོག་དགོས་པས།

དེ་འདྲའི་འོག་མིན་གནས་དེར་ལོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་མིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱན་མཐའ་བ་ནི་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་གཞན་
བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ།

སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་
ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་དགེ་ཅ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་གསར་དུ་གྲུབ་པ་འཇོག་

འོན་ཀྱང་། ཐུན་མོང་པའི་ཞིང་ཁམས་གྲུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོ་རྒྱལ་བཞུགས་
པའི་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡང་ཁས་ཁྲུངས་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན། མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་
བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇོག་ཏེན་གཉིས་སུ་སྤེལ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་གནས་ཀྱང་དག་ཞིང་རྗེས་མཐུན་པ་
ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་སྒྲིབ་བཅུད་གཉིས་ཀར་དག་པ་འབའ་

ཞིག་ཚུལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

མ་འོངས་པ་ན་འབད་ཚུལ་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟར་འབྱུང་
བ་ཡང་སྟོབ་ལམ་དུ་རྫོགས་སྟེན་སྤང་གསུམ་བྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་སྟེན་
དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལུས་པས།

དེའི་ཚུལ་ཡང་། འོངས་སྤྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གདུལ་བྱའི་ཆེད་
དུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་རྒྱའི་དགོ་ཅའི་རྒྱས་པ་འོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེན་
ལམ་འོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དང་།

ཞིང་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱར་སྤྱི་བཞོད་པ་གངས་དེ་སྟེད་དང་། སྤྱི་རེ་རེའི་འཁོར་
དུ་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་བསྟན་པའི་
སྟེན་གྲོལ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་རྒྱས་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཅ་འོངས་སུ་བསགས་བེན་པ་
དེ། སེམས་ཅན་འོངས་སུ་སྟེན་པར་བྱས་པའི་ཆེད་དང་།

རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་འབྱུར་ཀྱི་འོངས་སྤྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་
ཅན་འབྱུབ་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཅའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྤངས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།

དེ་འབྱའི་རྫོགས་སྟེན་སྤངས་གསུམ་བྱས་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཅ་འོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་དག་ས་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་ཅའི་རྒྱས་པ་
འོངས་སུ་སྟེན་པ་ནི། བྱང་སེམས་དཔེ་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་པ་ནས་ཡིན་ཏེ།

སྒྲུབ་སྒྲོལ་ལམ་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བྱའི་དོན་
མཛད་པ་ཡང་ངེ་སྤྱིད་ཀྱན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མི་སྒྲོལ་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ནི་སྒྲུབ་ཞིང་དག་སྒྲུབ་བ་དང་། རྟོགས་སྒྲིབ་སྒྲུངས་གསུམ་བྱས་
པའི་མཐུ་ལས།

བྱང་སེམས་དེས་སྒྲོའི་འཕེན་པ་ངེ་སྒྲུབ་བཏང་བ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
སྒྲེས་པ་ཅམ་ནས་ངེ་སྒྲུབ་རྣམ་མཁར་ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་། སྒྲན་ཅིག་དུ་མཆོ་ལ་ཟླ་
བའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མཛོན་
དུ་བྱས་པས་ལོངས་སྒྲ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་བྱུང་ཞིང་།

དག་མ་དག་གི་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བཏེན་
པའི་སྒྲུབ་པའི་རོལ་གར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབད་མེད་སྒྲན་འབྱུང་དུ་གསར་དུ་
འབྱུང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ། ཡང་དག་རྟོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་
འདིར་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་སྒྲ་བྱ་ཞིག་ལ་འཛོག་
པའམ།

ཡང་ན། ཡིག་ཆ་གཞན་ཞིག་དུ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་ཆོས་སྒྲ་མཛོན་
དུ་བྱས་པ་ན། ས་བཙུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་གྲས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟོན་

གྲི་ཁམས་སོ་སོར་འཆང་རྒྱ་བ་གོང་གི་ལུང་གི་དོན་དུ་བཞེད་པ་སྟར་བྱ་ཞིང་།

ཡང་ཡིག་ཆ་ཁ་ཅིག་དུ། རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་ཆོས་སྐུ་བརྟེན་པ་ན་སྟར་གྲི་
སྐུལ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་དགོས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྲི་དགོངས་པ་བཞེན་འཆད་ཀྱང་།
མཛོད་འགྲེལ་ལས་དེ་སྟར་གསུང་པ་ཐེག་དམན་གྲི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྟམ་མོ། །

རྒྱན་སྒྲ་མར། འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །གང་ལ་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་
ལ། །ཚུ་དང་ནམ་མཁའ་སྒྲ་གཟུགས་བཞེན། །དེ་མཐོང་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་སྟར་བཤད་པར་བཞེན་ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་
ལས་བྱུང་བའི་སྐུལ་སྐུ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་འབྱུང་བ་དང་།

ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་བཞེན་སྟར་རྒྱན་མཐའ་བའི་སྐུལ་པ་རྣམས་
འཇིག་རྟེན་གྲི་ཁམས་སོ་སོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐུལ་སྐུ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་མི་
འདྲ་བས། སྒྲ་མ་འོག་མིན་གྲི་རྟེན་དང་དེའི་གནས་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་དང་།

སྤྱི་མ་སྟར་ན་འོག་མིན་གྲི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་ཡང་དེའི་གནས་ལ་སངས་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྲི་ཁམས་སོ་སོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྤྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐུ་བརྟེན་པ་ན་སྐུལ་པ་དགའ་
ལྟན་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིབ་ཆ་སྟར་བཤད་པ་བཞེན་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའ་བའི་སྐུལ་པ་འཇིག་རྟེན་གྲི་ཁམས་དུ་མར་གནས་
བའི་སྐུལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དག་མ་དག་གི་སྐུའི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅམ་

ལས་གང་དུ་སྐྱུལ་བའི་རིགས་དུག་སོ་སོར་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན། དག་གློང་སྟག་ཏུ་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་སྟག་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་བྱིང་།

ཡང་། རོངས་སྐྱུས་སྐྱུས་པའི་མཆོག་གིས་སྐྱུས་སྐྱུ་ལྷ་བྱ་བསམ་བཞིན་དུ་ལྷ་
མི་སོ་སོའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ལྷ་མི་སོ་སོར་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། འོན་
ཀྱང་མངལ་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ནི་དབྱུང་གཞིའི་གནས་སོ། །

འོ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་སྐུ་བཞི་སྟེ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི། རོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ། རོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་འི་
 རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚེས་གང་
དག། རྩོལ་འགྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །
ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན། ལྡན་པའི་བྱང་པར། སྤངས་པའི་བྱང་པར། ངོ་བོའི་བྱང་པར་སྟེ་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བཀ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་
དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅད་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའམ། ཡང་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱ་བའི་བྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ལྷོ་
གྱུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །

སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྐྱེར་བདེན་པས་སྟོང་
པའི་གཤེས་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱུར་པ་ལ་མི་
བྱེད་པར་འདི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
མ་བཙོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།

ཉི་སྒྲུང་ལས། བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སངས་རྒྱལ་བཙོས་ལྡན་
འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་མཆོན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་དང་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡན་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུད་ཟླ་མར། དེ་ལས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་ལྡན།
མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡན་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

མཚན་ཉིད་ལྡ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །
མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། །
སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱེངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་
འོད་གསལ་བའོ། །

ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ། འདུས་མ་བྱས་དང་། སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་
སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་
པ་སྟེ་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་མ་ལུས་པ་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡོ། །

དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་མ་མེད་
ཅིང་ངེས་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དེ་མ་
རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེངས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞལ་མེད་གངས་
མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་
དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་དང་།

དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་པའི་
ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་
ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་ལྷ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན། གྲངས་ཀྱི་ཚད་མི་མཛོན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོག་
གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲོ་རྟོག་གི་ལུ་བཞིར་
བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན།

སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་བ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཡོན་ཏན་ཏེ་ལྷོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་བཅད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། ལུགས་དེར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བ་རྣམ་གཞག་མི་འཛོག་པ་སྤར་བཤད་བེན་པ་
ལྟར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་
ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པར་སྤངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་གསུམ་མཐུན་ཆ་ད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲེན་གོ་སྤྱོད་བར་
བཞད་ན། སྡེ་ཆོན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཅ་བདུན། སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་
ཆ་ད་མེད་བཞི། སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཐལ་པ་བརྒྱད།

སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། སྡེ་ཆོན་
ལྔ་པ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ། སྡེ་ཆོན་དྲུག་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
བརྒྱད། སྡེ་ཆོན་བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།

སྡེ་ཆོན་བརྒྱད་པ་སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ། སྡེ་ཆོན་དགུ་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་དྲུག་ སྡེ་ཆོན་བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི། སྡེ་ཆོན་བཅུ་གཅིག་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི། སྡེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ།

སྡེ་ཆོན་བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ། སྡེ་ཆོན་བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི།
སྡེ་ཆོན་བཅོ་ལྔ་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ།

སྡེ་ཆོན་བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། སྡེ་ཆོན་བཅུ་བདུན་པ་
བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། སྡེ་ཆོན་བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་
པར་བཅོམ་པ།

སྡེ་ཆོན་བཅུ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆོན་པོ། །སྡེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། སྡེ་ཆེན་ཉིར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དང་སྒྲུས་བསྐྱེད་པ་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་གཉིས་བཅས་དེ་
 གསུམ་སྡེ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉིར་གཅིག་གོ།

འོ་ན་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉིར་གཅིག་པོ་སྒྲུབ་སྟོབ་ལམ་དུ་གོམས་པ་
 རབ་གྱི་མཐར་འགྲོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་ཤེས་རབ་པར་བྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་བཞིའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ལམ་དེའི་དམིགས་པ་མ་ལུས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞིའི་ནང་དུ་
 བསྐྱེད་ཤིང་། དམིགས་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཡང་
 རང་སྦྱུང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པོ་ཅི་རེགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་དཔྱེད་པར་བྱེད་ནས་
 སྒྲོམ་མོ། །

དེ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་གྱང་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞིའི་
 ཉམས་ལེན་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྟོང་བ་དང་། གཉིན་
 པོ་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོབ་པའི་བཅོམ་འགྲུས་གྱི་
 ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱེད་ལ།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལུས་པ་
 ཡང་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱེད་མོ། །

སྒྲོ་བ་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་མི་མཐུན་སྟེ་གས་ཁྲི་མ་རིམ་གྱིས་བསལ་
ནས་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་ཆོན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
སྒྱུར་དགོས་སོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་བྱང་
སྟེ་གས་སོ་བདུན་ནི་སྒར་སྐབས་བཞི་པར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ལ།

སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་
འཕྲད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དང་།

ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་པན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་བཅས་རིམ་
བཞིན། བྱམས་པ་ཆད་མེད། སྒྲིབ་རྗེ་ཆད་མེད། དགའ་བ་ཆད་མེད། བཏང་བསྐྱོམས་
ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པ་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཤད་པ།

སྡེ་ཆོན་གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་དང་། བཞི་པ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ནི་
སྒར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །སྡེ་ཆོན་ལྔ་པ་ཟད་པ་དང་། ལྷག་པ་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྒྲོར་ཅུང་
བ་ཤད་ན།

འདི་ལ་སྦྱི་དོན་དུ། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། ཉེན་དང་སྦྱངས་ཚུལ། མཆོན་མ་དང་
ཡིད་བྱེད། བྱེད་ལས་དང་ངེས་ཆིག་སྦྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པའི་
རྒྱ་མཆོན་དང་ས་བཅད་ལྔའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཅིང་།

མཐའ་དཔྱོད་དང་གསེར་འབྲེང་སོགས་སུ་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་གསུངས་པས་འདིར་རོ་བོ་དབྱེ་བ་སྦྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ལས་གཞན་ས་བཅད་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བར་འཛོག་
ནས་རེ་ཞིག་མ་སྦྱོས་སོ།།

དེ་ལ་སྦྱིར་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་
ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་
གང་རུང་ལ་བཞེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ལྷལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡེ་སེར་སོགས་ལྷལ་
བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་ཁྱབ་པར་སྦྱལ་བུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་དུ་དམིགས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་

ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སེམས་ཉེན་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཁམས་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གང་རུང་
གི་ཁྱབ་པར་སྐྱེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྤྱིར་བཏགས་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་།
སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་འབྱུར་བཞི། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་
པའི་བཏགས་པར་ཉེ་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཏགས་པར་གང་དུ་འཛོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྐྱེད་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས། གཟུགས་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་བཞི་
ལ་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རིམ་པ་བཞིན་ཁ་དོག་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་བཅས་ལ་བཏགས་
པར་འཛོགས་པའི་བྱིར།

སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་མི་འཛོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་ལ་མི་འཛོགས་སྟེ། འདིར་བཏགས་
པར་འཛོགས་པའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་སྡོ་བ་དང་།
སྤྱད་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར།

དེ་རྒྱུ་གཉིས་ལ་མི་འཛོགས་སྟེ། འདིར་བཏགས་པ་གང་ལ་ཁྱབ་པར་སྡོ་བའི་ཡུལ་
ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཞན་དགོས་པས་གཟུགས་ཁམས་ན་
དེ་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱིར།

མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲ་
ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་སྟོ་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར།

དེ་བཞིན་ཟིལ་གཞོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་
གཞོད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱེ་བས་ཟིལ་གཞོན་བཞི། ཁ་དོག་ཟིལ་གཞོན་བཞི་དང་བརྒྱད་
ཡོད། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྱོར་
པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་འདུ་
ཤེས་བཞག་པ་གང་རུང་བྱས་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་དམིགས་ནས་ངེ་
ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དབང་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། གཟུགས་
ཆུང་དུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་འདུ་
ཤེས་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སོ། །

གཞན་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངེ་
ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དབང་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། གཟུགས་
ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལས་ལྷན་པ་བཞིན་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཞིན་ནས་རྣམ་འབྱེད་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་དོག་སྟོན་བར་བལྟ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དཔྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། སྟོན་པོ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རིགས་འགྲེལ།

སྤྱིར་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆས་སྐྱུ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆས་སྐྱུ་ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སྤྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མེད་བཞི་དང་མཛོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པ་བེལ་གཞོན་གསུམ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆས་སུ་བྱའོ། །

འོ་ན། རྣམ་ཐར་ཟད་པ་བེལ་གཞོན་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་དག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དང་པོ་ཁུབ་སྟེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་

ཐར་གསུམ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
ཟད་པར་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱོར་པའི་རྗེས་སུ་ཟེལ་གཞོན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྡོན་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་ཟད་པར་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྡོས་པ་དེ་དག་
དག་པར་བྱེད། ཟད་པར་གྱི་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱིས་སྡོས་པ་དེ་དག་དག་པར་བྱེད་པའི་
བྱིར། དེ་ལྟར་ཟད་པ་དང་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་
ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པར་གསུངས་
པ་ནི། སྒར་སྐབས་བཞི་པར་རྣམ་ཐར་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

སྒྱུར་ཟེལ་གཞོན་ལ་ཡང་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྟོབས་
དང་ལྡན་པས་སྟོབས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྒར་སྐབས་བཞི་སྐབས་
བྱས་ཏེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྒྲོང་པ་ལྟ་བུ་སྡོན་འབྱོན་པས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རྗེ་པོས་བྲན་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དབང་བྱེད་པས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དང་ལྟ་ལས།

འདིར་ནི་གསུམ་པ་དང་ལྟ་པའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒར་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆུང་དུ་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་མི་སྐྱང་བར་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་
བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དབང་
བསྐྱར་བར་བྱེད་པས་བྲན་ལ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལྟར་བྱ་ལོ།།

འོ་ན། རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཚུ་
བྱ་དང་། ཚུང་བྱ་ཡང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དང་།

ཟད་པའི་སྐབས་སུ་སྡོ་མེར་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཀྱན་ལ་རིགས་འདྲའི་བྲབ་པ་དང་།

ཟེལ་གཞོན་ལ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཆེ་ཚུང་
བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་སུ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་བྱ་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་རྣམས། དེ་
དག་ཆེ་ཚུང་སོགས་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་།
ཁ་དོག་པན་ཚུན་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུར་དགོས་ལ།

འོན་ཏེ། ཡུལ་དངོས་པོའི་གོ་ས་ན། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ན། ལོག་ཤེས་སུ་འབྱུར་
དགོས་པ་ལས་དེ་དག་ལོག་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་
ནི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་། ཟད་པ་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་པོ་མེར་
བསྐྱར་བ་ན་མེ་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་
དེའི་མཐུས་མེར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚུར་གནས་ཀྱི་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་མའི་
དཀྱིལ་བྱ་གནས་པར་འབྱུར་བ་དང་།

དེ་བཞིན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་མཐུས་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེས་

གའི་གཟུགས་དང་ཆད་མཉམ་པར་བསྐྱར་བ་ན་སྤངས་གའི་གཟུགས་དང་ཆེ་
 ཅུང་ཆད་གཅིག་པས་དེའི་རི་རྒྱལ་ཉིད་ཆད་མ་ལོངས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 དབྱུང་གཞི་མང་ཙམ་ཞིག་མཆིས་པས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་མཁྱེན་པར་
 མཛོད་ཅིག

སྡེ་ཆོན་བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བརྒྱད་པ་སྟོན་གནས་
 མཁྱེན་པ་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།

དགུ་པ་མངོན་ཤེས་བྱུག་དང་། བརྒྱ་པ་སོ་རིག་བཞི་ནི་སྤར་བ་འད་ཅིན་ལས་
 ཤེས་བྱས་སོ།།

སྡེ་ཆོན་བརྒྱ་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། ལུས་
 འདྲར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཉོན་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་སྤྱལ་ཏེ་བསྐྱར་བ་ལ་
 དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་
 འབྱུག་པའི་བྱུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡེ་
 ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བཞི་འོ།།

སྡེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་པ་དབང་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཆེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་གནས་བྱས་པ་
 ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སེམས་ལ་དབང་
 དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། བཟོ་དང་སྐྱ་
 རྩལ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་ལས་ལ་དབང་བ་དང་།

རིམ་ལྔ་འདོད་པ་སྐྱེ་རྒྱས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སངས་
རྒྱས་གྱི་རྒྱས་གང་བར་སྟོན་རྒྱས་པ་མེས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
རྒྱལ་པ་སྟོན་རྒྱས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་།

དུས་གཅིག་ཏུ་རྩལ་དུ་མ་སྟོན་རྒྱས་པ་རྩལ་ལ་དབང་བ་དང་།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
ཆོགས་དོན་ལ་མཁས་པ་ཆོས་ལ་དབང་བ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ། །

སྟེ་ཆོན་བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ་དང་བཅུ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི་
སྤར་བཞིན་ནོ། །

སྟེ་ཆོན་བཅོ་ལྔ་པ་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རྒྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་བྱག་པ་དང་ལྡན་པས་
འདི་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་བཅབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་དགོངས་པ་མི་
མངའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་བྱན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཡང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་གྲུས་
པས་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཉན་མི་འདོད་
པ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་
ཀས་དབེན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་མོ། །

བརྩ་བདུན་པ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་
ངོས་ནས་རྒྱུན་ཆད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་མཛད་པ་དུས་
ལས་མི་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་གོ། །

བཙེ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

བརྩ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེན་
སྐྱེ་བོ་མ་སྐྱེན། སྐྱེ་བོ་མངོན་མཐོང་སྣོད་སྐྱེ་བོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྣོད་ཅེས་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་པའི་བསམ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པ་
ལྟར་རོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་འདི་ཡན་ཆད་སྟེ་ཆོན་
ཉེར་གཅིག་པོ་རྒྱས་པར་སྤྱེན་བརྒྱ་དང་བཞི་ཅུ་ཞེ་བཞི།

དང་སྒྲས་བསྐྱུས་པ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གཉིས་བསྟོན་པས་བརྒྱ་དང་
ཞེ་དྲུག་གོ།

དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྤྱེ་བའི་མཐུན་པ་བརྒྱ་དང་ཞེ་དྲུག་པོ་བསྐྱུ་ན། ཟག་པ་མེད་

པ་མ་ཆད་པ་དང་། རང་ཡུལ་ལ་ནམ་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། བྱད་ཆོས་ལྷ་དང་
ལྷན་པའི་བྱེད།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །
བསྐྱེད་པ་དག་པ་ལས་འདོད་དོ། །མི་གནས་ཞི་བར་བྱགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུག་པ་མཐར་
བྱག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག།

སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་
བྱ་ཀྱན་ལ་རྟོགས་མི་ཐོགས། །ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་གཟུགས་ནམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་
འབྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཞེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ལ་འཇོག།

བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་
ནམས་ཀྱན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྐྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་
ཅན་དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པ་འོ། །

ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམས་སུ་སྐྱལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་རྟོན་པའི་བདག་
ཕྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ལ་འཇོག་གོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་
དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །

ཞེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མི་གཡོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་ཆས་སྤྱི་བ་ཅམ་
ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྷ་གས་ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལས། ཤེན་ཏུ་འདུས་པ་སངས་
རྒྱས་གྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྷས་བསྐྱས་ཏེ།

ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་
བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ཁྲུངས་སུ་མཇུག་ནས་གསེར་འབྲེང་དང་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་མཇུག་པར། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་
དག་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་བཞི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་
རང་བཞིན་དུ་མཇུག་པ་ཡོད་དོ། །

ལུགས་གཞན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྣམ་གཞག་ལ། སྤྱོད་དཔོན་ཅན་ཁ་གོ་མིས།
གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོངས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །རྡོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་
གནས་གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་སོགས་གནས་གྱུར་པ་ན་
ཡེ་ཤེས་ལྷ་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་རྡོ་བོ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྟོས་
ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྟེར།

ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རང་རིག་སོགས་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

རང་ལུགས་དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཁའ་པ་མི་
འཛོག་སྟེ། སྒར་སྟོབ་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལས་སྟོའི་
རྒྱས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུན་པ་མིན་པའི་སྟེར།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་སོགས་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་
རང་ཉིད་དེ་མ་ཟད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ལས་གྱུར་པའི་མཁའ་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུས་ཡིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྟོན་གནས་མཁའ་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་

དང་། སྒྲིན་གནས་མཁུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྷ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་
ཉིད། །གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱན་གཙོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་
མེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉན་རང་ལ་ལྷ་
བའི་མིའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་ཅེས་དུ་ཟད་ཅིང་། བྱོད་གྱིས་རང་
རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་མིའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཅ་བ་
ནས་རྒྱུད་གཙོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་
བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་ཡོད་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱན་གནས་པ་
མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་
དམིགས་རྒྱུན་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱི་ལ། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་བ་
ཡོད་ན་ཡང་དེ་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །

ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་ཉན་མོངས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་བྱད་པས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
པར་བྱུང་སྟེ།

དག་ལྟར་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་སོགས་སུ་གང་དག་མཐོང་བར་
བྱུང་པ་ན་དེའི་ཉན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆོ། སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ཉིད་སྒྲིག་
པར་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་མཛོན་དུ་བྱུང་བེན་སྒྲིག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།

མཐོང་བ་མི་སྒྲིག་གི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉན་མོངས་རྒྱན་གཙོད་
པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་མོངས་མེད་པའོ། །

ཞེས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས། མཐོང་བ་འགོག་པ་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་མི་མཛད་པར་དེ་དག་གིས་
མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་མོངས་རྒྱན་གཙོད་པའི་བྱུང་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་གནས་མཐུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་
སྟོན་གནས་མཐུན་པ་ནི། །ལྟན་གྱིས་བྱུང་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་
དང་རྟག་གནས་དང་། །འཛི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ནས་

འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྟོན་ལས་གྲུབ་པ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་གནས་
པའི་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་མཐུན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
ཡིད་ལ་སྟོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྟོན་པ་བྱས་
པ་དེས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་རིག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་སྟོན་གནས་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་གྲུབ་
སྟེ། འབད་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱན་མི་
ཆད་པས་ཆགས་པ་སྤངས་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ཐོགས་པ་མེད་
པ། འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གཞན་དོན་དུ་གནས་པས་རྟག་དུ་གནས་པ། ཞུས་
པའི་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པས་ངི་བ་ཀྱན་ལན་ལྟོན་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྔས་བྱུང་
པར་འཕགས་པའི་བྱིར།

བྱུང་ཆོས་བྱི་མ་ངི་བ་ཀྱན་ལན་ལྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་སྒྲིམ་ཞུས་པ་ལས།
ངི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ངས་པའི་ཆོག །མང་པོ་དག་གི་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་
ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས། །གསུངས་དབྱངས་གཅིག་
གིས་སོ་སོར་ལན་གྲང་འདེབས། །ཞེས་དང་།

སྐབས་གསུམ་པར། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །དུས་
གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་དོན་ཞུས་གྲང་། །དེ་དག་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདྲེ་སྟེད་གྱི། །
སྐྱེད་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དུས་གཅིག་དུ། །མཛད་པ་མཛད་གྲང་རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་
བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚྱེད་སྤྱོད་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐྱུ་རྟག་པ་ལ་ཚྱེད་པ་སྤྱོད་བ། བྱལ་
རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚྱེད་པ་སྤྱོད་བའོ།

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་འདི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དེ་གདུལ་བྱ་
འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་སྤྱང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤྱང་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ཅེས་ཚྱེད་པ་ན་དེའི་ལན་འཆད་པ་གཉིས།

སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་སྟོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
རང་རྒྱུད་རྒྱུན་མ་ཆང་ན་སྐྱེ་དངོས་སུ་མི་སྤྱང་བ་དཔེས་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅ་བར། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །
གང་ཆེ་བྱ་བ་པན་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤྱང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྤྱང་ནས་དོན་མཛད་
པ་སེམས་ཅན་རང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་སངས་
རྒྱས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱ་དགོ་ཅ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ན། གདུལ་བྱ་
གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་དུས་གང་གི་ཆེ་ཡང་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་
འདོར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱན་ཏུ་འཛོལ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། །སྒྲ་ན་ཡོད་
དང་སྒྲ་ན་མེད་ནམས་དང་། །རལ་པ་རིང་དང་གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དེ་དག་

གི་ཡང་སློབ་དཔོན་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་དག་དགོན་པར་སློན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །
སློན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་འབྱེན་
ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་འབྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན། སློབ་དཔོན་
གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་མ་ཟད་སློན་ཤིང་དང་སློན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་
སོགས་མཐའ་གྲས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རང་རྒྱན་ལ་རྒྱན་མ་ཆང་ན་སྐྱེད་དོས་སུ་མི་སྣང་བ་
དཔེས་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བར། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུང་ལྟར། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་ཐོང་། །

ཞེས་སྐྱེད་དོས་སུ་སྣང་མི་སྣང་ནི་གདུལ་བྱ་རང་དོས་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་མི་
ལྷན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་རིང་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་ཀྱང་ས་བོན་མ་རུལ་བ་ལ་སྐྱུང་བྱ་འབྱུང་གི་
ས་བོན་རུལ་བ་ལ་སྐྱུང་བྱ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེའི་སྐབས་སུ་ལྷ་
ཡི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནི།

གསེར་འབྲེང་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་རྟོགས་དཀར་འཆད་ཅིང་།
བཙུང་པས་ནི་ལུང་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཆོར་

བཅུག་སྟེ་སྐྱུག་ས་ནས་ཆར་འབབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཆད་དེ་ལྷག་མ་ནི་
གོ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྲབ་ཏུག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུང་པ་སྟོང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་བྲེད་ལ་བྲབ་པ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བཟོད། དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་རེ་
རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་ཏུག་པ་ངེ་ལྟར་བཟོད་ཅེན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བྲབ་པ་ངས་པར་བཟོད། །
དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཏུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་
བྲབ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྲབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྲེད་ཀྱང་ཏུག་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྲུད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་

འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉི་ལང་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱར་
བཞེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་བྱབ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་འདི་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐྱར་བཞེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པ་ཉི་བར་ལོངས་སྤྱོད་
པ་སོགས་ངེས་པ་ལྷན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

ལོངས་སྤྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་མཐར་ཐུག་
ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་
ཁོ་ན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན། ལྷ་ངེས་པ་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་
བྱས་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་
པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

འདི་ལ་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱགས་
ལ་ལོངས་སྤྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཁས་ལྗངས་དགོས་པས།
དེ་ལྟར་ན་ངས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་མཛད་པ་ཡིད་གྱུང་།

འདིའི་ལན་ནི། ཡིག་ཆར་ལོངས་སྤྱིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པ་ལྟ་
དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་སྟངས་དུ་དེ་ལྟ་ཆང་བའམ། ཚོགས་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཉེན་གཟུགས་ཕྱང་ལ་དེ་ལྟར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་
ཡང་ལྡན་པའི་ལན་མཛད་པ་ལྟར་དེའི་མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་མངའ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ།

དཔེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་
ལྡན་པས་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་། སེམས་དང་ལྡན་
པ་སོགས་འཛོག་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡོན་པའི་ཕྱིར།

ངེས་པ་ལྟ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་སྐྱེ་འདི་ལ་རྒྱད་ཟླ་མ་ནས་བྱད་ཆོས་ལྟ་ལྡན་དུ་
གསུངས་པ་ཡོན་ཏེ། སྐྱེ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བཟློན་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་
མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྒྱད་ཟླར། སྟོན་བཟློན་མཛད་རྒྱན་མི་ཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་
པ་དང་། །དེ་ཡི་རོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྐྱ་ཆོགས་རྣམ་ལྟར་བཟློན། །
ཅེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བྱད་ཆོས་ཐུག་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡོན་ཏེ། ཁམས་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱད་པར། བེཾརྒྱུ་ལ་
སོགས་པའི་ཞིང་གི་བྱད་པར། དབང་པོ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱི་བྱད་པར།
ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུའི་བྱད་པར། རྩོ་གྲོས་མི་བཟང་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལ་

རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར། མཛེད་པ་འཕྲིན་ལས་དག་གི་ཐ་དད་པའི་
བྱང་པར་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱན་ཏུ། །འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་
ཞི་དང་མཆོན། །སྤྱོད་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛེད་པ་དག་གི་ཐ་དད་
དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཆོན་དང་། དཔེ་བྱང་
དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་མཆོན་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ཅ་བར། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དང་རུས་སྤལ་ཞབས། །ཞེས་པ་
ནས། འདྲ་བ་འདི་དག་སྤམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཆོན། །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། །འདི་ལ་མཆོན་ནི་གང་གང་གིས། །སྤྱོད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཆོན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་
འབྲུག། །ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཡང་། ཅ་བར། ལྷ་མ་སྤྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོ་
ལས་ངེ་སྤྱོད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ནི། མཆོན་བཟང་པོ་སྤམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་

པོ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལས་འབྲུབ་ཅེ་ན།

དེ་ཡང་། སྒྲོན་སྒྲོལ་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་ནམས་སྒྲེལ་བ་དང་། བསྐྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་གོམས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱག་དང་ཞབས་ནམས་སུ་རུས་པའམ་བ་སོ་ལ་བརྒྱལ་
བ་དང་འབྲ་བར་ཅིབས་སྒྲོང་དང་ཉེ་བ་སུ་བྱུད་ནམས་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་འཁོར་
ལོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་སྒྲོལ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལ་ཡིད་དམ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་
སྒྲེལ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས་མ་རྫོངས་པར་ས་ལ་ཤིན་དུ་
མཉམ་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་སྒྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པར་མཛད་པ་
ལས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱར་སོར་ཆེགས་དང་པོ་
ནས་བརྩམས་པའི་སོར་མོའི་བར་ལ་སེང་སེང་པོའང་མེད་ཅིང་སོར་གདུབ་ལ་
སོགས་པའི་བརྒྱན་ཀྱང་བཞུག་དུ་རུང་བའི་བྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲ་ལོམ་པ་སྒྲེན་པའི་མཐུས་ཕྱག་
དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེས་ཆགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་བདོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་དུ་གྲ་ལོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཕྱག་གཉིས་དང་
ཞབས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་། ཕྱག་པའི་བར་གཉིས་དང་། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་
ཤས་ཁིངས་པས་མཐོ་བའི་བྱིར་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་

བྱ་བཅིངས་པ་སོགས་ལས་ཐར་བར་བྱས་པའི་མཐུས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་
བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྡོན་གཞན་ཀྱི་སྡོག་འཆོ་བ་ལ་པན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མཐིལ་བཞི་
ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉིད་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡོན་སྡོག་གཙོད་པ་
སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ཁྱ་བདུན་ཅམ་དུ་འཕགས་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པས་སྐྱུ་ཆེ་ཞིང་
བར་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྡོན་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་
ཞབས་བྱས་མོའི་ལྷ་ང་དང་ལོངས་བྱ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྡོན་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གཞན་མ་སྤེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུའི་སྐྱུ་རེ་རེ་
ནས་བྱིན་དུ་སྡོགས་པ་ཉིན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ཆོན་དང་པོ་དང་།

གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རིམ་པ་འཆམས་ལ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞབས་ཀྱི་བྱིན་པ་རེ་དྲུགས་ཤིང་
ར་ན་དང་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་སྟེ་བྱ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྡོན་ནོར་བདོག་པ་སྦྲང་བ་ལ་སྦྲང་བ་པོའི་སྐྱུ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་བྱས་པའི་
མཐུས་སྐྱུ་མ་བཏུད་པ་སྟེ་སྐྱུ་བར་པོར་བཞེངས་པ་ན་ཡང་ཕྱག་གིས་བྱས་མོའི་ལྷ་
ངར་སྤེབས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་འཛེས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྡོན་སྐྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་

དང་། གཞན་ལ་གསང་བའི་གསང་ཆེ་ག་བསྐྱངས་བར་མཛད་པ་ལས་གྲུང་པོ་ཆེ་
དང་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོགས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྐྱབས་སུ་རྒྱབ་པ་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དང་།

སྒྲིན་གཞན་ལ་གདིང་བ་གྱུ་ནོམ་པ་བྱིན་པའི་མཐུས་པགས་པའི་མདོག་གསེར་དང་འདྲ་བ་དག་ཅིང་གསལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། འདིར་གསེར་དང་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ན་དག་ཅིང་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཁ་དོག་སེར་པོའི་རྒྱུ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་མིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད་དང་། ལྷན་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་སོགས་སྐུ་
མདོག་རིགས་མི་གཅིག་ཀྱང་། མཆོན་བཟང་དེ་ལྟར་ལྷན་བའི་ཕྱིར།

སྒྲོན་གཞན་ལ་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་གསེར་
དངུལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་ལྟར་བགས་པ་འཇམ་ཞིང་སྒྲོམས་ལ་རྩལ་གྱིས་མ་གོས་
པ་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དང་།

སྒོན་འདུ་འཛིན་དང་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བ་སྐྱེའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེར་སྐྱ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲིལ་བ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒོན་སྐྱེ་བོ་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་མེད་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བཀྱར་ཞིང་བཀོད་པའི་མཐུས་ཞལ་མཛོད་སྐྱས་བརྒྱན་པ་སྒྲིན་མཆམས་ཀྱི་བར་
ཐེག་ལེའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ། མཉེན་པ། དངས་ན་ཁུ་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོད་འབྱུང་བ། བཏང་ན་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ། ཅེ་མོ་གྲོན་དུ་སྟོགས་པ་སྐྱ་རུ་

རའི་འབྲའི་ཚད་ཅམ་པ་དབུལ་འབྱར་གྱི་ནམ་པ་ལྷ་བྱ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲིན་གཞན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་བྲག་གི་ཆིག་གིས་བྱུང་དུ་མ་གསལ་
པར་མཛད་པ་ཉིད་གྱིས་རོ་སྒྲོད་སེལ་འདྲ་བ་འཕེད་ཀ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་།

སྒྲིན་གཞན་གྱིས་སྒྲན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། ལེགས་པར་སྤྲོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་བྱས་པའི་མཐུས་དབུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་མ་པ་གསེར་གྱི་བྱམ་པའི་མགྱིན་པ་
ལྷར་ལྷུ་མ་ཞིང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་རྩའི་བྲ་བ་མི་མཛོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་། སྒྲིན་གཞན་ལ་སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་དབུང་མགོ་
པན་ཚུན་གྱི་བར་དར་བ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཅུ་ཆོན་གཉིས་
པ་དང་།

སྒྲིན་སྟེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་དང་རིམ་གྲོ་སོགས་བྱས་པ་ལས་རོ་མི་ཞིམ་
པའང་རོ་མཆོག་གྲོ་བར་མཐུན་པ་སྟེ་རྒྱང་མཐིས་བད་ཀན་གྱིས་ལྷགས་མ་ཉམས་
པར་རོ་གྲོ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་དང་མཐུན་པའི་ནམ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲིན་ནགས་ཆལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་
དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པའི་མཐུས་སྒྲིའི་ཡན་མན་དང་འདོམས་ཉམས་པ་ཤིང་
བྱ་གྲོ་རྩ་ལྷར་ཚུ་ཞིང་གཤམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། སྒྲིན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་
བཟང་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྷག་པར་བྱིན་པའི་མཐུས་དབུའི་གཙུག་ཏྱིར་ལྷུ་མ་

ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆེ་ག་འང་མ་པོ་དང་སྒྲོན་ལ་མཉེན་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ལས་སྒྲོན་གྱི་བྱ་ག་པ་དང་སྐྱེ་མཆམས་གྱི་བར་ལྡགས་གྱིས་
རིག་པ་ལྷུང་ལ་དམར་པོའི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་ལྡངས་རིང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་གསུང་གཅིག་གིས་འདྲི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་
གསུང་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་།

མཉམ་པ་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སློགས་པ་
དང་། བཏང་མི་བྲ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོན་པས་འཕྲོ་བཅད་དེ་བཞག་པར་མི་རྒྱས་པར་
ནར་སྒྲོན་པ་དང་། ཆེ་ག་དོན་མི་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་
ཆོངས་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་ཆེ་ག་རྒྱལ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱས་མི་ལོང་གི་དཀྱིལ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་
ཤིང་བལྟ་ན་སྐྱག་པས་འགྲམ་པ་སེལླའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོན་སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་གྱིས་ཆེ་གས་དཀར་བ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲོན་ལོག་འཆོ་སྤངས་པའི་འཆོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོ་དམན་
མེད་པར་ཆེ་མས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོན་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ལ་བདེན་

པའི་ཆེག་ཀུན་ཏུ་སྐྱེད་པས་བར་མཆམས་མ་དོད་པར་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྟོན་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་སྤྱ་མའི་ཆེག་སྤངས་པས། སོ་གཉིས་ལས་མེད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཡན་མན་གཉིས་སུ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཆེམས་གངས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་དང་
ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ་དང་།

སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་པས་
དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པས་དམར་པོའི་རབ་རིབ་དང་མ་
འདྲེས་པར་སྐྱོན་ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྟོན་དུས་རིང་པོར་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་མེད་པར་
སེམས་ཅན་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་བལྟས་པས་སྟེང་འོག་གི་རྩི་མ་རྣམས་ལེགས་
པར་གཞིལ་ཞིང་མ་འདྲེས་བར་གནས་པས་རྩི་མ་བ་མཆོག་སྟེ་བ་དང་སྤང་པོ་སྟེ་
མཆོག་གི་རྩི་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྟོན་རྒྱ་དེ་ལྟར་བྱ་ལ་སྐྱེད་པའི་མཐུས་སྐྱེས་
བྱ་ཆེན་པོ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ།།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་རོ་མི་ཞེས་པ་རོ་མཆོག་ཏུ་སྤང་ན་རོ་མི་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་
རོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རོ་མི་ཞེས་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

སྟོན་མེད་དེ། གང་ཟག་པལ་པ་ལ་སྤང་བའི་རོ་མི་ཞེས་པ་རྩི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
རུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྡགས་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་སྟོན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་

གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐུས་རོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། སྒྲོན་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཏྲ་ཆག་གི་ནས་རུལ་བ་བཞེས་པའི་
ཆེ་ཀྱན་དགའ་བོས་སེམས་སྤལ་བྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེམས་ཀྱི་བར་ནས་
ནས་རུལ་བ་ཞིག་བཏོན་ནས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་སྒྲོན་པས་བོས་པ་ན་སྤར་མ་སྒྲོང་
བའི་རོ་ཞིམ་པ་སྒྲོང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ།

སྒྲོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་ཡང་།

དཔེར་ན། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ཀྱི་བལྟ་བུ་བྱན་མོང་བའི་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་
བ་པོར་བ་གང་པོ་ལྷའི་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལས་སྒྲོབས་ལྷན་
ཀྱི་མཐུས་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདུན་ཅེའི་ངོ་བོ་སོང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བྱི་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་རུང་ངམ་སྟམ། འོན་ཀྱང་
གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་ནི་ཡུལ་དང་མ་འབྲུད་པར་འཛིན་
པས་གོང་བཞིན་སྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ།

མཛོད་ཅ་བར། མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་འབྲུད་གསུམ་
གཞན་དུ། །སྤྲེལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད། །
ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་དང་མཛོད་སྤྱིའི་ཆ་བཤད་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་

པ་ལ་སྟོན་ནས་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལ་
ཆོད་གཞལ་བར་མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་སྤྱིར་གསང་བ་ནི།

དཔེར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤུགས་འཆངས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གཙུག་ཏོར་མི་མཐོང་ལ་སྐྱེ་ཆོད་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བདག་གིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ།

རང་གི་ལུས་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་སྤྱལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་ལ་བཏུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དཔག་ཆོད་འབྱམ་ཐག་དུག་
ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ནས་དེས་རང་གི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་
སྟོང་གི་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཤེད་སྤང་ཐག་བརྒྱུད་ཀྱི་མ་སྟོང་འདས་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཅན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བཏུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གཙུག་ཏོར་མཐོང་མ་རུས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་ཆོད་དམ་སྤྱིར་མཐའ་མཐོང་བར་མ་རུས་པར་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུང་གི་གསང་བ་ནི། མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་གི་ཆོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་ཕྱིན་ཏེ་འདུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་འདྲར་ཐོས།

དེ་ནས་རང་གི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་

མཛེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ལ་འཕགས་ཏེ་སྒྲིབ་བཞི་ལས་ཀྱང་འདས་ཁོར་ཡུག་
ལས་འདས་ནས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་ཐོམ་ལ་འདུག་ན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་འདྲར་ཐོས།

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་རང་གི་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྒྱལ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྲུའི་སྒྲིང་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུའི་བྲེ་
མ་སྟེད་འདས་པ་ན།

འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྲ་བར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིང་བཟེད་ཀྱི་ཞབས་བཏེགས་ཀྱི་གདུ་བུ་ལ་
འཆག་ཅིང་འདུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྤྲ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་
པར་རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
ལ་བརྒྱུག་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ལ་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེ་བྱད་བཞག་པ།

གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་འཆད་པ་ལ་བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་ལས། བཅུ་ཆོན་དང་པོའི་
ཅ་བ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འོང་བུ་མི་མདོན་
ཞབས་མཉམ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྐྱབ་པའི་སེན་མོ་བཅས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤྱགས་སུ་པན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་སེན་མོའི་
 མདོག་སྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྡོན་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ལག་
 རྒྱུ་སྤྱད་ཤོད་མེད་པར་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་
 ལྷུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་
 བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་བྱིན་ས་མི་མདོན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།
 རྩ་མདུད་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞབས་རིང་བྱང་མེད་པར་མི་མཉམ་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ།།

བཅུ་ཆོན་གཉིས་པའི་རྩ་བར། སེལྷེ་སྤང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ཞེས་པ་ན། བྱེད་རྩ་
 བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཆོམས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། སེལྷེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་
 སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱ་དང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤང་ཆེན་སྤྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་
 པ་དང་། མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲང་བ་སྟེ་མི་གཡོ་བར་

གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

ཤ་རྒྱས་ཤིང་འབྱེངས་ལེགས་པས་སྐྱེ་འབྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་། གཙང་ཞིང་དག་པས་སྐྱེ་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་
རིང་ཐུང་དང་སྒྲོམ་སྒྲ་སོགས་ཐད་ཀར་མ་འཆོལ་བས་རིམ་པར་འཆོལ་པ་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟེ།

བཅུ་ཆོན་གསུམ་པའི་རྩ་བར། གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱེ། །ཞེས་པ་
ན། སྐྱེ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པས་གཙང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་འཇམ་པ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཆོན་རྫོགས་
པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྐྱེ་ཁྲིམ་ཆེ་བས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བྱད་པར་བཟང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་། གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་སྒྲོམས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་གཉིས་
རབ་རིབ་སོགས་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ཤས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟེ།

བཅུ་ཆོན་བཞི་པའི་རྩ་བར། ཤིན་ཏུ་གེམས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
ཀུན་ནས་བཟླ་ན་སྐྱུག་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། འག་མི་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་ཤིང་ཏུ་གེམས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡན་ལག་དང་། སོར་ཆེག་སོགས་ཉིད་ལག་རིང་ཐུང་སོགས་ཆ་ཕྱེད་པས་ཤིང་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

གཟེགས་པ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མའི་རབ་རིབ་སོགས་མེད་ཅིང་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ཕྱལ་ཏེ་སྒྲོ་བ་ཆེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེད་སྐྱབས་འཆམས་པས་སྐྱེ་སྐྱབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྐྱེད་པ་ཏ་ཅང་རིང་པོ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མ་རྒྱུངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ཕྱལ་ཕྱང་རེ་བ་སྟེ་མར་རིང་པོ་མཛར་བ་སྟེ་མཐོ་དམན་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྟེ་དམན་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སྒྲོགས་སྒྲུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་ཀྱན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ།།

བཅུ་ཆེན་ལྔ་པའི་རྩ་བར། ཀྱན་སྒྲིབ་གཙང་དང་སྐྱེ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ལྷགས་མཉེན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་སྟེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱག་ཤིང་བལ་སྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་གསལ་བ་ཡོད་པ་

ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་
པ་དང་།

ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་མཆུ་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡགས་སྒྲུབ་པ་དང་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལོ།

བཅུ་ཆོན་དྲུག་པའི་རྩ་བར། དམར་དང་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། ལྡགས་དམར་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུང་འབྲུག་གི་སྐྱ་དང་
ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གསུང་སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཆེ་
བ་ལྷུམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཆེ་བ་རྣེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། རིང་ཐུང་མེད་པས་མཆེ་བ་མཉམ་
པ་ཉིད་ལྡན་པ་དང་། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། འདས་ཀྱི་
གཟེངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། འདས་སྒྲུབས་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དག་
པའི་གཙང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལོ།

བཅུ་ཆོན་བདུན་པའི་རྩ་བར། སྐྱ་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྐྱག་། ཅེས་པ་ནས།

ཉམས་པ་ནམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། སྤྱན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། རྩི་མ་སྤྱག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འབྲེས་པས་འབྲེས་ཤིང་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྲངས་པ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྤྱན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
དང་། སྤྱན་མ་སྤྱམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱན་མའི་སྤྱ་རིང་བྱང་མེད་པས་མཉམ་
པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

བྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱན་རིང་བྱང་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་
པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉམས་པ་སོགས་
སྤྱན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ།།

བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་པའི་རྩ་བར། དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། །ཞེས་
པ་ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་སྤྱ་མཆམས་ལེགས་པར་དོད་པ་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་དང་། དབྱལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།
དབྱ་སྤྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་།

བར་མཆམས་མེད་པར་དབྱ་སྤྱ་སྤྱག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དབྱ་སྤྱ་འཇམ་
པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དབྱ་སྤྱ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དབྱ་སྤྱ་མི་

བཞོན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་། དབུ་སྐྱ་བྱི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་།

ཕྱག་དང་ཞབས་མཐེ་བོང་ལ་དྲོ་རྩེ་རི་མོ་ལྟ་བུ་དཔལ་གྱི་བེལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཐེལ་ལ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་པའི་བཀྲ་ཤིས་དང་། དེའི་མཐའ་སྤྱོད་ལག་ལ་སོགས་པའི་
ཞབས་ན་རི་མོ་བདུན་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་གཡུ་བྱང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་
དང་ལྷན་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ།།

མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བཞད་པ།

འོ་ན་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆན་
བཟང་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་། དཔེ་བྱད་རྣམས་འཁོར་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི།

ཕྱག་སོར་རིང་བའི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་སེན་མོ་བཟང་མདོག་
ནས་སོར་མོ་བྱེན་གྱིས་སྤྲ་བའི་བར་གྱི་དཔེ་བྱད་བྱག་

གཙུག་ཏོར་དང་། སྤྱ་བྱེན་དུ་སྤྱོགས་པ་དང་། སྤྱ་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་མཆན་
གསུམ་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་དབུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་
ནས་བྱི་ཞིམ་པ་དང་ལྷན་པའི་བར་གྱི་བྱག་སྟེ་དཔེ་བྱད་བདུན།

མཛོད་སྤྱིའི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་དབྱལ་བ་འབྲེས་པ་དང་། དབྲེས་
ཆེ་བ་དང་། འདས་མཐོ་བ་དང་། དག་པ་གཉིས་ཏེ་དཔེ་བྱད་བཞི།

སྤྱན་མཐོན་མཐིང་གི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་སྤྱན་ཡངས་པ་སོགས་
བཞི། སྤྱན་ཚུགས་རིང་བ་སོགས་བཞི་སྟེ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད།

བའི་རྩི་མ་ལྟ་བུ་མཆན་གཙོ་བོ། དེའི་འཁོར་རྩི་མ་སྐྱུག་པའི་དཔེ་བྱད་གཅིག
འབྲམ་པ་སེལ་ཏེ་འདྲ་བའི་མཆན་གཙོ་བོ། དེའི་འཁོར་སྐྱུག་མཉམ་པ་དང་། མ་
ཉམས་པའི་དཔེ་བྱད་གཉིས།

ལྷགས་རིང་བ་དང་། རོ་བོ་བའི་མཆན་ཏུ་མཐུན་པའི་མཆན་གཉིས་གཙོ་བོ་
དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་སོགས་གཉིས་དང་། ལྷགས་མཉམ་
པ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དཔེ་བྱད་ལྔ།

གསུང་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་གསུང་འབྲུག་སྐྱ་
ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་མཉམ་གྱི་དཔེ་བྱད་གཉིས།

ཆེ་མས་ཤེན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ཆད་མཉམ་པ་དང་། ཐགས་བཟང་བ་དང་བཞི་
བཅུ་ཆང་བའི་མཆན་བཞི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་མཆེ་བ་ལྷུ་མ་པ། རྩི་བ།
དཀར་བ། མཉམ་པ། བྱིན་གྱིས་སྤྲོ་བ་སྟེ་དཔེ་བྱད་ལྔ།

ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེས་ཆགས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོངས་བུ་མི་
མདོན་པའི་མཆན་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་རྩི་མི་མདོན་པ་དང་།
མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བུ་ཆུང་བ་མི་མདོན་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ལོང་པ་དང་།
ཕྱག་འཇམ་པ། ཕྱག་གི་རི་མོ་གསལ་བ། ཐབ་པ། རིང་བ་སྟེ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད།

བྱིན་པ་ཨེ་བྱུང་འདྲ་དང་། རུས་སྤལ་ཞབས་ཀྱི་མཆན་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཞབས་མཉམ་པའི་དཔེ་བྱད་གཅིག

སོར་མོ་བྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། རྟིང་པ་ཡངས་པའི་མཆན་གཉིས་གཙོ་བོ་
དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་སེལ་སོགས་ཀྱི་གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་། གོམ་སྟོམས་
ཉེ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད།

སྐྱ་ཆེ་ཞིང་བྲང་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་དང་། གསེར་མདོག་འབྲ་བ་དང་།
བགས་པ་བསྐབས་པ་དང་། དཔུང་མགོ་ལྷུ་པ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། རོ་
སྟོང་སེལ་འབྲ་བ་དང་། ལྷ་ཞིང་གའ་པ་སྟེ་མཆན་བཟང་དེ་བརྒྱད་གཙོ་བོ་དང་། དེ་
ནམས་ཀྱི་འཁོར་སྐྱ་འབྲེལ་བག་ཆགས་པ་ནས། དག་པའི་བར་བྱག་དང་།

མཆན་རྫོགས་པ་དང་། ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་། སྐྱ་མ་ཁྱུ་པ་དང་། སྐྱ་ཤ་
རྒྱས་པ། ཤེན་ཏུ་གྱིམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ནམ་འབྲེས་དང་། སྐྱ་ལྷུ་པ་ནས། བྱལ་
བྱང་དེ་བའི་བར་བཞི་དང་།

ཀྱན་ནས་སྟོན་སྟུག་པ་ནས། སྟེ་བ་གནག་བག་མེད་པའི་བར་གསུམ་སྟེ་དཔེ་
བྱད་བཅུ་དགུ།

གསང་གནས་སྐབས་སུ་སྐབ་པའི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་སྟེ་བ་ཟབ་
པ་དང་། གཡས་སུ་འབྲེལ་བའི་དཔེ་བྱད་གཉིས།

བྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པའི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འཁོར་བྱག་རིང་ཞིང་
རྒྱས་པའི་དཔེ་བྱད་གཅིག།

བྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་བྲ་བས་འབྲེལ་བའི་མཆན་གཙོ་བོ་དང་།

དེའི་འཁོར་དཔལ་བེའུ་དང་བཟ་ཤེས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲིལ་བ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་
བྱད་གཅིག་བཅས་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་མཚན་དཔེ་གཉིས་ལས་མཚན་ཚས་ཅན་དང་དཔེ་བྱད་དེའི་
ཚས་ཡིན་པར་ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཙུག་འཁོར་ཅན་ཀྱི་མཚན་དཔེ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱད་པར་ངེ་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་སྒྲར་བྲངས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་སྐྱེལ་བསྐྱེལ་སོགས་པ་བདུན་ཅུ་བས་
དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། སོགས་པས་བསྐྱེས་པ་སྟོན་སྟོག་གཅིད་སྒྲངས་པ་སོགས་
ཉེར་སྟེ་སྟེ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་སོ་གཉིས་དང་།

དེ་བཞིན་དཔེ་བྱད་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ཞེས་སོགས་སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཅུ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་
འབྲས་བུ་དཔེ་བྱད་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་མཚན་བཟང་རེ་རེ་ལ་ཡང་པར་བྱིན་བྱུག་ཀའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་སྟེ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཁ་དོག་དཀར་བ། གཡས་
སུ་འབྲིལ་བ། སྒྲ་ཞིང་སྟེ་མཛེས་ཤིང་བེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ། བྲང་ན་ཁྱུ་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་རིང་བར་གནས་པ། ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ། འོད་མཐའ་ཡས་ཁྱབ་པ་སྟེ་
བྱུག་རིམ་བཞིན་བྱིན་བྱུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལས། སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་མཛོད་སྡེ་བ་མོ་དང་། ཏུང་
དང་། ཀུན་ལྟར་དཀར་བ་ནི་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །

སྤྱ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་བ་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུའོ། །རིང་བ་ནི་བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །འོད་
མཐའ་ཡས་པས་བྲབ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་མཆོན་བཟང་རྣམས་རྒྱ་པར་བྱིན་བྱུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བ་
ལས་བྱུང་བ་བཞིན། དཔེ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་བ་
ལས་བྱུང་བ་འདྲ་ཡང་།

གཙོ་འཁོར་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྤར་བྱུང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་ལས་མཆོན་བཟང་གི་རྒྱ་ཕྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་།
འགྲུབ་དཀའ་བ་སོགས་རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་།

གཤུལ་བྱ་གཞན་ངོར་མཆོན་སྟོ་ཡུལ་དུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའམ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དཔེ་བྱད་འཛོགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

རྒྱུའི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་
ལས་བྱུང་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ཕྱས་ཀྱན་
བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །

དེ་བརྟུར་བསྐྱེས་པར་གྱུར་བ་ཡིས། །བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་
རྒྱལ་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲུ་བར་འབྱུང་། །བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ཐམས་
ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྟུར་ནི་བསྐྱུར་བ་
ཡིས། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྟེད་དེ་སྟེད་ཀྱིས། །
རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྟུར་ཅུའི་བར་དུ་
འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྟུར་ཅུ་དག་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་
ཆོག་གས་གང་ཡིན། །

དེ་དག་བརྟུར་ནི་བསྐྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་གཅིག་གོ། །
མཆན་ནི་སྐུ་མ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་
དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འབྲའི་མངོན་སྲུང་། །

མངོན་སྲུང་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག་འཛིན་པའི་བརྟུར་ནི་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །སྐྱེ་
གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱེ་བ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་
ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བརྟུ་པོ་དག་སངས་རྒྱལ་གསུང་གི་སྐྱོད་བྱེད་ས་
ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག་།

ཅེས་རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་སྟོབ་མི་སྟོབ་དང་། སེམས་ཅན་པལ་བ་
ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེས་པ་བརྟུ་འགྱུར་གྱི་ཆོག་གས་ཀྱིས་བྱུབ་

པའི་བ་སྐྱ་བྱ་ག་གཅིག་འབྱུབ།

དེ་བཞིན་དུ་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྱུར་གྱི་ཚོགས་
གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འབྱུབ།

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྱུར་གྱི་ཚོགས་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་
ཆེན་པོའི་མཆན་གཅིག་དང་།

མངོད་སྐྱ་དང་དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་དང་གསུང་དབྱངས་དུག་ཅུ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པའི་མཆན་བཟང་ནམས་འབྱུབ་བྱེད་གྱི་བསོད་ནམས་སྟོང་འབྱུར་གྱིས་མངོད་
སྐྱ་གཡས་འབྲེལ་འབྱུབ།

དེ་འབྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་སྒྲག་བརྒྱར་བསྐྱར་གྱི་ཚོགས་གྱིས་དབྱའི་
གཙུག་ཏྲར་འབྱུབ།

དེ་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབྲུམ་སྒྲག་བརྒྱར་བསྐྱར་གྱིས་གསུངས་
དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་འབྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བའི་རྩ་ཆོག་དང་སྟོགས་མཐུན་པར་བཟངས་པ་ཡིན་
གྱི། ཡིག་ཆ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་རྩ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱ་འབྱུབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཅིས་
གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཁུང་པར་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་རྩ་ཞེས་པ་བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་འབྱུབ་

བྱེད་དགོ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་གཅིག་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ལ་འཛོག་ན་དེ་མི་འགྲིགས་ཏེ། དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་དང་གསུང་ཆངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན། མཆན་བཟང་རྣམས་དགོ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་འོངས་སྐྱེའི་སེན་མོ་བླངས་མདོག་ལྟ་བུ་རྣམ་སྤྲོད་དང་། དགོ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲོད་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མཛོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི། སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླངས་པར་གསུངས།

རང་ལུགས་མཐའ་དབྱེད་ལས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འོངས་སྐྱེའི་སེན་མོ་བླངས་མདོག་ལྟ་བུ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་སྤྲོད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུགས་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་རྣམ་སྤྲོད་དང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཛོག་ཚུལ་དང་འདྲིའི་མི་འདྲ་སྟེ།

འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱ་བས།
བཅ་པོ་དང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཟག་མེད་འབའ་
ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་།

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ལུས་དང་
ཡང་མི་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་འདོད་རྒྱུར་བསྐྱུར་བྱས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མཚན་དཔེ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སེན་མོ་བངས་མདོག་ལྟ་བུ་
གཟུགས་ཅན་དང་། གསུང་ཆངས་དབྱངས་དང་། གསུང་འབྲུག་སྐྱ་ལྟ་བུ་སོགས།
སྐྱ་དང་། བྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་སོགས། དེག་བྱ་དང་། རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་
མཆོག་ཏུ་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཤེས་པར་འཛོག་གམ་སྟུམ་སོ། །

སྐྱེར་བྱུང་བའི་མཚན་དཔེ་དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཅམ་ཞིག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་
རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱུང་བའི་མཚན་དཔེ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཆེ་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་
པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཆར་མི་མོད། །ཅེས་དང་། །

མངོད་ཅུ་བར། ཐུབ་མཆོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་
འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་
དང་ལྡན་པ་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་མཚན་དཔེ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མཐའ་
སྐས་པས་བསྐྱེད་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱག་ཅུ་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་བསྟོད་སྒྲིན་གྱི་མཆོ་ལས། གསུང་མཉེན་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དྲུ་
 འཐད། །དག་ཅིང་བྱི་མེད་འོད་གསལ་སྟོན་ལ་འཛེབས། །གཉན་བར་འོས་ཤིང་མི་
 ཚུགས་སྟོན་ཞིང་དུལ། །མི་ཅུབ་མི་བརྒྱངས་རབ་དུལ་ན་བར་སྟོན། །

ལུས་སེམས་སྒྲིང་ནི་ཆོམ་བྱེད་དགའ་བདེ་བསྐྱེད། །གདུལ་མེད་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་
བྱེད་རྣམ་རིག་བྱ། །རྣམ་གསལ་དགའ་བྱེད་མངོན་པར་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་
ཤེས་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད། །

རིགས་ཤིང་འབྲེལ་ལ་སྒྲིམ་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ། །སེཁྱེ་སྤང་ཆེན་འབྲུག་དང་
ལག་འགྲོའི་དབང་། །དྲི་བ་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཆངས་པ་དང་། །༡༩ང་༡༩ཉེའུ་དབང་པོའི་
དབྱངས་སྒྲན་སྟངས། །

རྩ་སྐྱོ་མ་ཁེངས་མི་དམའ་ཀུན་རྗེས་ཞུགས། །ཆོག་ཟུང་ཕྱིན་ཅིང་མ་ཆང་མེད་
བ་དང་། །མ་ཞུས་མི་ཞེན་རབ་དགའ་བྱུང་ཅིང་ཚུབ། །རྒྱན་ཆགས་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱོ་

ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད། །

དབང་པོ་ཀུན་ཆེན་མ་སྦྱང་མི་འགྱུར་ལ། །མ་བརྟགས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་འཁོར་
ཀུན་ཏུ་གྲགས། །དུག་གསུམ་སེལ་བྱེད་བདུད་དཔུང་ཆར་གཙོད་ཅིང་། །རྣམ་པ་
ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་བཞི་ཡིས་ལྷག་པའི་དུག་ཅུང་དབྱངས། །གསུང་གཅིག་ཉིད་ལའང་མ་
ཆང་མེད་པར་ནི། །ཇི་སྲིད་རྣམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་དེ་སྲིད་པའི། །སྐལ་ལྡན་རྣ་བའི་
ལམ་དུ་བདེ་བ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

དེས་ན་མཆོན་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་
བྱ་དམ་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུང་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་ལ་མཆོན་བཟང་དང་།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་གོ་བར་བྱེད་
པའི་སྐྱུང་ཡོན་ཏན་འཁོར་ལ་དཔེ་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་བྱའོ། །

མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་
པ། །འགྲོ་ལ་པན་པ་སྐྱ་ཆོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །བྱབ་པའི་
སྐུ་སྐུ་རྒྱན་མི་ཆད། །ཅེས་གསུང་།

དོན་ནི། བྱབ་པའི་སྐུ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པའི་དེས་
པ་ལྟ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ཡོན་ཏེ། དུས་

སྙིང་པ་རི་སྙིང་གི་བར་དུ་དག་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་པན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་
པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

སྐྱེར་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟན་པའི་གཟུགས་
སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཅིག་ལ་བྱ་བའི་བྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྐྱེལ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེ། མཆོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་
གསུམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ།

སྟོན་པས་བཟོ་བོ་བེ་ཤ་ཀམར་སྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་དྲགས་རུ་
རུར་སྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཛོག་
པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཟུངན་འདས་
པ་རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་
ཆེན་པོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་བར། སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་དེ་ནི་རྟག་རུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཕི་ལྟང་ལེན་པ་
ལ་སོགས་པ། བཟོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
ཟུངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་པའི་མཆོད་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟོ་བོ་སྤྲོད་སྤྲོད། སྤྲོད་བོ་སྤྲོད་སྤྲོད། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
སྤྲོད་སྤྲོད། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་གསུངས་
བྱེད་སྤྲོད་ལྟར་པའི་མཆོད་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་བཞི་ལས།

མཆོད་གཞི་གཞན་གསུམ་སྤྲོད་བཞིན་ཡོད་ལ། གསུམ་པའི་མཆོད་གཞི་
ནི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དབྱེ་ཆུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་ཀྱི། སྤྲོད་
སྤྲོད་རྒྱལ་བ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དངོས་
པོ་སྤྲོད་ཆོག་པ་པར་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་སོགས་མཐའ་གྲས་པ་ཡང་།

རྒྱུད་ཟེར། འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འབྱོར་དུ། །ཞེས་སོགས་སྤྲོད་སྤྲོད་
པ་བཞིན་མདོ་སྤྲོད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དཔག་མེད་པ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མཆོད་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་གསུངས་བྱེད་སྤྲོད་
སྤྲོད་ལྟར་པའི་རྒྱལ་བའི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གངས་འབྲེན་ཆུལ་ནི། རིན་ཆེན་སྤྲོད་བ། སྤྲོད་
པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། །གཞུགས་དང་བལྟམས་དང་རོལ་པ་དང་། །ངེས་
འབྱུང་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་དང་། །བདུད་སྤྲོད་བཅོམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །དེ་བཞིན་ལྟ་

ལས་བབས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐུང་ན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡུམ་འདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་
སྒར་མཛམ་བུའི་སྤྱིར་དུ་འབྱོན་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་བེཏ་བུའི་ཐེམ་སྐས་
བཙུགས་པ་སོགས་ལྷ་བབས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་མཛད་པ་བཙུའི་གངས་སུ་འབྲེན་
པ་དང་།

དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་མཁྱེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །ཞེས་
སོགས་བྱངས་པ་བཞིན་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་
སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་དམ། རིམ་ཅན་དུ་
མཛད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷ་བྱས་སྤྱིར་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ལ་ལར་སྟོ་མང་བརྒྱ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང་། །ལ་ལར་སྟེ་བ་མི་མངའ་ལ་ལར་སྟེ་བའི་སྟོད་པ་སྟོ་ཆོགས་དང་། ལ་ལར་
བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལ་ལར་དེ་ནི་ཐུང་ན་འདས་སྟོན་གྱང་། །དེ་ནི་གནས་དེ་ལས་གྱང་
རྣམ་པར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཛད། །ཅེས་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་ཡུལ་

འདུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སེམས་
ཅན་ལ་ལ་དག་གི་ནི་འཁོར་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱིས་
ནས་མདོན་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །

ལ་ལ་གི་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལ་གི་ནི་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལ་གནས་
པ་དང་། ལ་ལ་དག་གི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོར་འགོ་བ་དང་། ལ་ལ་དག་གི་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་།

ལ་ལ་དག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གི་ནི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གི་ནི་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་གྲིན་དང་འཇིག་རྟེན་
སྒྲིབ་བ་ནམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གི་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
དུ་སྤྱུལ་བའི་སྤྱིས་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་བབས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྒྲུ་སྒྲུ་ངན་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བརྒྱ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཞེས་དང་།

ཕལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱོད་པ་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷས་པ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་རབ་འབྱུམས་རྒྱ་མཚོ་
ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་དང་སྤྱིང་རེ་རེ་དང་སྤྱིའི་ཁྱོན་ཅམ་རེ་རེ་

ལ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སྤྱ་འཇུག་པ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། སྤྱེས་པའི་རབས་ཐམས་ཅད་དུའང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་ཀུན་དུ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

འོན་ཀྱང་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་བཞིན་
དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱེ་བ་མཛོན་པར་སྤྱེ་བའི་མཛོད་པ་ནས། སྤྱོད་ཁྱེད་ཅ་མཆོག་དུ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་བར་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟོན་པས་སྤྱལ་བ་སྤྱ་ཆོགས་གྱི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྤྱལ་
ཞིང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

མཛོད་ལས། སྤྱོད་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། ། ཆངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ལྷན་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་
གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་བཞི་སྤྱོད་ཐུན་ཉི་ཟླ་རི་རབ་དང་འདོད་ལྟ་ནས་
ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ཆ་ཆང་བ་རེ་བྱངས་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་ལ་
སྟོང་དང་པོ་དང་།

སྟོང་དང་པོ་དེ་ཉིད་བྱངས་གཅིག་ནས་ཅེས་པའི་སྟོང་གི་བར་ལ་སྟོང་གཉིས་
པ་དང་།

སྟོང་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བྱངས་གཅིག་ནས་ཅེས་པའི་སྟོང་གི་བར་ལ་སྟོང་

གསུམ་པ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ་
འདི་ལ་འཛམ་གླིང་སོགས་རེ་རེ་ནས་བྱེ་བ་ཕྱ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་དོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་
ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
གངས་གཅིག་ནས་ཅིས་པའི་བྱེ་བ་ཕྱ་བརྒྱ་ལ་རྒྱད་དང་པོ་དང་།

རྒྱད་དང་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་ནས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བར་ལ་རྒྱད་གཉིས་པ་དང་།
རྒྱད་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ནས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་ལ་རྒྱད་གསུམ་པ་སྟེ།

རྒྱད་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ནས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་ལ་རབ་འབྲམས་
རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གོ། །

འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གངས་དེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་
པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ཡང་གངས་དེ་སྟེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ལ། འཛིག་ཏེན་
གྱི་ཁམས་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡང་གངས་དེ་སྟེད་དུ་
འདོད་དགོས་པས་དེ་ནམས་སྐྱབས་ལྟམས་པ་ཙམ་ནས་སྐྱལ་པ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ།

སྟོན་བྲམ་ཟེ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་
པས་ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱལ་པ་འདོད་ན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་དང་
རིགས་རུས། རྗེ་རྗེ་གདན་དང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱང་སོགས་གནས་ཁུད་པར་བ་དེ་

ལྟ་བུ་ཡང་ཟེ་རྒྱད་བཤད་པའི་གངས་མཉམ་འགྱུར་བ་དང་། མིང་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལ་དངོས་དང་གཞན་ལ་སྒྱུ་ལ་བ་སྟོན་པའི་བྱད་བར་ཡང་སྤྲ་མི་བྱས་སོ། །

འོན་དེ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་ཡིན་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་བཞིན་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་
དང་པོ་དགུ་མེས་ཅན་དངོས་ཡིན་པའི་སྐབས་ལ་འདོད་པས་མི་འགྲིག་གོ། དེས་
ན་འདིའི་སྐོར་ལུགས་འདིར་དབྱུང་གཞི་མང་ཅམ་ཞིག་མཆིས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འདྲར་སྐྱབ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་
ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཉག་པ་ཞེས་ཀྱང་
བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཅོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བསྟན།

མཚན་ནི་སྤུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མཚན་དཔེའི་གྲངས་དང་། དེ་དག་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཆད།

གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་
སྐུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། བརྩ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐུ་འཕྲེན་ལས་བརྟན་པ་ལ་སྒྲུང་རོ། །

འོ་ན་མདོར་བསྟན་དུ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ལོངས་སྐྱུ་འཆད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ་མ་
བསྟན་པས་མདོར་རྒྱས་བཤད་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

སྐྱོན་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པས་
སྐྱུ་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་ཚས་སྐྱུ་སྐྱེ་ཙམ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་བསྟན་པའི་མཐུག་ཏུ་ཚས་སྐྱུ་ཞེས་པ་རྩ་ཆེ་ག་གི་སྒྲེབ་སྐྱོར་
ཉམས་ཤིང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཚས་སྐྱུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྐྱེར་ཏེ།

སྐྱེའི་ཆ་ནས་སྐྱུ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་པའི་སྐྱེར་དང་། གྲེ་བྲག་
གི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ་དེ་ཉིད་འཆད་འགྱུར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་བདག་
རྒྱུན་ཤེས་པའི་སྐྱེར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྐྱེར།

དེས་ན་མདོར་བསྟན་དུ། ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་མ་སྒྲོས་པར་
ཚས་སྐྱུ་ཞེས་སྐྱུར་བ་ལ་སྐྱེ་དང་གྲེ་བྲག་གི་ཆ་ནས་དགོས་པ་ལྟག་པ་དང་བཅས་
ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྒྲོས་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ་ཙམ་ཞིག་ནི་སྐྱབས་
བརྒྱད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོགས་མི་རུས་པའི་སྐྱེར།

འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་བཞིའི་གྲངས་དང་།
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་དེ་བཞིན་མི་འཛོག་སྟེ།

མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་བཤད་དུའང་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་སྐྱེའམ་སྡེ་སྦྱར་གྱི་དབང་ལ་རྟམ་ཏ་ཀྲ་ཡ་ཞེས་པའི་ངོ་བོའི་རྒྱན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་
 མདོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་མདོར་བསྟན།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་
 ཆོན་ཉིད་གཅིག་གི་སྤྱོད་དུ་དེ་སྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་སྤར་སྦྱོབ་
 དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

གང་གིས་སྤྱོད་པ་ཇི་སྤྱོད་པར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྦྱལ་སྐྱེ་
 མདོར་བསྟན་ནས།

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱོད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱལ་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་
 བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བསྟན་དུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་སྤར་
 མ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཆོས་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་སྟེ།

སྐབས་གཞན་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་བའི་ཆེ། ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འབྱུང་བཤད། །ཅེས་
 པ་དང་། དེ་འབྱུང་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་འདི་ཡང་དེ་

ལྟར་དགོས་པའི་བྱིར།

འཕགས་པས་དོན་བདུན་ཅུའི་གངས་འབྲེན་པ་ན་སྐྱལ་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་
གངས་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་ལན་རྒྱས་པ་ནི་ཡིག་ཆ་སོགས་གཞུང་
ནམས་ལས་རྒྱས་པར་གསལ་ཏོ། །རང་ལྷགས་ནི་གཙོ་བོར་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་
པ་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱ་སྟེ།

གསེར་ཐེང་ལས། ལྷགས་དེ་དག་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་
པ་འདི་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་ལོགས་
པར་སྐྱ་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་སྐྱེ་བཞིའི་ནམ་
གཞག་མི་མང་དུ་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ཀྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་
ལྟ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་སློན་མེད་དེ།

དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ཐ་སྐད་ཞལ་གྱི་མི་བཞེས་པ་ཅམ་ལས་དེའི་དོན་
རྫོགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིར་འཕགས་པས་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉིར་གཅིག་པོ་རོ་བོ་
ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་མི་སློན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ལ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་
བསྟན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རིགས་པ་མཚུངས་པ་མཛད་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་
སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པ་དོན་ལ་བྱུང་བས།

དེ་དག་གི་ཉིད་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ།

དེ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་
དུ་རང་གི་ཉིན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

སྐབས་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱུས་ཞེས་པ་
གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་སྒྲོ་བྱུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་
ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་བཀའ་བཏུས།

ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ལ་ཉིན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བས་མཆོན་
ཉིད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་སྤྱི་གཉིས་པོ་གང་བདེར་བྱའོ།

འོ་ན་སྐྱེ་གསུམ་དང་བཞི་སྤྱི་བ་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་སྤྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་

བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་མངོན་
སྟམ་དུ་ཉོགས་ཀྱང་།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། མཐོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་
སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སྟམ་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
ཆོས་སྐྱེ་དང་།

བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སྟམ་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་
ནས་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བཞག་ འདི་ལ་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
དང་། ས་བརྒྱ་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་གོ །

སོ་སྐྱེ་ལས་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་། དག་མ་དག་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་
དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་འཛོག་ །

སྐྱེར་སྐྱེ་ལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཆོག་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་
ཡན་ཆད་ལ་མངོན་སྟམ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་སྟེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་ན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པར་སྐྱ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་བྱང་དེ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་རང་
སྒྲུང་ལ་བཞག་དགོས་ལ། སྐྱ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་སྒྲུང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སངས་འཕགས་
ཁོ་ནའི་མངོན་སྟམ་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་

སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་རང་སྒྲུང་དང་གཞན་སྒྲུང་གི་ཆམ་གཞག་བྱ་ཡི།

ལུགས་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་རང་སྣང་གཞན་སྣང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་དག་
ལས་བྱུང་བར་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འོ་ན། ཡིག་ཆར་ཡང་དག་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་
མཐའ་དབྱེད་ལས། ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱོབ་པར་ཐལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདིར་མ་བྲལ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ལོངས་
སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་
ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ལོངས་སྤྱི་གཞུགས་ཕུང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ལོངས་སྤྱི་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 ལོངས་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེར་ཐལ། རོངས་སྐྱ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཉིད་པ་གང་
ཞིག ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཚུལ་ལ་དཔག་ན།

ལོངས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་པས་དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་བྱང་འཕགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སངས་

གྲུས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱི་གཟུགས་ཕྱང་མཛོན་སྒྱུ་དུ་རྟོགས་པ་
ཅམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱི་མཛོན་སྒྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་མཛོན་སྒྱུ་
དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་ལྷས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིང་།

ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་གཟུགས་ཕུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟ་བུ་ལས་གཞན་
ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་སྟུང་པ་ན།

རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་མིན་ཏེ།
 དེ་ལས་གཞན་ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་བྱོང་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ།

ཡང་ན་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས་གང་ངེས་པ་ལྟ་བུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བཏགས་
ཡོད་པ་གདུལ་བྱས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་སྦྱང་བ་འདི་ལས་གཞན་མེད་སྟེ་པ་རྣམས་
གྱིས་དྲོགས་པ་དགག་བའི་སྤྱིར་དུ་དེའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ལོངས་
སྤྱིའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་སྤྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པས་གང་ལྟར་ཡང་
དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་མཛད་པ་འབྲིན་ལས་ལ་གསུམ། ཏུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན།
དེའི་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆེན་ངེས་པར་འདབ། །ཅེས་དང་།

མདོ་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྒྲོད་གྲུང་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་
པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ། །བཞི་པས་རྣམ་པར་སྒྲོད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རོན་སྒྲོད་པ་
དང་། རོན་མཐུན་པ་སོགས་བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཞན་རྒྱུད་
སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡི་སྤྱག་ཀྱན་དོར་
བྱ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་འགོག་ལམ་སྤང་བྱར་སྟེ་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་སྒྲོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཅ་བར། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ངེ་
བཞིན་གྱི། །དོན་དང་པ་རོལ་བྱིན་སྤྱག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་
གྱི། །སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཞི་ཡོད་དེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངེ་བཞིན་གྱི་
དོན་རྟོགས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་སྤུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་
འཕྲིན་ལས་དང་།

རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་པར་བྱིན་སྤྱག་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

སངས་རྒྱལ་ལྷ་བཟོད་པའི་གཉིས་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་དགོ་བ་བརྩེ་ལམ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་དག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཅ་བར། གཉིས་བྱེད་དང་། ཞེས་པའི་
གཞུང་གི་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་དེ།

གཉིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་བཞི། ས་གཉིས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ། ས་
བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ། དགྲ་པ་ལ་འགོད་པ། བརྩ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ཅ་བར། བརྩ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྷས་ཅན་རྣམས་ནི་
ཡོངས་སྤྱོད་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡོད་དེ།

ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་བཏགས་
པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒྲིམ་ལས་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

ས་བཞི་པར་བྱུང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་པར་བདེན་

བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱལ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
སྒྲོ་ནས་འགོད་པར་མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་དང་།

ས་བདུན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པར་བརློག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་
རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་འབྲིན་ལས་
བཞི་ཡོད་དེ།

ས་བརྒྱད་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ལམ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་
དང་།

བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
པའི་འབྲིན་ལས་དང་།

སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འབྲིན་ལས་

བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་
དང་།

གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

མཉམ་བ་ཉིད་རྟགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་།

འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྤང་འདས་གཉིས་དོན་དམ་པར་
ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཅ་བར། བྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་
པ་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཡོད་དེ།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་འདེན་ཚུལ་ནི།
ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ལ། ཆོགས་
ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྦྱིས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་འགོད་པ། བསྐྱ་
བཞི་ལ་འགོད་པ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ལ་
འགོད་པ། སྦྱོད་པ་ལ་འགོད་པ། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་འགོད་པར་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་དུག།

དེ་ནམས་ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། འགྲོ་ནམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་སྦྱར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྦྱང་བ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲོམས་བཞིན་པ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དང་།

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡང་། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་གོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱང་། ཅ་བར། རང་བཞིན་གྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་
དང་། །ཞེས་པས་འཆད།

བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་བའི་བར་ལ་འགོད་པ་
དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་
སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དེན་འཛིན་མངོན་
གྱུར་བ་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ནས་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཏེ་དྲུག་གོ །

དེ་ནས་ས་ཀྱང་། ཅ་བར། བརྟ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་ཡང་། ས་བརྒྱུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་བ་
སྐྱེ་མར་འཆང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷན་འབྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ།

བྱང་ཆུབ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་ཆུད་མི་བ་བའི་རུས་པ་ལ་འགོད་
པ། ཇི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཟད་པ་ལ་འགོད་པ།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐྱུའི་
རྒྱ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྟོང་བུར་ངེ་བལ་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་

པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་བརྩ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་ཞིང་། རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །
ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཅ་བར། ཟུང་ན་འདས་པ་ལ་
འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་གོ།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ས་བརྩ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་
སྒྲུང་བ་འབྱུང་བར་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།

དེ་ནི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་
གཉིས། སྒྲུང་བ་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོད་དག་པ་དང་། བརྩད་དག་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་
སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་
བརྩའི་རྗེས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་དུ་སྒྲོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩའི་
བརྒྱ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་།

དེའི་འཁོར་དུ་སྒྲོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་

པརྒྱས་གང་བར་སྒྲིབ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཆམ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ་
འཁོར་གྱི་པརྒྱ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་
པར་སྒྲིབ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་དང་ལུས་མེད་ལྟ་ང་
གཉིས་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩིབ་ལོགས་གཉིས་ཕྱག་མཐེལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གངས་
མེད་པ་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་སྟོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དྲུགས་
དང་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགོ་དང་མི་དང་ལྟ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
བར་བྱས་ནས་དུམ་རྒྱུ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །

ཕྱག་པ་གཉིས་དང་རྒྱབ་མགུལ་གཉིས་དང་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་
པ་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་སྟོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་
རང་རྒྱལ་དང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གནས་གསུམ་པ་
རྣམས་སྒྲིབ་བ་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྒྲིབ་བའི་སྟོང་དང་ཞི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་
དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ་བར་སྐྱབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
སེམས་དེའི་མཛོད་སྐྱེད་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་སྟོས་པས་
ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་

སེམས་རྣམས་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་སུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

སྤྱི་གཙུག་ནས་འོག་ཟེར་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབྱམ་སྤྲལ་བཅུའི་རྩལ་
དང་མཉམ་པ་འཕྲོས་ནས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགྲིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་བྱས་འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐྱོར་ནས་སྟོང་གི་རྣམ་མཁའ་
ལ་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐེལ་དུ་
རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱར་
བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་
བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ།

བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྷ་ཞིང་མཆོད་དེ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྟོང་སྤྲལ་བཅུ་བཅུ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

བྱང་སེམས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་བེུ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་།
བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་གྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར། འཁོར་
འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབྱམ་སྤྲལ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱང་སྟེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་སྒྲུང་
བར་བྱས་ཆོ་འཕུལ་སུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ།

བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེུ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། བཀྲ་ཤིས་སུ་རྒྱབ་པས་མཐུ་

སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོད་སྤྱོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་
མེད་པ་འབྱུང་ལྷག་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས།

འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐྱོར་ངན་སོང་ཞི་ཞིང་བདུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་
བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་ཐོར་རྒྱབ་ལ། འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་
སྤྱི་ཐོར་རྒྱབ་ལོ། །

འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་སྟོན་མ་ཐོབ་
པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སྟོང་ལྷག་བཅུ་བཅུ་ཐོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་དེ་དག་གྲང་བྱང་སེམས་
དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བཞིན་ནས་ཡིག་ཆ་ལས་འོ་ན་རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་
བའི་དབང་བསྐྱུར་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རང་གི་མངོད་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཐོར་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
སྟོབས་བཅུའི་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་བསྐྱུལ་ཏེ་མཆོད་སྤྱོན་
རྒྱ་མཆོས་མཆོད་པས་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མངོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྤར་བ་ཤད་པས་
བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འཕགས་པ་ལྟར་ན་རང་རྒྱ་སྤལ་སྤེེ་བདག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་
ནམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་འཛོག་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་སྒྱུར་འབྲིན་ལས་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་
པ་ཐོ་ལ་ཡོད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་གསུང་ལྟ་བུ་དང་།

གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཡིན་ལ།

སངས་རྒྱལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་སོགས་ནི་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་དེར་བགོད་པའི་ཆ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ།

དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་ཤིང་ག་ཤགས་པའི་རྩོམ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་ཅིང་།
ཤིང་དུམ་བུར་སོང་བའི་ཆ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

གསེར་འབྲེང་ལས། འབྲིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་ཐོ་ལ་ཡོད་པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ། བཀོད་པའི་ཆ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་

ཤིང་གཤགས་པའི་ཚླེ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཤིང་དུམ་བུར་གཤགས་པའི་
ཆ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཅ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་
བྱུག་ཏུ་བསྐྱུས་བ་དང་། དོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་པན་གདགས་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བདུན་བཅུ་པོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་
བསྐྱུས་ནས་རེ་ཞིག་སྒྲོས་ཏེ་གསུངས།

དེ་ནས་འབྲིང་དུ་དད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དོན་བསྐྱུས་བྱུག་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བར། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ་
དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་བྱུག་ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་བརྒྱད་ལས་གཞན་སྟེ་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་སྒྲོམ་བྱ་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་རྣམ་རྫོགས་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཅེ་མོ་དང་།

མཐུན་གསུམ་དེ་ཡི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། མཐུན་
གསུམ་དེའི་སྒྲུབ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་བཞི་དེ་ཡི་འབྲས་
བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཚེས་སྐྱེད་དང་བྱུག་ནི། རྒྱན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་འབྲིང་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། འབྲིང་དུ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་བསྐྱུས་བྱུག་གསུངས་ནས།

དེ་ལས་དོན་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྙན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོན་བསྐྱུས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི།

ཅ་བར། དུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །སྒྲོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །
ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བྱ་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་
གསུངས།

དོན་ནི། མཁའ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྱུར་བ་བཞི་ལྔ་པ་དང་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཁའ་པ་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་
རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུལ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པའོ། །

སྐྱོར་བ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 རྒྱ་རྣམ་ཀུན་དང་། འབྲས་བུ་ཅེ་སྐྱོར་གཉིས་དང་། དེ་ནས་བཟུན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་
 སྒྲོམ་པ་རྒྱ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་བ་གཉིས་གྱི་སྒྲོམ་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བཞི་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། སྤར་གཉིན་པོའི་རིགས་ཇོགས་
 པའི་དབང་གིས་སྐྱོབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བྱད་པའི་སྐྱོ་
 བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པའི་དག་པ་དང་།

སྤར་གྱི་བུར་སེམས་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གནས་གྱུར་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་དྲི་མ་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་།

དྲི་མ་བྱད་པའི་མཐུས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཅིག་ཅར་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱུ་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་
 དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ཇོགས་པའི་སྐྱུ་
 དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱ་ལ།

སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཕ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ཐར་ལམ་ལ་
 འགོད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་འབད་མེད་ལྟན་འགྲུབ་དུ་གདུལ་བུའི་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པ་རྒྱས་པ་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་འགྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་
ཞེས་པའི་དོན་འབད་ཚུ་ལ་ལ་མ་ལྟོས་པ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་བྱ་ན་གདུལ་བྱ་
དེ་ནམས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་སོགས་དེ་དག་གིས་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ལ་ངལ་བ་བསྐྱེན་པ་དོན་མེད་
དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འབད་མེད་ལྷན་འགྲུབ་ཅེས་པ་གདུལ་བྱ་རང་ངོས་ནས་ཚུ་ལ་མེད་དུ་
འཇུག་པ་ལ་མི་སྒྲུར་བར་སེམས་ཅན་རང་ངོས་ནས་སྒོད་རུང་གི་རྒྱུ་ཆང་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབད་ཚུ་ལ་དང་ཀྱན་སྒོང་གི་རྟོག་པ་ཅམ་ལ་ཡང་རག་མ་ལུས་
པར་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཐོག་མེད་དུ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

འོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་ཚུ་ལ་ངེ་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་
གསུངས་ཚུ་ལ། འཇུག་ཚུ་ལ་དེ་དཔེས་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་འགྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཚུ་ལ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་
ཚུ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲུར་བསྐྱར་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱད་སྒྲ་ཅ་བར། གང་གི་གང་གིས་འདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་
གང་གི་ཆོ། །དེ་ཡི་ནམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་བྱིར། །བྱབ་ནམས་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱབ། །

ཅེས་སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱད་ལ་ཐབས་གང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་

གང་ཕུལ་གང་དུ་དུས་གང་གི་ཆེ་འདུལ་དགོས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་
ཅོལ་གྱི་ནམ་ཉིག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཉི། །

གཉིས་པ་ནི། ཙ་བར། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། འདུལ་བའི་ཐབས་
མང་གང་དག་གིས། །གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཆེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག།

ཅེས་རིགས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་གི་རྒྱད་ལ་
 འདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དགོས་
 པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་ནི་དུས་གང་གི་ཆེ་འདུལ་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག་
 རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་འབད་ཚེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་དུ་
 འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ། སྤྱི་ལོ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕ་བར། དེས་འབྲིན་དེ་ཡི་རྟེན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་
འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་དེ་སྒྲུང་རྟེན་ལས་ནི། །ནམ་པ་རྟོག་པ་མེད་བྱེད་རོ། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དང་། ངེས་འབྱེན་དེའི་རྟེན་དང་།
 རྟེན་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། འབྲས་བྱ་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་
 པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དེ་སྦྲོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་རྒྱུན་རྒྱལས་ལ་
 འབད་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་རྟོག་མེད་པར་འབྱེན་ལས་ངང་གིས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རོན་བྱུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔེ་བྱུག་
བཀོད་པ། དཔེ་རོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཙུ་བར། དེས་པར་འབྲེན་པ་ས་བཅུ་སྟེ། །ཆོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་
རྒྱ། །དེ་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་
སྒྲིབ་མཐུན་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀྱན་
དུ་ནི་དེ་འཛོམས་པའི། །རྒྱེན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ཞེས་ས་བཅུ་པོ་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེས་པར་འབྲེན་བྱེད་དང་། ཆོགས་གཉིས་པོ་
དེ་བྱང་ཆེན་དེས་པར་འབྲེན་བྱེད་དེའི་རྟེན་ནས་རྒྱ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་།

སྒྲིབ་པ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱེན་དང་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱེན་ནི་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བྱུག་བཀོད་པ་ནི། ཙུ་བར། གནས་བྱུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །གོ་
རིམ་རི་བཞིན་རྒྱ་མཆོ་དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཏེར། །སྤྲིན་དང་རྒྱུང་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་དོན་དུག་པོ་དེ་དག་ནམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉི་མ་
དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། གཏེར་དང་། སྤྱིན་དང་། རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་བྱ་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་ནི། ཅ་བར། ཞེས་ཚུ་ཡོན་ཏན་རིན་
ཆེན་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་ས་ནམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །

ཞེས་ས་བརྩ་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲས་ལྷེ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཚུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཆོའི་ཕྱིར། །ཆོག་གས་གཉིས་དག་
ནི་ཉི་མ་བཞིན། ཞེས་ཆོག་གས་གཉིས་པོ་དེ་ཉི་མ་དང་འབྲས་ལྷེ། དེ་གཉིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཆོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་ཚུབ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲས་ལྷེ། དེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
མཐའ་དབྱུས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་
གཏེར་དང་འབྲས།

ཞེས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་

རིགས་ནི་གཏེར་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་རྣམས་པར་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། མེ་བྱུང་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྒྲིན་ཆོགས་
བཞིན། །

ཞེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲིན་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་རྣམས་མེ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་བྱུང་ལ་
བྱུང་བ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། དེ་འཕྲོག་བ་ནི་ཉེར་གནས་བྱིར། །ཐུགས་རྗེ་མི་བད་རྒྱུད་དང་
འབྲས་སྟེ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་མི་བད་རྒྱུད་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པ་དེ་འཕྲོག་
བར་ནི་ཉེར་བར་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྱིའི་དོན་བསྐྱེད་བ་ནི། ཅ་བར། གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་
དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་
རྫོགས་བྱིར། །འཁོར་བ་སྤིད་དུ་མཛད་མི་ཆད། །

ཅེས་ས་བརྒྱུད་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་དབང་
གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞན་དོན་རྒྱུད་མི་འཆད་པའི་རྒྱུའི་བྱུང་བར་དང་།

བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་
གཟིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཏེ་གཞན་དོན་
རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
འཛམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གཞན་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་
འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དང་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུག་ཚུལ་དང་།
རྒྱན་མི་ཆད་ཏུ་འབྱུག་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མདོ་རྒྱན་ཅ་བར། རི་ལྷ་རྩ་དག་མ་བརྒྱུངས་པར། །སྤྱི་ནི་ཀྱན་
ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་གཞོ་མེད་པར། །བཤད་པ་དག་ནི་ཀྱན་ཏུ་
འབྱུང་། །རི་ལྷ་རྩ་ལྟར་བྱ་འབད་མེད་པར། །རང་གི་འོད་ནི་སྟོན་པ་ལྟར། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་གཞོ་མེད་པར། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་ངེས་པར་སྟོན། །

ཞེས་དཔེར་ན། ལྷའི་རྩ་པོ་ཆེ་དག་མ་བརྒྱུང་བར་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་
མཐུས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་སོགས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་།

ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་འབད་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཚུལ་གྱི་གཞོ་དང་རྣམ་ཏྟིག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པར་

གདུལ་བྱ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ངང་
གིས་འཇུག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་
མཁའ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྤང་། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་
དབྱིངས་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད། །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་ནི།
བྱ་བ་ཉམས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་
རྒྱས་འཕྲིན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱི། །

ཞེས་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྣོད་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱན་མི་
ཆད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྣོད་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤང་མ་ཉམས་པ་
སྐྱེ་འཇིག་ཅིང་བྱི་མ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་འཆགས་པ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པར་གདུལ་བྱ་
ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་སེམས་ཅན་
གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲེས་
ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྤང་བ་བྱེད། །དེ་བཞིན་
ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲེས་ཤིང་། །མཛད་པ་

གཅིག་ནི་མཛད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མཛད་པར་འདོད། །

ཅེས་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་
ཅིང་། ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤར་ཡང་འོད་ཟེར་ནམ་
མཁའ་དེ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་ཤིང་ལོ་ཉོག་སྤྱིན་པ་དང་། འདམ་སྐྱམ་པ་དང་། ཀྱ་ལྷ་ད་
ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་མི་
འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་པན་བདེ་སྐྱབ་ཅིང་
སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མཛད་པ་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་འདུག་ཚུལ་དཔེས་སྐྱབ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
བསྟན་པ་ནི། རྒྱད་ཁྲ་ཅ་བར། བརྒྱ་བྱེན་ར་སྤྱིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ལོར་བྱ་
རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་
ནི་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བརྒྱ་བྱེན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ལྷན་གྲུབ་
རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་།

ལྷ་ཡི་ར་བོ་ཆེའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་
འབྱུང་བ་དང་།

ཆར་སྤྱིན་ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་

བ་དང་།

གསུམ་པ་སྐྱ་བརྟན་གྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་གི་གསང་བ་ལྟན་གྱུ་བ་
རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་།

ནམ་མཁའ་དེ་དཔེས་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསང་བ་ལྟན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་
འབྱུང་བ་དང་།

ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འབད་
མེད་ལྟན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཞད་པ་ལ་དགྲ་ལས། དང་པོ་གཟུགས་སྐྱ་བརྟན་གྱི་དཔེས་
མཆོན་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར། རི་ལྟར་བེད་རྒྱུ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་སྐྱ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་བརྟན་གྱི་གཟུགས་དང་འབྲེལ་ཉེ། དཔེར་
ན་སྐྱ་ཡི་དབང་པོ་བརྟན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཉིད་བེད་རྒྱུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་དུ་
མར་གཟུགས་བརྟན་རེ་རེ་འཆར་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོའི་དད་སོགས་
གྱི་སེམས་གྱི་སྤང་བ་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་སྤང་བ་འཆར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་བོ་ཆེའི་དཔེས་བསྟན་

པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ལྟ་ན་ལྟ་ན་མས་ཀྱི། །རྩ་རང་གི་ལས་ལས་བྱང་། །
དེ་བཞིན་འཛིག་ཏེན་བྱུང་བའི་ཆོས། །གསུང་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱང་། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་
ཅུ་ཅ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་གནས་དག་ན་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་ན་མས་མ་བརྒྱུངས་པར་
སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལས་དཀར་པོའི་མཐུ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་པའི་རྩ་བྱང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ན་མས་
ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་འབད་ཅོལ་ན་མ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ལས་དང་
སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་དབྱར་ཀྱི་དུས་ན་སྟོན། ལོ་ཐོག་ལྟན་སྤྱུ་ཆོགས་པའི་
རྒྱ། །ཅུ་ཡི་བྱང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
བྱགས་རྩེའི་སྟོན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཅུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགོ་བ་
ལོ་ཐོག་རྒྱ། །ན་མ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབབ། །

ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་ཆར་སྟོན་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་ཀྱི་དུས་ན་
སྟོན་འབྲིགས་པ་ལས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ལོ་ཐོག་ལྟན་སྤྱུ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
ཅུའི་ཆར་ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་རྩེའི་སྟོན་ལས་
ཀྱང་འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་མི་
ཆད་པར་འབད་ཅོལ་ཀྱི་ན་མ་རྟོག་མེད་པར་འབབ་པའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་ལས་འཕོ་བ་མེད་
བཞིན་དུ། །ལྟ་ཡི་གནས་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཐུབ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལས། །སྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱན་དུ། །སྐལ་ལྡན་
ནམས་ལ་འབད་མེད་པར། སྐལ་པ་དག་གིས་སྟོན་པར་མཛད། །

ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཆངས་
པའི་སྐལ་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆངས་པ་དེ་རང་གི་གནས་འཕོ་བ་མེད་
པར་ཡང་ལྟའི་གནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཆངས་པའི་སྤང་བ་དུ་མ་འབད་མེད་དུ་
སྟོན་པ་ལྟར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར་འཛིག་
ཏེན་ཁམས་ནམས་སུ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྐལ་པ་དཔག་དུ་
མེད་པ་དག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་འབད་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཆེ་ཉིད་ལ། །པད་
སོགས་རྒྱས་དང་ཀྱ་ལུ་ཏ་ནི་རབ་བྱམ་པ། །ཆུ་སྐྱེས་བྱེ་དང་བྱམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་
དག་ལ། །ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉིན་དེ་བཞིན། །

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆེ་དུས་གཅིག་དུ་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་
པ་དང་། ཀྱ་མ་ཏ་ཁ་བྱམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ཐོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ནམས་དུས་གཅིག་འབྱུང་ཡང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཆུ་སྐྱེས་ཁ་བྱེ་བར་བྱེད་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་།

འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་
འཇུག་པའི་བྱིར།

ཇི་ལྟར་སྐྱབ་སྟན་གྱི་ནི་སྐྱ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་
མེད་གཞོ་མེད་པ། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཞོ་མེད་
ཉིད། །སྤྱི་དང་ནང་ལས་གནས་པ་མིན། །

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གསང་བ་སྐྱབ་སྟན་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་སྐྱབ་སྟན་གྱི་སྐྱ་ནི་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིགས་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་དང་།
རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབད་ཚུལ་གྱི་གཞོ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དང་ནང་ན་
མི་གནས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབད་ཚུལ་གྱི་གཞོ་མེད་
ཅིང་སྤྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བྱིར།

དེ་ཉིད་ལས། ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྒྲུང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོན་
མེད་པ། །མིག་གིས་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་
ཡི། །མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་དང་དམའ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །དེ་བཞིན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །

ལས་སྒྱུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲོ་བའི་དགེ་ཅི་
མ་ལུས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་བརྟན་པ་དང་། ཡངས་པ་སྟེ་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། བགྲང་ཡས་ཞུ་མེར་བསྟན་པའི་སྟོལ་འཛིན་དང་དབང་རྒྱ་
སྐར་ཐེང་བའི་དབུས། །དྲི་མེད་ལུང་རིགས་ཆ་ཟེར་འབུམ་གྱིས་བྱབ་གསུང་པསྒྲིའི་
དགའ་ཚུལ་འབྱེད། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤམ་སྤང་བཅིའི་དགའ་སྟོན་མི་ཟད་འདོད་
དགྱར་ཚུལ་བའི་གཉིན། །བྱབ་བསྟན་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་པཎ་
ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཉིན་བྱེད་མཆོག། །

གང་དེའི་ལེགས་བཤམ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆན་ཆེ། །དོ་མཆར་གསེར་འོད་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་དཔལ། །སྒྲར་ཡང་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་ཕྱས་སྤྱད་དེ། །རྣམ་
དཔྱེད་ལྟ་ཡི་ཁང་བཟང་ཅེ་མོར་བཀོད། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་ནི། །སྟོན་བྲལ་གངས་རིའི་མདངས་ལྟར་དཀར་བ་དེས། །སྟོ་བཟང་རིང་ལུགས་
གསེར་གྱི་སྟེ་མའི་འཇུམ། །ཕྱོགས་གྱི་ལུ་འཇུད་མཐར་ཡང་རིང་གྱུར་ཅིག། །

དེ་འཛིན་མཁས་བྱུབ་ཡོངས་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྒྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཡབ་
སྐས་རྣམས་གྱི་དབུས། །བྱབ་བསྟན་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བའི་དམ་པ་ཀུན། །ཞབས་བྱང་
བསྐལ་བརྒྱའི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པར་སྟོན། །སྟོ་བཟང་རིང་ལུགས་ས་འཛིན་དཀར་པོའི་

ངོས། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གཡུ་རལ་མངོན་བརྗེད་ཅིང་། །ལུང་རིགས་མཆེ་སྒྲེར་
ནོ་བའི་གདོང་ལྗེའི་བྱུང། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་རྒྱན་དུ་བསྟར་གྱུར་ཅིག །

སྒྲོ་གསལ་མཁས་མང་གྲེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །ཆེ་བྲལ་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་
འདི་ཡིས་མཆོན། །རིས་མེད་ཆོས་ཀྱིས་འབྱོར་བའི་སྡེ་ཀྱན་ཀྱང་། །བཤད་སྐྱབ་
འཁོར་ལོའི་བྱ་བས་འདའ་གྱུར་ཅིག

དེས་མཐུས་འཛིག་ཏེན་སྒྲི་དང་བྱུང་པར་དུ། །གངས་ཅན་སྒྲེ་འགྲོའི་རྒྱད་ཆོགས་
ཀྱན་ཞི་ནས། །རང་དབང་ལྷུར་ཐོབ་གཞིས་བྱེས་ངོ་འཛོམས་ཐོག །བདེ་སྒྲིད་རྫོགས་
ལྷན་དཔལ་ལ་ཏྲག་སྒྲིད་ཤོག །

ཅས་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཐོག་མཁས་
པའི་དབང་པོ་བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་
དྲོགས་གཅོད་ཁ་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད་སྒྲིང་གི་ནོར་བུ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི།

༡གོང་ས་ལྷ་མིའི་ནམ་འབྲེན་༡སྐྱབས་མགོན་ཐུལ་དབང་སྐྱ་སྤེང་བཙུ་བཞི་
པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྒྲི་བོས་སྤངས་ཤིང་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་༡ཐུལ་
བསྟན་ཤིན་ཏུ་ཉག་སྤྲ་བའི་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་
གྱི་སོན་ཅར་སྒྲན་རེས་ཅོམ་པའི་སྒྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་བཏོགས་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བའི་
རིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་།

གཞུང་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཚུལ་བསྐྱེད་གསུང་ཅི་ཞུས་སྐོར་གོང་དུ་སྤྱིང་བཟོད་དུ་
ཀྱས་པར་སྒྲོས་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་ལ།

ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྤྱིང་གྲང་འབར་ཆེ་ཆང་སྐྱལ་སྐྱེ་བྱུ་བ་བསྐྱར་
དངོས་གྲུབ་དང་། འབྲས་སྒོ་སྤྱིང་པ་ར་རྣམ་ཀྱལ་དབང་ཆེན་གཉིས་ནས་ཟེན་བྲིས་
བཏབ། ཉག་རེ་ཉིགས་ལྟར་སྐྱལ་སྐྱེ་གྲགས་པ་སྒོ་བཟང་ནས་དག་བཅོས་གནང་། ཆ་བ་
ལྟ་སྤྱིང་སྐྱལ་སྐྱེ་སྒོ་བཟང་བསྐྱར་འཛིན་ནས་གཙང་བཤུས་ཀྱིས་མཐུག་བསྐྱེད་གནང་
བའི་ལྟག་བསམ་ཆར་བཞེས་ཀྱི་མཛད་ཅིན་ལ་བཏེན་ནས་འབྲས་སྒོ་སྤྱིང་མཁན་བྱར་
པར་ཀྱལ་མཆོན་པས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ཕྱི་ལོ་ལོར་དབུ་འཛུགས་ཞུས་ནས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༤ཤིང་ཉག་ཟླ་༤ཆེས་༤ཉིན་འཕགས་ཡུལ་སྐོ་ཕྱོགས་མོན་སྐོ་ཏི་འབྲས་
སྐྱངས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ནང་རང་ལག་དུ་ལེགས་པར་སྐྱར་བའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག་ནི།

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག་ནི།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤང་། །

ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤའ་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་བའི་སྟོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕྲོན་
ཤུག་མེད་གཏེ་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་བའི་དགོ་བསྟེན་
སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོས་སྤྱར་བའོ། །